

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

พิชราพร มีปิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนา
การศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

พฤศจิกายน 2564

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

พิชราพร มีปิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนา
การศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

A Policy Proposal of Inclusive Education In Elementary Schools
: A case study of Uttaradit Province

Picharaporn Meepin

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Education Program (Research and Evaluation for
Educational Development)

faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

November 2021

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัด

อุตรดิตถ์

ของ

พิชราพร มีปิ่น

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

()

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

()

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนินิติ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันทน์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันทน์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวณี สัตยาภรณ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน ประถมศึกษา grundศึกษา จังหวัดอุดรธานี
ผู้วิจัย	พิชราพร มีปิ่น
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อ พัฒนาการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนนิตติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีที และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีทีไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 57,880 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียน 132 โรงเรียน จำนวนรวม 994 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง แบบวัดเจตคติ แบบสนทนากลุ่ม การสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบไค- สแควร์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และการวิเคราะห์สามเส้า

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีทีในโรงเรียนประถมศึกษา grundศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหาของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีทีเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านนักเรียน เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีที ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองคนพิการ

และการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการและการประชาสัมพันธ์ผลงานของคนพิการ ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ องค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผนจัดการเรียนรู้ การสนับสนุนทีมงานดูแลช่วยเหลือโรงเรียน การสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนและการส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการ และด้านเครื่องมือ ได้แก่ การกำกับติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรสื่อ อุปกรณ์ และการพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีองค์ประกอบ คือ แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร และด้านกระบวนการจัดการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงนโยบาย, การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม, โครงสร้างชี้ท

Abstract

Title	A Policy Proposal of Inclusive Education In Elementary Schools : A case study of Uttaradit Province
Author	Picharaporn Meepin
Degree	Doctor of Education Program (Research and Evaluation for Educational Development)
Advisor	Associate Professor Dr. Rapin Posrie
Co-Advisor	Dr.Sumitra Rojananiti

The purposes of this research were to study the current condition, problems and causes of inclusive education based on the SEAT framework, as well as the attitudes of those involved in the children with total learning needs in elementary schools; to investigate factors affecting an effective implementation of inclusive education management policy based on the SEAT framework; and to propose a policy on inclusive education management in elementary schools, using a mixed methods research design. The population was 57,880 school administrators, teachers, parents, and students from inclusive education schools under Uttaradit primary educational service area. The study sample consisted of 994 participants from 132 schools through a purposive sampling technique. The research instruments were a survey, a questionnaire, a structured interview, an attitude test, a focus group discussion, document synthesis, and an expert-led seminar. The quantitative data was analyzed using percentage, mean, standard deviation, ANOVA, and the Chi-square test, whereas the qualitative data was analyzed using content analysis and triangulation.

The results showed that overall, the current condition of inclusive education management based on the SEAT framework in elementary schools: a case study of Uttaradit province was at the highest level. Listed in descending order, problems in inclusive education management based on the SEAT framework included tools, learning and teaching activities, environment, and students. Overall,

the attitudes of those involved in the children with total learning needs were at a high level.

The results also indicated that the factors affecting an effective implementation of inclusive education management policy based on the SEAT framework were as follows: students – comprehension of screening processes and capability building for persons with disabilities; environment – providing a safe and conducive physical learning environment for schools, disseminating knowledge of disability care and publicizing the works of disabled people; teaching and learning – knowledge of creating and implementing learning management plans, encouraging school support teams, networking with all sectors and promoting academic forums; and tools – monitoring the implementation of the inclusive education management policy, budget allocation, media and equipment allocation, and teacher development in media production for disabled people.

As a case study of Uttaradit province, an inclusive education management policy proposal in elementary schools comprised two components: policy drives and related agency levels. Human resource development, budget and resource support, and management procedures were three policy drives. The school, the primary educational service area, and the office of the basic education commission were all related agency levels.

Keyword : Policy Proposal, Inclusive Education, SEAT Framework

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาในการดูแล
แนะนำจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี และ
อาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิตี ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะโดยละเอียด และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ
ปัญญาใส ได้ช่วยเหลือในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือวิจัยได้รับความอนุเคราะห์การตรวจสอบคุณภาพจากท่านผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่
เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส ดร.ละออ วันจิ๋ว ดร.สุนันทา รักพงษ์
ดร.ปิยนภ น่วมทอง ดร.เดือนกวี ทองก้อน และนายเทพมณูญ แก้วกสิกรรม ได้สละเวลาอันมีค่า
ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ เสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อความถูกต้องชัดเจน

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความ
อนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และผู้เชี่ยวชาญ
เข้าร่วมการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้สละเวลาอันมีค่าในการร่วมให้ข้อมูลและ
ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทำให้กระบวนการวิจัยมีความสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ทุกท่านให้การสนับสนุนการทำวิจัยเป็นอย่างดี
รวมถึงกำลังใจและการสนับสนุนจากครอบครัวซึ่งเป็นพลังสำคัญให้ผู้วิจัยมีความเพียรพยายามศึกษาจน
สำเร็จ ประโยชน์และคุณค่าใดที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ขอน้อมบูชาแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ได้แก่ บิดา มารดา
ครูอาจารย์ ผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน

พิชราพร มีปิ่น

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	11
วัตถุประสงค์.....	11
ขอบเขตการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	14
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย.....	17
กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	28
แนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	35
การจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework).....	59
การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา.....	66
การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี.....	75

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	86
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	102
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	105
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	106
การเก็บรวบรวมข้อมูล	108
การวิเคราะห์ข้อมูล	108
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
บทที่ 4 ผลการวิจัย	110
ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท	111
ตอนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท(SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม.....	120
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ.....	143
ตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	154
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	171
สรุปผลการวิจัย.....	172
อภิปรายผล.....	180
ข้อเสนอแนะ	191
บรรณานุกรม.....	194
ภาคผนวก.....	201
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	202
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ความแม่นยำเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence)	203
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).....	204
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสัมมนา (Connoisseurship).....	205

ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย	207
ภาคผนวก ค หนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย	242
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	243
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม	249
หนังสือเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)	257
ภาคผนวก ง รายชื่อและรหัสโรงเรียน	267
ภาคผนวก จ บทถอดข้อความ	271
บทถอดข้อความประเด็นสาเหตุของปัญหาจากการสัมภาษณ์	272
บทถอดข้อความการสนทนากลุ่มจากเครื่องบันทึกเสียง	275
บทถอดข้อความการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญจากเครื่องบันทึกเสียง	279
ภาคผนวก ฉ คำสถิติ	282
ภาคผนวก ช ภาพการสนทนากลุ่มและการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ	327
ภาพการสนทนากลุ่ม	328
ภาพการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ	329
ประวัติย่อผู้วิจัย	331

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงยุทธศาสตร์การพัฒนาคณพิการ..... 32
ตารางที่ 2	แสดงแนวคิดและมุมมองการศึกษาแบบดั้งเดิมและแนวคิดใหม่ 45
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบรูปแบบเดิมและรูปแบบการเรียนรวม 46
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนคณพิการจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย 73
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนคณพิการจำแนกตามประเภทความพิการ 74
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนคณพิการที่ได้รับการศึกษา..... 74
ตารางที่ 7	แสดงข้อมูลนักเรียน จำแนกตามความพิการ 9 ประเภท..... 76
ตารางที่ 8	แสดงข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมปี 2558-2561..... 77
ตารางที่ 9	แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 105
ตารางที่ 10	แสดงข้อมูลหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน 112
ตารางที่ 11	แสดงข้อมูลบุคลากรในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง..... 112
ตารางที่ 12	แสดงข้อมูลสภาพการดำเนินงานด้านนักเรียน 113
ตารางที่ 13	แสดงสภาพการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม 115
ตารางที่ 14	แสดงสภาพการดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน..... 116
ตารางที่ 15	แสดงสภาพการดำเนินงานด้านเครื่องมือ 118
ตารางที่ 16	แสดงสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท 119
ตารางที่ 17	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 120
ตารางที่ 18	ด้านนักเรียน 121
ตารางที่ 19	ด้านสภาพแวดล้อม..... 123
ตารางที่ 20	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 125
ตารางที่ 21	ด้านเครื่องมือ 127
ตารางที่ 22	แสดงประเด็นที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก 4 ด้าน 129
ตารางที่ 23	แสดงสาเหตุของปัญหาด้านนักเรียน 132
ตารางที่ 24	สาเหตุของปัญหาด้านสภาพแวดล้อม..... 133
ตารางที่ 25	สาเหตุของปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 134
ตารางที่ 26	สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือ 134

ตารางที่ 27 แสดงข้อมูลเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี	139
ตารางที่ 28 เจตคติ ด้านความรู้	140
ตารางที่ 29 เจตคติ ด้านจิตใจ	141
ตารางที่ 30 เจตคติ ด้านพฤติกรรม	142
ตารางที่ 31 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน	144
ตารางที่ 32 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านสภาพแวดล้อม	146
ตารางที่ 33 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	148
ตารางที่ 34 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านเครื่องมือ	151
ตารางที่ 35 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ	153
ตารางที่ 36 ตารางแสดงการตรวจสอบขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย	159
ตารางที่ 37 ตารางแสดงผลการตรวจสอบด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	161
ตารางที่ 38 ตารางแสดงผลการตรวจสอบด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร	164
ตารางที่ 39 แสดงผลการตรวจสอบด้านกระบวนการจัดการ	166
ตารางที่ 40 สรุปผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน ประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านการใช้เป็นประโยชน์และความเป็นไปได้	169
ตารางที่ 41 สรุปผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน ประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี	170

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงข้อมูลร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2561	6
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	16
ภาพที่ 3 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน	24
ภาพที่ 4 แสดงวิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม	44
ภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการเรียนรวม	52
ภาพที่ 6 การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดเจตคติ.....	137

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาเพื่อปวงชนเป็นแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญอีกแนวคิดหนึ่ง ภายใต้การนำขององค์การยูเนสโกที่ต้องการนำประเทศสมาชิกให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคน ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยถือว่าการศึกษา (Education) เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ทุกคนควรได้รับ เพราะเชื่อว่าการศึกษานำมาซึ่งคุณภาพของคนและคุณภาพของประเทศ และจากการสำรวจโดยองค์การยูเนสโก พบว่า ยังมีคนจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษา เช่น คนพิการ คนที่ด้อยโอกาส คนที่มีฐานะยากจน กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนมากจะอยู่ในประเทศที่กำลังประสบปัญหา ด้านคุณภาพของคนที่มีสาเหตุมาจากความไม่เท่าเทียมกันและความแตกต่างกันอย่างมาก และเชื่อว่าการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถทำให้กลุ่มคนทุกชนชั้นมีความเท่าเทียมกันในสังคมได้ เป็นอย่างดี โดยเสนอรูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เพื่อให้สามารถดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งวิธีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมนี้จะไม่มีการแยกเด็กออกไปจากสังคม เป็นการจัดการให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสรับการศึกษาในโรงเรียนปกติตามความต้องการหรือความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยครูและบุคลากรทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องพร้อมทั้งผู้ปกครองจะต้องปรับแนวคิด หลักสูตร วิธีการสอนเพื่อจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาถึงขีดสูงสุดของความสามารถ (อรรวรรณ นิมตลุง, 2552, น. 40)

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education or Inclusion Approach) เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ เช่นเดียวกับกับเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียนปกติ โดยโรงเรียนปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน ซึ่งมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของโรงเรียนปกติในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและด้านเทคนิค การเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ด้านได้นำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายในการจัดการศึกษาที่เรียกว่า การเรียนรวมหรือการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นแนวคิดใหม่ระดับสากลในปัจจุบัน โดยโรงเรียนจะต้องคิดทบทวนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อความต้องการพิเศษ (Special needs) หรือความแตกต่างของแต่ละบุคคลว่าเขาควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติที่ตอบสนองต่อความต้องการเป็นอย่างดี และมีคุณภาพได้อย่างไร (อรรวรรณ นิมตลุง, 2552, น. 45)

การพัฒนาารูปแบบการศึกษาแบบเรียนรวมตามท้องค้การยูเนสโกได้พยายามส่งเสริมประเทศต่าง ๆ ให้ร่วมจัดการศึกษาเพื่อสิทธิของเด็กทุกคน มีมาตั้งแต่ ค.ศ. 1948 โดยได้ร่วมรณรงค์จนกระทั่งมีคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กขึ้นใน ค.ศ. 1989 (อรวรรณ นิมตลุง, 2552, น. 45) การประชุมที่ส่งผลอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมต่อการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมคือการประชุมของยูเนสโกที่จ้อมเทียน ประเทศไทย เมื่อ ค.ศ. 1990 ซึ่งเป็นการประชุมการศึกษาโลก (World Education Forum) ได้จัดทำปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (The World Declaration on Education for All) ปี ค.ศ. 1994 มีการจัดประชุมระดับโลกเรื่องการเข้าถึงและคุณภาพของการศึกษาพิเศษ (Special Needs Education : Access and Quality) ที่เมืองซาลามังกา ประเทศสเปน การประชุมครั้งนี้ให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมการศึกษาเพื่อปวงชนเนื่องจากสถานศึกษาเป็นช่องทางที่ดีที่สุดในการกำจัดเจตคติการกีดกัน (Discriminating Attitude) เปิดโอกาสให้แก่ทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทำให้การดำเนินงานการศึกษาเพื่อปวงชนประสบความสำเร็จในระดับที่ต้องการได้ ต่อมาในปี ค.ศ. 2000 ยูเนสโกจัดการประชุมการศึกษาทั่วโลกที่เมืองดาการ์ ประเทศเซเนกัลเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชุมได้สนับสนุนแนวคิดที่ว่านโยบายการศึกษาอย่างทั่วถึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมชีวิตของบุคคลในสามด้านคือ ด้านการศึกษา หมายถึงการให้การศึกษาแก่เด็กทุกคนด้วยการพัฒนาวิธีสอนที่ตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ด้านสังคม คือการที่สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนเจตคติและจัดการความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการให้เด็กได้เรียนร่วมกันอันจะนำไปสู่สังคมที่ยุติธรรมและปราศจากการแบ่งแยกและด้านเศรษฐกิจ หมายถึงการใช้งบประมาณเพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกคนซึ่งมีผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมที่ให้นักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างมาเรียนรวมกันมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการตั้งสถานศึกษาการศึกษาพิเศษ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 15-16)

สำหรับประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 7-8) สนับสนุนการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 วรรคสอง กำหนดว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” วรรคสาม “การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง...” ปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นปีการศึกษาเพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดย

มีนโยบายว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสและบริหารการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ทั่วถึง เห็นได้ว่ารัฐบาลกล่าวถึงการกำหนดสิทธิและโอกาสที่เท่าเทียมกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย การเปิดโอกาสให้บุคคล ครอบครัว และชุมชนมีสิทธิเสรีภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ถ้าได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความพิการ แนวการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่สำคัญคือ ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับคนปกติในโรงเรียนปกติและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในการจัดการเรียนร่วมนั้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมชั้นใช้เวลาส่วนใหญ่ในห้องเรียนปกติร่วมกับเพื่อนปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนได้เรียนรู้ด้วยหลักสูตรเดียวกัน แต่เด็กเรียนร่วมกันด้วยการปรับหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการเฉพาะคน เพื่อให้ทุกคนได้รับการศึกษาตามความต้องการและความจำเป็นของแต่ละคน (Stainback & Stainback, 1996, pp. 87-96) และจากการศึกษาของแซลเลนและการ์ริค (Salend & Garriek, 1999, pp. 114-126) พบว่าเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่างมีผลกระทบต่อกันอย่างผสมผสานในทางสังคมและไม่ปรากฏผลกระทบที่เป็นการรบกวนทางด้านการเรียนรู้ทางวิชาการต่อกัน นอกจากนี้ปาล์มเมอร์และเบส (Palmer & Best, 1998, pp. 272-287) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม พบว่ามีความเห็นตรงกันว่าพัฒนาการส่วนบุคคลของเด็กดีขึ้นและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้น ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการศึกษาแบบเรียนร่วมนั้นให้ประโยชน์ทั้งด้านวิชาการและสังคมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเป็นประโยชน์ต่อเด็กปกติด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, น. 3) ระบุว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หมายเหตุ) กล่าวถึงเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่า “โดยที่การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ”

ปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนรู้รวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน (เบญจา ชลธารันนท์, 2546, น. 7-47) คือ ด้านนักเรียน (S: Students) ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Education Program: IEP) การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงงาน ด้านเครื่องมือ (T: Tools) ครอบคลุมทั้ง นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น โดยได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ครอบคลุมทุกอำเภอ ๆ ละไม่น้อยกว่า 2 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมทุกแห่งให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม (Inclusive schools) ในปีงบประมาณ 2557 ได้ขยายโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวมเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 783 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,228 แห่ง กระจายอยู่ในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต่อมาได้ประกาศให้ “ปี 2559 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” เป็นการแสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคกันโดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ที่ยึดหลักปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน (Inclusion) เน้นให้มีการนำบริการ สนับสนุนต่าง ๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยกำหนดทางเลือกให้หลาย ๆ ทางเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2560, น. 4)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปการศึกษาในช่วงปี 2552 – 2559 ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) พบว่า ประเทศไทยมีปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ในด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมากส่งผลให้ประชากรในวัยเรียนรวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่เข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคน ด้านแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วยหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All)

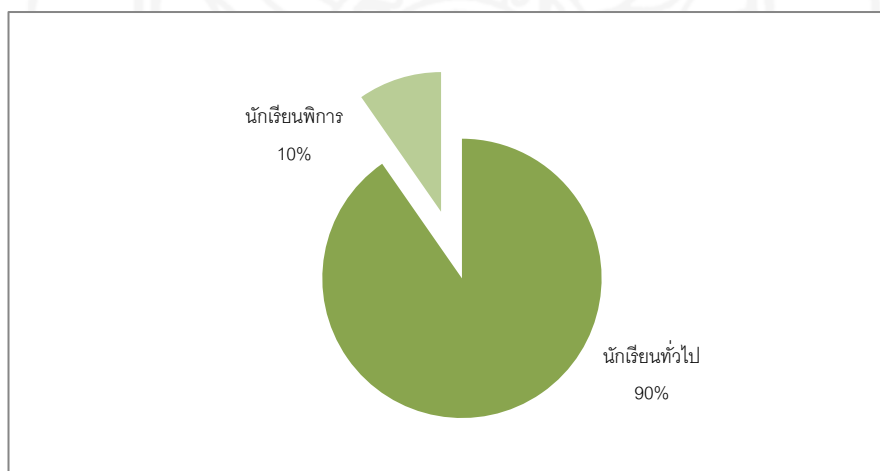
กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม ไม่ปล่อยปละละเลยหรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนกลุ่มปกติ กลุ่มด้อยโอกาส ที่มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและภูมิสังคมซึ่งรัฐต้องดูแลจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษานับสนุนผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพและความพร้อมอย่างเท่าเทียม กลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษซึ่งหมายรวมกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ รวมทั้งบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล รัฐต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาร่วมกับเด็กปกติในกรณีที่สามารถเรียนได้เพื่อให้เขาได้มีโอกาสเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคม หรือจัดให้เป็นพิเศษตามระดับความบกพร่อง ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560-2564 สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560- 2564 ตลอดจนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการและเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง ดำรงชีวิตอิสระในสังคม อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างยั่งยืน” ภายใต้ยุทธศาสตร์แห่งความเท่าเทียม ได้แก่ เสริมพลังคนพิการและองค์กรด้านคนพิการให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง (Empowerment) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จัดการเลือกปฏิบัติเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง (Quality Management) เสริมสร้างความเข้าใจและเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการ (Understanding) สร้างสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility) ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายและสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างยั่งยืน (Linkage)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) รายงานสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย โดยอ้างข้อมูลกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.2) พบว่า มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั่วประเทศจำนวน 1,657,438 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52 ของประชากรทั้งประเทศ โดยเป็นคนพิการที่อาศัยอยู่

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางและตะวันออก ภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และไม่ระบุภาคตามลำดับ ในด้านการศึกษา พบว่าคนที่ไม่ได้รับการศึกษามีจำนวน 616,783 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 สำหรับคนพิการที่ได้รับการศึกษา พบว่ามีการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวนมากสุด รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา

จากรายงานข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมในระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) สรุปข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561 แยกประเภทคนพิการตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า นักเรียนพิการทั่วประเทศมีจำนวน 387,678 คน จำแนกเป็นนักเรียนพิการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตต์ จำนวน 2,694 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของนักเรียนพิการทั่วประเทศ และเมื่อพิจารณาเฉพาะจังหวัดอุดรดิตต์ พบว่านักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตต์ (ที่มีรายงานข้อมูลในระบบ SET (Special Education Technology) มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 27,826 คน เป็นนักเรียนพิการเรียนรวมจำนวน 2,694 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งถือว่ามีปริมาณมาก แสดงได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงข้อมูลร้อยละของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์ ปี 2561

การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด ต้องจัดให้ตั้งแต่วัยต้น ๆ ของชีวิต คือ ตั้งแต่แรกเกิดหรือทันทีที่ค้นพบความพิการ ดังนั้น การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับอนุบาลและประถมศึกษาจึงมีความสำคัญมากที่สุด และเป็นช่วงสำคัญที่เด็กและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องจะได้ค้นพบความสามารถเด่นและข้อบกพร่อง อันจะนำไปสู่การ

พัฒนาเด็กได้ตามศักยภาพในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา จากผลการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของ ร็อทเทินเบอร์ก (Rothernberg, 1990, pp. 317-319) พบว่าสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ตั้งแต่เด็กอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา และหากสามารถคัดแยกเด็กได้ในระดับก่อนวัยเรียนยิ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของเบคแมนและเวลเลอร์ (Beckman & Weller, 1990, pp. 26-29) ซึ่งได้เสนอแนะว่าการค้นหาเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ควรกระทำให้เร็วที่สุด โดยค้นพบว่าเด็กที่เป็นเมื่อมีอายุน้อยจะทำให้ครูสามารถช่วยเด็กได้ทันเวลาที่ ถ้าเด็กโตขึ้นการช่วยเหลืออาจลำบาก นอกจากนี้ โตโร และคนอื่น ๆ (Toro & Others, 1990, pp. 515-526) ได้สรุปไว้ว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มักมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนและผู้อื่น กล่าวคือไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทัน นอกจากนี่ยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน ไม่เป็นที่ยอมรับของครูและเพื่อนนักเรียนปกติ ตลอดจนมีปัญหา กับพ่อแม่ผู้ปกครองทางบ้าน สอดคล้องกับที่จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย (2558, น.161) ซึ่งกล่าวว่า สิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องจัดเตรียมบุคลากรรวมทั้งเจตคติของบุคลากรที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะในการพัฒนาเด็กต้องอาศัยบุคลากรหลายด้าน หลายสาขาอาชีพ ซึ่งต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และบทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาได้รับการพัฒนาช่วยเหลือให้มีสมรรถภาพพึ่งพาตนเองได้และลดระดับความพิการลงได้เร็วที่สุด

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ : กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่ ของสุภาพร ชินชัย (2551, น. 100-102) พบว่า ปัจจัยภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพร้อมของครูในการจัดการเรียนร่วมนั้น คือ ความพร้อมของโรงเรียนทางด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและหลักสูตรของโรงเรียน รวมทั้งความพึงพอใจของครูที่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนรวมให้ประสบความสำเร็จ สำหรับปัจจัยภายนอกโรงเรียน พบว่าเป็นปัญหาจากการที่พ่อแม่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความพิการประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กที่มีความพิการเพียงเล็กน้อย เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กปัญญาอ่อนเล็กน้อย หรือ เด็กออทิสติกที่มีความสามารถสูง เด็กสมาธิสั้น ทำให้เด็กไม่ได้รับการวินิจฉัยและการบำบัดและขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตั้งแต่ระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการศึกษา การขาดบุคลากรทางการแพทย์และนักจิตวิทยาที่จะตรวจวินิจฉัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก่พ่อแม่และชุมชนในการพัฒนาช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับผลการศึกษาของจักรพันธ์ รัตนสุวรรณ (2555, น. 70) ที่พบว่า การเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่ค่อยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครูมีประสบการณ์ด้านการจัดทำแผน IEP และ IIP ค่อนข้างน้อย ไม่ค่อยครอบคลุม รวมทั้งขาดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรวม ไม่มีบุคลากร

ที่จับด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง จึงไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้เด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ โรงเรียน มีอาคารเรียนและห้องเรียนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับจัดห้องสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษได้ เป็นการเฉพาะ และงบประมาณในการบริหารจัดการมีไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ กระทรวงศึกษาธิการโดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. คำนำ) ได้รายงานความทั่วถึง และเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทบทวนการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง การสร้างแรงจูงใจ ความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ส่วนด้านอุปสรรคของการทำงานพบประเด็นหลัก คือ การเงินและ งบประมาณ ด้านสถิติ ข้อมูลและงานวิจัยขาดการเก็บรวบรวมสถิติที่ใช้เป็นฐานการตัดสินใจอย่างมี เหตุผล บุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครู มีทั้งที่เป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณและ คุณภาพ ปัญหาด้านนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ปัญหาด้านผู้ปกครอง อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ความจำกัดทางด้านทรัพยากรและองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาและความจำกัดด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร งบประมาณ แหล่งสนับสนุน ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารและการจัดโครงการ การทำงานร่วมกัน ของนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ ทักษะทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ เครื่องมือและกระบวนการตรวจวินิจฉัย และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อ ตอบสนองต่อความต้องการพิเศษของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทเป็นปัจจัยสนับสนุน ความสำเร็จในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ การศึกษาของแวงและเบคเกอร์ (Wang & Baker, 1985, อ้างถึงในพรศักดิ์ รักษ์กระโทก, 2544, น. 58) ได้วิจัยลักษณะและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนร่วม โดยวิเคราะห์จาก งานวิจัยตั้งแต่ปี 1975 ถึงปี 1984 พบว่า เด็กพิเศษที่เรียนร่วมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กพิเศษที่ไม่ได้ เรียนร่วม เด็กพิเศษที่เรียนร่วมสามารถพัฒนาทั้งในด้านการปฏิบัติตน ด้านทัศนคติและด้านผลการ เรียน ในการศึกษาเจตคติของครูผู้สอนโดย แมทธิวส์ (Mathews, 1984, p. 27) พบว่าครูที่มีพื้นฐาน ทางการศึกษาพิเศษให้การยอมรับเด็กมากกว่าครูที่ไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ หากพิจารณา โดยรวมแล้ว พบว่าครูส่วนมากยังมีเจตคติในทางลบต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้เคลเลอร์ (Keller, 1987, p. 32) ได้ศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความบกพร่อง ทางด้านร่างกาย และสติปัญญา พบว่า ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเด็กที่มีความ บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาควรเรียนรวมกันกับเด็กปกติ แต่ครูการศึกษาพิเศษมีความ เห็นว่าห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และสติปัญญาควรแยกออกจากกันแต่ ควรอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

ดอนนิง (Dawning, 1996, p. 11) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอนเด็กทั่วไป ในโรงเรียนเรียนร่วม ครูการศึกษาพิเศษ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องมีพัฒนาการ ดีขึ้นทุกด้านและเพื่อนกลุ่มปกติก็ดีขึ้นด้วย สอดคล้องกับวอห์นและคลิงเนอร์ (Vaughn & Klingner, 1998, pp. 79-88) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมและห้องเสริมวิชาการ พบว่าส่วนใหญ่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชอบทำกิจกรรมนอกห้องเรียนทุกแบบ รวมทั้งห้องเสริมวิชาการเพราะเขาจะได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษในการทำงานได้ง่ายขึ้น

จังหวัดอุดรดิตถ์ ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย สภาพพื้นที่อยู่ในเขตรอยต่อแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม มีลักษณะของการผสมผสานที่สำคัญ 3 ลักษณะ คือ ล้านนา ล้านช้าง และสุโขทัยหรือรัตนโกสินทร์ จังหวัดอุดรดิตถ์เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่ได้ชื่อว่า เมืองสามวัฒนธรรม มีความแตกต่างทางลักษณะวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ภาษาถิ่น ประชากรบางส่วนพูดภาษาไทยกลาง บางส่วนพูดภาษาไทยภาคเหนือและบางส่วนพูดภาษาลาว ซึ่งกล่าวได้ว่าประชากรดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง และแต่ละกลุ่มต่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตน จากแผนพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์ปี 2561-2563 ระบุกลยุทธ์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษาและเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างทั่วถึงตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ว่า “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ผลผลิตปลอดภัย การท่องเที่ยวพัฒนา การค้าชายแดนเติบโต” (จังหวัดอุดรดิตถ์, 2561) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายการขยายศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้สามารถอยู่ร่วมกันระหว่างคนที่อยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีคุณภาพชีวิตและอนาคตที่ดีตามความคาดหวังของประเทศที่ใช้กลไกของการจัดการศึกษาเรียนรวมเพื่อขับเคลื่อนการสร้างและรักษาลักษณะร่วมทางสังคมที่ก่อให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม นำเอาความหลากหลายด้านภูมิหลังและประสบการณ์ของบุคคลมาใช้ให้เกิดคุณค่า โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมทุกแห่งเพื่อให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive schools) โดยจังหวัดอุดรดิตถ์มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมกระจายอยู่ทุกอำเภอ จากงานวิจัยของสุภัฏญารัตนสังข์ (2547, น. 103-105) ได้ศึกษาการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนโครงการการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานและระดับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนโครงการการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านระดับปัญหาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 สูงกว่าระดับปัญหาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 และจากการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียนจันทร์ทองเอี่ยม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรีของ ยศยา พรธรรมรงค์ (2559, น. 66-67) พบว่า

นักเรียนมีแนวโน้มเป็นเด็กพิเศษมากขึ้นในเรื่องการเรียนรู้ โรงเรียนขาดความเข้าใจในการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วม ครอบครัวขาดความรู้และไม่ยอมรับความเป็นเด็กพิเศษเห็นว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้นักเรียนขาดโอกาสบำบัดฟื้นฟู ด้านสภาพแวดล้อม ขาดห้องเรียนเฉพาะเด็กพิเศษ ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม ขาดสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากรเฉพาะทาง ครูขาดเทคนิคการสอนที่ดี ขาดบุคลากร และทีมงานที่จะดูแลเด็กพิเศษโดยตรง และด้านเครื่องมือขาดสื่อการสอนใหม่ ๆ สื่อน้อย ไม่มีงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ของนักเรียน เครื่องเล่นที่พัฒนาการเด็กพิเศษ

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยการจัดให้นักเรียนพิการทางการศึกษาได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติร่วมกับเด็กทั่วไปส่งผลต่อพัฒนาการทางบวกของเด็กพิการ และยังเป็นผลดีต่อทักษะทางสังคมของเด็กโดยภาพรวม แต่พบว่ายังมีปัญหาในด้านการบริหารจัดการของโรงเรียน ได้แก่ด้านนักเรียนพิการ ด้านสภาพแวดล้อม ความพร้อมทางกายภาพของโรงเรียน ครู และทีมงานที่จะดูแลเด็ก ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียน สภาพสังคม ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิธีการดำเนินชีวิตของครอบครัวที่แตกต่าง ความด้อยโอกาสหรือขาดการสนับสนุนปัจจัยการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก เจตคติของบุคคล วิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านเครื่องมือสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบเรียนรวม ในขณะที่ปัจจุบันมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากภายนอกประเทศเป็นระยะๆ และรัฐบาลไทยได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อความทั่วถึงและเท่าเทียมกำหนดสิทธิไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของคนพิการ กำหนดให้โรงเรียนทั่วไปรับนักเรียนทุกคนเข้าเรียนโดยไม่เลือกปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน จากรายงานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาปี 2561 พบว่า จังหวัดอุดรดิตถ์ซึ่งเป็นจังหวัดที่ประชากรมีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันมากมีประชากรวัยเรียนที่เป็นกลุ่มด้อยโอกาส มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยสภาวะทางเศรษฐกิจและภูมิสังคม มีนักเรียนพิการเรียนรวมกระจายอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา อัตราสูงถึงร้อยละ 10 และจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีแนวโน้มเป็นเด็กพิเศษมากขึ้นในเรื่องการเรียนรู้ ซึ่งรัฐบาลต้องดูแลจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพและความพร้อมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมโดยมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญขั้นต้นในการนำนโยบายการจัดการเรียนรวมไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อจะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้

จากการศึกษาวิจัยมาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนรวมของจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยมีคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ มีการดำเนินการอย่างไร
2. ปัญหา สาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์เป็นอย่างไร
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพมีอะไรบ้าง
4. ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีสาระสำคัญอย่างไร มีความเหมาะสม ความถูกต้อง การใช้ประโยชน์ และเป็นไปได้ เพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา อนุศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ บุคลากรผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 200 หน่วยโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม (ข้อมูลโรงเรียนจากรายงานในระบบของสำนักการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2561) รวมจำนวน 57,880 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน
2. ครูผู้รับผิดชอบงานสอนนักเรียนพิการเรียนรวมและพี่เลี้ยงเด็กพิการ
3. ผู้ปกครองนักเรียน
4. นักเรียนทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) เป็นโรงเรียนที่มีรายงานนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 (139 โรงเรียน) และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 (61 โรงเรียน) ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมดจำนวน 200 หน่วยโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน ระพินทร์ โพธิ์ศรี, 2557, น. 239) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 หน่วยโรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 และ เขต 2 ดังนี้

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน (S: Students) ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และด้านเครื่องมือ (T: Tools)

ศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนทั่วไป

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตด้านเวลา

ปีการศึกษา 2561 - 2563

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education: IE) หมายถึง การจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจัดให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความแตกต่างหรือต้องการศึกษาได้เข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา ตั้งแต่แรกที่เด็กเข้ารับการศึกษา โดยที่เด็กไม่ได้ผ่านการเตรียมความพร้อม

ด้านการศึกษาเฉพาะคนพิการ โรงเรียนมีหน้าที่จัดให้เด็กได้รับบริการสื่อเสริมตามความจำเป็น และเหมาะสมกับความแตกต่างและศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง การดำเนินงานจัดการศึกษาตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) ด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S: Students) ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่อง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและวิชาการ รวมถึงการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวัน การเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการเตรียมความพร้อมนักเรียน ทั่วไปเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับและสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็น

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ประกอบด้วย การปรับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพภายนอกและภายในอาคาร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กพิการ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการศึกษา เพื่อนนักเรียน และบุคคลที่อยู่รอบ ๆ ตัวเด็กพิการ

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) ประกอบด้วย การบริหารจัดการ หลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิค การสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดทำตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การปรับปรุงงาน

4. ด้านเครื่องมือ (T: Tools) ประกอบด้วย นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (AT) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพลักษณะการดำเนินงานของโรงเรียนตามองค์ประกอบ โครงสร้างซีที (SEAT Framework) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ ที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้นเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการให้บริการเด็ก พิการหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษา

ปัญหาและสาเหตุ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินงานตามนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) ด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรสนับสนุน และการบริหารจัดการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง สภาพลักษณะ การดำเนินการหรือสิ่งที่มีความสำคัญซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านนักเรียน (S: Students) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

(E: Environment) ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และปัจจัยด้านเครื่องมือ (T: Tools)

เจตคติของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ แสดงออกทางพฤติกรรม ในลักษณะของความชอบ หรือไม่ชอบ ความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือด้านความรู้ ด้านจิตใจและด้านพฤติกรรม

โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 และ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2

เด็กพิการเรียนรวม หมายถึงนักเรียนพิการหรือบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ 9 ประเภท ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ที่เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน

ผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กพิการ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย หมายถึง สารระสำคัญเกี่ยวกับการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากกระบวนการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีความเหมาะสมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศด้านสภาพการดำเนินงาน ปัญหา สาเหตุ และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

3. ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นผลจากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้าง (SEAT Framework)

1.2 ศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม

1.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

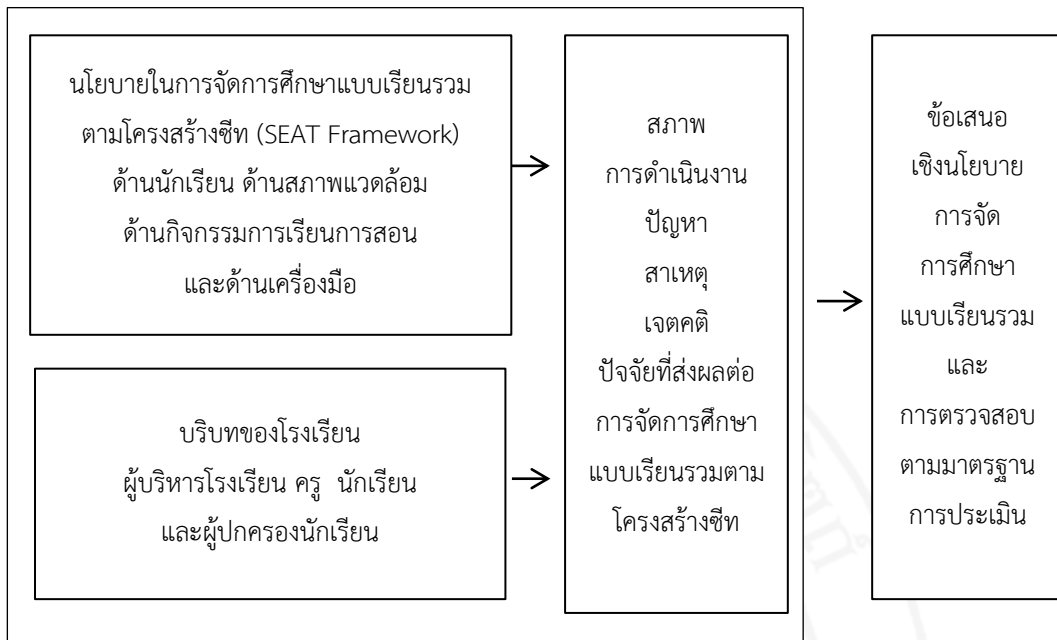
2. การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย (policy proposal) ใช้กรอบความคิดการวิจัย โดยปรับปรุงตามแนวคิดของ Dye (1984) มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาปัญหาเชิงนโยบาย (policy problems) จากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้รัฐบาลดำเนินการ

2.2 วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหา เชิงเหตุและผล

2.3 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายร่วมกันตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียกับนโยบาย

2.4 ข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย
2. กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3. แนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)
5. การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
6. การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย

แนวคิดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ
ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความทั่วถึงและเท่าเทียมโดยจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
(Inclusive Education: IE) เป็นแนวคิดที่ได้รับการสนับสนุนทั่วโลกและได้รับการสนับสนุนจาก
รัฐบาลนำมากำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไป

ความหมายของนโยบายสาธารณะ

มยุรี อนุมานราชชน (2549, น.6) กล่าวถึงนโยบายสาธารณะ ว่าเป็นแนวทางกว้าง ๆ
ที่รัฐบาลได้ทำการตัดสินใจเลือกและกำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อชี้้นำให้มีกิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ
เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จุมพล หนีมพานิช (2549, น.12) กล่าวว่าหากพิจารณาความหมายของนโยบายสาธารณะ
ในความหมายที่แคบและความหมายที่กว้างจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องของแนวทางในการปฏิบัติงานของ
รัฐบาล เป็นเรื่องโครงการที่สำคัญที่รัฐบาลจะต้องจัดให้มีขึ้นโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย
และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ไอรา ชาร์คานสกี (Ira Sharkansky, 1970, p.1) ให้นิยามไว้ว่านโยบายสาธารณะ คือ
กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาลซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล อาทิ เช่น การจัดการศึกษา
การจัดสวัสดิการและการก่อสร้างทางหลวงโดยรัฐ รวมทั้งข้อกำหนดและระเบียบในการควบคุม
และกำกับดำเนินการดำเนินกิจกรรมของปัจเจกบุคคลและนิติบุคคลทั้งหมด ตลอดจนการดำเนินงาน

ของหน่วยงานของรัฐ อาทิเช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยของตำรวจ การตรวจสอบราคาสินค้า การควบคุมการจำหน่ายยาและอาหาร เป็นต้น

ดาย (Dye, 1984, p.1) ให้ความหมายไว้ว่า นโยบายสาธารณะคือสิ่งที่รัฐบาลเลือก จะกระทำหรือไม่กระทำ ในส่วนที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำ จะครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมด ของรัฐบาลทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในบางโอกาส อาทิเช่น การควบคุม การขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมและความพยายามในการขจัดความขัดแย้งกับสังคมอื่น ๆ เป็นต้น และมีวัตถุประสงค์ให้กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำบรรลุเป้าหมายด้วยดี ในการให้บริการแก่สมาชิก ในสังคม

เจม อี แอนเดอร์สัน (James E. Anderson, 1984, pp.5-6) ให้ทัศนะเกี่ยวกับนโยบาย สาธารณะไว้ว่านโยบายสาธารณะ คือ แนวทางการปฏิบัติหรือการกระทำซึ่งมีองค์ประกอบหลาย ประการ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหรือชุดของผู้กระทำที่จะต้องรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง ของสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่าสิ่งใดที่จะต้องกระทำให้สำเร็จ มิใช่สิ่งที่รัฐบาลเพียงแต่ตั้งใจ จะกระทำหรือเสนอให้กระทำเท่านั้น เป็นการจำแนกให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างนโยบาย กับการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งเป็นประเด็นสำคัญระหว่างทางเลือกทางที่ต้องการเปรียบเทียบกับ (Competing alternatives) กล่าวคือ การตัดสินใจของรัฐบาลอาจแสดงออกถึงความตั้งใจหรือ ข้อเสนอของรัฐบาลที่จะกระทำเท่านั้น โดยในความเป็นจริงอาจไม่เกิดการกระทำขึ้นเลยก็ได้ แต่ ในด้านนโยบายสาธารณะนั้นจะต้องปรากฏการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะเป็นแนวคิดที่เกิดจากการตัดสินใจ ของรัฐบาลที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใด ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจน สำหรับการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม (Inclusive Education: IE) ถือเป็นนโยบายสาธารณะที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาของคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

การนำนโยบายไปปฏิบัติถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะนโยบาย แผน โครงการ แม้จะจัดทำอย่างดีเป็นไปตามหลักวิชาการ แต่ถ้านำไปปฏิบัติไม่ได้หรือนำไปปฏิบัติแล้ว เกิดปัญหาอุปสรรค ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ก็ถือได้ว่าไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ตรงข้ามถ้านำไปปฏิบัติ ได้ตามวัตถุประสงค์ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดกับสาธารณชน จึงอาจกล่าวได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ ก่อให้เกิดผลดีกับสังคม ดังนั้นขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ นอกจากจะมีความสำคัญแล้วยังมี ความสลับซับซ้อนเพราะเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลรวมถึงองค์กรหลากหลายซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จ ของนโยบาย ฉะนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงมักประสบปัญหา ทั้งนี้เพราะอาจมีปัจจัยหลายอย่าง ที่เป็นอุปสรรคหรือไม่เอื้ออำนวยต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของ รัฐบาล ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ สมรรถนะขององค์กร ความเพียงพอของทรัพยากร การยอมรับโครงการ

ในระดับท้องถิ่นซึ่งมีผลต่อการสนับสนุนและความร่วมมือ ปัจจัยเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการ

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2533, น.101) ได้อธิบายถึงปัจจัยกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจากการทบทวนผลงานวิชาการในทศวรรษที่ผ่านมา มีดังนี้

1. ลักษณะนโยบายนั้น ๆ
2. วัตถุประสงค์ของนโยบาย
3. ความเป็นไปได้ทางการเมือง
4. ความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยี
5. ความพอเพียงของทรัพยากร
6. ลักษณะของหน่วยงานที่นำไปปฏิบัติ
7. ทักษะของผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ
8. กลไกภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานที่นำไปปฏิบัติ

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2533, น.90) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยสรุปไว้ 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการ นั่นคือมีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั่วคราวแล้วหายไป ไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั้ยกชั้ยแต่เป็นกิจกรรมต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง แต่ละขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์กันตลอดเวลาและประเด็นที่สองคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของนโยบาย

วรเดช จันทรศร (2527, น.297) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการศึกษาว่าองค์กรที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นใช้ทรัพยากรทางการบริหาร ตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดมาปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้ได้หรือไม่ และได้เพียงใด การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงนโยบาย แผนงาน โครงการให้ดีขึ้น

กล้า ทองขาว (2548, น.7) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึงกระบวนการจัดการและประสานกิจกรรมเพื่อทำการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์ที่มุ่งประสงค์ให้บรรลุความสำเร็จ ตรงตามเจตจำนงของนโยบายโดยกลุ่มหรือองค์กรภาครัฐหรือเอกชน

จุมพล หนีมพานิช (2549, น.182) กล่าวว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง การบริหารนโยบายที่ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์ พฤติกรรม องค์กร ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล สมรรถนะและความร่วมมือของพนักงานของรัฐและเอกชน สภาพแวดล้อมของระบบและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบบต่อการบรรลุเป้าหมายนโยบาย

สุรสิทธิ์ วิชรขจร (2549, น.74) ได้สรุปไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่จะนำนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบแล้วไปสู่การปฏิบัติซึ่งจะมีกิจกรรม

ที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น การกำหนดหรือตีความแนวทางการปฏิบัติที่แน่ชัด การเบิกจ่ายงบประมาณ การทำสัญญา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดอัตราค่าจ้าง การกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติ การเจรจาต่อรอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนด้านงบประมาณ และกำลังคนที่มีคุณภาพ ตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยของผู้เกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ความล่าช้าในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็เป็นสาเหตุที่ทำให้นโยบายรัฐบาลประสบปัญหา อีกทั้งความยากง่ายของปัญหา นโยบายซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีอยู่หลายลักษณะซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยลักษณะของปัญหาอาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะและเงื่อนไขของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังที่ วรเดช จันทรร (2551, น.98-103) ได้เสนอปัญหาหลักที่ครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ
2. ปัญหาด้านการควบคุม
3. ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
4. ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์การอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์การหรือบุคคลสำคัญ (key actors)

ปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสมรรถนะของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีความสามารถในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด (วรเดช จันทรร, 2527, น.541-546) ปัญหาด้านสมรรถนะจะมีมากหรือน้อยยังขึ้นอยู่กับปัจจัยย่อยอีกหลายประการ ได้แก่

1. ปัจจัยด้านบุคลากร
2. ปัจจัยด้านเงินทุน
3. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยด้านวิชาการหรือ

เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในนโยบายนั้น

ปัญหาด้านการควบคุม

ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม ซึ่งหมายถึงความสามารถในการวัดความก้าวหน้า หรือผลการปฏิบัติของนโยบายแผนงานหรือโครงการ

มีผลงานของนักวิชาการเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่า ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้รับผิดชอบในนโยบายขาดความสามารถที่จะทำการวัดผลหรือควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติ ปัญหาด้านการควบคุมจะมีมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เช่น ความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายว่าสามารถแปลงนโยบายออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของนโยบายเพียงใด กิจกรรมของนโยบายมีวัตถุประสงค์ชัดเจนเพียงใด การกำหนดภารกิจหรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานโดยรวมเพียงใด เป็นต้น

ปัญหาด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติถึงแม้จะมีสมรรถนะสูงเพียงใด หรือผู้รับผิดชอบในนโยบายจะมีความสามารถในการควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติภายใต้ระบบการวัดผลและติดตามที่สมบูรณ์เพียงใด การนำนโยบายไปปฏิบัติจะสำเร็จไม่ได้หากสมาชิกในองค์กรไม่ร่วมมือกันปฏิบัติตามแนวทางของนโยบาย หรืออีกนัยหนึ่งปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีมากขึ้นถ้าสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากนโยบาย จากการสำรวจผลงานของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องพบว่าปัญหาที่เกิดจากการต่อต้านของผู้ปฏิบัตินั้นมาจากสาเหตุสำคัญ 7 ประการ ได้แก่

1. การที่นโยบายนั้นไม่ได้มาจากรากฐานความต้องการที่แท้จริง (Felt need) ของสมาชิกในองค์กรหรือสมาชิกไม่ให้ความสำคัญของนโยบายนั้น
2. นโยบายส่งผลให้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานตลอดจนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรต้องเปลี่ยนแปลงไป
3. หัวหน้าหน่วยปฏิบัติไม่ได้ให้การสนับสนุนนโยบายเท่าที่ควร
4. สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติทำการต่อต้านเพราะเห็นว่าการปฏิบัติตามนโยบายจะส่งผลให้งบประมาณและอัตรากำลังของหน่วยงานต้องลดลงในระยะยาว อีกทั้งอาจก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนภารกิจและหน้าที่ของบุคคลอย่างมาก
5. สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติเห็นว่านโยบายถูกกำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหารที่ไม่เข้าใจสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน
6. สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับสาระหรือวิธีปฏิบัติในนโยบาย เพราะไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
7. สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือและต่อต้าน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจว่าจะปฏิบัติตามนโยบายนั้นอย่างไร

ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก ผู้รับผิดชอบหรือมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วยเช่นกัน การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมืองซึ่งเน้นการเผชิญหน้า การแสวงหา การสนับสนุน การเจรจาต่อรองในการจัดสรรทรัพยากร หรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

การนำนโยบายไปปฏิบัติหากขาดการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญแล้ว ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเกิดขึ้นได้ ในบางกรณีปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลไปถึงความล้มเหลวของนโยบายโดยตรงได้ องค์กรและบุคคลสำคัญที่กล่าวมานี้หมายถึงกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูงตลอดจนสื่อมวลชน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อสนองตอบสถานการณ์สังคมของ รัฐบาล คือปัญหาด้านสมรรถนะของหน่วยงาน ทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงาน ปัญหาด้านการควบคุม ความสามารถด้านการวัดผลการปฏิบัติ โครงการ แผนงาน ปัญหา ด้านความร่วมมือ การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงจากสาเหตุที่นโยบายไม่ได้มาจากรากฐานความต้องการ ที่แท้จริง นโยบายที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน พฤติกรรมที่ต้องเปลี่ยนแปลง หัวหน้าหน่วยไม่สนับสนุน นโยบายเท่าที่ควร สมาชิกในหน่วยปฏิบัติต่อต้านเพราะมีผลกระทบต่อหน่วยปฏิบัติ สมาชิกในหน่วย ปฏิบัติไม่มีส่วนร่วม ไม่มีความเข้าใจในการปฏิบัติตามนโยบาย ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีการแสวงหาการสนับสนุนเจรจาต่อรอง เผชิญหน้า ปัญหาด้านการสนับสนุน และ ความผูกพันขององค์กร บุคคลสำคัญมีการสนับสนุนนโยบายเพียงใด ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ล้วนมีผล ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม โครงสร้างซีท (SEAT Framework) สู่การปฏิบัติ มีจุดประสงค์เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยปรับปรุงกระบวนการตาม แนวคิดของ Dye

การประเมินผลนโยบาย

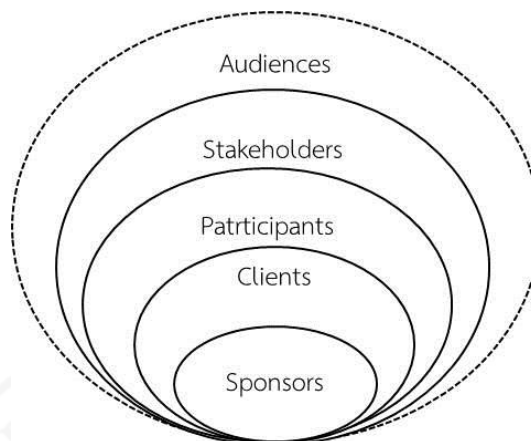
การติดตามและประเมินผลนโยบายเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทราบว่าเป้าหมายของ แผนงาน โครงการสัมฤทธิ์ผลเพียงใด ต้องมีการออกแบบกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ของการติดตามนโยบาย โดยการสำรวจจากผู้รับบริการของโครงการ และเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการสังเกตของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ต้องมี การกำหนดสิ่งที่เป็นแผนงาน โครงการ ที่ต้องส่งมอบโดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินให้

สัมพันธ์กับเป้าหมายของแผนงาน โครงการ และวัตถุประสงค์ของนโยบาย (มยุรี อนุมานราชธน, 2549, น.244)

การประเมินผลนโยบายสาธารณะแบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับนโยบาย (Policy) และระดับแผนงานหรือโครงการ (Program) ผู้กำหนดนโยบายจะใช้ผลการวิจัยในระดับนโยบาย และผู้บริหารแผนงานหรือผู้จัดโครงการจะใช้ผลการวิจัยในระดับแผนงานหรือโครงการ (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555, น.2) ทั้งนี้การประเมินในระดับนโยบาย ผู้ใช้ผลเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจเพื่อตัดสินใจว่าควรขยาย ทำสัญญา หรือเปลี่ยนแปลงแผนงาน โครงการหรือไม่ ส่วนระดับแผนงานหรือโครงการผู้ใช้ผลคือ ผู้บริหารแผนงานหรือผู้จัดการโครงการ เพื่อตัดสินใจว่าควรใช้วิธีการ โครงการ เทคนิค หรือการบริหารบุคคลแบบใด (Weiss, 1972, อ้างอิงในเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555, น.3)

การประเมินผลนโยบายสาธารณะมีหน้าที่หลัก 2 ประการ คือ 1. เป็นเครื่องมือวิเคราะห์นโยบายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ 2. เป็นขั้นตอนของวงจรนโยบายเพื่อรายงานข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้กำหนดนโยบาย (Wollmann, 2006, อ้างอิงในเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555, น.4) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เป็นสื่อกลางที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบต่อนโยบายที่ได้ทำลงไปและเป็นเครื่องมือควบคุมการบริหารเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป (Rutman, 1980, อ้างอิงในเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555, น.4)

สำหรับการติดตามประเมินผลนโยบายจะดำเนินการโดยบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานโครงการ ผู้ประเมินผลภายในองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้ประเมินผลภายนอกองค์กรและผู้ประเมินผลที่ได้รับมอบหมายงานประเมินผลจากฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายบริหาร (มยุรี อนุมานราชธน, 2549, น.256) สำหรับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแสดงได้ดังภาพที่ 3 (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2563, น.17)

ภาพที่ 3 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

ที่มา: ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2563, น.17

จากภาพที่ 3 กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ได้แก่ Sponsors หมายถึงผู้ที่สนับสนุน หรือมีอำนาจให้มีการประเมินเกิดขึ้น Clients หมายถึง บุคคลหรือองค์กรที่เรียกร้องให้มีการประเมิน Participants หมายถึงผู้เกี่ยวข้องกับโครงการที่ผู้ประเมินหรือผู้วิจัยประเมินต้องสอบถาม สัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องประเมิน หรือหาข้อสรุปจากการประเมิน ผู้เกี่ยวข้องจะครอบคลุมผู้สนับสนุน ผู้เรียกร้องการประเมินและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders หมายถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดของโครงการและ Audiences หมายถึงผู้ต้องการทราบผลการประเมิน และหรือผู้ต้องการนำผลการประเมินไปใช้ นโยบายสาธารณะอาจต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งโดยปกติ นโยบาย แผนงาน โครงการสาธารณะที่ประสบความสำเร็จจะก่อให้เกิดกระบวนการสาเหตุและผลอันนำไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบที่พึงปรารถนา แต่ในโลกของความเป็นจริง นโยบาย แผนงาน โครงการที่ล้มเหลวจะมีมากกว่า ซึ่งการวิจัยประเมินผลมองว่านโยบาย แผนงาน โครงการสาธารณะมักประสบความสำเร็จล้มเหลวใน 2 ลักษณะ คือ ความล้มเหลวทางเทคนิคเนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และเวลา เป็นต้น และความล้มเหลวทางทฤษฎีเพราะไม่นำไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบที่พึงปรารถนา หรืออาจนำไปสู่ผลลัพธ์และผลกระทบที่ตรงกันข้ามกับความมุ่งหวัง (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2559, น.52-53)

เวดิง (Vedung อ้างถึงในเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555,น.25-49) ได้แบ่งตัวแบบการประเมินไว้ 10 ตัวแบบ ดังนี้

1. ตัวแบบการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Goal-Attainment Model) เป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์หลักในการประเมินผลก่อให้เกิดคำถาม 2 ส่วน ได้แก่ การวัดความสำเร็จ

ตามจุดมุ่งหมายว่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และการประเมินผลกระทบว่าผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลมาจากโครงการใช้หรือไม่

2. ตัวแบบผลข้างเคียง (Side Effects Model) มาจากตัวแบบการบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยขยายให้ครอบคลุมผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจ เพื่อจะได้ประเมินผลให้ครบถ้วนเป็นการประเมินผลการบรรลุผลในพื้นที่เป้าหมาย และมีผลกระทบข้างเคียงนอกเหนือขอบเขตของเป้าหมาย

3. ตัวแบบการประเมินผลที่เป็นอิสระจากจุดมุ่งหมาย (Goal-Free Evaluation Model) เป็นการประเมินว่านโยบายสาธารณะนำไปสู่ผลอะไร โดยไม่จำกัดเพียงการบรรลุเป้าประสงค์ของนโยบายสาธารณะนั้น โดยดูว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง สามารถสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้มากน้อยเพียงใด

4. ตัวแบบการประเมินผลแบบรวบยอด (Comprehensive Evaluation Model) เป็นการประเมินผลครอบคลุมองค์ประกอบทุกส่วนของระบบ เป็นการประเมินส่วนที่อยู่ นอกเหนือจากผลผลิตและผลลัพธ์

5. ตัวแบบมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Client-Oriented Model) เป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับจุดมุ่งหมาย ความคาดหวัง ความสนใจ ความต้องการ ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ เป็นการประเมินผลกระทบประเภทหนึ่ง

6. ตัวแบบผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Model) มีหลักการสำคัญคือ สนใจคนที่มีผลประโยชน์และได้รับผลกระทบจากโครงการ สนใจกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

7. ตัวแบบคณะกรรมการนโยบายชั่วคราว (Ad Hoc Policy Commissions) เป็นตัวแบบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสวีเดน ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำการประเมินผลและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์เอง

8. ตัวแบบผลิตภาพ (Productivity Model) เป็นตัวแบบที่พิจารณาต้นทุน ใช้จ่าย เป็นเกณฑ์ตัดสินคุณค่าของความสำเร็จ นิยามได้ว่าตัวแบบผลิตภาพ คือสัดส่วนระหว่างผลผลิตกับปัจจัยนำเข้า

9. ตัวแบบประสิทธิภาพ (Efficiency Model) เป็นตัวแบบเศรษฐกิจที่ใช้กันมากในการประเมินผลทางการบริหารและการเมืองสมัยใหม่ ประสิทธิภาพวัดได้ 2 ทาง คือ เปรียบเทียบระหว่างต้นทุนกับผลประโยชน์ และเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนกับประสิทธิผล

10. ตัวแบบการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ (Peer Review) เป็นตัวแบบที่ถือว่าผู้เชี่ยวชาญได้รับความไว้วางใจให้ประเมินผลงานของผู้อื่นที่อยู่ในวิชาชีพเดียวกันโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพเดียวกัน เป็นการประเมินโดยคณะกรรมการวิชาชีพ ตัวแบบนี้ไม่มีวิธีการที่แน่นอน การเลือกเกณฑ์และมาตรฐานขึ้นอยู่กับแต่ละสาขา

มาตรฐานของการประเมิน

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, อ้างอิงในศิริชัย กาญจนวาสี, 2554, น.178-180) ประธานคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินเอกสารและโครงการทางการศึกษา พร้อมด้วยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางการประเมิน มีความเชื่อว่า การประเมินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกิจกรรมของมนุษย์ การประเมินที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาสิ่งที่ดีกว่า ส่วนการประเมินที่ไม่ดีจะเป็นตัวถ่วงและทำลายความเจริญก้าวหน้า คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอเกณฑ์ 30 ประการเพื่อเป็นบรรทัดฐานของการประเมิน โดยแบ่งเป็น 4 หมวด คือ การใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy) ดังนี้

A. มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมินในการตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้ มีคุณลักษณะ ดังนี้

- A1 การระบุผู้เกี่ยวข้องที่ต้องใช้สารสนเทศ
- A2 ความเป็นที่เชื่อถือของผู้ประเมิน
- A3 การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง
- A4 การแปลความหมายและการตัดสินใจมีความชัดเจน
- A5 รายงานการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน
- A6 การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- A7 รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์
- A8 การประเมินส่งผลกระทบในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินต่อไปอย่างต่อเนื่อง

B. มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเหมาะสมกับสถานการณ์ ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า มีคุณลักษณะ ดังนี้

- B1 วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- B2 การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง
- B3 ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

C. มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินทำได้อย่างเหมาะสม ตามกฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน มีคุณลักษณะ ดังนี้

- C1 การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ
- C2 การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส
- C3 รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผยและคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน
- C4 การให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน
- C5 การคำนึงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง
- C6 การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง
- C7 รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของสิ่งที่ประเมิน
- C8 ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณ

D. มาตรฐานความเหมาะสมถูกต้อง (Accuracy Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินมีการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อค้นพบและสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มีคุณลักษณะ ดังนี้

- D1 การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
- D2 การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
- D3 การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการการประเมินอย่างชัดเจน
- D4 การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน
- D5 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความตรง
- D6 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยง
- D7 การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และรายงาน
- D8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประมาณ
- D9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- D10 การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน
- D11 การเขียนรายงานมีความเป็นปรนัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแบบที่ 10 คือการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ (Peer Review) เป็นตัวแบบที่ถือว่าผู้เชี่ยวชาญได้รับความไว้วางใจให้ประเมินผลงานของผู้อื่นที่อยู่ในวิชาชีพเดียวกันโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพเดียวกัน เป็นการประเมินโดยคณะกรรมการวิชาชีพ ทำการ

ประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนการตรวจสอบสาระสำคัญและร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ และตรวจสอบตามแนวมาตรฐานการประเมิน 4 หมวดคือ การใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy)

กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนด้านการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง โดยมีกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 วรรคหนึ่ง ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษา ตามวรรคสองระบุว่า ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นมาตรา 54 ระบุว่า บุคคลซึ่งพิการ หรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย วรรคสอง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ วรรคสาม การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงนี้ ออกตามความใน มาตรา 10 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สาระสำคัญคือการใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือผู้ปกครอง ดังนี้

1. ขอยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา ตามรายการในบัญชี ก.โดยต้องทำสัญญาขืม
2. ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชี ข. และขอรับ “บริการ” ตามบัญชี ค
3. ขอรับเงินอุดหนุนเป็นคูปอง เพื่อนำไปรับ “บริการ” ตามบัญชี ค
4. ขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามบัญชี ก และบัญชี ค และส่งหลักฐานการจ่ายเงินให้หัวหน้าสถานศึกษา

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2545 กฎกระทรวงนี้ ออกตามความมาตรา 10 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาพ.ศ. 2542 สาระสำคัญคือให้จัดสรรงบประมาณแต่ละปีเป็นเงินอุดหนุนสำหรับคนพิการ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ในอัตราที่มากกว่าแต่ไม่เกินห้าเท่าของเงินอุดหนุนด้านสื่อ และวัสดุทางการศึกษาที่จัดสรรให้แก่แก่นักเรียนทั่วไปต่อคน” ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 คนพิการได้รับเงินอุดหนุนตามกฎกระทรวงนี้ คนละ 2,000 บาท

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา 20 บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือคนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ
2. การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือกหรือการศึกษานอกระบบ
3. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและบริการสื่อ

สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ
ของบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือคนพิการ

4. การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองบนพื้นฐาน
แห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่จำเป็น
สำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือคนพิการ

5. การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมการพัฒนาและบริการ
อันเป็นสาธารณะ

6. ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือ
คนพิการทุกประเภท

7. บริการล่ามภาษามือ

8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ
ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
อันเป็นสาธารณะ

9. การจัดสวัสดิการเบี้ยบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือคนพิการ

10. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการหรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่น
พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มีสาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่

มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่
แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ
และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและ
รูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษ
ของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร
กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ
ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

มาตรา 7 ระบุว่า ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชน
การกุศล ที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับ
การรับรองมาตรฐานได้รับเงินสนับสนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ

มาตรา 8 ระบุว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัด ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของ
คนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2. สถานศึกษาในทุกสังกัด และศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ อาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบและนอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นการฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

3. ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

4. ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม

5. สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

6. ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และประสานความร่วมมือจากชุมชน หรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

มาตรา 9 ระบุว่า ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.) ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

คนพิการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยวิถีพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจที่ 1 เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

พันธกิจที่ 2 สร้างคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระบบ

พันธกิจที่ 3 ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่เป็นมาตรฐานและธรรมาภิบาล

พันธกิจที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

เป้าประสงค์ (Goal)

คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลและมีทักษะการดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์เมื่อสิ้นแผน ประกอบไปด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้ง 4 ด้าน 8 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงยุทธศาสตร์การพัฒนาคณพิการ

ประเด็นยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์
ด้านสิทธิและโอกาสการศึกษา	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
ด้านคุณภาพการศึกษา	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพิเศษ ทุกระดับ ทุกระบบ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารรองรับการจัดการศึกษาระบบดิจิทัล ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และองค์ความรู้ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับ คนพิการ
ด้านครูและบุคลากร ทางการศึกษา	ยุทธศาสตร์ที่ 5 เร่งผลิต พัฒนา และจัดระบบบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพ
ด้านประสิทธิภาพการบริหาร จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาระบบงบประมาณ และทรัพยากร ทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ยุทธศาสตร์ที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบองค์รวม เชิงบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปี 2559 ปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษา
สำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการ

จำเป็นพิเศษเป็นไปตามเป้าหมาย ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนเข้าถึงบริการที่ครบทุกด้าน ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) เพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าถึงบริการทางการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ
2. จัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เพื่อขยายโอกาสให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับโอกาสในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ
3. จัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Transition from School to Work) เพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ

กล่าวโดยสรุป กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวม มีปรากฏรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมสู่การปฏิบัติ

ประเภทของเด็กพิการเรียนรวมและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 กำหนดประเภทของคนพิการ 9 ประเภท มีดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2552)

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - 1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาค้างติเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง
 - 1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาค้างติเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อย จนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - 2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูด ผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน น้อยกว่า 90 เดซิเบล ลงมาถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการ ปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาดำกว่า เกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ ร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะ ไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่อง ดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมบูรณ์ประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรค ประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิด ความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของ สมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใด ด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่อง ได้ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่อง ในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความ บกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความ บกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรค จิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

จากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2552 ที่ได้กำหนดประเภทของคนพิการไว้ 9 ประเภท เป็นหลักเกณฑ์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมเพื่อสิทธิประโยชน์ของคนพิการแต่ละประเภท ดังนั้นโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนที่พบว่ามีความพิการโดยใช้แบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา 9 ประเภทก่อนนำข้อมูลส่งต่อแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยต่อไป

แนวคิดทฤษฎีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education or Inclusion Approach : การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ร่วมกับกับเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียนปกติ โดยโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน การศึกษาแบบเรียนรวมได้มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของโรงเรียนปกติในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน และด้านเทคนิคการเรียนรู้ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ด้านนี้ นักการศึกษาได้นำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาที่เรียกว่าการเรียนรวมหรือการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ในระดับสากลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อความต้องการพิเศษ (Special needs) หรือความแตกต่างของแต่ละบุคคลว่าเขาควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติที่ตอบสนองต่อความต้องการเป็นอย่างดีและมีคุณภาพ เป็นรูปแบบการศึกษาที่มีการพัฒนามาเป็นการศึกษาแบบเรียนรวมตามท้องถื่นการยูเนสโกได้พยายามส่งเสริมประเทศต่าง ๆ ให้ร่วมจัดการศึกษาเพื่อสิทธิของเด็กทุกคน

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีมาตั้งแต่ ค.ศ. 1948 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน โดยองค์การยูเนสโกได้พยายามร่วมรณรงค์จนกระทั่งมีคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กขึ้นใน ค.ศ. 1989 ทุกประเทศเริ่มหันมาสนใจการพัฒนาเด็กมากขึ้นเริ่มตั้งแต่การเกิดปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อปวงชนใน ค.ศ. 1990 มีการให้ความสนใจเกี่ยวกับคนพิการและการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในรูปแบบของการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวมตามกรอบการทำงานของยูเนสโกตามลำดับ

ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม

สุจิตรา สุขเกษม (2540, น.48) กล่าวว่า การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusion) หมายถึง การเรียนร่วมโดยเด็กจะถูกส่งเข้าไปเรียนในห้องเรียนสำหรับเด็กปกติ แต่การเรียนร่วมของเด็กจะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนโดยไม่ผ่านทางโรงพยาบาลหรือสถาบันต่าง ๆ มาก่อน

ศรียา นิยมธรรม (2541, น.244-245) ได้กล่าวถึงคำและความหมายของคำที่ใช้เรียกลักษณะการจัดการเรียนร่วมในต่างประเทศไว้ คำ 3 คือ

Mainstreaming หมายถึง การเรียนร่วมเต็มเวลา นั่นคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะถูกส่งเข้าไปเรียนในห้องเรียนสำหรับเด็กปกติทุกอย่างและไม่มีบริการเพิ่มเติมสำหรับเด็กประเภทนี้

Intergration หมายถึง การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ แต่เป็นการเรียนร่วมบางเวลา นั่นคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเข้าไปร่วมเรียนในชั้นปกติในบางเวลาเท่านั้นและมีความหมายรวมไปถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติด้วย

Inclusive Education หมายถึง การเรียนรวมเต็มเวลาในห้องเรียน ตลอดจนรับบริการเสริมตามความเหมาะสมและจำเป็นในการใช้ชีวิตร่วมกับเด็กปกติในครอบครัว ชุมชน และสังคม

ผดุง อารยะวิญญู (2542, น.2) กล่าวว่า การเรียนรวมเป็นแนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพามาเข้าโรงเรียน ทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้และจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม หลังสำเร็จการศึกษาต้องดำเนินไปในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน ทุกคนยอมรับว่ามี “ผู้พิการ” อยู่ในสังคมและเขาเหล่านั้นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับคนปกติโดยไม่มีแบ่งแยก แนวคิดนี้มีความเชื่อว่า ไม่ว่าเด็กจะมีความพิการรุนแรงมากมายนแค่ไหนก็ต้องได้รับการศึกษาแบบที่จัดในชั้นเรียน นักเรียนต้องการวิธีสอนแบบพิเศษ เทคโนโลยีที่จะอำนวยความสะดวก การบำบัดหรือการช่วยเหลือเฉพาะตัว เป็นสิ่งที่ต้องจัดให้ในชั้นเรียนปกติ ซึ่งแนวคิดนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงสิทธิทางการศึกษาของเด็กพิการที่จะได้รับความเสมอภาคทางการศึกษา อย่างไรก็ตามการเรียนรวมจะต้องพิจารณาถึงประเภทและความรุนแรงของความบกพร่อง เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายส่วนใหญ่อยู่นอกโรงเรียน เด็กพิเศษ ซึ่งก็มีมาเข้าเรียนในโรงเรียนเรียนรวมบ้างแต่ไม่มากนัก เด็กที่มีความบกพร่องในระดับปานกลางให้เข้าเรียนรวมมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีปัญหาในการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางระดับสติปัญญาในระดับเรียนได้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมไม่รุนแรง เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเข้ารับการศึกษานอกโรงเรียนปกติ

เบญจา ชลธาร์นนท์ (2544, น.2) กล่าวว่า การศึกษาแบบเรียนรวม คือ การศึกษาสำหรับทุกคน โดยรับเข้ามาเรียนรวมกันตั้งแต่เริ่มต้นเข้ารับการศึกษาและจัดให้มีบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล

สุธิตา หอวัฒนกุล และบังอร ต้นปาน (2544, น.144) ให้ความหมายของการเรียนรวมว่าเป็นการรับเด็กเข้ารับการศึกษโดยไม่แบ่งแยกความบกพร่องของเด็กหรือคัดแยกเด็กที่ด้อยกว่าเด็กส่วนใหญ่ออกจากชั้นเรียนแต่จะใช้วิธีการบริหารจัดการและวิธีการให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการตามความต้องการจำเป็นอย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล

สุมิตรา โรจนินิติ (2550, น.6) ได้สรุปว่าการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการให้โอกาสและสิทธิแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาร่วมเรียนและร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กปกติทั่วไป ผู้บริหารและครูตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การยอมรับ เข้าใจ และปฏิบัติต่อเด็กเหล่านี้อย่างเท่าเทียมเสมอภาคกับบุคคลอื่น ๆ ครูผู้สอนจะต้องหาวิธีการบริหาร ปรับเปลี่ยนหลักสูตร วิธีสอน การประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น.15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาอย่างยืดหยุ่นและตอบสนองการเรียนรู้ของเด็กที่มีวิธีการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้โดยมุ่งความสำคัญไปที่การเปลี่ยนแปลงที่ระบบการศึกษามีใช่เปลี่ยนแปลงที่เด็กเหมือนการจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการหรือการเรียนรวม ดังนั้นการเรียนรวมจึงเป็นการจัดการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ เพศ วัย ความสามารถ ความบกพร่องและศาสนามีส่วนร่วมในสังคมเดียวกัน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กทุกคนเพื่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

สุชาติดา บุปผา (2557, น.3) สรุปว่าการศึกษาแบบเรียนรวมหมายถึง การศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับความสามารถทุกคนได้เรียนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ยอมรับและให้การช่วยเหลือสนับสนุนในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ในโรงเรียนโดยไม่มีการแบ่งแยก

จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภย์ (2558, น.56) สรุปว่าเรียนรวมหมายถึงการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียนทุกคน นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าเรียนในโรงเรียนกับนักเรียนทั่วไปโดยได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้การยอมรับ เอาใจใส่ ให้การช่วยเหลือสนับสนุนในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน ไม่มีการแบ่งแยก นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกของโรงเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างเต็มที่ การออกแบบการสอนและการช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ในบริบทของการจัดการศึกษาทั่วไป เด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ ด้วยการสนับสนุนการสอนที่แตกต่างกันและได้เรียนไปกับเพื่อนในสภาพแวดล้อมเดียวกัน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2560, น.49) กล่าวว่า การเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบรวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

คอฟแมน และคนอื่นๆ (Kauffman, J. M. & Daniel, P. H, 1981, p.35) กล่าวถึง การเรียนรวมไว้ว่าเป็นการรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคม โดยมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการวางแผนการศึกษาเป็นรายบุคคลและต่อเนื่องและมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันระหว่างบุคลากรฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอนและสนับสนุน ทั้งในด้านการศึกษาและด้านการศึกษาพิเศษ

แชพพิโร (Shapiro, 1999, p.20) กล่าวว่า การเรียนรวม หมายถึง การนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติ ซึ่งมีผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติมากขึ้น เป็นการส่งเสริมสนับสนุนสิทธิและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และคำนึงถึงหลักแห่งคุณธรรมซึ่งเน้นในเรื่องการยอมรับนับถือ มองเห็นคุณค่าและความรับผิดชอบของสังคมที่พึงมีต่อเด็กพิเศษเหล่านี้ โดยยอมรับว่าเด็กเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นสมาชิกของสังคมซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับบริการทางการศึกษา บริการทางสังคมและบริการอื่น ๆ เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

สมิธ พอลโลเว แพทตัน และดาวดี (Smith, Polloway, Patton & Dowdy, 2001, p.20) ให้ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวมว่า หมายถึง การที่เด็กพิเศษเข้าไปเรียนในห้องเรียนปกติเต็มเวลา

เฟรนด์ และเบอซุก (Friend & Bursuck, 2002, p.505) กล่าวถึงการศึกษาแบบเรียนรวมว่า เป็นความเชื่อที่ว่าเด็กที่มีความพิการหรือไร้สมรรถภาพควรได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในห้องเรียนปกติ ไม่ว่าจะเด็กเหล่านั้นจะสามารถเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของชั้นเรียนปกติหรือไม่ก็ตาม และเด็กพิการพิเศษเหล่านั้นจะเป็นสมาชิกของชั้นเรียนเหมือนคนปกติอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education: IE) หมายถึงการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจัดให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา 9 ประเภทตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาตั้งแต่แรกเข้ารับการศึกษ โดยที่เด็กไม่ได้ผ่านการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเฉพาะคนพิการ โรงเรียนต้องจัดเด็กให้ได้รับบริการสื่อเสริมตามความจำเป็นและเหมาะสมกับความแตกต่างและศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

ความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมถือเป็นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับเด็กทุกคน ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้นทั้งทางด้านวิชาการ ด้าน อารมณ์ และด้านสังคมและเกิดการพัฒนาเด็กทุกคนในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ การศึกษาแบบ เรียนรวมมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้มีระบบการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม กับเด็กทุกคน ดังนี้ (สุชาติดา บุปผา, 2557, น.24-25)

1. พัฒนาครูผู้สอนหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและนำมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองกับความต้องการจำเป็นในการ จัดการเรียนการสอนโดยในเนื้อหานั้นจะต้องครอบคลุมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมและ วัฒนธรรมของผู้เรียน
3. โรงเรียนสามารถนำมาเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการ ทางด้านกระบวนการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน
4. เกิดการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีคุณภาพ
5. การศึกษาแบบเรียนรวมสามารถเชื่อมโยงเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือสามารถ เชื่อมโยงเข้ากับหลักสูตรปกติได้อย่างมีคุณภาพ

การศึกษาแบบเรียนรวมมีความสำคัญต่อโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนทั้งการพัฒนา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้มีความรู้ความสามารถ และยังเป็นโอกาสในการพัฒนา หลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ โดยโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทุกคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาแบบเรียนรวมมีความสำคัญ ต่อผู้เรียนทุกคนและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดังต่อไปนี้ (McGregor and Vogelsberg, 1998, อ้างถึงใน สุชาติดา บุปผา, 2557, น.25)

1. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนปกติ การจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวมเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดแบบปกติหรือแยกกลุ่ม ซึ่งหากได้รับการสนับสนุน จะทำให้เกิดกระบวนการทางสังคมจากผู้ปกครองและสามารถนำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ กับคนอื่นในสังคม
2. ความสามารถทางสังคมและทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการ พัฒนาจากการศึกษาแบบเรียนรวม การที่นักเรียนได้อยู่ร่วมกับเพื่อนในสังคมปกติสามารถพัฒนา ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมตลอดจนมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะอย่างเหมาะสม

3. การจัดระบบการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ต้องมีรูปแบบโปรแกรมทางการศึกษาที่เคร่งครัดเพื่อการพัฒนาทักษะและความสามารถทางวิชาการ ผลจากการวิจัยพบว่าโปรแกรมการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยทั่วไปควรมีมาตรฐานที่สูงกว่าการจัดการศึกษาแบบแยกกลุ่มและควรใช้เวลาในการเรียนและการแสดงผลงานของเด็กมากกว่าปกติ

4. การยอมรับทางสังคมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับการพัฒนาจากการทำงานกลุ่มย่อยร่วมกับเด็กปกติ การเรียนการสอนตามธรรมชาติจะค้นพบความต้องการพิเศษรวมถึงปัญหาด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานกลุ่มย่อย

5. การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กับนักเรียนปกติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีเครือข่ายที่เข้มแข็งกว่าการศึกษาพิเศษ

6. การศึกษาแบบเรียนรวมช่วยพัฒนาความรู้เกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

7. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งเข้ารับการศึกษแบบเรียนรวมมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ใหญ่และสามารถใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงกิจกรรมทางสังคมมากกว่ากลุ่มนักเรียนซึ่งได้รับการศึกษาพิเศษ

8. ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีรายได้สูงเมื่อเทียบกับผู้ที่จบจากโปรแกรมการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ

นอกจากนี้ ประโยชน์ของการศึกษาแบบเรียนรวมยังเกิดกับนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ดังนี้ (Alper & Ryandak, 1992, อ้างถึงใน สุชาติดา บุปผา, 2557, น.26)

1. ความสามารถของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระบบการศึกษาแบบเรียนรวมไม่ได้ถูกลดทอนลงจากกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียน ความเข้าใจที่ว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะขัดขวางการเรียนในชั้นเรียนนั้น ไม่พบว่ามีการวิจัยใดสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการศึกษายังพบว่า การจัดการเรียนการสอนไม่ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษลดประสิทธิภาพการเรียนรู้ หากแต่เกิดจากการแทรกแซงในขณะที่ทำกิจกรรมของนักเรียนปกติ

2. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาชั้นเรียนและเทคโนโลยีทางการสอน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษบางคนต้องการใช้เทคโนโลยีช่วยสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนกลุ่มอื่นก็จะได้รับประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวด้วย

3. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการเพิ่มงบประมาณในชั้นเรียน งบประมาณหรือสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในโปรแกรมพิเศษสามารถนำมาใช้ในชั้นเรียนปกติได้เพื่อการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ทั้งกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และทุกคนในชั้นเรียน งบประมาณนี้สามารถใช้เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษ การจัดประสบการณ์นอกโรงเรียนหรือทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น การเลือกทรัพยากรในห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและควรเอื้อต่อนักเรียนทุกคนด้วยเช่นกัน

4. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับประโยชน์จากการเพิ่มครูผู้ช่วยในชั้นเรียน งบประมาณพิเศษที่ได้รับการจัดสรรให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทำให้สามารถเพิ่มครูในชั้นเรียนหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

5. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ดำเนินไปในชั้นเรียน และยังได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนในชั้นที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำให้นักเรียนจะได้รับการพัฒนาตนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความรู้ความสามารถในด้านการเรียนเพิ่มขึ้น เป็นการฝึกประสบการณ์ในการรับรู้ทางสังคมและทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ส่วนนักเรียนที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือเพื่อน เช่น โปรแกรมเพื่อนช่วยเหลือจะทำให้มีความรู้และชำนาญทางวิชาการมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ทำหน้าที่ดังกล่าว

6. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีโอกาสในการเรียนรู้ทักษะอื่นเพิ่ม เช่น การใช้อักษรเบรลล์หรือภาษามือ

7. นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสามารถเรียนรู้การเห็นคุณค่าและการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจากชั้นเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

เมื่อพิจารณาในบริบทการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่าการศึกษาแบบเรียนรวมให้ประโยชน์มากกว่าทั้งด้านการเรียนของเด็กและการใช้ชีวิตในครอบครัวรวมไปถึงการสร้างเจตคติที่ดีและการอยู่ร่วมกันในสังคม การลดภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น.37) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรวมไว้ ดังนี้

1. ด้านการเรียน เด็กได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อกีดกันและไม่ได้เดินทางไปเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่อยู่ห่างไกลมากจนเป็นภาระของผู้ปกครอง

2. การมีชีวิตอยู่กับครอบครัวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง เด็กมีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัวโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยกออกไปด้วยเหตุผลแห่งความพิการและเป็นการช่วยให้ครอบครัวเกิดสำนึกและตระหนักในการรับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยไม่พยายามผลักภาระให้ผู้อื่น

3. การเปลี่ยนเจตคติ การที่ได้กปกติปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะช่วยให้เด็กปกติมองโลกได้กว้างขึ้นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดีขึ้นทั้งยังช่วยลดความรู้สึกลดความมั่นใจในบุคลิกภาพหรือภาพพจน์ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษซึ่งสังคมนิยมคิดกัน เด็กเรียนรู้ที่จะเข้าใจความต้องการของเพื่อนและรู้วิธีช่วยเหลือกันและอยู่ร่วมกัน เนื่องจากทุกสังคมจะมีคนปกติและคนที่มีความต้องการพิเศษ

4. ด้านสังคมและชุมชน เด็กจะสามารถปรับตัวและควบคุมอารมณ์ให้เข้ากับสังคมปกติได้ การอยู่ร่วมกันก็จะช่วยให้สังคมได้เรียนรู้วิธีที่เหมาะสมต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

5. ประหยัดงบประมาณของรัฐบาล เมื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องลงทุนสร้างโรงเรียนพิเศษหรือศูนย์เฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพียงแต่เพิ่มบุคลากรเฉพาะทางที่จำเป็นขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น

ประโยชน์ดังกล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ บุคลากร และผู้บริหารซึ่งมีผลต่อนโยบายของรัฐ และยังเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยการสร้างเจตคติที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิกในสังคม เพราะหลักการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการคำนึงถึงศักยภาพพื้นฐานของนักเรียนที่เข้ารับบริการด้านการศึกษา

การเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาที่นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันดังที่จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย (2558, น.57) ได้กล่าวถึงปรัชญาการจัดการศึกษาเรียนรวมไว้ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) บุคคลทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีความบกพร่อง มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับใดก็ตาม

2. ความหลากหลาย (Diversity) ในมวลหมู่มนุษย์ย่อมมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย การให้การศึกษาจึงต้องยอมรับในความแตกต่าง ทุกคนจะต้องเคารพในความหลากหลาย

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) และต้องยอมรับในความปกตินั้น หมายถึงมนุษย์ทุกคนอยากมีความปกติเหมือนคนอื่น ไม่มีใครอยากผิดปกติ ดังนั้นทุกคนจึงควรได้รับการศึกษาไปพร้อม ๆ กันโดยไม่มีแบ่งแยก

4. สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multicultural Society) ในแต่ละสังคมย่อมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และต้องยอมรับในความหลากหลายนั้น การให้การศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความหลากหลายของคนหลายวัฒนธรรมในสังคมนั้น

5. ศักยภาพของบุคคล (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนอย่างไรก็ตามย่อมมีศักยภาพ เพียงแต่มีศักยภาพไม่เท่ากัน ดังนั้นการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้ในปริมาณที่เท่ากัน คุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคน

6. มนุษยนิยม (Humanism) มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี คนในสังคมควรมีความเข้าใจกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้

7. การเป็นสังคม (Socialization) มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เราไม่สามารถแยกมนุษย์ออกจากกันได้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพากัน การให้การศึกษาโดยการแบ่งแยกจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นมนุษย์

8. ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualization) บุคคลแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนผู้อื่น ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความต้องการเฉพาะบุคคล

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนรวมทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

10. สภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) การให้การศึกษาจะต้องให้ในสภาวะที่เด็กเรียนได้และจะต้องนำเขากลับสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุด

จากปรัชญาการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเน้นเรื่องความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้วยความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ความแตกต่างหลากหลายของบุคคล การพึ่งพาอาศัยกัน การเรียนด้วยกันใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงที่เป็นปกติประจำวันของคนในสังคม โดยจรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย (2558, น.59) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ ดังนี้

1. ความยุติธรรมในสังคม ทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับการศึกษา
2. การเรียนรู้ ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กทั่วไปหรือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

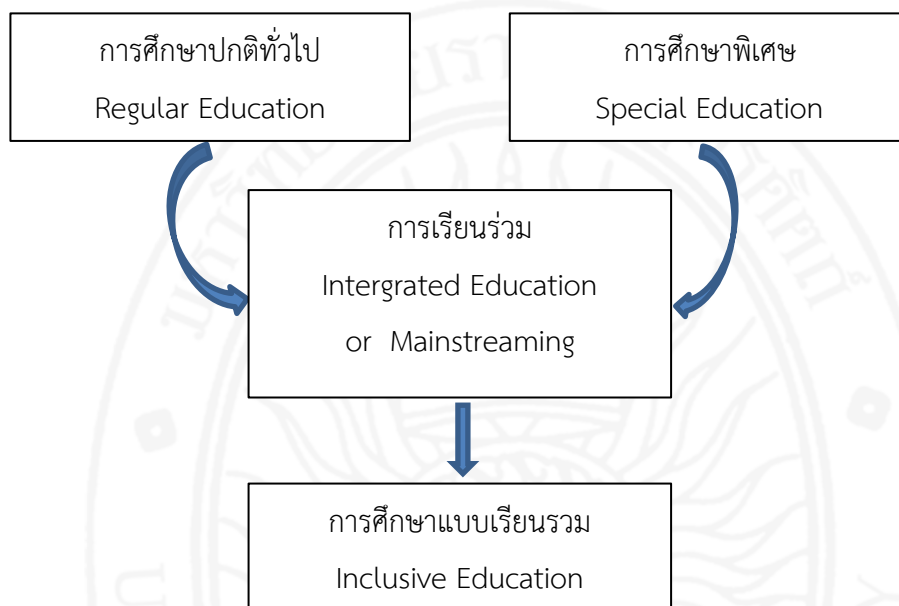
3. การจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการขจัดการแบ่งแยกทางสังคม ส่งเสริมการดำรงชีวิตร่วมกัน ดังนั้นการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นวิธีการ เครื่องมือเพื่อบรรลุการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน

4. เด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียน ไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก โรงเรียนและครูจะต้องปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร การประเมินผลเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนแต่ละคนและจัดบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล

สุธิดา หอวัฒนกุล และบังอร ต้นปาน (2544, น.144) ได้สรุปไว้สอดคล้องกันว่า การศึกษาแบบเรียนรวม มีหลักการว่าเด็กเลือกโรงเรียน ไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะเรียนรวมกันโดยโรงเรียนและครูจะต้องปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร วัตถุประสงค์ เทคนิค

การสอน สื่ออุปกรณ์ การประเมินผลเพื่อให้ครูและโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อสนองความต้องการของเด็กทุกคนเป็นรายบุคคลได้

สรุปวิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวมให้เห็นภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 4 แสดงวิวัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวม

ที่มา : เบญจา ชลธาร์นนท์ (2544, น.3)

จากภาพที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แต่เดิมการศึกษาเป็นแบบแยกส่วน คือการศึกษาปกติทั่วไป (Regular Education) จัดให้สำหรับนักเรียนปกติ และการศึกษาพิเศษ (Special Education) จัดให้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องหรือพิการหรือมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ต่อมาเป็นการเรียนร่วม (Intergrated Education or Mainstreaming) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีสาระสำคัญคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าเรียนร่วมได้ มีความพร้อมในระดับเทียบเท่าหรือใกล้เคียงเด็กปกติ โรงเรียนมองว่าเด็กมีปัญหาจึงต้องมีการปรับและเตรียมความพร้อมก่อนจึงจะสามารถเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ส่วนโรงเรียนปกติทั่วไปไม่ต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร วิธีการสอนและการประเมินผล เพียงแต่จัดบริการสนับสนุนช่วยเหลือเพิ่มเติม แต่แนวคิดใหม่คือการจัดการศึกษาแบบเรียนรมนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนรวมกันโดยไม่ต้องผ่านการเตรียมความพร้อมมาก่อน

ในการปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการปฏิบัติของการศึกษาแบบดั้งเดิมและการศึกษาพิเศษแบบใหม่นั้นมีความแตกต่างกัน เปรียบเทียบแนวคิดและมุมมองโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น.7) ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงแนวคิดและมุมมองการศึกษาแบบดั้งเดิมและแนวคิดใหม่

แนวคิดแบบดั้งเดิม	แนวคิดใหม่
อุปสรรคในการเรียนและการมีส่วนร่วมในสังคมของนักเรียนเกิดจากความพิการหรือความบกพร่องของนักเรียนและนักเรียนจะต้องเป็นผู้ที่ถูกปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับสังคมปกติ ซึ่งเป็นมุมมองพื้นฐานของรูปแบบการแพทย์ (Medical Model)	อุปสรรคในการเรียนและการมีส่วนร่วมในสังคม เกิดขึ้นเนื่องจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและบริบทแวดล้อม เช่น ผู้คน สถาบัน นโยบาย วัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นมุมมองบนพื้นฐานของรูปแบบสังคม (Social Model)
เน้นการประเมินเด็กโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้วินิจฉัยและจัดเด็กให้เข้าโปรแกรมที่เตรียมเอาไว้ในโปรแกรมที่คิดว่าเหมาะสม	เน้นที่การตรวจสอบการสอนและองค์ประกอบในการเรียนรู้
เน้นการเปลี่ยนแปลงนักเรียนโดยการสอนเสริมวิชาที่เป็นประโยชน์กับนักเรียนโดยการบูรณาการวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างเป็นทางการ	เน้นการปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน เช่น การปรับหลักสูตร ตารางสอน วิธีการสอน การสนับสนุนช่วยเหลืออย่างไม่เป็นทางการ และความเชี่ยวชาญในการสอนของครูทั่วไปในสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปกติ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนนโยบายและวัฒนธรรมในการทำงาน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545)

ทอม, เอ็ดเวิร์ด, พอลโลเวย์ และ เจมส์ (Tom, Edward, Polloway, & James, 2001, p. 38) ได้สรุปการจัดการศึกษารูปแบบเดิมและการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ 12 ประเด็น ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบรูปแบบเดิมและรูปแบบการเรียนรวม

รูปแบบเดิม	รูปแบบการเรียนรวม
1. นักเรียนบางคนไม่เหมาะที่จะเรียนรวม	1. นักเรียนทุกคนเรียนรวมกันได้
2. ครูเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้	2. มีความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกัน
3. นักเรียนเรียนจากครูและครูเป็นผู้แก้ปัญหา	3. ครูและนักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมกันแก้ปัญหา
4. จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน	4. จัดกลุ่มนักเรียนให้มีความแตกต่างหลากหลาย
5. เครื่องมือในการสอนส่งผลให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายในระดับกลาง ๆ	5. เครื่องมือในการสอนมีความเหมาะสมกับการส่งผลให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายในทุกระดับ
6. การกำหนดผลการเรียนเป็นไปตามหลักสูตรเดียวกัน	6. การกำหนดผลการเรียนและหลักสูตรเฉพาะตามความแตกต่างเป็นอิสระเฉพาะบุคคล
7. เครื่องมือในการสอน การแข่งขัน การสั่งสอน ต่าง ๆ ถูกกำหนดโดยครู	7. เครื่องมือในการสอน การแข่งขัน การสั่งสอน ต่าง ๆ เป็นไปด้วยความร่วมมือและสมาชิกของห้องเรียน
8. สื่อ-อุปกรณ์สนับสนุนการสอนอยู่ภายใต้เงื่อนไขนอกห้องเรียน	8. สื่อ-อุปกรณ์สนับสนุนการสอนอยู่ภายใต้เงื่อนไขภายในห้องเรียน
9. นักเรียนที่ไม่ปกติ ถูกกีดกันออกจากห้องเรียนปกติและกิจกรรม	9. การออกแบบกิจกรรมเพื่อนักเรียนเรียนรวมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหลายระดับ
10. ครูเป็นเจ้าของชั้นเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และทีมของครูการศึกษาพิเศษเป็นเจ้าของชั้นเรียนสำหรับเด็กพิเศษ	10. ครูผู้ดูแลห้องเรียน, ครูการศึกษาพิเศษ, ทีมงานที่เกี่ยวข้อง และครอบครัวมีส่วนร่วมจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนทุกคน
11. นักเรียนจะถูกประเมินโดยมาตรฐานทั่วไป	11. นักเรียนจะถูกประเมินตามมาตรฐานที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบเดิม	รูปแบบการเรียนรวม
12. ความสำเร็จของนักเรียน เป็นผลสัมฤทธิ์โดยมาตรฐานเดียวกัน	12. ระบบการจัดการศึกษา เป็นการพิจารณาความสำเร็จโดยเป็นความพยายามของนักเรียน ความสำเร็จของนักเรียนเป็นผลสัมฤทธิ์รายบุคคลและกลุ่มบรรลุเป้าหมาย

ที่มา : Tom, Edward, Polloway & James. (2001, p.38)

ศรีเรื่อน แก้วกังวาล (2000, น.8) กล่าวถึงวิทยาการด้านเด็กพิเศษในประเทศไทยว่า สังคมไทยและองค์กรของรัฐให้ความสนใจเด็กพิเศษในแง่การศึกษา การบำบัดรักษา การอุดหนุน เกื้อกูลเด็กกลุ่มนี้ค่อนข้างน้อย ทั้ง ๆ ที่จำนวนกลุ่มเด็กพิเศษในประเทศไทยแทบทุกกลุ่มมีเพิ่มมากขึ้น ในการดูแลช่วยเหลือรักษาเด็กพิเศษต้องมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมนักวิชาการอย่างเป็นทางการ ได้แก่ แพทย์ จิตแพทย์ เภสัชกร นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเข้าใจตามสถานะที่เขามี เขาเป็น เพื่อให้การยอมรับและช่วยเหลือให้เขาได้พัฒนาการเต็มตามศักยภาพที่เขามีอยู่ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อให้สามารถช่วยตัวเองได้ ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคมมากเกินไป บางกรณีก็เพื่อให้เขาได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ทำประโยชน์ให้แก่ ครอบครัวและสังคม สำหรับเด็กด้อยความสามารถในการเรียน ปรากฏในเด็กพิเศษหลายกลุ่ม เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กอารมณ์สับสน การคัดแยกเด็กกลุ่มนี้ให้ตรงประเด็นจึงต้องทำด้วยความระมัดระวัง ที่ยอมรับกันมากในปัจจุบันคือ เด็กที่ด้อยความสามารถในการเรียนวิชาพื้นฐาน ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์ และความรู้สามัญทั่วไป ซึ่งหมายถึงความด้อยที่มีความเข้มข้นต่อเนื่องยาวนาน จนมีผลกระทบต่อพัฒนาการที่ปกติและการปรับตัวด้านต่างๆ เช่น ปัญหาในทักษะเชิงสังคม ปัญหาทางอารมณ์ และจิตวิทยา

สุธิดา หอวัฒนกุล และบังอร ต้นปาน (2544, น.143) กล่าวถึงลักษณะของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมควรวีตหลัก ดังนี้

1. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน
2. เด็กทุกคนเข้าเรียนในโรงเรียนพร้อมกัน
3. โรงเรียนจะต้องปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทุกด้าน เพื่อให้สามารถสอนเด็กได้ทุกคน
4. โรงเรียนจะต้องให้บริการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลือต่างๆ

ทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นนอกเหนือจากเด็กปกติ

5. โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบในโรงเรียนปกติทั่วไปโดยจัดให้สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น. 26-27) ได้กล่าวถึงโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีคุณภาพควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. บรรยากาศของโรงเรียนมีความปลอดภัย มีระเบียบวินัย มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
 2. กำหนดภารกิจที่ชัดเจน ได้แก่ ความรับผิดชอบร่วมกันของคณะทำงานในการกำหนดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์และกระบวนการวัดและประเมินผล
 3. ภาวะผู้นำที่สร้างสรรค์ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน การปรับพฤติกรรมและการสื่อสารต่อนักเรียนด้วยวิธีที่ไม่แข็งหรืออ่อนเกินไป
 4. ให้แนวทางประชาธิปไตยตัดสินใจในการทำงานของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง
 5. ครูมีความเชื่อต่อการเรียนรวมที่ว่า เด็กทุกคนมีความสามารถและพบความสำเร็จได้
 6. ครูเป็นต้นแบบที่ดี ได้แก่ การตรงเวลา สุขภาพ เห็นใจและปฏิบัติต่อเด็กอย่างให้เกียรติ
 7. โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมการจัดชั้นเรียนและผลงานของนักเรียนที่แสดงในชั้นเรียน
 8. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่ได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในการถามและตอบคำถาม
 9. ครูหมั่นสังเกตความก้าวหน้าของนักเรียนเสมอ ๆ มีข้อมูลความสำเร็จและความก้าวหน้าจากการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมการแจ้งผลการประเมินแก่ผู้ปกครองด้วยวิธีการสร้างสรรค์ในการปรับปรุงการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและการปรับการสอนของครู
 10. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมให้แก่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและคุณภาพของผู้เรียน
 11. คุณภาพผู้เรียนคือการที่ผู้เรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันตามศักยภาพของแต่ละคน มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตในสังคม
 12. โรงเรียนจัดการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องหรือจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ
- เรโนลด์ และเบิร์ช (Reynolds & Birch, 1982, p.94, อ้างถึงใน อภาพ ศรีนุเดช, 2552) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติประสบผล สำเร็จมี 10 ประการ คือ

1. ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติจะต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดี

2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทางโรงเรียนควรหาทางแก้ไข

3. ครูผู้สอนควรมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรวม กล่าวคือ
 - 3.1 ครูมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
 - 3.2 ครูมีความตั้งใจในการสอน
 - 3.3 ครูมีการวางแผนการศึกษาอย่างรอบครอบ
 - 3.4 ครูจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียน
 - 3.5 ครูตระหนักว่าพัฒนาการของเด็กด้านอารมณ์ สังคม มีความสำคัญเช่นเดียวกับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การอบรมครูปกติให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
6. การประเมินผลการเรียน ความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ
7. การใช้ประโยชน์แห่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม
9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม
10. การคัดเลือกเด็กก่อนเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

ปัจจุบันการศึกษาสมัยใหม่มีความเชื่อว่าการให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมหรือเรียนรวมกับเด็กปกติจะช่วยให้เด็กเหล่านี้มีการพัฒนาการทางสมอง อารมณ์ และสังคมดีกว่าการแยกเด็กไว้ต่างหาก จึงได้มีการผลักดันให้เด็กพิเศษเข้าสู่ระบบโรงเรียนปกติให้มากที่สุด (สาวิตรี รุญเจริญ และเบญจมาภรณ์ ซ้อยเครือ, 2549) สำหรับแนวโน้มของการเรียนร่วมนั้น ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมามีการพัฒนารูปแบบการเรียนรวมไปในหลายรูปแบบ ทั้งนี้เพื่อหาวิธีการในการสอนนักเรียนที่เรียนรวมให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยเป็นไปในลักษณะลดบทบาทของห้องเสริมวิชาการ (Resource room) ให้น้อยลง เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูง มีปัญหาในการบริหาร ดังนั้น ลักษณะของการจัดการเรียนรวมจึงเปลี่ยนจากการดึงเด็กออกมาสอนในห้องเสริมวิชาการมาเป็นให้เด็กเรียนในห้องปกติและนำทรัพยากรมาให้บริการในห้องปกติแทน เช่น อาจมีครู 1 คน หรือ 2 คน ตามเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปคอยช่วยเหลือเด็กในห้องเรียนรวม เป็นต้น มีการปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Adaptive Learning Environment) คือ การศึกษาลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา เป็นการศึกษาความสามารถของเด็ก จุดอ่อนของเด็ก อาจได้ข้อมูลมาจากการทดสอบทั้งแบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หรือจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง จากนั้นกำหนดแนวการเรียนโดยครูจะต้องศึกษาหลักสูตรและการจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของเด็กที่พบ จะต้องวางแผนการจัดชั้นเรียนให้มีขนาดเหมาะสม วางแผนการจัดพฤติกรรมของเด็ก จัดหรือปรับปรุง

สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สภาพการจัดโต๊ะเรียนการจัดห้องเรียนให้สวยงาม การจัดครูเข้าสอน การให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การบริการเสริมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการเรียน การสอน จัดขอบเขตของการดำเนินการ หมายถึง การดำเนินการเรียนรวมในโรงเรียนว่าจะทำเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนรวมห้องเดียวหรือดำเนินการสำหรับเด็กทุกคนในโรงเรียน เป็นต้น การดำเนินการสอนซึ่งดำเนินไปตามแผนที่กำหนด เด็กทุกคนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูจะต้องแสดงพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์ตามแผนที่กำหนด และจะต้องจัดการกับพฤติกรรมของเด็กตามวิธีที่ถูกต้อง ในส่วนของการประเมินผล ซึ่งส่วนมากพิจารณาตามผลงานของเด็ก จากทักษะที่เด็กแสดงออก จากทัศนคติที่เปลี่ยนไปของนักเรียน ของครู ของผู้บริหารและของผู้ปกครอง ซึ่งการจัดการเรียนรวมในรูปแบบดังกล่าวประสบความสำเร็จด้วยดี แต่มีขั้นตอนในการดำเนินงานค่อนข้างมาก ครู นักเรียน และผู้บริหารต้องร่วมกันทำงานอย่างหนัก หรือมีการจัดการร่วมสอน (Co-teaching) ซึ่งหมายถึงการที่ครู 2 คน ร่วมกันสอนชั้นเดียวกัน ในวิชาเดียวกันและในเวลาเดียวกัน การสอนเด็กเรียนรวมนั้นไม่จำเป็นต้องดึงเด็กออกจากห้องเรียนปกติไปเรียนในห้องเสริมวิชาการในบางเวลา แต่จัดให้ครูเสริมวิชาการหรือครูการศึกษาพิเศษที่สอนห้องพิเศษในโรงเรียนปกติมาสอนในห้องปกติ โดยร่วมกันสอนกับครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา ในบางชั่วโมงครูคนหนึ่งอาจสอนเด็กทั้งชั้น ในขณะที่ครูอีก 1 คน อธิบายให้เด็ก 2-3 คนเข้าใจในเนื้อหาเดียวกัน หรือครูอาจสอนเด็กเป็นรายบุคคลในห้องเดียวกันก็ได้ หรือครูคนหนึ่งอาจเป็นผู้สอน ครูอีกคนหนึ่งอาจตรวจดูว่าเด็กตั้งใจฟังและเข้าใจหรือไม่ เป็นต้น (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) นอกจากนี้ โรงเรียนอาจจัดการเรียนให้ครอบคลุมถึงการประสานงานกับหน่วยงานทางการแพทย์จัดโปรแกรมการให้การช่วยเหลือเบื้องต้น (Early intervention) เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการแต่แรกเริ่มและเตรียมเด็กในการเข้าเรียนและอาจประสานงานกับหน่วยงานจ้างงานเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ (Vocational rehabilitation) เพื่อให้เด็กเรียนมีอาชีพที่เหมาะสม (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2544)

นอกจากนั้นหลักการที่ส่งเสริมการเรียนรวมควรมีลักษณะการใช้หลักสูตรแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Curriculum) คือ จัดให้มีกิจกรรมในหลายสาขาวิชาในเรื่องเดียวกัน เช่น การสอนเรื่องต้นไม้ ครูอาจต้องนำวิชาศิลปะมาใช้ เช่น ให้เด็กวาดภาพพระบายสี หรือ ประดิษฐ์ต้นไม้ แสดงส่วนต่าง ๆ ตามที่ครูสอน อาจนำวิชาคณิตศาสตร์เข้ามาใช้ในการคำนวณ ขนาดของลำต้น ใบ และดอก อาจนำวิชาพลศึกษาเข้ามาช่วยโดยให้เด็กร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายและแปรรูปเป็นรูปดอกไม้ อาจนำวิชาภาษาไทยเข้ามาบรรยายความงามของดอกไม้ เป็นต้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมกับเด็กปกติมักมีปัญหาในการเรียน อาจสอบตกเพราะหลักสูตรที่เน้นเนื้อหามากเกินไป เด็กไม่อาจเรียนทันเด็กอื่น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรโดยการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมและเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้มากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชา ทำการประเมินผล

ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน (Authentic Assessment of Student Performance) ในขณะที่การเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดและประเมินผลควรเน้นที่ความสนใจของเด็ก ผลของการเรียนรู้ โดยวัดจากผลงานของเด็กซึ่งแสดงถึงความสามารถที่แท้จริง อันเป็นผลจากการเรียนรู้ของเขา มีการเรียนโดยอาศัยเพื่อน ๆ (Peer-Mediated Learning) การที่เพื่อนนักเรียนด้วยกันช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในการเรียนอาจจะเป็นการสอนเพื่อน หรือให้คำแนะนำแก่เพื่อนโดยตรงหรืออาจเป็นการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มนี้ได้ ดังนั้นในการจัดโครงการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเชื่อในสิ่งเดียวกัน เชื่อในปรัชญาของการอยู่ร่วมกันและเท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม หากทุกคนเข้าใจคนละทิศละทางแล้วการจัดการเรียนรวมจะไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) นอกจากนี้ รายงานการวิจัยว่าการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและศูนย์เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาทางร่างกายอารมณ์และสังคมของเด็กดีขึ้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากโรงเรียนกลางคืนน้อยลงและจบการศึกษามิงานทำมากขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการรวมพลังในการทำงานของครู บุคลากรและผู้รู้ ครอบครัวและชุมชนเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพและการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

รูปแบบของการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

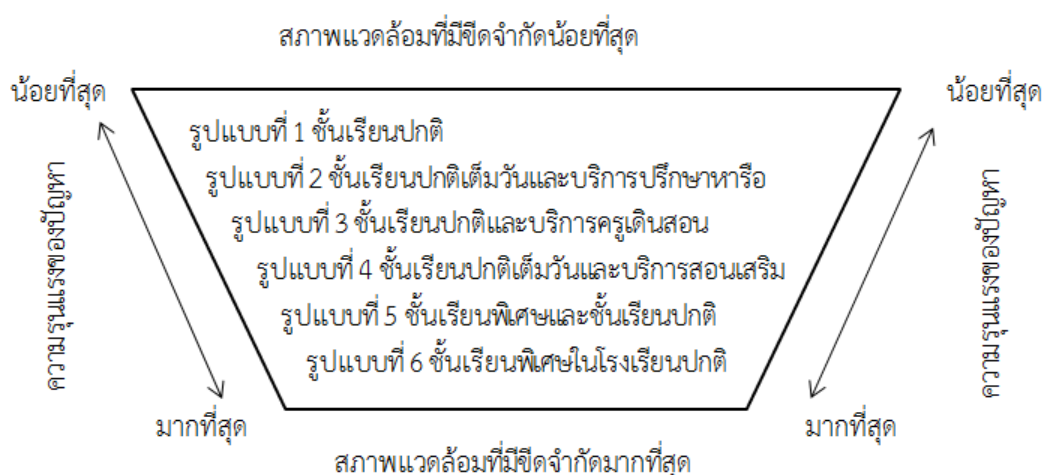
การเรียนรวมเป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปในการศึกษาปกติ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติ โดยมีครูปกติและครูการศึกษาพิเศษร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกัน (Collaboration) สามารถจัดได้ 6 แบบ (จรรยา ชื่นเกษม, 2558, น.3-4)

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน เด็กจะเรียนในชั้นเรียนเต็มเวลา และอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นโดยไม่ได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น ครูประจำชั้นหรือครูปกติจะได้รับคำแนะนำหรือการบริการสื่อสารอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ก็ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากครูเดินสอนตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น ซึ่งครูเดินสอนจะเดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงการให้บริการช่วยเหลือแก่ครูปกติทั้งด้านการสอนหรือการปรับพฤติกรรม
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูสอนเสริม เด็กจะเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาและอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำอยู่ใน

ห้องสอนเสริมทั้งบางเวลาและบางวิชา หรือทักษะที่เด็กมีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการทำ ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility “ O & M) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น หรือภาษามือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น

5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเด็กจะเรียนร่วมในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นต้น

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กจะเรียนในชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลาและเรียนรู้กับครูประจำชั้นทุกวิชา จะเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กปกติ เช่น กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ การรับประทานอาหาร การไปทัศนศึกษา กีฬาสี ช่วงเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น

ภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการเรียนรวม

ที่มา : จรรยา ชื่นเกษมและกัลยา ชนะภัย (2558, น.3-4)

จากภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการเรียนรวม สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะใช้รูปแบบใดต้องพิจารณาความรุนแรงของปัญหาที่ตัวนักเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้บริการได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย(2558, น.168-173) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องอาศัยบุคลากรหลายด้านในการดำเนินการ ดังนั้น บทบาทของบุคลากรในการสนับสนุนโรงเรียนเรียนรวมที่สำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารและทีมงานในสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานพยาบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ผู้บริหารและทีมงานในสถานศึกษา ต้องเข้าใจและยอมรับวิธีการจัดการเรียนรวม โดยบทบาทของผู้บริหารคือจัดกลุ่มงานและกำหนดหรือแต่งตั้งครูให้รับผิดชอบในการจัดการเรียนรวม เพื่อเป็นการประกันว่าจะจัดตั้งให้สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของการเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนทุกด้าน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและทีมงานต้องมีความเชื่อมั่นในการที่จะจัดการศึกษาเรียนรวมในสถานศึกษาของตนเอง พัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดูแลและสนับสนุนการจัดการเรียนรวม ซึ่งผู้บริหารกับทีมงานควรทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้มีความชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเรียนรวม รวมถึงให้การดูแลและสนับสนุนด้วย

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเชื่อว่า การกำหนดนโยบายของสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นการพัฒนาที่สามารถปฏิบัติรวมกับผู้เรียนทั่วไปได้

4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและยอมรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเสมือนเป็นทีมงานในสถานศึกษา โดยร่วมมือกันในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเรียนรวม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์การให้บริการทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างไม่มีข้อจำกัดในเขตบริการของสถานศึกษา

6. ผู้บริหารสถานศึกษาและทีมงานจะต้องสร้างความเชื่อมั่นว่าจะให้การสนับสนุนเพิ่มเติมสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงการเรียนรู้โดยปราศจากข้อจำกัด

7. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องแสวงหายุทธศาสตร์ที่จะทำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล

8. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความมั่นใจว่าจะให้การสนับสนุนความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน และมีการบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุถึงแนวโน้มของผลกระทบของการสนับสนุนที่จะเกิดขึ้นและมีแผนการสนับสนุนต่อไปในอนาคต

9. ผู้บริหารสถานศึกษาและทีมงานต้องแสวงหายุทธศาสตร์ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกันทุกคน

10. ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวปฏิบัติในการสนับสนุนโรงเรียน ดังนี้

10.1 มีการวางแผนร่วมกัน

10.2 มีส่วนร่วมในการดูแลและสนับสนุนการศึกษาตามบทบาทหน้าที่

10.3 สนับสนุนการทำงานของทีมงานทุกคนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10.4 สนับสนุนในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

10.5 สนับสนุนให้สื่อและบริการแก่ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เรียนทั่วไป

10.6 การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน

11. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ทีมงานและผู้เรียนที่มีความบกพร่องให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน

12. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสร้างความเชื่อมั่นผ่านทางทีมงานสนับสนุนผู้เรียน มีแผนการสนับสนุนรายบุคคล รวมถึงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการออกแบบการสนับสนุนและการให้บริการ

13. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ให้การสนับสนุนผู้เรียนภายในสถานศึกษาก่อนการขอความช่วยเหลือหรือการประเมินจากบุคคลที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา

14. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสร้างความสัมพันธ์เชิงรุกกับเครือข่ายที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ ผู้ปกครอง ครอบครัวยุติธรรมในการจัดปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการให้การสนับสนุนให้ครูเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจระหว่างทีมงาน ผู้ปกครอง ครอบครัวยุติธรรม กรณีที่เกิดความเห็นไม่ตรงกัน

15. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเชื่อมั่นในการที่จะประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวม โดยมีการใช้เครื่องมือหลากหลาย มีการประเมินผลทางสังคม อารมณ์ พฤติกรรมและการรายงานให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับรู้

บทบาทของบุคลากรในสถานศึกษาประกอบด้วยบุคคล ดังนี้

1. ครูทั่วไป ทำหน้าที่สอนประจำชั้นในโรงเรียนปกติ หากมีชั้นเรียนของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาควรจัดตามสภาพความบกพร่องของเด็ก ดังนั้น ครูทั่วไปควรได้รับการฝึกอบรมเฉพาะด้านเพิ่มเติม เช่น การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. ครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ เป็นครูที่เดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนอีกแห่งหนึ่งหรือหลายแห่ง เพื่อทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูเดินสอนจะไม่สังกัดโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยตรง

3. ครูเสริมวิชาการ เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กเพิ่มเติมจากการที่เด็กได้เรียนในห้องเรียนปกติจะปฏิบัติงานในห้องเสริมวิชาการ (ศูนย์วิชาการ)

4. ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตลอดจนวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและประสานงานกับครูอื่นในโรงเรียน ครูที่ปรึกษาจะไม่สอนเด็กโดยตรง

5. ครูแนะแนว มีหน้าที่ให้คำแนะนำในด้านการปรับตัวตลอดจนแนะแนวด้านการศึกษากการประกอบอาชีพและการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและการศึกษาต่อของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 6. ผู้ช่วยครู มีหน้าที่ช่วยครูโดยเฉพาะการดูแลเด็กเมื่อประกอบกิจกรรม
 7. นักจิตวิทยาควรได้รับการพิจารณาในฐานะผู้ร่วมงานสำคัญยิ่ง มีหน้าที่ศึกษาเด็กและให้การวินิจฉัย จัดสร้างเครื่องมือในการทดสอบและศึกษาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นกรรมการร่วมกับโรงเรียนในการพิจารณาหรือแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเรียนการสอน
 8. นักสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่จัดทำประวัติและรายงานเกี่ยวกับเด็กที่มาขอรับบริการทางการศึกษาพิเศษ ช่วยเหลือครูและผู้ปกครองให้เข้าใจตัวเด็กและสถานการณ์พร้อมที่จะช่วยเหลือประสานงานระหว่างโรงเรียน บ้านและชุมชน เป็นต้น
 9. นักกิจกรรมบำบัด มีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนฟื้นฟูทางด้านทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามความเหมาะสม และพัฒนาโครงการฝึกทักษะอาชีพตลอดถึงการหารายได้พิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อฝึกนิสัยและทัศนคติทางอาชีพ
 10. นักกายภาพบำบัด มีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนฟื้นฟูทางด้านกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสในการรับรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและมีความบกพร่องทางด้านร่างกาย
 11. นักอรรถบำบัดหรือนักแก้ไขการพูด มีหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูบำบัดและแก้ไขการพูดผิดปกติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและผิดปกติทางการพูด
 12. นักโสตสัมผัสวิทยา มีหน้าที่จัดกิจกรรมฟื้นฟูการได้ยิน ตรวจสอบระดับการได้ยินและเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องหรือส่งเสริมการได้ยินของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 13. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดประชุมและเลือกผู้แทนเป็นกรรมการสถานศึกษา
 14. กรรมการสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและองค์กรภายนอกมีหน้าที่ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น พานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่
- บทบาทของบุคลากรในสถานพยาบาล ประกอบด้วยบุคคล ดังนี้**
1. แพทย์ (Medical Personnel) หมายถึงแพทย์ทั่วไปและแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรค เช่น กุมารแพทย์ จักษุแพทย์ ศัลยแพทย์ทางกระดูก แพทย์ทางโสตนาสิก จิตแพทย์ รวมทั้งแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู แพทย์ประจำหน้าที่ตรวจให้การวินิจฉัย วางแผนการบำบัดรักษาเพื่อปรับสภาพความบกพร่อง ฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจนสามารถดำรงชีวิตได้ใกล้เคียง

คนปกติมากที่สุดโดยอาศัยความร่วมมือจากพยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูดและนักจิตวิทยา

2. นักโสตสัมผัสวิทยา (Audiologist) หมายถึงผู้ที่ศึกษามาโดยตรงในการตรวจวัดการได้ยิน จะต้องพัฒนาภาษาและการพูดโดยใช้การมองเพื่อสื่อความหมาย และประสานงานกับครูเพื่อแนะนำเกี่ยวกับความช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและแนะนำผู้ปกครองด้านจิตใจ สังคมและการจัดการศึกษาให้เด็กอย่างเหมาะสม

3. นักอรรถบำบัดหรือนักแก้ไขการพูด (Speech Therapist) หมายถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทดสอบและประเมินความสามารถในการพูด เพื่อวางแผนแก้ไขการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดเป็นรายบุคคล ตลอดจนดำเนินการฝึกตามความเหมาะสมเป็นรายกรณี

4. นักกายภาพบำบัด (Physical Therapist) หมายถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลและให้การบำบัดทางกายภาพ พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในการทรงตัว แก้ไขการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ข้อต่อที่ยังทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งการฝึกการใช้กายอุปกรณ์เสริมหรือเทียมและเครื่องช่วยการเคลื่อนไหวให้แก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

5. นักกิจกรรมบำบัด (Occupational Therapist) หมายถึงผู้มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขลักษณะท่าทางให้การฝึกกล้ามเนื้อและนิ้วในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แก้ไขปรับปรุงทักษะอื่นที่สัมพันธ์กันรวมทั้งการประดิษฐ์อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติภารกิจประจำวัน หรือการประกอบอาชีพ ดัดแปลงอุปกรณ์พิเศษเพื่อช่วยในการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

6. นักจิตวิทยาคลินิก (Clinical Psychologist) หมายถึงผู้ที่มีความรู้และความสามารถซึ่งฝึกฝนมาเป็นพิเศษให้การตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยา แก้ปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ ให้คำแนะนำปรึกษาการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก

7. นักสังคมสงเคราะห์ (Social Worker) หมายถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แนะนำ สงเคราะห์ ให้คำปรึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและครอบครัว โดยทำงานประสานกับโรงเรียน ครอบครัวเด็กพิเศษแต่ละรายรวมทั้งการประสานประโยชน์ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรอื่น

บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ให้การสนับสนุน กำกับติดตามและนิเทศโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีบทบาท ดังนี้

1. จัดให้มีการศึกษาแบบเรียนรวมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศึกษาพิเศษระดับเขตพื้นที่เพื่อวางแผนช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนสู่โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม
2. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นองค์กรทางวิชาการรองรับงานวิชาการศึกษาพิเศษของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานร่วมกัน
3. มีการติดตามตรวจสอบผู้เรียนในเขตบริการของโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้ามาเรียนในระบบโรงเรียน
4. มีส่วนร่วมในการดำเนินการสนับสนุนผู้เรียนที่จบการศึกษาและผู้เรียนที่ออกจากกระบบโรงเรียน
5. มีการติดตามตรวจสอบผู้เรียนที่ออกจากกระบบเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เรียนเข้าศึกษาในระบบ
6. ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายทางการศึกษาและองค์กรเอกชน เพื่อให้หน่วยงานเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม
7. สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษาพิเศษทำหน้าที่และมีบทบาทร่วมกันในการดำเนินการ ดังนี้
 - 7.1 การสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามความเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการดำเนินการภายใต้กรอบของกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา
 - 7.2 การสนับสนุนให้ความรู้แก่ครูตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ตรงกับการวางแผนให้ความช่วยเหลือผู้เรียน
 - 7.3 มีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ขจัดอุปสรรคในการเรียนรู้ในห้องเรียนและในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม
 - 7.4 จัดทำทะเบียนเพื่อสนับสนุนความต้องการพิเศษจากการวิเคราะห์ หากพบปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินการตามแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก็จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
 - 7.5 ให้ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติที่ดีต่อผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 - 7.6 ประสานการดำเนินการร่วมกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้หลักกัลยาณมิตร เช่น การส่งเสริมการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มเติมความรู้ การลดช่องว่างในการทำงาน การขจัดปัญหา การสร้างขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน

7.7 ประสานกันหน่วยงานเครือข่าย องค์กร สมาคม และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

7.8 นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในโรงเรียนที่จัดการศึกษา แบบเรียนรวมเพื่อให้ผู้พิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายกำหนด

7.9 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย บริหารจัดการพัฒนาการเรียนการสอนการจัดการเรียนรวม โดยจัดตั้งคณะกรรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยเฉพาะจากผู้เชี่ยวชาญหลายฝ่าย

บทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ

1. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับ เด็กพิการโดยรวบรวมจาก IEP และกระจายสื่อไปยังสถานศึกษา

2. บริการระบบกระจายสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาให้กับสถานศึกษาทุกสังกัดที่มีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาโดยใช้ ระบบคู่มือเพื่อการศึกษา

3. จัดฝึกอบรมครู บุคลากรทางการศึกษา อาสาสมัคร ผู้ปกครอง ผู้ดูแลในการให้บริการ ต่างๆ ตามหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับผู้ให้บริการเด็กและเยาวชนพิการตามบัญชีแนบท้าย กฎกระทรวงให้ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ เช่น การให้บริการสอนเสริมตามกลุ่มต่าง ๆ บริการ ที่เลี้ยงและผู้ช่วย ศิลปะบำบัดและศิลปะเพื่อการพัฒนา เป็นต้น

4. ประสานงานให้โรงเรียนเฉพาะความพิการเข้าช่วยเหลือโรงเรียนเรียนรวมในทักษะ เฉพาะความพิการ

5. ประสานงานการจัดการเรียนรวมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานของกระทรวง สาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

6. บูรณาการงานการจัดการเรียนรวมในเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ

บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การศึกษาแบบเรียนรวมเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและการปฏิบัติที่ชัดเจน

2. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนรวมในระดับชาติ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในการขับเคลื่อนกระบวนการของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม สำหรับสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากร ภายนอก ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เกิดการยอมรับของครูผู้สอน

3. สนับสนุนงบประมาณเพื่อการเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และสิ่ง อำนวยความสะดวก สื่อและเอกสาร

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการรับผิดชอบต่อการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา
5. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม
6. นิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือ ร่วมพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนรวมเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
7. ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework)

ในการจัดการเรียนรวมจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม จึงทำให้การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมมีความสำคัญ นักการศึกษาและครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนทั่วไปกังวลว่าหากนำเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเข้าเรียนรวมแล้ว อาจเกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนและทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างนักเรียนทั่วไปกับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องมากยิ่งขึ้น แต่ในความเป็นจริงทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันรับผิดชอบและปฏิบัติงานในลักษณะการประสานความร่วมมือกัน (Collaboration) ที่จะสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่มีผลกระทบต่อโรงเรียน คือ การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และเพิ่มความรับผิดชอบให้กับครูและบุคลากรอื่น ในปัจจุบันนี้ครูจำเป็นต้องมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนทั่วไปควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในลักษณะของการจัดการเรียนรวม นอกจากนี้โรงเรียนต้องตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) เป็นตัวกำหนดและเปิดโอกาสให้พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทางโรงเรียนต้องจัดให้มีคณะกรรมการในโรงเรียนประกอบด้วย บุคคลในชุมชน ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน ซึ่งทางโรงเรียนต้องมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรวมให้แก่คณะกรรมการโรงเรียนและชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนรวมในโรงเรียน และเข้าใจเนื้อหาสาระในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิและโอกาสแก่เด็กทุกคนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิดหรือทันทีที่พบความพิการ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดบทบาทหน้าที่และคุณสมบัติของบุคลากรอย่างชัดเจนด้วย (เบญจจา ชลธารันนที, 2546, น. 1-2)

โรงเรียนต้องบริหารองค์ประกอบหลัก 4 ประการตามโครงสร้างซีท (SEAT) เพื่อให้การจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังมีรายละเอียดพอสังเขปต่อไปนี้

การบริหารจัดการเรียนรวมสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) (เบญจจา ชลธารันนที, 2546, น. 7-47)

1. นักเรียน (S : Students) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 เตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความต้องการพิเศษ เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อมทันทีที่พบความพิการ หากพิจารณาตั้งแต่แรกเกิดจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้าน ซึ่งในการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนั้นเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดที่เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม เพราะช่วงอายุ 0-3 ปี เป็นช่วงที่สมองเจริญเติบโตมากที่สุด การเตรียมความพร้อมทำได้โดยกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ ฟันฟูสมรรถภาพ ความพิการ การเตรียมความพร้อมต้องเตรียมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคมและวิชาการ รวมทั้งการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน การเตรียมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การทำความคุ้นเคยและการช่วยเหลือตนเอง เมื่อได้รับการพัฒนาระดับการทำงานต่าง ๆ (Functional Level) จะยิ่งสูงขึ้น ในทางกลับกันหากไม่ได้รับการพัฒนา การกระตุ้นหรือการส่งเสริมส่วนที่เหลืออยู่อย่างมีประสิทธิภาพความสามารถในการทำงานต่าง ๆ จะเลือนหายไป ทำให้เด็กเสียโอกาสในการเรียนรู้ทันที ดังนั้นการช่วยเหลือฟันฟูสมรรถภาพเด็กพิการยังทำได้ทันเวลาที่ตั้งแต่เมื่อแรกเกิดและทำได้อย่างถูกต้องจะสามารถฟันฟูสมรรถภาพเด็กพิการได้อย่างเห็นผลชัดเจน

1.2 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนโดยการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับและสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็น ครูควรทำความเข้าใจและอธิบายลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปรู้จัก จัดสถานการณ์จำลองและการพานักเรียนไปชมสถานที่ดูแลคนพิการ การจัดกิจกรรมการสอนทักษะปฏิบัติให้นักเรียนทั่วไปได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่ผ่านมามีพบว่าคนที่คนส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น สมเพช เวทนา สงสาร กลัว ไม่ไว้ใจ (ผดุง อารยะวิญญู, 2542, น.197) ซึ่งมักเกิดจากความไม่รู้หรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

2. สภาพแวดล้อม (E : Environment) สภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment: LRE) โรงเรียนควรพยายามให้เด็กได้เรียนรวมในชั้นเรียนทั่วไปมากที่สุด หากไม่สามารถจัดให้เด็กเรียนรวมได้เต็มเวลาที่อาจจัดเป็นบางเวลาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคล โดยทั่วไปควรจัดให้นักเรียนทุกคนเข้าเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยแยกนักเรียนออกไปจากเพื่อนทั่วไปให้น้อยที่สุด โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมโดยใช้หลักวิชาการคือพิจารณาถึงสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท

2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรอื่นในโรงเรียน โรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่สำคัญยิ่งในโรงเรียนที่จะเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเรียนรวมในโรงเรียน หากทางโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนรวมให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบ และพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอก เพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนรวม แนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และรูปแบบในการจัดการเรียนรวม เมื่อคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียนประชุมกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในการจัดการเรียนรวมเรียบร้อยแล้ว ทางโรงเรียนต้องจัดการประชุมชี้แจงถึงนโยบายของโรงเรียนและมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยให้ถือเป็นปริมาณงาน พร้อมทั้งให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมเป็นเจ้าของโครงการ นอกจากนี้โรงเรียนต้องจัดทำป้ายประกาศนำเสนอในลักษณะของโปสเตอร์ แผ่นพับ วีดีโอ หรือจัดป้ายนิเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบเกี่ยวกับนโยบาย ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องอาสาเป็นวิทยากร หรือหากมีกิจกรรมการดำเนินงานด้านคนพิการในสังคมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรวมจะได้เผยแพร่ให้ทุกคนรับทราบ ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษต้องเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน โดยทำงานรวมกันเป็นทีม นอกจากนี้โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรม ประชุมสัมมนา ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งโรงเรียนต้องมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ปกครอง เพื่อพิจารณาความพร้อมของเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สำหรับเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามศักยภาพและความต้องการพิเศษของแต่ละคน นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องมีการประสานงานในการส่งต่อเด็กที่มีความบกพร่องในระดับมากหรือรุนแรงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เพื่อเข้ารับบริการฟื้นฟูบำบัดตามสภาพความ

บกพร่องของแต่ละคน ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดในการได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ซึ่งในความเป็นจริงพบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางการศึกษาพิเศษในประเทศไทย ยังขาดแคลนอยู่มาก มีการผลิตครูการศึกษาพิเศษในสาขาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กปัญญาเลิศ และการศึกษาพิเศษทั่วไป (การเรียนร่วม) ยังไม่มีการผลิตในสาขาเด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กสมาธิสั้น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม และเด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน

หลักการที่สำคัญที่สุดในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ คือการยอมรับและการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างที่หลากหลายระหว่างเด็กทุกคน โดยเฉพาะความแตกต่างเนื่องจากความพิการ เพื่อให้เด็กทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาที่ฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน ทั้งทางวิชาการ ทางสังคม ทางกายภาพและทางอาชีพ สามารถเรียนรวมกันได้อย่างพึ่งพาอาศัยกันโดยมีความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน จากครอบครัวและจากชุมชน นอกจากนี้มีเหตุผลความจำเป็นด้านทรัพยากร การจัดการศึกษาแบบแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกตินั้นต้องใช้ทรัพยากรและบุคลากรจำนวนมาก ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับปริมาณทรัพยากรที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินงานนั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นถ้าลงทุนเพิ่มเฉพาะส่วนของครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรเสริมที่ต้องทำงานร่วมกันและเสริมพลังอำนาจให้กับครูปกติ บิดามารดาของเด็ก ให้มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น และระดมทรัพยากรที่มีอยู่แล้วในครอบครัวและชุมชน เข้ามาช่วยจัดการศึกษาโดยที่ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสได้รับการบริการร่วมกัน ก็จะสามารถทำให้การจัดการเรียนร่วมดำเนินไปอย่างประสบความสำเร็จได้มากขึ้น

3. กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) กิจกรรมการเรียนการสอน คือ กิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีการปรับหลักสูตรทั่วไป คือการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะ คือหลักสูตรที่เป็นแนวทางการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งถือเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคล โดยพิจารณาจากระดับของความพิการจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน โรงเรียนอาจประยุกต์ตามแนวทางของกรมวิชาการ ซึ่งในสภาพปัจจุบันการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมกับเด็กแต่ละบุคคลอย่างแท้จริง และมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น ทักษะการดำรงชีวิตทักษะทางสังคมสำหรับ

เด็กออทิสติก นอกจากนั้นสิ่งที่เป็นส่วนสำคัญคือ ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสามารถของเด็กและช่วยให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตามสภาพความแตกต่างของแต่ละบุคคล เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียน และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ มีข้อมูลในการจัดเด็กเข้ารับบริการการศึกษา บริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการประเมินผลสำหรับใช้กำหนดความก้าวหน้าของเด็กตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับขั้นตอนในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้นจะเริ่มจากการทำความเข้าใจและขออนุญาตจากผู้ปกครองของเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจและร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษาในการช่วยเหลือ พัฒนาส่งเสริมความก้าวหน้าของเด็ก จากนั้นทำการรวบรวมข้อมูลและประเมินเกี่ยวกับเด็ก และทำการประชุมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยมีกลุ่มรับผิดชอบซึ่งจะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กโดยตรง ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัดและนักเรียน (กรณีที่สามารถเข้าร่วมประชุมได้) โดยผู้รับผิดชอบเหล่านี้จะประชุมร่วมกันเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วมีการลงนามของผู้รับผิดชอบจากนั้นเริ่มใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยยึดจุดมุ่งหมายระยะยาวเป็นหลักนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้น และนำจุดมุ่งหมายระยะสั้นไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP) และขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นการติดตามและประเมินผล โดยคณะผู้จัดทำจะมีการประชุมประเมินความก้าวหน้า เพื่อปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษคนนั้นใหม่ เมื่อเด็กคนนั้นพัฒนามาจนบรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่วางไว้แล้ว โดยปกติจะมีการติดตามประเมินผลปีละ 1 ครั้ง นอกจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแล้ว ยังต้องจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ซึ่งเป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องคนนั้น ๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP ซึ่งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายระยะยาว สั้น วิธีการสอน สื่อ กระบวนการประเมินที่ใช้และเกณฑ์การประเมิน ระยะเวลาและผลการประเมิน รวมทั้งเขียนแผนการสอนแต่ละเรื่อง และจัดการเรียนการสอนและการบำบัดฟื้นฟูตามที่กำหนดพร้อมทั้งประเมิน ติดตามความก้าวหน้าของเด็กเป็นระยะเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ในแผน IEP

3.2 การตรวจสอบทางการศึกษา (Educational Implementation) หมายถึง กระบวนการที่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการที่จะกำหนดปัญหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ พฤติกรรมและร่างกาย รวมทั้งตัดสินใจเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการส่งต่อ การคัดแยก การกำหนด ประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การวางแผนการสอน และการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

3.3 เทคนิคการสอน เทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เป็นเทคนิคการสอน และเป็นเครื่องมือในการ ตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่า มีทักษะในเรื่องนั้นๆ แล้วหรือไม่ เทคนิคที่การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) เป็นเทคนิควิธีการสอนที่ให้เพื่อนักเรียนช่วยสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ แบบตัวต่อตัว โดยผู้ช่วยสอนอาจเป็นนักเรียนชั้นสูงกว่าหรือนักเรียนชั้นเดียวกัน อายุเท่ากันแต่มีความสามารถสูงกว่ามาช่วยสอน และเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy System) ในการจัดการเรียนการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน ในด้านวิชาการยังต้องอาศัยความร่วมมือของเพื่อนักเรียนทุกคน ในการส่งเสริมกำลังใจ และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเพื่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องทั่วไป เช่น นำไปห้องเรียน ห้องน้ำ และโรงอาหาร อ่านหนังสือบนกระดานหรือแผ่นใส การสื่อสารกับผู้อื่น

3.4 การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในปัจจุบันใช้วิธีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสรุปจาก IIP ที่ใช้สอนเด็กในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะและกิจกรรมต่าง ๆ

3.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน นอกจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องจัดในห้องเรียนและภายในโรงเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมนอกโรงเรียนซึ่งทางโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย ยานพาหนะ ที่พัก ฯลฯ เพื่อช่วยให้การเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.6 การประกันคุณภาพ โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภาพ การจัดการเรียนร่วม โดยที่คณะกรรมการประกันคุณภาพ ควรประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ องค์ประกอบ หรือตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจน กำหนด กิจกรรมการประกันคุณภาพการจัดการเรียน

3.7 การรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนแล้วจำแนกและคัดแยกตาม ความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งต่อคนพิการเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการ จำเป็นของแต่ละบุคคล เตรียมพร้อมในด้านความรู้หรือเจตคติให้บุคลากร เตรียมพร้อมในด้านสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน จัดตั้งคณะกรรมการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับ

นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนดำเนินการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้จัดทำไว้ เพื่อพัฒนาคนพิการให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

3.8 การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม จำนวนเด็กที่ครูสอนเสริมจะต้องให้บริการ ควรเริ่มจากจำนวน 5-6 คน ในสัปดาห์แรก ๆ แล้วค่อย ๆ เพิ่มจำนวนเด็กขึ้นในสัปดาห์ต่อมา ทีละสัปดาห์ แต่ควรจัดให้บริการตามจำนวนที่ต้องรับผิดชอบภายใน 6 สัปดาห์ การจัดบริการให้แก่เด็กเช่นนี้ จะช่วยผ่อนคลายความยุ่งยากในการที่จะต้องจัดตารางเวลาให้บริการแก่เด็ก ครูสอนเสริมจะต้องประสานงานกับครูทั่วไปทุกชั้นเรียนที่เด็กกระจายอยู่และจัดเวลาในแต่ละวันให้กับตนเองให้มีเวลาสำหรับเตรียมการก่อนเด็กมารับบริการที่ห้องสอนเสริมหรือก่อนที่ครูสอนเสริมจะเข้าไปให้บริการในชั้นเรียน จัดให้มีเวลาที่จะใช้ในการตรวจสอบเด็กบางกรณี และจัดให้มีเวลาที่จะให้คำแนะนำปรึกษาหารือกับครูคนอื่น ๆ การจัดตารางเวลาที่จะทำให้ทุกฝ่ายยอมรับเป็นสิ่งที่ยาก ฉะนั้นครูสอนเสริมจึงต้องคำนึงถึงเด็กว่าตารางเวลาที่จัดให้กับเด็กที่รับผิดชอบแต่ละคนนั้นเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็กรวมทั้งตัวครูด้วย

4. เครื่องมือ (T: Tools) หมายถึง สิ่งที่นำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนรวม ช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีดังนี้

4.1 นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดการปฏิบัติงานและระบบการให้บริการที่ชัดเจนทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไปรวมทั้งพ่อ แม่รับรู้ว่ามีโครงการจัดการเรียนรวม

4.2 งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อการจัดการเรียนรวมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยการสรรหาแหล่งเงิน การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชีและการตรวจสอบ และการวิเคราะห์งบประมาณ

4.3 ระบบบริหารจัดการ ทางโรงเรียนควรจัดโครงสร้างระบบบริหารการจัดการเรียนรวม จัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ข้อมูลเครือข่าย ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทำแผนพัฒนาบุคลากร การสื่อสารภายในองค์กร การประสานงานกับบุคคลอื่น และการประสานงานกับผู้ปกครอง การประสานงานกับนักวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ

4.4 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2545

4.5 เทคโนโลยี หมายถึงเทคโนโลยีที่คนพิการใช้ ซึ่งได้รับการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดำรงชีวิตอิสระสามารถปฏิบัติงานและผลิตงานต่างๆ ออกมาได้

4.6 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม สิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทได้รับการศึกษาโดยสะดวกและสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

4.7 สื่อ หมายถึงสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือเครื่องมือช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เกิดความเข้าใจดีขึ้น และรวดเร็ว สื่อสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องหรือพิการแต่ละประเภทและแต่ละระดับ

4.8 บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท ได้แก่ บริการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น เช่น การสอนเสริม การนำทางการผลิตสื่อ ฯลฯ

4.9 ตำรา อาจจัดในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

4.10 ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึงมาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ เช่น การปรับเนื้อหา หลักสูตร เทคนิคการสอน การประเมินผลสำหรับคนพิการ การจัดอาสาสมัคร การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

โดยสรุปแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเห็นว่ามีให้ความสำคัญกับนักเรียนทั้งที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือด้านนักเรียน (S: Students) ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และด้านเครื่องมือ (T: Tools)

การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา

การศึกษาเพื่อปวงชน (Education For All หรือ EFA) เริ่มขึ้นจากการประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All) ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือ UNESCO) ที่จอมเทียน เมืองพัทยา ประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2533 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลทั่วโลกได้รับการศึกษาทุกคน ที่ประชุมได้มีการรับรองปฏิญญาจอมเทียนว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน ซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อปวงชนไว้

6 เป้าหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินการตามเป้าหมาย การศึกษาเพื่อปวงชน (World Education Forum) ที่กรุงดากการประเทศเซเนกัล ผลปรากฏว่า ประเทศสมาชิกยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ที่ประชุมจึงได้กำหนด เป้าหมายการบรรลุการศึกษาเพื่อปวงชนใหม่ภายในปี พ.ศ. 2558

ประเทศไทยเห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อปวงชน จึงจัดทำรายงานการติดตาม การศึกษาเพื่อปวงชนระดับโลก : ประเทศไทย (EFA Global Monitoring Report : Thailand Report) เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอต่อที่ประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน ณ สาธารณรัฐเกาหลี และเผยแพร่สู่หน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องให้เกิด ความตระหนักในความสำคัญของการศึกษา อันจะนำมาสู่การขับเคลื่อนในการบรรลุเป้าหมาย การศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทยภายในปี พ.ศ. 2558 นับตั้งแต่มีการประกาศปฏิญญาโลกว่า ด้วยการศึกษเพื่อปวงชน (World Declaration on Education) ประเทศไทยได้มีการกำหนด เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนไว้ 6 เป้าหมาย รัฐบาลไทย ให้ความสำคัญการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนมาโดยตลอด สำหรับเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง คือการศึกษา ระดับประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นฐานการขยาย การศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปีเป็น 9 ปี และการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 15 ปี จากชั้นอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้ง สนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ผู้บกพร่องทางร่างกายจิตใจและผู้ด้อยโอกาสกลุ่มอื่น ๆ และเปิดโอกาส ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดสวัสดิการการศึกษาและสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่นักเรียน จัดหาทุนการศึกษาและจัดให้ มีกองทุนสวัสดิการเงินกู้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รัฐบาลมีนโยบายด้านการศึกษาที่สอดคล้อง กับเป้าหมายที่ 2 ของการศึกษาเพื่อปวงชน คือ สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทาง การศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิดให้ได้รับการดูแลอย่าง มีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา มีขอบข่ายงานที่ เกี่ยวข้องดังนี้

ด้านบุคลากร

ศูนย์พัฒนศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (ศูนย์พัฒนศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529, น. 23) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลากรหมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัด ดำเนินงานการเรียนร่วมซึ่งได้แก่บุคคล ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหาร เป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนร่วมในชั้นปกติประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้อง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ เข้าใจการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการเรียน การสอน ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนและจัดหาบริการสนับสนุนเพื่อเสริมงาน การเรียนร่วมให้สัมฤทธิ์ผล
2. ครูประจำชั้นปกติ นอกจากจะมีความรู้ด้านการสอนเด็กปกติแล้ว ควรจะได้รับการ ฝึกอบรมให้มีความรู้พื้นฐานและวิธีสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษซึ่งเรียนร่วมในชั้นเรียนของตน ตลอดจนเข้าใจวิธีการประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ครูประจำชั้นพิเศษ คือผู้ที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนพิเศษเต็ม เวลาหรือบางเวลา ปรับพฤติกรรมเด็กที่มีปัญหาในโรงเรียน ครูประจำชั้นพิเศษนี้มักจะมีวุฒิหรือได้รับการ อบรมทางสาขาวิชาการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือทางการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ
4. ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาพิเศษที่มีหน้าที่สอนเสริม เพื่อช่วยให้การเรียนของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก ตามความต้องการและจำเป็น โดยจัดตารางการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ครูสอนเสริมจะต้องมี ห้องเสริมวิชาการสำหรับให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ารับการช่วยเหลือเพื่อการแก้ไขปัญหาด้ว การเรียน ส่วนครูคนอื่น ๆ เช่น ครูสอนพูด ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยา ครูสังคมสงเคราะห์ ครูผู้ประสานงาน โรงเรียนควรจัดหาให้เหมาะสมกับความต้องการในการช่วยเด็กที่จัดเข้าเรียนร่วม ของแต่ละประเภท

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 20 - 21) เสนอแนวทางการ ดำเนินงานด้านบุคลากรว่า ผู้บริหาร เป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนร่วมประสบ ความสำเร็จ ควรมีทัศนคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนร่วม เข้าใจในการปฏิบัติงานที่จำเป็น ต่อการเรียนการสอนและการคัดเลือกบุคลากร ควรดำเนินการ ดังนี้

1. การเตรียมบุคลากร ผู้บริหารอาจเตรียมบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนร่วมเช่น ครู ประจำชั้นเรียนร่วม ครูการศึกษาพิเศษ ครูเสริมวิชาการ หรือจัดการอบรมครูภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติ หน้าที่เป็นครูสอนพูด ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยา ครูสังคมสงเคราะห์และผู้ช่วยครู เพื่อ สนับสนุนงานการเรียนร่วมให้สัมฤทธิ์ผลตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

2. การสร้างทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนร่วม การเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จต้องคำนึงถึงความเข้าใจ การยอมรับและทัศนคติที่ดี ผู้บริหารควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชาสัมพันธ์ให้ครูทุกคนในโรงเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนร่วมขึ้นในโรงเรียน

2.2 ขอความร่วมมือจากครูทุก ๆ คนให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนร่วมที่โรงเรียนจัดขึ้น

2.3 ขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนให้มาช่วยสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2.4 ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้ทำการสอนว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ เพราะครูให้ความเมตตาช่วยเหลืออบรมสั่งสอนและให้ความรู้

2.5 ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้สอนว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สามารถเรียนและช่วยเหลือตัวเองได้เช่นเดียวกับเด็กทั่ว ๆ ไป

2.6 ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนปกติว่าควรให้ความเอื้อเพื่อช่วยเหลือและไม่ควรรังเกียจเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ

2.7 ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนปกติว่าเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษต้องการความช่วยเหลือมากกว่าที่จะนำปมด้อยของเพื่อนมาล้อ เยาะเย้ย ถากถาง

2.8 สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่ว ๆ ไป

2.9 ให้ความรู้กับผู้ปกครองว่าการเรียนร่วมจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนปกติไม่ว่ากรณีใด ๆ

2.10 ให้ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำความเข้าใจกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

2.11 ให้ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษยอมรับในความผิดปกติของเด็ก

แนวทางการดำเนินงานด้านบุคลากรของผู้บริหาร ที่จะทำให้การเรียนรวมประสบความสำเร็จ เกี่ยวข้องกับการมีทัศนคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนรวม เข้าใจในการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนและการคัดเลือกบุคลากรร่วมดำเนินงาน ซึ่งควรได้รับการพัฒนาหรือปรับทัศนคติเชิงบวก ประกอบด้วย ตัวผู้บริหาร ครูประจำชั้นเรียนรวม ครูการศึกษาพิเศษ ครูเสริมวิชาการ หรือครูภายในโรงเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนพูด ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยา ครูสังคม สงเคราะห์และผู้ช่วยครู รวมถึงผู้ปกครอง นักเรียนปกติ และนักเรียนพิเศษ

จากข้างต้นสรุปได้ว่า ทัศนคติ หรือเจตคติ (Attitude) ของผู้เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานจัดการเรียนรวม ซึ่งหมายถึง ความคิดและพฤติกรรมซึ่งบุคคล

แสดงออกด้วยความรู้สึก ในลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบ ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและเด็กพิการเรียนรวม

ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอนเด็กเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ควรดำเนินการจัดเด็กเข้าห้องเรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, น. 38)

1. ห้องเรียนร่วมเต็มเวลา จัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความพร้อมเข้าเรียนห้องละไม่เกิน 3 คน
 2. ห้องเรียนพิเศษเรียนร่วมบางเวลา จัดจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษห้องละ 8-15 คน ต่อครู 1 คน
 3. ห้องเรียนพิเศษเต็มเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกเวลาจำนวนเด็กไม่เกิน 8 คน ต่อครู 1 คน
- ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมครอบคลุมทุกอำเภอ ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 2 แห่ง จนถึงปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวนทั้งสิ้น 5,026 แห่ง และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนรวมอีก จำนวน 17,448 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน และในปีงบประมาณ 2556 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมทุกแห่ง โดยจัดให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive schools) จำนวน 445 แห่ง ในปีงบประมาณ 2557 ได้ขยายเพิ่มโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม เพิ่มขึ้นอีกจำนวน 783 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,228 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศให้ “ปี 2559 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” เป็นการแสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิ และโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ที่ยึดหลักปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน เน้นให้มีการนำบริการสนับสนุนต่าง ๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกำหนดทางเลือกให้หลาย ๆ ทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2560 น. 3-4)

ทั้งนี้ ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาทั่วไป ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียน และการพัฒนาให้

โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนรวมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำแนวทางการประเมิน คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้น เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรวม และเป็นการ ยกระดับคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล รวมทั้งยังเป็นแนวทางให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยกำหนดคำอธิบายศัพท์ไว้ ดังนี้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2560 น. 49-50)

การเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้คนพิการได้เข้าศึกษา ในระบบการศึกษาทั่วไป ทุกระดับและหลากหลายรูปแบบรวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับ การเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่ม รวมทั้งคนพิการ

มาตรฐานการเรียนรวม หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่มีเด็กพิการเรียนรวม และเพื่อใช้เป็นหลักในการ เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกัน คุณภาพทางการศึกษา

ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง คนพิการทางการศึกษา ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) หมายถึงแผนซึ่งกำหนดแนวทางการศึกษาที่สอดคล้องความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เฉพาะบุคคล

แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) หมายถึง แผน การสอนที่จัดขึ้นเป็นเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนโดยครูผู้สอนนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมาย ระยะสั้น) ที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มาดำเนินการจัดทำแผนการสอน เฉพาะบุคคล (IIP) โดยการวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการเรียงลำดับกิจกรรมที่ง่ายไปสู่ กิจกรรมที่ยากขึ้น หรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมไปสู่กิจกรรมที่เป็นนามธรรม ให้เหมาะสมกับความ ต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนแต่ละบุคคลประกอบด้วย ชื่อผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวนคาบ ครั้งที่หรือวันเริ่มสอน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป้าหมายระยะสั้น จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา

กิจกรรมการเรียนการสอน การเสริมแรง การวัดผลและประเมินผล ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา และบันทึกหลังการสอน

ระบบการคัดกรองผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้แบบคัดกรองคนพิการทางการศึกษา ตาม ประกาศคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับรองบุคคลของสถานศึกษาว่าเป็นคนพิการ พ.ศ. 2556 ผู้ทำการคัดกรอง เบื้องต้นต้องผ่านการอบรมวิธีการใช้และการประเมินตามแบบคัดกรองนี้ และตรวจสอบถามข้อมูล เพิ่มเติมจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด เช่น ผู้ปกครองหรือครูเพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง

กระบวนการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition) หมายถึง การส่งต่อผู้เรียนที่จบการศึกษา แต่ละระดับหรือย้ายสถานศึกษาให้สถานศึกษานำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รายงานผลการประเมิน การดำเนินงานตามแผน แพ้มประวัติ และแฟ้มสะสมผลการเรียนของผู้เรียนเพื่อเป็น ข้อมูลในการจัดการศึกษาต่อไป

สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง เครื่องมืออุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการ ดัดแปลง หรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือ พัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใด ในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

บทสรุปการศึกษาในช่วงปี 2552–2559 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า ประเทศไทยประสบความสำเร็จในหลายด้านและมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนา อย่างเร่งด่วน ในด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษา ค่อนข้างมากส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่เข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคน ด้านแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อ ปวงชน (Education for All) กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ครอบคลุม ไม่ปล่อยปละละเลย หรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน กลุ่มปกติ กลุ่มด้อยโอกาสที่มีความยากลำบากและขาดโอกาสเนื่องด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและ ภูมิสังคมซึ่งรัฐต้องดูแลจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษานับสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มนี้ให้ได้รับการศึกษาตาม ศักยภาพและความพร้อมอย่างเท่าเทียม กลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งหมายรวมกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือร่างกาย พิการ หรือทุพพลภาพ รวมทั้งบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลรัฐต้องจัดให้บุคคล

ดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาร่วมกับเด็กปกติในกรณีที่สามารถเรียนได้เพื่อให้เขาได้มีโอกาสเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคม หรือจัดให้เป็นพิเศษตามระดับความบกพร่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.บทสรุปสำหรับผู้บริหาร)

สถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย

สถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย รายงานข้อมูลโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 พบว่า มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั่วประเทศ จำนวน 1,657,438 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52 ของประชากรทั้งประเทศ จำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย ได้ดังตารางที่ 4 (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2560, น.15-16)

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย

จำนวนคนพิการจำแนกที่อยู่อาศัย	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	666,022	40.18
ภาคเหนือ	379,713	22.91
ภาคกลางและตะวันออก	339,364	20.48
ภาคใต้	188,501	11.13
กรุงเทพมหานคร	69,163	4.17
ไม่ระบุภาค	14,675	0.89

ที่มา : แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564

จากตารางที่ 4 พบว่าคนพิการอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางและตะวันออก ภาคใต้ กรุงเทพมหานคร และไม่ระบุภาคตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	794,648	48.37
คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	300,265	18.28
คนพิการทางการเห็น	175,692	10.69
คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	12,785	7.35
คนพิการทางสติปัญญา	117,887	7.18
คนพิการออทิสติก	9,125	0.56
คนพิการทางการเรียนรู้	7,432	0.45
พิการมากกว่า 1 ประเภทความพิการ	110,497	6.73
ไม่สามารถระบุประเภทความพิการ	6,432	0.39
รวม	1,534,763	100

ที่มา : แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564

ในด้านการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั่วประเทศ 1,657,438 คน ไม่ได้รับการศึกษามีจำนวน 616,783 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 ของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ แบ่งได้เป็นคนพิการที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเรียนหนังสือจำนวน 3,305 คน และคนพิการที่อายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 613,478 คน

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษา

คนพิการที่ได้รับการศึกษา	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	843,819	51.37
ระดับมัธยมศึกษา	115,664	7.04
ระดับประกาศนียบัตร	22,004	1.34
ระดับอนุปริญญา	1,308	0.88
ระดับปริญญาตรี	14,166	0.86
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	1,885	0.11

จากตารางที่ 6 พบว่าคนพิการมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาจำนวนมากสุด 843,819 คน (ร้อยละ 51.37) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาจำนวน 115,664 คน (ร้อยละ 7.04)

การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานี มีสภาพทางภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย แบ่งพื้นที่เพื่อการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็น 9 อำเภอ 67 ตำบล 613 หมู่บ้าน มีสภาพพื้นที่อยู่ในเขตรอยต่อแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม มีลักษณะของการผสมผสานที่สำคัญ 3 ลักษณะ คือ ล้านนา ล้านช้าง และสุโขทัยหรือรัตนโกสินทร์ เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่ได้ชื่อว่า เมือง 3 วัฒนธรรม มีความแตกต่างทางลักษณะวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ภาษาถิ่น ประชากรบางส่วนพูดภาษาไทยกลาง บางส่วนพูดภาษาไทยภาคเหนือ และบางส่วนพูดภาษาลาว จากแผนพัฒนาจังหวัดปี 2561-2563 ระบुकฤษฎีการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา และเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดอุดรธานีที่ว่า “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ผลผลิตปลอดภัย การท่องเที่ยวพัฒนา การค้าชายแดนเติบโต” (จังหวัดอุดรธานี, 2561) ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายการขยายศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้สามารถอยู่ร่วมกันระหว่างคนที่อยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีคุณภาพชีวิตและอนาคตที่ดี ตามความคาดหวังของประเทศที่ใช้กลไกของการจัดการจัดการศึกษาเรียนรู้รวมเพื่อขับเคลื่อนการสร้างและรักษา ลักษณะร่วมทางสังคมที่ก่อให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม นำเอาความหลากหลายด้านภูมิหลังและประสบการณ์ของบุคคลมาใช้ให้เกิดคุณค่า

การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของจังหวัดอุดรธานีแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษา เป็น 2 เขต ตามที่ตั้ง คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอลับแล อำเภอดรอน อำเภอทองแสนขันและอำเภอพิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาในที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอท่าปลา อำเภอน้ำปาด อำเภอฟากท่า และอำเภอบ้านโคก ในด้านการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมกระจายอยู่ทุกอำเภอ จากรายงานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Special Education Technology: SET) ปี 2561 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 139 โรงเรียน และ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 61 โรงเรียน รวมจำนวน 200 โรงเรียน พบข้อมูลนักเรียนพิการ ดังตาราง

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลนักเรียน จำแนกตามความพิการ 9 ประเภท

ความพิการ 9 ประเภท	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
บกพร่องทางการเห็น	23	0.89
บกพร่องทางการได้ยิน	15	0.58
บกพร่องทางสติปัญญา	297	11.45
บกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	75	2.89
บกพร่องทางการเรียนรู้	1,967	75.86
บกพร่องทางการพูดและภาษา	19	0.73
บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	37	1.43
ออทิสติก	63	2.43
ความพิการซ้อน	97	3.74
รวม	2,593	100.00

ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561 จากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (SET)

จากตาราง พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำแนกตามความพิการ 9 ประเภท เป็นนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือบกพร่องทางสติปัญญา และประเภทความพิการซ้อนตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญของระบบการจัดการศึกษาที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีการพัฒนาด้านการเรียนรู้สามารถอยู่ร่วมกับคนปกติในสังคมได้

กลุ่มแผนและงบประมาณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รายงานข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมออนไลน์ในระบบบริหารจัดการข้อมูลโรงเรียนเรียนรวม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ : 2561) พบข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมปี 2558-2561

ข้อมูล	จำนวนนักเรียนพิการเรียนรวมของสำนักงานเขตพื้นที่ (คน)		
	ทั่วประเทศ	อุดรดิตถ์ เขต 1	อุดรดิตถ์ เขต 2
10 มิถุนายน 2558	378,588	1,849	887
10 มิถุนายน 2559	337,144	1,563	833
10 มิถุนายน 2560	390,247	1,771	826
10 มิถุนายน 2561	387,678	1,791	803

ที่มา : สารสนเทศกลุ่มแผนและงบประมาณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561)

จากตาราง พบว่า ข้อมูลจำนวนนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ในระยะ 4 ปี มีการเคลื่อนไหวเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์รวมทั้งหมดจำนวน 27,826 คน เป็นนักเรียนพิการเรียนรวมจำนวน 2,694 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2000, น. 8) กล่าวว่าเด็กด้อยความสามารถในการเรียน ปรากฏในเด็กพิเศษหลายกลุ่ม เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กอารมณ์สับสน การคัดแยกเด็กกลุ่มนี้ให้ตรงประเด็นจึงต้องทำด้วยความระมัดระวัง ที่ยอมรับกันมากในปัจจุบันคือเด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียนวิชาพื้นฐาน ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์ และความรู้สามัญทั่วไป ซึ่งหมายถึงความด้อยที่มีความเข้มข้น ต่อเนื่องยาวนาน จนมีผลกระทบต่อพัฒนาการที่ปกติและการปรับตัวด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาในทักษะเชิงสังคม ปัญหาทางอารมณ์ และจิตวิทยา จากนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มคนที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีแนวทางกำหนดไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อให้การจัดการศึกษาเอื้อประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับสิทธิและความเสมอภาค ทั้งทางด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสื่อสาร การเข้าถึงอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐบาลต้องพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการอันเหมาะสมกับสภาพความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากสภาพความบกพร่องหรือความต้องการพิเศษโดยจัดให้เข้าเรียนตามสภาพความบกพร่องในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุดซึ่งหมายถึงการจัดให้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติร่วมกับนักเรียนทั่วไปโดยมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งในชั้นเรียนร่วมและในสถานศึกษาตามโครงสร้างซีท (SEAT

Framework) ที่มีความยืดหยุ่นและมีความชัดเจน โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมต้องบริหารจัดการให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1. นักเรียน (S: Students) 2. สภาพแวดล้อม (E: Environment) 3. กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และ 4. เครื่องมือ (T: Tools) ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยรวมถึงรายงานที่เกี่ยวข้องพบว่ายังคงมีปัญหาในการดำเนินงานและให้บริการด้านการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไป

แนวคิดด้านการสำรวจปัญหา

ปัญหา (Problem) ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2557, น. 209 - 210)

1. สถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง
2. ช่องว่างระหว่างความเป็นจริงและความคาดหวัง
3. สถานการณ์ที่ยังไม่มีคำตอบหรือทางออก

ปัญหาและความต้องการจำเป็น (Needs)

1. ปัญหาที่รุนแรงสามารถทำให้เกิดผลเสียต่อองค์กร งานหรือโครงการได้ ถ้าไม่เร่งป้องกันหรือแก้ไขเสียก่อน
2. ความต้องการที่เป็นความจำเป็นต้องดำเนินการ ความต้องการที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของงานต่าง ๆ

ปัญหาความต้องการ (Want) หรือความปรารถนา (Desire) ที่ไม่จำเป็น คือปัญหาที่ไม่รุนแรงเท่ากับปัญหาที่เป็นความจำเป็นส่วนใหญ่เป็นปัญหาความต้องการส่วนบุคคลที่ต้องการเกินความจำเป็นในการสร้างหรือพัฒนาองค์การ

การสำรวจปัญหาจะทำการสำรวจกลุ่มที่มีส่วนได้เสีย เช่น กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (Staffs) และกลุ่มหัวหน้างาน (Supervisors) หรือกลุ่มผู้ให้ผลโดยตรงหรือได้รับผลกระทบ

ขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจปัญหา/ ความต้องการจำเป็น

1. นิยามปัญหา หรือความจำเป็นที่ต้องการศึกษา
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
3. รวบรวมปัญหา หรือความจำเป็นขั้นต้นด้วยแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 5 คน โดยให้เขียนปัญหาความต้องการต่าง ๆ ให้มากที่สุด
4. วิเคราะห์และเรียบเรียงปัญหา/ ความต้องการจำเป็นใหม่ โดยแบ่งปัญหาออกเป็นด้านๆ ตามความเหมาะสมและสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด
5. ทดลองกลุ่มย่อยกับกลุ่มเป้าหมาย 1 คน เพื่อวิเคราะห์ความแม่นยำเฉพาะหน้า
6. ทดลองกลุ่มย่อยกับกลุ่มเป้าหมายประมาณ 3 คน เพื่อวิเคราะห์ความแม่นยำเฉพาะหน้า
7. ให้ผู้เชี่ยวชาญประมาณ 3 ท่าน ตรวจสอบความแม่นยำเชิงเนื้อหา

8. นำไปใช้จริง

รัฐบาลมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แต่การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของแต่ละพื้นที่สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีบริบทแตกต่างกัน ยังมีปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขให้เป็นที่ไปตามความคาดหวังตามแนวคิดสู่การปฏิบัติ รายงานการวิจัยความทั่วถึงและเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 20) กล่าวว่า จุดเริ่มต้นอยู่ที่การมีนโยบายระดับประเทศ ระดับกระทรวง สนับสนุนทำหน้าที่เป็นแนวทางและเป้าหมายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีกฎกระทรวงหรือข้อบังคับที่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสถานศึกษาใช้เป็นแหล่งอ้างอิงการปฏิบัติงาน

กระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย

การศึกษางานเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย พบกระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายดังต่อไปนี้

สันติสุข ภูศรีโสม (2554, น.297-303) ทำการวิจัยพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีกระบวนการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ 1. จัดทำร่างข้อเสนอ นโยบาย เริ่มต้นด้วยการศึกษาเชิงสำรวจการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาพหุกรณี 2. พัฒนารวบรวมร่างข้อเสนอเชิงนโยบายด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ การสนทนากลุ่มเป้าหมาย และการประชาพิจารณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทาง และกลไกเชิงนโยบายของการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภายใต้กรอบการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

จักรกฤษณ์ โปตาพล (2555, น.327-330) ทำการวิจัยพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพโครงการเมื่อนำอยู่ของเทศบาลตำบลในประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย มี 2 ขั้นตอน คือ 1. การพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายทำการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาพหุกรณี โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตและการจดบันทึก และการวิเคราะห์เอกสาร และขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายจากข้อมูลที่สังเคราะห์ได้จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ตามเกณฑ์ความสอดคล้องเหมาะสม เป็นประโยชน์ เป็นไปได้และเป็นที่ยอมรับโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย ผลจากการวิจัยได้ข้อเสนอเชิงนโยบายประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทาง และกลไกของนโยบาย

ชรินทร์ จิตตสุโก (2560, น.351-363) ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดำเนินการศึกษาเอกสาร สภาพปัจจุบัน และปัญหาโดยใช้แบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัด

หมวดหมู่เนื้อหาแล้วนำมาสังเคราะห์เชิงระบบ และดำเนินการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายได้ องค์ประกอบข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์นโยบาย แนวทางและการนำไปปฏิบัติ สำหรับการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายได้ใช้แบบสอบถามตามเกณฑ์ 5 ด้าน คือ เกณฑ์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง ความเป็นประโยชน์ และ เกณฑ์ความถูกต้อง

ตาย (Dye, 1984, pp.23-24) กำหนดขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะไว้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา เป็นขั้นตอน ที่มีการแสดงออกถึงความต้องการต่างๆ ในการเรียกร้อง การกระทำของรัฐบาล

ขั้นที่ 2 ทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เป็นขั้นตอนที่มีการจัดระเบียบวาระเพื่อให้มีการอภิปราย อย่างกว้างขวางและจัดทำข้อเสนอ แผนงานเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 3 ประกาศเป็นนโยบาย เป็นขั้นตอนที่มีการคัดเลือกข้อเสนอเชิงนโยบายเสริมสร้าง แรงสนับสนุนทางการเมืองและการประกาศใช้นโยบาย

ขั้นที่ 4 ดำเนินการตามนโยบาย เป็นขั้นตอนการจัดหน่วยงานรับผิดชอบ จัดหาค่าใช้จ่ายหรือ บริการที่จำเป็น และทำการจัดเก็บภาษีอากร

ขั้นที่ 5 ประเมินผล เป็นขั้นตอนการศึกษาแผนงานต่าง ๆ รายงานผลที่เกิดจาก แผนงาน เหล่านั้น และประเมินผลกระทบที่มีต่อสังคมที่เป็นทั้งกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มที่ไม่ได้เป็นเป้าหมาย ซึ่งรวมถึงการเสนอแนะแนวทางการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงครั้งต่อไป

จากการศึกษากระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายข้างต้น จะเริ่มจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาที่ต้องการแก้ไข และนำประเด็นต่างๆ มาพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายโดยปรับปรุงตามแนวคิดของ ตาย (Dye, 1984, pp.23-24) ในขั้นที่ 1 และ 2 เป็นหลัก เนื่องจากมีความเหมาะสมและเป็น แนวทางที่จะสามารถดำเนินการได้ และดำเนินการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายตามเกณฑ์ ความ ถูกต้อง ความเหมาะสม การใช้ประโยชน์ และความเป็นไปได้เพื่อนำสู่การพัฒนาในขั้นต่อไป

แนวคิดด้านเจตคติ

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาให้ ประสบความสำเร็จนั้น มีผลการวิจัยพบว่า ทศนคติ หรือเจตคติ (Attitude) ของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับ นักเรียนพิการเรียนรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานจัดการศึกษา แบบเรียนรวม เจตคติมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Attitude โดยมีผู้ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้ หลายท่าน ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช. (2526, น.146) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อ สิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัว

กำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้ง คัดค้านก็ได้

ศักดิ์ สุนทรเสถียร (2531, น.1) สรุปไว้ว่าเจตคติ เป็นพฤติกรรมการเตรียมพร้อมทางสมอง ในการที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกถึงหน้าที่ของสภาวะจิตใจ หรือสภาพของอารมณ์ที่ซับซ้อนก่อนที่ เราจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหา โดยส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับเจตคติที่จะคงไว้ซึ่ง ตนเองมีประสบการณ์มา เพื่อที่จะรักษาเจตนาที่ถูกต้องไว้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาว่าความถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องเป็นอย่างไร ตามระดับความเชื่อถือหรือระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, น.64) กล่าวว่า เจตคติเป็นเรื่องของความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็นที่ฝังใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้และประเมินค่า จากสิ่งนั้น เกิดจากอารมณ์ตามความคาดหวังควบคู่กันไปกับการรับรู้และมีความคิด รวมทั้ง ปฏิกริยาในใจของเรา ดังนั้นเจตคติจึงเป็นทั้งพฤติกรรมภายนอกที่อาจสังเกตได้จากกริยาท่าทาง คำพูดหรือเป็นพฤติกรรมในใจที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่มีแนวโน้มที่จะเป็นพฤติกรรม ภายในมากกว่าพฤติกรรมภายนอก โดยเกิดจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในสังคม การ สร้างความรู้สึกจากประสบการณ์ของตนเอง ประสบการณ์ที่ได้รับจากเดิม มีทั้งบวกและลบ จะส่งผล ถึงเจตคติต่อสิ่งใหม่ที่คล้ายคลึงกัน และการเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาเจตคติ นั้นมาเป็นของตน

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545, น.136) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิต ที่เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมที่มีต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งและสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

นพมาศ ธีรเวคิน (2542, น.89) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความเชื่อที่คงทนซึ่งมนุษย์ เรียนรู้มาเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2550, น.310) กล่าวว่า “เจตคติเป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจ และไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป บุคคลจะมีเจตคติดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งใดนั้น บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลมี แนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนนั้น” เจตคติ เป็นเรื่องของการเรียนรู้ เนื่องจากการอบรมตั้งแต่ เล็กเป็นไปในลักษณะค่อยๆซึมจากการเลียนแบบพ่อแม่และคนข้างเคียงไม่ต้องมีใครสอน “attitudes are caught not taught” เกิดจากประสบการณ์ของบุคคล เกิดจากการรับถ่ายทอดจาก เจตคติที่มีอยู่แล้ว เช่น การรังเกียจฉิว และจากสื่อมวลชน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, น.108) ให้ความหมายว่า เจตคติ หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่ง สภาวะจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นอารมณ์ที่อยู่ในทุกผู้ทุกคน แต่อยู่ในระดับที่

แตกต่างกัน เจตคติเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ อันอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

กูด (Good, 1973, อ้างถึงใน วิโรจน์ ธรรมจินดา, 2536, น.44) ให้ความหมายว่า เจตคติหมายถึงความเอนเอียงหรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุสิ่งของ สถานการณ์หรือคุณค่า ตามปกติจะประกอบด้วยความรู้สึกและอารมณ์

ระพินทร์ โปธิ์ศรี (2559, น.301) สรุปไว้ว่า เจตคติ (attitude) คือ ความรู้สึกชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งและนำไปสู่การเลือกทำหรือไม่ทำสิ่งนั้น เป็นความรู้สึกที่คงทน เปลี่ยนแปลงได้ยาก เป็นความรู้สึกที่ฝังลึก และพัฒนาไปเป็นบุคลิกภาพของคนแต่ละคน

จากความหมายข้างต้นกล่าวได้ว่า เจตคติเกี่ยวข้องกับสภาพทางจิตใจที่มาจากประสบการณ์ที่บุคคลเคยได้รับหรือเกี่ยวข้อง มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรมการแสดงออก การตัดสินใจ ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เจตคติของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนพิการแสดงออกทางพฤติกรรม ในลักษณะของความชอบ หรือไม่ชอบ ความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

องค์ประกอบของเจตคติ

ศักดิ์ สุนทรเสถณี (2531, น.4) กล่าวว่า เจตคติเป็นระบบที่มีลักษณะมั่นคงอันหนึ่งซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านการรู้ เป็นเรื่องของการรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ารู้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติขึ้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งถูกเร้าขึ้นจากสิ่งนั้น เมื่อเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จะทำให้เกิดความรู้สึกทั้งดีและไม่ดี ความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมจะสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือหรือในทางทำลาย ขัดขวาง ต่อสู้ เป็นต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, น.66-67) กล่าวว่าองค์ประกอบของเจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องประกอบด้วยสามองค์ประกอบเสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินค่าสิ่งเร้านั้น ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากบุคคลประเมินสิ่งเร้านั้นแล้วพบว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการประเมินค่าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่

นพมาศ อีรวะดิน (2542, น.89) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติมี 3 ส่วน คือ

1. ความเชื่อ และความคิด หมายถึงความเชื่อหรือความไม่เชื่อ ความคิดและความรู้โดยบุคคลจะต้องมีความรู้ ความเชื่อหรือความเข้าใจต่อสิ่งเร้าก่อนจึงจะเกิดเจตคติได้

2. ความชอบหรือความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ เช่น ความรัก ความชอบหรือความไม่ชอบและความเกลียดชัง ในขั้นนี้จะเป็นเจตคติที่มีทิศทาง แล้วทำให้เปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาก

3. การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรม เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะมีพฤติกรรมโต้ตอบสิ่งเร้า

เจตคติมีคุณลักษณะที่สำคัญ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535, น. 67-68) ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัวบุคคล การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่ามีประสบการณ์ที่เหมือนกันก็เป็นเจตคติที่แตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เป็นต้น

2. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในของจิตมากกว่าภายนอกที่สังเกตได้ สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนอง มีลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่ชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับเกี่ยวเนื่องกับอารมณ์ด้วย

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน คือลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกหรือประเมินว่าชอบ พอใจ เห็นด้วยก็เป็นทิศทางในทางที่ดี เรียกว่าเป็นทิศทางบวกและถ้าประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจก็มีทิศทางในทางลบ

4. เจตคติมีความเข้ม คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือไม่เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงว่ามีความเข้มสูงอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่น และมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของคนนั้น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใดทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถรู้ได้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น เจตคติเป็นพฤติกรรมภายนอกแสดงออกเนื่องจากถูกกระตุ้นและการกระตุ้นยังมีสาเหตุอื่น ๆ ร่วมอยู่ด้วย

7. เจตคติต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกนั้นก็ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก

จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย (2558, น.161) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องจัดเตรียมบุคลากรรวมทั้งเจตคติของบุคลากรที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะในการพัฒนาเด็กต้องอาศัยบุคลากรหลายด้าน (คณะสหวิทยาการ) หลายสาขาอาชีพ ซึ่งต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และบทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพื้นฐานได้แก่ การมีส่วนร่วมของครอบครัว ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ต้องร่วมกันสร้างความมั่นใจให้กับเด็กในการเข้าไปเรียนรวม เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาได้รับการพัฒนาช่วยเหลือให้มีสมรรถภาพที่พึ่งพาตนเองได้และลดระดับความพิการลงได้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รายงานการวิจัยความทั่วถึงและเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 31 - 32) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่พบจากงานวิจัยว่า เจตคติและการรับรู้ของครูมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรวม เพราะครูเป็นองค์ประกอบหลักของการนำการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติจริง มีข้อค้นพบว่า เจตคติเชิงบวกของครูที่มีต่อนักเรียนที่มาเรียนรวมและถือว่าการเรียนรวมเป็นเรื่องปกติ ส่งผลสำคัญต่อการเรียนรวม ความเชื่อและเจตคติของครูเป็นส่วนเติมเต็มความสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ครูและกลุ่มบุคลากรผู้สนับสนุนต้องมีความเชื่อและเจตคติต่อการเรียนรวมไปในทิศทางเดียวกัน คือสนับสนุนและยินดีรับนักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างเข้าชั้นเรียน พร้อมทั้งรับผิดชอบในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่าเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนรวมมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานรวมถึงนักเรียนที่มีเจตคติเชิงบวกและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมของผู้บริหารทำให้การเรียนรวมประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า เจตคติมีความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเกิดเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะด้านบวกหรือลบจะมีลักษณะของการรับรู้ การประเมินค่า ความซาบซึ้ง ความสนใจ คุณลักษณะเหล่านั้นรวมกันเป็นความรู้สึกและเจตคติซึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ 1. ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อสรุปเป็นความเชื่อ 2. ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น และ 3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม ดังนั้นในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเจตคติโดยมี 3 องค์ประกอบดังกล่าว

ประโยชน์ของเจตคติ

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549, น.19-20) สรุปประโยชน์ของเจตคติไว้ ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตนเอง โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีปฏิริยาโต้ตอบ หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปในนั้นส่วนมากจะทำให้เกิดความพอใจมากหรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น
5. เตรียมบุคคลเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติการ
6. ช่วยให้ผู้บุคคลคาดคะเนล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้น
7. ทำให้บุคคลได้รับความสำเร็จตามหลักชัยที่วางไว้

การวัดเจตคติ

เนื่องจาก เจตคติเป็นมโนภาพที่วัดได้ยาก นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้สรุปการวัดเจตคติว่าสามารถวัดได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การรายงานตนเอง เทคนิคจินตนาการ การวัดทางสรีระภาพ ดังนั้น ศักดิ์ สุนทรเสถียร (2531, น.16) จึงได้กล่าวสรุปไว้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งตัวเองเท่านั้นที่ทราบ วิธีการวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ โดยเสนอว่าการศึกษเจตคติทำได้ 3 วิธี คือ การสังเกต การให้รายงานตัว และเทคนิคการฉายออก โดยให้จินตนาการจากภาพ

จากการศึกษาวิธีการวัดเจตคติ โดยใช้แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท เป็นวิธีการที่ Renis Likert คิดค้นขึ้นโดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า เจตคติมีลักษณะการกระจายแบบโค้งปกติด้วยการนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง กำหนดการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ความเบี่ยงเบนมาตรฐานให้คะแนนช่วงความรู้สึกเท่า ๆ กัน เป็น 5 ช่วง ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ สำหรับข้อความทางบวก ส่วนข้อความทางลบในระดับความคิดเห็นเดียวกัน ให้คะแนน 1,2,3,4 และ 5 ซึ่งได้ผลไม่แตกต่างกันและพบว่ามีความสัมพันธ์สูงถึง 0.99 กับค่าคะแนนที่กำหนดให้เป็นจำนวนเต็ม ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมสูง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือวัดเจตคติเป็นแบบวัดเจตคติ 5 ระดับ เนื่องจากเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่มและมีจำนวนมาก จึงมีความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการแปลผลทางสถิติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและการประเมินผล ไว้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น. 53-68) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีทในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นลายลักษณ์อักษร การสอนและประเมินผล ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านนักเรียนได้แก่การฝึกทักษะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อมในการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน การฝึกทักษะทางอารมณ์ สังคม และให้มีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของนักเรียน เช่นตัวอาคารถ้ามีมากกว่า 1 ชั้นควรมีทางลาด มีห้องน้ำมาตรฐาน และด้านเครื่องมือได้แก่ มีคณะกรรมการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน ครูได้รับการสนับสนุนให้อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้าน พบว่าด้านนักเรียนทั่วไปมีการดำเนินการไม่ต่อเนื่อง นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการปฏิบัติไม่ทั่วถึง ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ไม่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ด้านเครื่องมือ พบว่างบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน สำหรับด้านความต้องการในการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท พบว่าควรมีหน่วยงานในการสำรวจและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรสนับสนุนงบประมาณปรับปรุงสภาพแวดล้อม ควรรวมกลุ่มจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และควรมีระบบส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์

สุภาพร ชินชัย (2551, น. 102) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ : กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่ พบปัญหาในการจัดการศึกษาเรียนรวมสรุปได้ดังนี้ คือครูขาดความรู้ในเรื่องการคัดกรองและการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรง ครูมีภาระงานมากต้องสอนนักเรียนปกติซึ่งมีจำนวนมาก จึงไม่มีเวลามากพอที่จะมาสอนเสริมหรือให้การดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้มากเท่าที่ควร เด็กนักเรียนปกติมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการล้อเลียน เด็กที่มีความต้องการพิเศษยังปฏิเสธความบกพร่องของตัวเองอยู่ทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือและผู้ปกครองยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่

จิรนนท์ อัครบาล (2553, น.77-79) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย สำหรับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมพบว่า ควรจัดกิจกรรมปฐมนิเทศแก่ผู้ปกครองให้เกิดความเข้าใจร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการพัฒนาตามศักยภาพอย่างจริงจัง จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกในทางที่พึงประสงค์ จัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ทำงานร่วมกับนักเรียนปกติ กระตุ้นให้ครูผู้รับผิดชอบนักเรียนพิเศษนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) อย่างต่อเนื่อง การจัดทำระบบสารสนเทศนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง และถูกต้องเป็นปัจจุบัน การประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้ ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสมกับนักเรียน ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนแก่บุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

นิสา สุผากอง (2553, น. 89-92) ทำการศึกษาการบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมในจังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการเรียนการสอน ด้านนักเรียนและด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยด้านนักเรียนพบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรวมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวม มีการส่งเสริมให้นักเรียนทั่วไปมีเจตคติที่ดีและยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม ส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการหรือการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมเพื่อให้ความรู้กับนักเรียนทั่วไป ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรายชื่อ

ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการนำผลการตรวจสอบ ผลการประเมินการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนร่วม โดยมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียนมีเจตคติที่ดี เข้าใจ และยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการเตรียมความพร้อมและการสอนเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ เช่น ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ครูผู้สอนรวมถึงผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ถัดมาคือโรงเรียนควรเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและทักษะในการดำรงชีวิต เป็นต้น ควรมีการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเป็นประจำเพื่อสร้างเจตคติและความเข้าใจรวมถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าโรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วม มีการกำหนดแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ติดตามประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม มีการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้การยอมรับและเข้าใจระบบการสอน โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำห้องน้ำห้องส้วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดห้องเรียนที่มีอุปกรณ์บริการตามความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และการบริหารจัดการเกี่ยวกับครูผู้สอนในโรงเรียนให้เพียงพอ เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกภาคเรียน โดยมีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รองลงมาคือ ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ควรปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนักเรียน ควรเน้นเกี่ยวกับงานอาชีพและทักษะการดำรงชีวิตของนักเรียนเพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้หรือทักษะไปใช้ดำเนินชีวิตได้จริงและควรจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วม มีการวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้อง

กับภารกิจจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม มีการประเมินผลการบริหารจัดการด้านการเรียนร่วม โดยรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือโรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยมีข้อเสนอแนะคือ โรงเรียนควรประสานขอความร่วมมือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษ สาธารณสุข นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัดเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนเรียนร่วม รองลงมาคือการสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดซื้อสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำนวัตกรรม ผลงานทางวิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนร่วมและควรจัดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

จเรช พะยอมรัมย์ (2553, น.115-117) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ พบว่า โดยภาพรวมการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือและด้านนักเรียน โดยด้านสภาพแวดล้อมมีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเตรียมสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของเด็กที่มีความต้องการประเภทต่าง ๆ และจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ ครูมีการประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมโดยตรงกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและในชุมชนซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยควรมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง ควรจัดครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีภาระงานอื่นน้อยลงและจัดให้ครูที่มีความรู้ความเข้าใจ มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะสำหรับการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษและปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้านเครื่องมือมีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนักวิชาชีพในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ จัดสรรงบประมาณ บุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลากหลายประเภท สำหรับด้านนักเรียนมีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ซึ่งมี

แนวทางการพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมเข้าค่ายระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ โดยทางโรงเรียนร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน เตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีการจัดการเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน ต้องร่วมมือกันเป็นทีมและการจัดกิจกรรมสร้างเจตคติให้กับโรงเรียน ครอบครัว ผู้นำชุมชน

จักรพันธ์ รัตนสุวรรณ (2555, น. 69-70) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน แก่นนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในด้าน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานพบว่า การเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไม่ค่อยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครูมีประสบการณ์ด้านการจัดทำแผน IEP และ IIP ค่อนข้างน้อย และไม่ค่อยครอบคลุม รวมทั้งขาดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนร่วม ไม่มีบุคลากรที่จบด้าน การศึกษาพิเศษโดยตรง จึงไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้เด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ โรงเรียนมีอาคารและ ห้องเรียนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับจัดห้องสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษได้เป็นการเฉพาะ และ งบประมาณในการบริหารจัดการมีไม่เพียงพอ

ฉวีวรรณ เมืองทอง (2555, น. 69-70) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการ ดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 29 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นต่อปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการศึกษาแนวทางการ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วมใน 4 ด้าน พบว่า ด้านนักเรียน มีจัดกิจกรรมนอกสถานที่เพื่อชมสถานที่ ที่ดูแคลนพิการหรือคนที่มีความบกพร่อง จัดนิทรรศการกิจกรรมความรู้เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ มีการจัดสอนทักษะที่จำเป็นในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยการฝึกทักษะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีความพร้อมในด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ฝึกทักษะทางอารมณ์ ทางสังคม ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีการจัดสภาพแวดล้อมให้มีข้อจำกัดสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมน้อยที่สุด เช่น ตัวอาคารถ้ามีมากกว่า 1 ชั้นให้จัดทำทางลาดชัน ทางข้ามที่มีสัญลักษณ์เตือน ปรับปรุงอาคารเรียนให้เหมาะสม มีห้องน้ำ เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เรื่องการจัดการเรียนร่วมให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบ ครู ผู้ปกครอง พ่อแม่ มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายและการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม มีการมอบหมายงานการจัดการเรียนร่วมให้มี ผู้รับผิดชอบชัดเจน คณะครูในโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน มีการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เช่น จัดทำหลักสูตรเฉพาะ ปรับ หลักสูตรปกติ หลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะที่จำเป็น จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จัดทำ

แผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะบุคคลมีการสอน และประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์งานในการจัดการเรียนการสอน จัดการสอนโดยใช้เทคนิคเพื่อนช่วยสอน ใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนร่วม สอนทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเท่านั้น รายงาน ความก้าวหน้าของนักเรียนทบทวนและปรับ IEP อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง จัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกห้องเรียน กำหนดกิจกรรมของการจัดการเรียนร่วมไว้ในระบบประกันคุณภาพของโรงเรียน จัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะคน ด้านเครื่องมือ มีการ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม จัดสรรงบประมาณให้เฉพาะนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ มีการประสานงานให้ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีส่วน รับผิดชอบในการสอนการฝึกนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่ให้ความ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงพยาบาล ฯลฯ จัดหาสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ไม้เท้า เครื่องช่วยฟัง เครื่องพิมพ์สำหรับอักษรเบลล์ รถเข็นล้อเลื่อน คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับเด็กนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ

พรเพ็ญ แยมอินทร (2555, น. 77) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของครูการศึกษา พิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาด้าน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีปัญหาในระดับมาก รองลงมา คือ ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน และปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษา มีปัญหาน้อยที่สุด โดยพบว่าปัญหาในการจัดการศึกษาส่วนหนึ่งมาจากครูและโรงเรียนขาด ความพร้อมในการจัดการศึกษาพิเศษ เช่น ครูที่รับผิดชอบงานการเรียนร่วมมีภาระงานที่ได้รับ มอบหมายด้านต่าง ๆ ค่อนข้างมากจึงส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติงานการเรียนร่วมได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ครูที่รับผิดชอบงานการเรียนร่วมมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่สามารถจัดการเรียนการสอนเฉพาะ สำหรับเด็กแต่ละรายซึ่งมีความต้องการพิเศษไม่เหมือนกันและโรงเรียนขาดความร่วมมือร่วมใจของ ทุกภาคส่วนทั้งครูผู้ปกครองและชุมชน

อุดมลักษณ์ ทมิสมุท (2555, น. 100-103). ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน จัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด ปทุมธานี พบว่าโดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือ โดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าโรงเรียนเปิดโอกาส ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีระบบการคัดกรอง

ส่งต่อและจัดนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียน มีกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถ เช่น ดนตรี ศิลปะ ด้านนักเรียนพบว่า โรงเรียนมีกระบวนการคัดกรองคัดแยกนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา และมีการเสริมแรงทางบวกให้นักเรียนทั่วไปที่ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม พบว่ามีการสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ครูผู้สอนให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล บุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และด้านเครื่องมือ พบว่ามีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการศึกษาเรียนร่วมอย่างทั่วถึง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียนร่วม ปรับปรุงแก้ไขระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับด้านปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงจากปัญหามากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านนักเรียน โดยสรุปพบว่าข้อที่เป็นปัญหาได้แก่ โรงเรียนขาดครูแนะแนวบริการนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองนักเรียนทั่วไปมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา การจัดระบบสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาขอใช้ ขอใช้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียนร่วม การจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล การทดสอบความรู้พื้นฐานทางการศึกษา ด้านพฤติกรรม จิตใจ อารมณ์ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อน

กิตติกันต์ สารมาคม(2556, น. 141-143) ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบและผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านนักเรียน สำหรับด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับน้อย ด้านสภาพปัญหา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านนักเรียน

ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปัญหาด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก ได้แก่ ครูขาดแรงจูงใจที่จะสอนนักเรียนเรียนร่วมเพราะไม่ได้รับสวัสดิการใดที่พิเศษกว่าครูคนที่ไม่ได้สอน แนวทางแก้ปัญหาโดยผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสวัสดิการเป็นเงินพิเศษหรือมอบรางวัล เกียรติบัตร การยกย่องชมเชยเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ปัญหาด้านนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเรียนร่วมมีวุฒิภาวะต่ำมีความสนใจการเรียนน้อย ภาวะการณ์เรียนรู้ของเด็กแตกต่างกัน ทำงานไม่สำเร็จตามที่มอบหมายและไม่อยากมาโรงเรียน แนวทางแก้ปัญหา คือครูผู้สอนต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างทั่วถึงเข้าใจในตัวนักเรียนและควรแสดงให้เห็นความสำคัญต่อการเรียนการสอนและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน กระตุ้นให้เด็กมีความกระตือรือร้น รู้จักหน้าที่ของตนเอง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ห้องเรียนไม่มีสื่อที่หลากหลายและทันสมัย แนวทางแก้ปัญหา ควรจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะ และมีสื่อที่ทันสมัยน่าสนใจ ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ภาระงานในหน้าที่ครูมีมากเกินไปทำให้การจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วมได้ไม่เต็มที่ แนวทางแก้ปัญหา ควรจัดเจ้าหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอนปฏิบัติหน้าที่แทนครูเพื่อให้ครูได้สอนอย่างเต็มที่ การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ได้แก่ ควรกำหนดการเรียนร่วมให้อยู่ในนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนเพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ควรมีการยกย่องชมเชยและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูที่จัดการเรียนร่วมโดยการมอบรางวัลแก่ครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่น และควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูก็ค้นสร้างสรรคนวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนร่วมโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งการดัดแปลงสื่อที่ใช้สอนนักเรียนปกติ การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานเป็นเลิศ มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

จาดุรงค์ เจริญนำ (2558, น.78-87) ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนพิการเรียนร่วมที่สอดคล้องกับสภาพและความบกพร่องของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีระบบการรับการเข้าชั้นเรียนหรือการส่งต่อ ด้านสิ่งแวดล้อมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนจัดบริเวณสำหรับทำสวนหย่อม สนามเด็กเล่น และอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนพิการเรียนร่วมใช้พักผ่อน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการจัดอาคารเรียนให้มีทางลาดเอียงสำหรับนักเรียนบกพร่องทางร่างกายที่ต้องใช้เก้าอี้รถเข็น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ

เรียนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการประเมินผลตามสภาพจริงและรายงานผลความก้าวหน้าของนักเรียนพิการเรียนร่วมให้กับผู้บริหารและผู้ปกครองรับทราบเป็นระยะ ด้านเครื่องมือพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นข้อกำหนดในการจัดการเรียนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนจัดทำหลักสูตร ตำราในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับประเภทความต้องการของแต่ละบุคคล

ด้านแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน ในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า มีทั้งหมด 5 แนวทาง คือ ด้านนักเรียน ได้แก่การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพพร้อมทั้งต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมโดยต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบของกิจกรรม ต้องได้รับความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหาร เพื่อนนักเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในเวลาเรียนและหลังเลิกเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนควรมีอุปกรณ์จำเป็น มีสื่อการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอและเหมาะสม ภายในอาคารเรียนควรปรับสภาพอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ประตู บันได ห้องน้ำ พื้น แสงสว่าง ให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการและภายนอกห้องเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนพิการ ควรมีการทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เก็บข้อมูลย้อนหลังไว้จนกว่านักเรียนจะจบการศึกษาและควรจัดการให้บุคคลที่มีส่วนร่วมกับนักเรียนพิการเรียนร่วมทุกคนรับทราบและมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและโรงเรียนควรมีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการเรียนร่วมโดยเฉพาะ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนและพัฒนานักเรียนในกลุ่มเรียนอ่อนเป็นกรณีพิเศษ โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่นักเรียนพิการเรียนร่วมทำกับนักเรียนปกติให้มากที่สุด ควรมีการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษมาให้การอบรมหรือให้ความรู้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและวิธีการทำแผนการเรียนนักเรียนพิการเรียนร่วม ควรมีการบริหารจัดการหลักสูตรนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยเฉพาะ มีการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทุกภาคเรียน ด้านเครื่องมือ ควรมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจน มีแผนงาน โครงการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมสนับสนุนและดำเนินการด้านการเรียนร่วม จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับจำนวนเด็กพิการเรียนร่วม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผน IEP และ IIP จัดหาสื่อและเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกตามความบกพร่อง พัฒนานักเรียนเป็นเลิศตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความร่วมมือ ร่วมใจ เสียสละทุ่มเท อุดหนุนจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม

ให้เขาเหล่านั้นกล้าแสดงออกเพื่อให้สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้และควรจัดสรรงบประมาณให้มากกว่าปัจจุบัน เพราะจำนวนนักเรียนพิการเรียนร่วมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและควรมีครูพิเศษที่มีความชำนาญมาเป็นพี่เลี้ยงคอยให้ความช่วยเหลือแต่ละโรงเรียน

ยศยา พรรณรงค์ (2559, น.64-67) ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนจันทร์ทองเอี่ยม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พบว่าด้านปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อนำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเครื่องมือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านนักเรียนตามลำดับ สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาพบว่า ด้านนักเรียนมีแนวโน้มเป็นเด็กพิเศษมากขึ้นในเรื่องการเรียนรู้ แนวทางในการแก้ปัญหา ควรมีการแนะนำผู้ปกครองให้นำนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ไปเรียนโรงเรียนที่เปิดเฉพาะทาง มีการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ช้า มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นกลุ่มโดยแยกออกจากเพื่อนในห้อง โรงเรียนขาดความเข้าใจในการรับเด็กพิเศษเข้าเรียน แนวทางในการแก้ปัญหา คือการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วม การจัดทำแบบทดสอบเฉพาะสำหรับการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครอบครัวขาดความรู้และไม่ยอมรับความเป็นเด็กพิเศษ เห็นว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้นักเรียนขาดโอกาสบำบัดฟื้นฟู แนวทางในการแก้ปัญหาโดยให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีเด็กพิเศษอยู่ในความดูแล จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้พัฒนาตัวเอง ทางด้านสภาพแวดล้อม ขาดห้องเรียนเฉพาะเด็กพิเศษ แนวทางในการแก้ปัญหา ให้มีการจัดห้องเรียนสำหรับเด็กพิเศษให้เหมาะสมกับนักเรียน ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม แนวทางการแก้ไขปัญหามาให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการเรียนร่วม สำหรับเด็กพิเศษ ขาด สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ แนวทางการแก้ไขปัญหามาให้จัดหา จัดทำ สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากรเฉพาะทาง แนวทางการแก้ไขปัญหามาจัดหาครูเฉพาะทางหรือมีการจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูขาดเทคนิคการสอนที่ดี แนวทางการแก้ไขปัญหามาให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับเทคนิคการสอน และการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ขาดบุคลากรและทีมงานที่จะดูแลเด็กพิเศษโดยตรง แนวทางการแก้ไขปัญหามาโรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษและสร้างทีมงานเพื่อดูแลเด็กพิเศษที่อยู่ในโรงเรียน ด้านเครื่องมือ ขาดสื่อการสอนใหม่ๆ สื่อน้อย แนวทางการแก้ไขปัญหามาให้มีการขอการสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก จัดหาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ไม่มีงบประมาณสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ของนักเรียน เครื่องเล่นที่พัฒนาการเด็กพิเศษ เป็นต้น แนวทางการแก้ไขปัญหามาโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการเรียนร่วมไว้ในแผนงานด้าน

งบประมาณ ขาดการเผยแพร่เพื่อให้ความรู้เรื่องการเรียนร่วม แนวทางการแก้ปัญหาให้มีการจัดทำ
ป้ายนิเทศ ติดประกาศข้อมูลข่าวสาร จัดทำแผ่นพับ เพื่อให้ความรู้

รายงานการวิจัยความทั่วถึงและเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.31 - 32) พบว่าเจตคติและการรับรู้ของครูมีความ
สำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรวม เพราะครูเป็นองค์ประกอบหลักของการนำการจัด
การศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติจริง โดยเจตคติเชิงบวกของครูที่มีต่อนักเรียนที่มาเรียนรวมและ
ถือว่าการเรียนรวมเป็นเรื่องปกติส่งผลสำคัญต่อการเรียนรวม สำหรับปัจจัยแห่งความสำเร็จของการ
เป็นสถานศึกษาแบบเรียนรวม (น. 148-150) ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงและการกระจายภาวะผู้นำ การเลือกนักเรียนเข้าเรียนแบบทั่วถึงและเท่าเทียม กลยุทธ์
การจัดการชั้นเรียนรวมแบบเปิดโอกาสการพัฒนาทักษะหลากหลาย การจัดการเรียนการสอนแบบ
ยืดหยุ่น ครูต้องมีความรู้เรื่องการเรียนรวม ความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ส่วนด้านอุปสรรคของการ
ทำงานพบว่ามาจากงบประมาณไม่เพียงพอ เจตคติเชิงลบของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก สถิติ ข้อมูล
และงานวิจัยขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นโยบายและวิธีปฏิบัติ การผลิตและพัฒนาครู และ
บริการเพื่อตอบสนองความแตกต่างยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น.173-180) รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้
จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความ
ต้องการจำเป็นพิเศษ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเครื่องมือและกลไกสนับสนุนจาก
ภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ด้านบทบาทและแนวทางการดำเนินงาน (ระดับนโยบาย ระดับ
สถานศึกษา และระดับผู้เรียน) ด้านการจัดการภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสมรรถนะ
บุคลากร ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรค
พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาเรียนรวมของประเทศไทย คือ

1. การได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัด ทั้งด้านนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรวม
การจัดสรรงบประมาณ การกำกับติดตามการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาที่ต่อเนื่อง
โดยศึกษานิเทศก์ที่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง การกำหนดอัตราบรรจุครูการศึกษาพิเศษ
ในสถานศึกษาและการมีพี่เลี้ยงเด็กพิการ

2. การปฏิบัติงานเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติเชิงบวกและความรู้ด้าน
การศึกษาพิเศษ มีทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ริเริ่มสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษ
สร้างทีมงานจัดการศึกษาเรียนรวมที่เป็นการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างผู้บริหาร ครูการศึกษา
พิเศษและครูผู้สอนทุกคน จัดประชุมครูเพื่อกำกับ ติดตามและวางแผนการให้ความช่วยเหลือนักเรียน
ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษรายบุคคลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เอื้ออำนวยเวลาให้ครูผู้สอนทำงานกับ

นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างเต็มที่และจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษา

3. การปฏิบัติงานเชิงรุกของครูการศึกษาพิเศษ มีทัศนคติเชิงบวกและมีคุณวุฒิ ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง มีทักษะการแก้ปัญหา ริเริ่มสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษ ผลิตสื่อการศึกษาที่ตรงกับการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง มีทักษะการประสานงานที่ดีกับครูผู้สอน ห้องเรียนรวมหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งการส่งต่อ การให้ความช่วยเหลือและการแก้ปัญหา เมื่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนในห้องเรียนรวม มีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมและขยายผลสู่เพื่อนครู

4. การสนับสนุนจากเพื่อนนักเรียนในห้องเรียน มีการทำกิจกรรมร่วมกันกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ช่วยเหลือกันแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy) และสอนหนังสือกันแบบเพื่อนช่วยสอน (Peer tutoring)

5. การจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสม มีห้องเรียนคู่ขนานสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอาคารระดับรุนแรง ห้องเรียนรวม ห้องเสริมวิชาการ และศูนย์บริการนักเรียนพิการหรือศูนย์บริการการศึกษาพิเศษภายในสถานศึกษา

6. การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองมีทัศนคติเชิงบวก มอบทุนทรัพย์และร่วมเป็นวิทยากรฝึกอบรมทักษะการมีงานทำสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โรงพยาบาลให้ความร่วมมือในการส่งต่อแพทย์เพื่อคัดกรอง วินิจฉัย และให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยให้การฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวม

สำหรับปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาเรียนรวมประเทศไทยสรุปได้ดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาเรียนรวมของสถานศึกษาบางสังกัด ยังขาดความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษาที่เป็นทิศทางเดียวกัน และการขาดผู้รับผิดชอบหลักที่ดูแลกำกับติดตามด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม
2. ความแตกต่างของสังกัดสถานศึกษา ทำให้ขาดโอกาสในการประสานความร่วมมือหรือขอรับความช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. งบประมาณของสถานศึกษาบางสังกัดลดลงทำให้ไม่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการจัดหาพี่เลี้ยงเด็กพิการ
4. ความแตกต่างของการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ (พ.ค.ศ.) ที่กำหนดให้ครูการศึกษาพิเศษที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับเงิน พ.ค.ศ. แต่ครูผู้สอนห้องเรียนรวมไม่ได้รับเงิน พ.ค.ศ. ทั้งที่ได้จัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ในห้องเรียนรวม ทำให้ครูผู้สอนห้องเรียนรวมบางคน มองข้ามผ่านการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

5. ความรู้และทัศนคติต่อการจัดการศึกษาเรียนรวม โครงการคู่มือพัฒนาครูไม่เอื้ออำนาจให้ครูผู้สอนห้องเรียนรวมเข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวมได้ ทั้งที่ต้องนำความรู้ เทคนิค หรือกลยุทธ์การสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะบุคคล ครูบางคนมีทัศนคติเชิงลบต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูบางคนไม่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม ครูการศึกษาพิเศษบางสังกัดไม่ได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ต่อเนื่อง ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การสอนวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดการเรียนการสอนห้องเรียนรวม และการวัดและประเมินผลนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในห้องเรียนรวม

6. ความไม่เพียงพอของบุคลากร ทั้งครูการศึกษาพิเศษในสถานศึกษาทุกสังกัด ครูล่ามภาษามือ ศึกษานิเทศก์ที่มีคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง รวมถึงจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นที่ตรวจวินิจฉัย และให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

7. ครูผู้สอนห้องเรียนรวมมีภาวะเครียดสะสม ท้อแท้ หหมดกำลังใจกับการไม่สามารถจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อากาศระดับรุนแรง ก้าวร้าว ที่เรียนในห้องเรียนรวมของตนได้ และนักเรียนในห้องเรียนรวม หวาดระแวงกลัวถูกแกล้งหรือถูกทำร้ายร่างกายจากเพื่อนที่มีอาการระดับรุนแรง วันใดวันหนึ่ง

8. การขาดช่วงเชื่อมต่อหรือเปลี่ยนผ่านทางการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจากระดับชั้นประถมศึกษาไประดับชั้นมัธยมศึกษา และจากระดับชั้นมัธยมศึกษาไประดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาบางแห่งไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์บริการนักศึกษาพิการของสถาบันอุดมศึกษา

9. สถานศึกษาทุกสังกัดขาดโอกาสการเลือกซื้อสื่อการศึกษาที่ตรงกับการพัฒนา พื้นฟู บำบัดนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างแท้จริง ทำให้ได้เพียงสื่อซ้ำ ๆ จากร้านเดิม ๆ ที่มีราคาค่อนข้างสูง รวมถึงความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งทางลาด ลิฟท์ หรือราวเกาะเดิน ทำให้นักเรียนพิการทางกายขาดโอกาสการเข้าเรียนในสถานศึกษา รวมถึงหอพักนักศึกษาพิการ ผู้ปกครองบางคนมีทัศนคติเชิงลบ ไม่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ไม่เปิดใจยอมรับว่าบุตรหลานมีแนวโน้มเป็นนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทำให้การประสานความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปได้ยาก

งานวิจัยต่างประเทศ

แมธทิวส์ (Mathews, 1984, p.27) ได้ศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญาในมลรัฐสลังงอ ประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีให้การยอมรับเด็กมากกว่าครูที่มีวุฒิในระดับอื่น ๆ หากพิจารณาระหว่างเชื้อชาติแล้วพบว่า ชาวมาเลเซียที่มีเชื้อสายจีนให้การยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญา มากกว่าชาวมาเลเซียและอินเดีย ครูที่มีพื้นฐานทางการศึกษาพิเศษให้การยอมรับเด็กมากกว่าครูที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษาพิเศษ หากพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่าครูส่วนมากยังมีเจตคติในทางลบต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและยังมีความเห็นว่า การให้การศึกษแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญานั้น ควรแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดจากเด็กปกติ

แวงและเบคเกอร์ (Wang & Baker, 1985, อ้างถึงใน พรศักดิ์ รัชกระโทก, 2544, น.58) ได้วิจัยลักษณะและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนร่วม โดยวิเคราะห์จากงานวิจัยตั้งแต่ปี 1975 ถึงปี 1984 พบว่า เด็กพิเศษที่เรียนร่วมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กพิเศษที่ไม่ได้เรียนร่วม เด็กพิเศษที่เรียนร่วมสามารถพัฒนาทั้งในด้านการปฏิบัติตน ด้านทัศนคติและด้านผลการเรียน ส่วนลักษณะที่พบในการเรียนร่วมที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ได้แก่ การประเมินอย่างต่อเนื่อง การกำหนดให้มีทางเลือกสื่อ วัสดุอุปกรณ์และหลักสูตรที่หลากหลาย แผนความก้าวหน้ารายบุคคลและการบริหารตนเองของนักเรียน

เคลเลอร์ (Keller, 1987, p.32) ศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย และสติปัญญา พบว่า ครูใหญ่ ศึกษานิเทศก์ ครูการศึกษาพิเศษ มีทัศนคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาควรเรียนรวมกันกับเด็กปกติแต่ครูการศึกษาพิเศษมีความเห็นว่าห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาควรแยกออกจากกันแต่ควรอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

เบคแมนและเวลเลอร์ (Beckman, P. & Weller, C., 1990, pp. 26-29) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า การจัดบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องจัดบทเรียนให้ง่ายและแยกแยะบทเรียนให้เป็นขั้นตอน จัดลำดับจากง่ายไปหายาก แล้วจัดให้เด็กเรียนทีละขั้นจากบทเรียนที่ยากกลายเป็นบทเรียนที่ง่าย ให้ความเด็กในการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ซึ่งการจัดบทเรียนในลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียน สามารถเรียนได้ดีขึ้น มีทักษะในการค้นหาความรู้และสรุปความได้ดีขึ้น อันเป็นผลทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และเสนอแนะว่าการค้นหาเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ควรกระทำให้เร็วที่สุด โดยค้นพบว่าเด็กที่เป็นเมื่อมีอายุน้อย จะทำให้ครูสามารถช่วยเด็กได้ทัน่วงที ถ้าเด็กโตขึ้นการช่วยเหลืออาจลำบาก

รือทเทินเบอร์ก (Rothernberg, 1990, pp.317-319) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้และค้นพบว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะแสดงพฤติกรรมให้เห็นตั้งแต่ในวัยก่อนเรียน และจะปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้นในระดับประถมศึกษา เมื่อเด็กต้องใช้ภาษาในการอ่านและเขียน ตลอดจนทำแบบฝึกหัดทางคณิตศาสตร์ การวิจัยนี้สรุปได้ว่าสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เมื่อเด็กอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาและหากสามารถคัดแยกเด็กได้ในระดับก่อนวัยเรียนยิ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กมากยิ่งขึ้น

โตโร และคนอื่น ๆ (Toro & Others, 1990, pp.515-526) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้กับพฤติกรรมของเด็กปกติจำนวนประเภทละ 86 คน รวม 2 ประเภท 172 คน สรุปว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มักมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนและผู้อื่น กล่าวคือไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีนัก นอกจากนี้ยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน ไม่เป็นที่ยอมรับของครูและเพื่อนนักเรียนปกติ ตลอดจนมีปัญหาเกี่ยวกับพ่อแม่ผู้ปกครองที่บ้าน

ดอนนิง (Dawning, 1996, p.11) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอน เด็กทั่วไปในโรงเรียนเรียนร่วม ครูการศึกษาพิเศษ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนร่วมเด็กที่มีความบกพร่องมีพัฒนาการดีขึ้นทุกด้านและเพื่อนกลุ่มปกติก็ดีขึ้นด้วย เด็ก ๆ จะยอมรับซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อกัน เช่น การพูดคุย การร่วมกิจกรรมที่สนุกสนานสำหรับเด็กพิการเองก็มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและได้พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างมีความหมาย ได้พัฒนาทักษะการสื่อสารและทักษะทางวิชาการดีขึ้นและครูเห็นว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการในการเข้ากลุ่มดีขึ้น มีบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่น เด็ก ๆ ทุกคนปรับตัวทำให้พฤติกรรมเป็นไปตามความเหมาะสม

ปาล์มเมอร์และเบส (Palmer & Best, 1998, pp.272-287) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม พบว่าผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่าพัฒนาการส่วนบุคคลของเด็กดีขึ้นและความสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้น โดยพัฒนาการต่าง ๆ จะดีขึ้นมากเท่าไร ขึ้นอยู่กับการที่ผู้ปกครองและครอบครัวเห็นคุณค่าและการมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียนร่วมและบทบาทของโรงเรียน

วอห์นและคลิงเนอร์ (Vaughn & Klingner, 1998, pp.79-88) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมและห้องเสริมวิชาการ พบว่าส่วนใหญ่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชอบทำกิจกรรมนอกห้องเรียนทุกแบบรวมทั้งห้องเสริมวิชาการ เพราะเขาจะได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษในการทำงานได้ง่ายขึ้น สนุกสนานมากกว่าและเด็กก็ชี้ให้เห็นว่าชอบชั้นเรียนร่วมมากเพราะทำให้มีเพื่อนมากและดีกว่า

แซลเ็นและ การ์ริก (Salend & Garriek, 1999, pp. 114-126) ได้ศึกษาผลกระทบภายในชั้นเรียนร่วม พบว่าทั้งเด็กทั่วไปและเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่างมีผลกระทบต่อกัน อย่างผสมผสานในทางสังคมและไม่ปรากฏผลกระทบที่เป็นการรบกวนทางด้านการเรียนรู้วิชาการต่อกัน ครูสามารถตอบสนองต่อชั้นเรียนร่วมได้ดี แม้จะมีตัวแปรซับซ้อนหลายอย่าง การกำหนดขอบเขตในชั้นเรียนจะทำได้ดีโดยการอภิปรายและปรึกษาหารือกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เห็นได้ว่าการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education or Inclusion Approach) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียนปกติ โดยโรงเรียนปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของโรงเรียนปกติในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและด้านเทคนิคการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถเรียนรวมกันได้ตามหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) ในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไปสู่การปฏิบัตินี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน (S: Students) ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และด้านเครื่องมือ (T: Tools) เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาคือสถานศึกษาหน่วยแรกของการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและมีพื้นที่ดำเนินการกระจายอยู่ทั่วประเทศ การศึกษาผลการดำเนินงานในสภาพพื้นที่แตกต่างกันเพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้เป็นที่มาของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยถือว่าการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ทุกคนควรได้รับ ด้วยความเชื่อว่าการศึกษานำมาซึ่งคุณภาพของคนและคุณภาพของประเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษา
แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัด
อุดรดิตถ์ 2. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT
Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษา
แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และ
4. เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์ ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์ ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ดำเนินการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ดำเนินการ ดังนี้ **วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1**

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT
Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT
Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยใช้แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษา
แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
และแบบปลายเปิด

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครู
ผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวมในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT
Framework) และเจตคติ ของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา

กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยใช้เครื่องมือการวิจัยดังนี้

1. แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแบบสอบถามระดับปัญหา 5 ระดับ และแบบปลายเปิด

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจงเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา จำนวน 132 คน และครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม จำนวน 186 คน ในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน

2. แบบสัมภาษณ์ปัญหา สาเหตุการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง (structured interview Form) และปลายเปิด

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเจาะจงโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งเป็นเครื่องมือในข้อ 1 แล้วพบว่า มีประเด็นที่ควรได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ต่องานวิจัย ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวมในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียน รวมจำนวน 12 คน

3. แบบวัดเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทั่วไปที่เรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกันกับนักเรียนพิการ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 และ 4 ดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แบบสนทนากลุ่มมีโครงสร้าง (Structured Interview Form)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผลของโรงเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำนวน 1 คน
2. ผู้แทนจากสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 2 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 1 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม จำนวน 1 คน
5. ครูที่รับผิดชอบงานนักเรียนพิการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 1 คน
6. พี่เลี้ยงเด็กพิการที่มีประสบการณ์รับผิดชอบดูแลนักเรียนพิการในโรงเรียนมาแล้ว อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 1 คน
7. ตัวแทนผู้ปกครองที่มีประสบการณ์รับผิดชอบดูแลนักเรียนพิการ จำนวน 1 คน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4

เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญและร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (policy proposal) ใช้กรอบความคิดการวิจัยโดยปรับปรุงตามแนวคิดของ Dye (1984) ใช้การวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อร่วมวิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล ตรวจสอบ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี กำหนดผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน กำหนดคุณลักษณะของผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 1 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเอกชน จำนวน 1 คน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน 4 คน

6. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน 1 คน

เพื่อตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ใช้แบบตรวจสอบ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน 5 ระดับ ตามแนวมาตรฐานของการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, อ้างอิงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554, น. 178-180) แบ่งเป็น 4 หมวด คือ การใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ บุคลากรผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 200 หน่วยโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม (ข้อมูลโรงเรียนจากรายงานในระบบของสำนักงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2561) จำนวน 57,880 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) เป็นโรงเรียนที่มีรายงานนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 (139 โรงเรียน) และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 (61 โรงเรียน) ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมดจำนวน 200 หน่วยโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างอิงใน ระพินทร์ โพธิ์ศรี, 2557, น. 239) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 หน่วยโรงเรียน ดังนี้ ตารางที่ 9 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด โรงเรียน	ประชากร (คน)				กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	นักเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	นักเรียน
เล็ก	127	127	8,569	8,569	84	84	105	105
กลาง	63	63	12,748	12,748	42	84	156	156
ใหญ่	10	10	6,298	6,298	6	18	77	77
รวม	200	200	27,615	27,615	132	186	338	338

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีดังนี้

1. แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มี 2 ลักษณะคือ มีการดำเนินงาน และไม่มีการทำงาน และแบบปลายเปิด

แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ คุณภาพของเครื่องมือมีค่า IOC เท่ากับ 4.77

การวิเคราะห์ความแม่นยำเฉพาะหน้าและความแม่นยำเชิงเนื้อหา โดยดูคลุยพินิจของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน กำหนดให้ค่า \times มีค่าเป็น 5, 4, 3, 2, 1 โดยแต่ละค่ามีความหมายดังนี้ (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2557, น. 166)

5 หมายความว่า ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

4 หมายความว่า ตรงตามวัตถุประสงค์มาก

3 หมายความว่า ตรงตามวัตถุประสงค์ปานกลาง

2 หมายความว่า ตรงตามวัตถุประสงค์น้อย

1 หมายความว่า ตรงตามวัตถุประสงค์น้อยที่สุด

ในกรณีนี้ ถ้า ค่า IOC ≥ 3.50 แสดงว่าข้อคำถามมีความแม่นยำใช้ได้

2. แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานีเป็นแบบสอบถามระดับปัญหา 5 ระดับ และแบบปลายเปิด

แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ คุณภาพของเครื่องมือมีค่า IOC เท่ากับ 4.78

วิธีการวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2557, น. 211)

ข้อคำถามใดที่ผู้ตอบ “มก” ให้ตัดบุคคลนั้นออกจากการวิเคราะห์ข้อคำถามนั้น ให้รวมการวิเคราะห์จากที่ตอบ 4 ส่วน คือ ปย. ปม. ปน. และ มป. เป็น 2 ส่วน คือ

เป็นปัญหา = ปย. และ ปม. ให้โปรแกรมแปลง (recorde) ให้มีค่าเป็น “1”

ไม่เป็นปัญหา = ปน. และ มป. ให้โปรแกรมแปลง (recorde) ให้มีค่าเป็น “0”

ส่วน มก. ไม่เกี่ยวข้อง ให้มีค่าเป็น “9” และกำหนดให้เป็น Missing Value ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินความรุนแรงของปัญหาใช้เกณฑ์ ดังนี้ (ปรับมาจาก Foster & Graham. 1971, อ้างถึงในระพีพันธ์ โปธิศรี, 2557, น.211)

70 % - 100%	เป็นปัญหามากที่สุด / ต้องการมากที่สุด
50% - 69%	เป็นปัญหามาก / ต้องการมาก
40% - 49%	เป็นปัญหาค่อนข้างมาก
30% - 39%	เป็นปัญหาพอสมควร หรือปานกลาง
20% - 29%	เป็นปัญหาค่อนข้างน้อย
0 – 19%	เป็นปัญหาน้อยหรือไม่เป็นปัญหา

3. แบบสัมภาษณ์ปัญหา สาเหตุการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง (structured interview Form) และปลายเปิด

4. แบบวัดเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด

แบบวัดเจตคติ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (cognitive) ด้านจิตใจ (affective) และด้านพฤติกรรม (behavior) มีค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ 0.827 หรือ 82.70% (ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไป)

5. แบบสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ แบบมีโครงสร้าง (structured interview Form) และปลายเปิด

6. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อร่วมวิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล ตรวจสอบสาระสำคัญ ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้ แบบตรวจสอบ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ และปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 และกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ให้หน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงาน โทรศัพท์นัดหมาย วัน เวลา ในการลงพื้นที่วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย
2. ลงสนามวิจัย หน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย พร้อมเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ให้หน่วยงานและผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อมูลในกระบวนการงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ดำเนินการ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) วิเคราะห์ด้วยความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ และการทดสอบไค-สแควร์
3. แบบวัดเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไค-สแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. แบบสัมภาษณ์ปัญหา สาเหตุการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) และปลายเปิด วิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่

2. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เป็นแบบมีโครงสร้าง (structured interview Form) และปลายเปิด วิเคราะห์เชิงเนื้อหาและวิเคราะห์ข้อมูลสามเส้า

3. การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) สรุปประเด็นสำคัญเป็นความเรียง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ตรวจสอบตามแนวมาตรฐานของการประเมิน 5 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)
5. การทดสอบไค- สแควร์ (Chi-Square Test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC)
2. ค่าความเชื่อมั่น สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบวัดเจตคติ (Confirmatory Factor Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี 2. ศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี 3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและ 4. เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี และศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นการตอบคำถามการวิจัยข้อ 1 และ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ทางสถิติ และจัดหมวดหมู่

ดำเนินการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผลของโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นการตอบคำถามการวิจัยข้อ 3

ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลจากสภาพจริงที่ค้นพบ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมวิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล ตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการตอบคำถามการวิจัยข้อ 4

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี จะนำเสนอเป็น 4 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองและนักเรียน ทั่วไปในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน ไม่เกิน 120 คน) จำนวน 70 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 320 คน) จำนวน 55 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 321 คน ขึ้นไป) จำนวน 7 โรงเรียน เพื่อตอบคำถาม การวิจัย โดยนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

คำถามการวิจัย ข้อ 1. สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ มีการดำเนินการอย่างไร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียน พิการเรียนรวมในหน่วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน ด้านจำนวนข้อมูลบุคลากรในโรงเรียน และสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีรายละเอียดที่ค้นพบนำเสนอในลักษณะ เป็นตารางและความเรียง ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	สังกัดเขต	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	1	48	36.36
	2	22	16.67
ขนาดกลาง	1	39	29.55
	2	16	12.12
ขนาดใหญ่	1	4	3.03
	2	3	2.27
รวม		132	100.00

จากตารางที่ 10 ได้รับข้อมูลการตอบแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) จากบุคลากรในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างครบจำนวน 132 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลบุคลากรในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	สังกัดเขต	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน					
		ครู-บุคลากร		นักเรียนทั้งหมด		นักเรียนพิการเรียนรวม	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	1	208	12.37	3441	12.24	581	17.03
	2	132	7.85	1758	6.26	201	5.89
ขนาดกลาง	1	429	25.52	6623	23.57	993	29.10
	2	217	12.91	2984	10.62	367	10.76
ขนาดใหญ่	1	637	37.89	11950	42.52	1144	33.53
	2	58	3.45	1347	4.79	126	3.69
รวม		1,681	100.00	28,103	100.00	3,412	100.00

จากตารางที่ 11 ข้อมูลบุคลากรในหน่วยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 โรงเรียน ประกอบด้วยครู-บุคลากร จำนวน 1,681 คน นักเรียนทั้งหมดจำนวน 28,103 คน และ นักเรียนพิการเรียนรวม จำนวน 3,412 คน

การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (ปรับมาจาก Foster & Graham. 1971, อ้างถึงในระพีพันธ์ โปธิศรี, 2557, น.210-211) ซึ่งกำหนดเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

70 % - 100%	สภาพการดำเนินงาน ระดับมากที่สุด
50% - 69%	สภาพการดำเนินงาน ระดับมาก
40% - 49%	สภาพการดำเนินงาน ระดับค่อนข้างมาก
30% - 39%	สภาพการดำเนินงาน ระดับพอสมควร หรือปานกลาง
20% - 29%	สภาพการดำเนินงาน ระดับค่อนข้างน้อย
0 - 19%	สภาพการดำเนินงาน ระดับน้อย

นำเสนอสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ มีรายละเอียดดังตารางที่ 12 - 15 ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงข้อมูลสภาพการดำเนินงานด้านนักเรียน

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	มีการดำเนินงาน	
		ความถี่	ร้อยละ
1	การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์และสังคมและการช่วยเหลือตนเอง	131	99.24
2	การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ	22	16.67
3	การเรียนรู้ของเด็กพิการในสถานการณ์จริงและการอยู่ร่วมกับเด็กปกติ	124	93.94
4	การให้ข้อมูลที่ถูกต้องต่อนักเรียนทั่วไปด้านการดูแลช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธี	128	96.97
5	การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม	131	99.24
6	การคัดกรองนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมโดยผู้ที่มีความรู้	127	96.21
7	การส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนพิการ	132	100.00
8	การส่งเสริมศักยภาพหรือความสามารถของแต่ละบุคคล	127	96.21

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	มีการดำเนินงาน	
		ความถี่	ร้อยละ
9	การส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม	132	100.00
10	การส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้เข้าใจลักษณะความพิการและความแตกต่างพร้อมเรียนรู้ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคล	130	98.48
รวม		1,184	89.70

จากตารางที่ 12 สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านนักเรียน โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยร้อยละ 100 ได้แก่ การส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนพิการและการส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ข้อที่มีการดำเนินงานน้อย ได้แก่ การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 16.67

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) แบบปลายเปิด พบว่า โรงเรียนดำเนินการตามนโยบายการรับนักเรียนโดยรับเด็กวัยเรียนทุกคนที่ผู้ปกครองสมัครใจนำเด็กมาเข้าเรียน (เด็กเลือกโรงเรียน) ซึ่งเป็นเด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของโรงเรียน สามารถเดินทางมาโรงเรียนได้สะดวก เด็กสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรส่วนตัวได้ สำหรับเด็กพิการทางด้านร่างกาย เช่น เท้าแป นิ้วเกิน สายตาไม่ปกติ พุดไม่ชัด เด็กเหล่านี้สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ โดยที่ครูจะขอให้เพื่อนในชั้นเรียนที่มีจิตอาสาคอยช่วยเหลือดูแลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นทักษะปฏิบัติที่เด็กควรทำได้ เด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์ครูต้องคอยดูแลใกล้ชิด ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กออทิสติก เด็กพิการซ้อน จะได้รับการดูแลตามสภาพความพร้อมของครูและลักษณะความบกพร่องของเด็กที่ต่างกันเป็นรายกรณี เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปไม่มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่พบว่ามีความพิการทางการศึกษาซึ่งผู้ปกครองไม่ยินยอมให้ลูกเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ ไม่มีความเชื่อมั่นในกระบวนการคัดกรองของโรงเรียน จึงไม่เชื่อว่าเด็กในปกครองมีแนวโน้มเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา

ตารางที่ 13 แสดงสภาพการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	มีการดำเนินงาน	
		ความถี่	ร้อยละ
1	การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีชีวิตจำกัดน้อยที่สุด	130	98.48
2	การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในชั้นเรียนกับเพื่อนทั่วไปมากที่สุด	132	100.00
3	การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	122	92.42
4	การนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนรวมต่อคณะกรรมการโรงเรียน	114	86.36
5	การกำหนดนโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนรวม	122	92.42
6	การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน	106	80.30
7	การจัดครูการศึกษาพิเศษหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการสอนเสริมนักเรียน	88	66.67
8	การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา	119	90.15
9	การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนและรูปแบบในการจัดการเรียนรวม	130	98.48
10	การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น ครูการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล วิทยากร ชุมชน	98	74.24
	รวม	1,161	87.95

จากตารางที่ 13 สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 100 ได้แก่ การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในชั้นเรียนกับเพื่อนทั่วไป ส่วนข้อที่ 7 การจัดครูการศึกษาพิเศษหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการสอนเสริมนักเรียน มีการดำเนินงานปานกลาง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.67

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) แบบปลายเปิด พบว่า โรงเรียนทั่วไปมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านอาคารสถานที่ภายนอกและภายในห้องเรียนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยกับเด็กทุกคน แต่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างของอาคารและรูปแบบของอาคารซึ่งไม่รองรับการให้บริการคนพิการ เช่น เป็นอาคารยกสูง มีบันไดขึ้น-ลง

แต่ไม่มีทางเดินลาดชัน ไม่มีส้วมสำหรับคนพิการ โรงเรียนจัดให้เด็กปกติทั่วไปและเด็กพิการเข้าเรียนรวมอยู่ในห้องเดียวกันโดยไม่ได้มีการแยกเด็กออกไปจากห้องเรียนปกติ มีการจัดที่นั่งให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องนั่งใกล้โต๊ะครูซึ่งจะสามารถดูแลได้สะดวก โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้ดูแลสอนเสริมหรือดูแลช่วยเหลือตามความต้องการจำเป็น เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูพิเศษและไม่ได้รับการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการหรือครูสอนเสริม (โรงเรียนเคยได้รับการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการแต่ขาดความต่อเนื่อง)

ตารางที่ 14 แสดงสภาพการดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	มีการดำเนินงาน	
		ความถี่	ร้อยละ
1	การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติม สอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น ทักษะการดำรงชีวิตทักษะทางสังคม	124	93.94
2	การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)	132	100.00
3	การจัดทำข้อมูลประวัติของเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา	132	100.00
4	การรวบรวมข้อมูลและประเมินเกี่ยวกับเด็กเป็นรายบุคคล	132	100.00
5	การจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา	132	100.00
6	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP)	128	96.97
7	การประเมิน ติดตามความก้าวหน้าของการเรียนการสอน และการบำบัดฟื้นฟูของเด็กเป็นระยะ	128	96.97
8	การประเมิน คัดแยก ส่งต่อ นักเรียนที่มีความพิการหรือที่มีความบกพร่องทางการศึกษา	131	99.24
9	การสอนซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน	118	89.39
10	การจัดระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการรายงานการประเมินตนเอง	19	14.39
รวม		1,176	89.09

จากตารางที่ 14 สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.09

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) การจัดทำข้อมูลประวัติของเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา การรวบรวมข้อมูล และประเมินเกี่ยวกับเด็กเป็นรายบุคคล และการจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา สำหรับข้อที่มีการดำเนินการระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 14.39 ได้แก่ การจัดระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการรายงานการประเมินตนเอง

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) แบบปลายเปิด พบว่า ครูประจำชั้นต้องรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทุกคนทั้งชั้น โดยไม่ได้แยกนักเรียนพิการออกไปจากห้องเรียนปกติ ครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เป็นแผนระยะยาวและต้องจัดทำเพื่อขอรับการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ คุ้มครองการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ครูใช้วิธีการสอนซ่อมเสริมเป็นรายกรณี ให้นักเรียนจับคู่เป็น Buddy ให้เพื่อนช่วยเพื่อน เด็กบางคนไม่มีความพร้อมสำหรับการอ่าน การเขียน การทำกิจกรรม การสอนเด็กพิการไม่เป็นไปตามแผนที่เตรียมไว้ ส่วนแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่เป็นแผนย่อยครูได้จัดทำเฉพาะบางเรื่องเพราะว่าครูมีภาระงานอื่นมากอยู่แล้ว โดยปกติครูต้องปรับวิธีการสอนให้ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามสถานการณ์ ปรับเกณฑ์ตามสภาพความพร้อมของผู้เรียน สำหรับข้อที่มีการดำเนินการน้อย คือการจัดระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการรายงานการประเมินตนเอง พบว่าในโรงเรียนแกนนำจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้มีการดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการจัดการเรียนรวม (เดิม) แต่สำหรับโรงเรียนทั่วไปได้มีการจัดทำโครงการและมีการจัดทำสรุปเป็นรายงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ไม่ได้ระบุมาตรฐานการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ในประกาศดังกล่าว

ตารางที่ 15 แสดงสภาพการดำเนินงานด้านเครื่องมือ

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	มีการดำเนินงาน	
		ความถี่	ร้อยละ
1	มีแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	128	96.97
2	มีแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	126	95.45
3	มีการพัฒนาครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	24	18.18
4	มีการจัดสรรงบประมาณและหรือประสานหน่วยงานอื่นร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	117	88.64
5	มีแนวปฏิบัติในการจัดการและการรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน	131	99.24
6	มีกิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น เช่น บกพร่องทางสติปัญญา ออทิสติก ภาษา	16	12.12
7	มีเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้และดำรงชีวิต	111	84.09
8	มีเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษาช่วยในการเรียนรู้	21	15.15
9	มีอุปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท	107	81.06
10	มีบุคลากรอื่น เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพอื่น มาสนับสนุนช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการเรียนรวม	14	10.61
รวม		795	60.23

จากตารางที่ 15 สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านเครื่องมือ โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินการระดับมากที่สุด คือข้อ 5 มีแนวปฏิบัติในการจัดการและการรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.24 ส่วนข้อที่มีการดำเนินการระดับน้อยคือข้อ 10 มีบุคลากรอื่น เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพอื่น มาสนับสนุนช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการเรียนรวม คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 10.61

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) แบบปลายเปิด พบว่า ด้านการพัฒนาครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โรงเรียนได้มีการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาในการประชุมผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องแต่ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้เคยมีการจัดอบรมพัฒนาครู

เช่น หลักสูตรการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา แต่เนื่องจากครูมีการโยกย้ายตามวาระ โรงเรียนเปลี่ยนครูที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการเรียนรวม ทำให้ขาดความต่อเนื่องด้านการดำเนินงาน ทางด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษาช่วยในการเรียนรู้อย่างไม่เพียงพอสำหรับบริหารจัดการ เนื่องจากงบประมาณของโรงเรียนมีจำกัด จากการคัดกรอง ของโรงเรียนพบว่าจำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนมีความต้องการด้าน สื่อ เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โรงเรียนต้องการให้มีบุคลากรอื่น เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพอื่น มาสนับสนุนช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการเรียนรวมโดยเฉพาะ โรงเรียนที่มีเด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กออทิสติก เด็กบกพร่องทางภาษา เด็กพิการซ้อน เด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์ อยากรู้ให้มีผู้รู้หรือเจ้าหน้าที่มาช่วยจัดกิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นรายกรณี หรือมีพี่เลี้ยงเด็กพิการประจำในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาและเป็นผู้ช่วยครูประจำการ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กพิการในหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อให้เด็กพิการมีโอกาสได้รับการดูแลช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่เฉพาะทาง มีนักสหวิชาชีพ นักจิตวิทยาหรือผู้มีความรู้เวียนมาให้การช่วยเหลือแนะนำวิธีการเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยี และความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 16 แสดงสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท

สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนตามโครงสร้างซีท	มีการดำเนินงาน	
	ความถี่	ร้อยละ
ด้านนักเรียน (Students)	1,184	89.70
ด้านสภาพแวดล้อม (Environment)	1,161	87.95
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities)	1,176	89.09
ด้านเครื่องมือ (Tools)	795	60.23
รวม	4,316	81.74

จากตารางที่ 16 สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสภาพแวดล้อม (89.70, 89.09, 87.95) ยกเว้นด้านเครื่องมือ มีการดำเนินงานในระดับมาก (60.23)

ตอนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม

ตอนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อ 2. ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี เป็นอย่างไร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามการวิจัย จะนำเสนอโดยแบ่งเป็นด้านปัญหา สาเหตุ และด้านเจตคติตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

การศึกษาปัญหาของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 132 คน และครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม จำนวน 186 คน ซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 หน่วยโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นแบบตรวจสอบรายการ 5 ระดับ และแบบปลายเปิด มีรายละเอียดที่ค้นพบนำเสนอในลักษณะเป็นตารางและความเรียง ดังนี้

ตารางที่ 17 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ (%)
ผู้บริหารสถานศึกษา	132	41.50
ครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม	186	58.50
รวม	318	100.00

จากตารางที่ 17 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 132 คน ครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม จำนวน 186 คน รวม 318 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (ปรับมา

จาก Foster & Graham. 1971, อ้างถึงในระพีพร โปธิศรี, 2557, น.210-211) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ แปลความหมายระดับความรุนแรงของปัญหา ดังนี้

70 % - 100%	เป็นปัญหามากที่สุด / ต้องการมากที่สุด
50% - 69%	เป็นปัญหามาก / ต้องการมาก
40% - 49%	เป็นปัญหาค่อนข้างมาก
30% - 39%	เป็นปัญหาพอสมควร หรือปานกลาง
20% - 29%	เป็นปัญหาค่อนข้างน้อย
0 - 19%	เป็นปัญหาน้อยหรือไม่เป็นปัญหา

ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม แสดงในตารางที่ 18 - 22 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ด้านนักเรียน

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		
	%	%	%		
1. การคัดกรองและวินิจฉัยตามกระบวนการจากผู้มีความรู้	9.1%	27.0%	19.6%	15.75	0.00**
2. ทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	39.4%	21.1%	28.7%	12.62	0.00**
3. การส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	39.4%	21.1%	28.7%	12.62	0.00**
4. การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ	35.9%	22.8%	28.3%	6.43	0.01*
5. การส่งเสริมให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องแสดงความสามารถพิเศษตามศักยภาพ	34.8%	24.2%	28.6%	4.29	0.04*
6. การส่งเสริมให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติ	33.3%	23.9%	27.8%	3.40	0.07
7. นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความพิการและความแตกต่างระหว่างบุคคล	22.0%	24.7%	23.6%	0.33	0.57
8. นักเรียนทั่วไปยอมรับความสามารถของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	19.2%	17.8%	18.4%	0.10	0.75

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร %	ครู %	รวม %		
9. นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน	18.9%	20.0%	19.6%	0.06	0.81
10. นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องสามารถเข้าค่ายและทำกิจกรรมร่วมกันได้	36.9%	22.7%	28.6%	7.57	0.01*
11. นักเรียนทั่วไปยอมรับข้อจำกัดและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องด้วยความเข้าใจ	21.4%	19.5%	20.3%	0.17	0.68
12. นักเรียนทั่วไปยินดีเป็นคู่บัดดี้ (Buddy) หรือช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องด้วยความเต็มใจ	18.2%	22.2%	20.5%	0.75	0.39
13. นักเรียนทั่วไปเข้าใจการเรียนรู้ร่วมกันโดยยอมรับว่านักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	33.1%	18.8%	24.7%	8.37	0.00**
ค่าเฉลี่ย	27.82	22.98	24.42		

จากตารางที่ 18 ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ด้านนักเรียนโดยภาพรวม พบว่าเป็นปัญหาค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาข้อมูลเฉพาะตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าข้อที่เป็นปัญหาปานกลาง (39.4%) คือ ข้อ 2 ทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน และข้อ 3 การส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่เป็นเป็นปัญหาค่อนข้างน้อยสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (21.1%) โดยความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.00$)

ตารางที่ 19 ด้านสภาพแวดล้อม

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		
	%	%	%		
1. จัดให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทุกคน เข้าเรียนในชั้นเรียนกับเด็กทั่วไป	4.5%	22.2%	14.7%	18.93	0.00**
2. การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือนักเรียน ที่มีความบกพร่อง	4.5%	15.1%	10.6%	8.90	0.00**
3. การจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	55.3%	29.9%	40.5%	20.60	0.00**
4. การจัดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	51.1%	27.2%	37.1%	18.83	0.00**
5. การจัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ ของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	50.8%	28.8%	38.0%	15.73	0.00**
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของผู้บริหารครู บุคลากรทุกคน	2.3%	15.1%	9.8%	14.45	0.00**
7. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของผู้บริหาร ครูและบุคลากร	2.3%	13.6%	8.9%	12.18	0.00**
8. ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนรวม	3.8%	14.1%	9.8%	9.08	0.00**
9. ความสนใจและการดูแลเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	3.0%	11.4%	7.9%	7.34	0.01*
10. ผู้ปกครองเด็กทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียน ที่มีความบกพร่อง	42.4%	31.7%	36.2%	3.82	0.05*
11. ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟู และพัฒนานักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	59.5%	35.9%	45.7%	17.28	0.00**
12. โรงเรียนมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริม เพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง เป็นการเฉพาะ	66.7%	42.9%	52.9%	17.41	0.00**
13. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องรู้สึกว่าคุณครู ปมด้อย ขาดความมั่นใจ อายุ เกือบตัว ไม่กล้าแสดงออก	12.2%	19.0%	16.2%	2.61	0.11
ค่าเฉลี่ย	27.57	23.61	25.25		

จากตารางที่ 19 ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวมเป็นปัญหาระดับมาก (50 % ขึ้นไป) มี 1 ข้อ คือ ข้อ 12 โรงเรียนมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง เป็นการเฉพาะ (52.9%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (66.7%) แต่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมากสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (42.9%) ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) โดยภาพรวม พบว่า มี 2 ข้อ คือ ข้อ 11 ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาการเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (45.7%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (59.5%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (35.9%) และ ข้อ 3 การจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (40.5%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (55.3%) แต่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างน้อยสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (29.9%) ซึ่งต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามผู้บริหาร เฉพาะกลุ่มพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก (50% ขึ้นไป) มี 5 ข้อ เรียงตามลำดับคือ โรงเรียนมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ (66.7%) ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาการเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (59.5%) การจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (55.3%) การจัดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (51.1%) และการจัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (50.8%) ข้อที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) มี 1 ข้อ คือ ผู้ปกครองเด็กทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (42.4%) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 20 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร %	ครู %	รวม %		
1. การบริหารจัดการหลักสูตร เช่น การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP)	2.3%	23.0%	14.3%	26.55	0.00**
2. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการแต่ละบุคคลของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	3.0%	29.2%	18.3%	35.26	0.00**
3. การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะเช่นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมเข้าจังหวะ เกม ฯลฯ	33.3%	21.0%	26.1%	6.12	0.01*
4. การนำแผน IEP และ IIP ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินติดตามความก้าวหน้า	24.4%	23.7%	24.0%	0.03	0.87
5. การรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าชั้นเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป	5.3%	16.2%	11.6%	8.69	0.00**
6. การจัดการชั้นเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	36.2%	26.9%	30.7%	3.09	0.08
7. การใช้เทคนิคการสอน การวิเคราะห์งาน การสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนโดยร่วมมือกัน หรืออื่น ๆ	20.6%	24.3%	22.8%	0.60	0.44
8. การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลประวัติการศึกษาของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างต่อเนื่อง เช่น แบบประเมินความสามารถทางการเรียน IEP และ IIP	28.0%	22.0%	24.5%	1.50	0.22
9. การนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาการเข้าค่าย ลูกเสือ-เนตรนารีและทัศนศึกษาออกสถานที่	54.5%	30.6%	40.6%	18.29	0.00**
10. การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	60.6%	33.0%	44.5%	23.82	0.00**
11. การปรับเปลี่ยนวิธีการและเกณฑ์การวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	3.0%	24.7%	15.7%	27.44	0.00**
12. การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	2.3%	23.2%	14.5%	27.31	0.00**

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร %	ครู %	รวม %		
13. การจัดระบบการประกันคุณภาพและการจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง (SAR) ของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	10.6%	26.3%	19.8%	12.04	0.00**
14. การส่งต่อข้อมูลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ให้ได้รับการศึกษาในลำดับต่อไป	38.6%	25.4%	30.9%	6.31	0.01*
15. การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานหรือ ผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง	50.8%	26.1%	36.4%	20.21	0.00**
ค่าเฉลี่ย	28.32	24.88	26.32		

จากตารางที่ 20 ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า โดยภาพรวมข้อที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) มี 2 ข้อ คือ การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (44.5%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (60.6%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควร สำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (33.0%) และการนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬ การเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารีและทัศนศึกษานอกสถานที่ (40.6%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (54.5%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (30.6%) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มผู้บริหารพบว่า ข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก (50% ขึ้นไป) มี 1 ข้อ คือการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง (50.8%) แต่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างน้อยสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (26.1%) โดยความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 21 ด้านเครื่องมือ

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		
	%	%	%		
1. ความชัดเจนของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียน	2.3%	17.2%	11.0%	17.57	0.00**
2. แผนปฏิบัติงาน โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน	0.8%	15.8%	9.6%	20.10	0.00**
3. แนวปฏิบัติการรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไป	0.8%	14.4%	8.6%	17.93	0.00**
4. การจัดสรรงบประมาณหรือจัดหาทุนค่าใช้จ่ายสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	26.7%	22.8%	24.4%	0.63	0.43
5. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	30.5%	22.2%	25.6%	2.82	0.09
6. การพัฒนาครู-บุคลากร ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดทำแผน IEP และ IIP	33.3%	24.3%	28.1%	3.10	0.08
7. ความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของบุคลากรในโรงเรียน	0.8%	10.8%	6.6%	12.51	0.00**
8. การประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	28.8%	21.0%	24.2%	2.57	0.11
9. ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแล รักษา ฟื้นฟู นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	62.1%	32.8%	45.0%	26.83	0.00**
10. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามสิทธิในกฎกระทรวง	63.4%	28.0%	42.6%	39.40	0.00**
11. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเหมาะสม เพียงพอ	65.2%	30.6%	45.0%	37.15	0.00**
12. การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	68.9%	30.8%	46.7%	44.99	0.00**

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		
	%	%	%		
13.การขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบำบัดฟื้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาล ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น	68.2%	33.3%	47.9%	37.32	0.00**
14. มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น หรือผู้ที่ได้รับการอบรม ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นครูเดินสอน	76.3%	47.5%	59.6%	26.28	0.00**
15.การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องปฏิบัติกิจกรรมและดำรงชีวิต ให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล	68.9%	30.3%	46.4%	46.32	0.00**
16.มีครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป	72.5%	39.3%	53.2%	33.75	0.00**
ค่าเฉลี่ย	51.20	28.75	34.95		

จากตารางที่ 21 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ด้านเครื่องมือ พบว่า โดยภาพรวมข้อที่เป็นปัญหาระดับมาก (50 % ขึ้นไป) มี 2 ข้อคือ มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน (59.6%) โดยเป็นปัญหาระดับมากที่สุดสำหรับผู้บริหาร (76.3%) แต่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมากสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (47.5%) และมีครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป (53.2%) โดยเป็นปัญหาระดับมากที่สุดสำหรับผู้บริหาร (72.5%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (39.3%) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

ด้านเครื่องมือที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) โดยภาพรวม พบว่ามี 6 ข้อเรียงตามลำดับ คือการขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบำบัด ฟื้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาลครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น (47.9%) โดยเป็นปัญหาระดับมากที่สุดสำหรับผู้บริหาร (68.2%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (33.3%) การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไป หรือ

หน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (46.7%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (68.9%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครู ผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (30.8%) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้นักเรียน พิการหรือเรียนที่มีความบกพร่อง ปฏิบัติกิจกรรมและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็น ของแต่ละบุคคล (46.4%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (68.9%) แต่เป็นปัญหาระดับ พอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (30.3%) นักเรียนพิการหรือเรียน ที่มีความบกพร่องมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการ ศึกษาเหมาะสม เพียงพอ (45.0%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (65.2%) แต่เป็น ปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (30.6%) ความร่วมมือของ ผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแล รักษา ฟื้นฟูนักเรียนพิการหรือเรียนที่มีความบกพร่อง (45.0%) โดยเป็นปัญหาระดับมากสำหรับผู้บริหาร (62.1%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควรสำหรับครู ผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (32.8%) และนักเรียนพิการหรือเรียนที่มีความบกพร่อง เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามสิทธิใน กฎกระทรวง (42.6%) โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร (63.4%) แต่เป็นปัญหาระดับพอสมควร สำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (28.0%) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 22 แสดงประเด็นที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก 4 ด้าน

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร %	ครู %	รวม %		
ด้านนักเรียน					
2. ทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	39.4%	21.1%	28.7%	12.62	0.00**
3. การส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	39.4%	21.1%	28.7%	12.62	0.00**
ด้านสภาพแวดล้อม					
3. การจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการ หรือเรียนที่มีความบกพร่อง	55.3%	29.9%	40.5%	20.60	0.00**
4. การจัดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนพิการหรือเรียนที่มีความบกพร่อง	51.1%	27.2%	37.1%	18.83	0.00**
5. การจัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ ของนักเรียนพิการหรือเรียนที่มีความบกพร่อง	50.8%	28.8%	38.0%	15.73	0.00**

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร %	ครู %	รวม %		
10. ผู้ปกครองเด็กทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียน ที่มีความบกพร่อง	42.4%	31.7%	36.2%	3.82	0.05*
11. ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาเด็กพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	59.5%	35.9%	45.7%	17.28	0.00**
12. โรงเรียนมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริม เพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง เป็นการเฉพาะ	66.7%	42.9%	52.9%	17.41	0.00**
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
9. การนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาการเข้าค่าย ลูกเสือ- เนตรนารีและทัศนศึกษานอกสถานที่	54.5%	30.6%	40.6%	18.29	0.00**
10. การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำ สำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	60.6%	33.0%	44.5%	23.82	0.00**
15. การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานหรือ ผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง	50.8%	26.1%	36.4%	20.21	0.00**
ด้านเครื่องมือ					
9. ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแล รักษา ฟื้นฟูนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	62.1%	32.8%	45.0%	26.83	0.00**
10. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาตามสิทธิในกฎกระทรวง	63.4%	28.0%	42.6%	39.40	0.00**
11. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาเหมาะสม เพียงพอ	65.2%	30.6%	45.0%	37.15	0.00**
12. การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียน ที่มีความบกพร่อง	68.9%	30.8%	46.7%	44.99	0.00**
13. การขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ บำบัดฟื้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาล ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น	68.2%	33.3%	47.9%	37.32	0.00**

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ประเด็น/ข้อปัญหา	ระดับปัญหาแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			χ^2	p
	ผู้บริหาร	ครู	รวม		
	%	%	%		
14. มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน	76.3%	47.5%	59.6%	26.28	0.00**
15. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องปฏิบัติกิจกรรมและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล	68.9%	30.3%	46.4%	46.32	0.00**
16. มีครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป	72.5%	39.3%	53.2%	33.75	0.00**

จากตารางที่ 22 สรุปประเด็นการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ทั้ง 4 ด้านที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก เรียงตามลำดับข้อปัญหาจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านเครื่องมือมี 8 ประเด็น ด้านสภาพแวดล้อมมี 6 ประเด็น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มี 3 ประเด็น และด้านนักเรียนมี 2 ประเด็น

2. สาเหตุของปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแล้วพบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก (ระดับปัญหา ร้อยละ 40 ขึ้นไป) ดังตารางที่ 22 ซึ่งต้องศึกษาหาสาเหตุของปัญหาที่ชัดเจนต่อไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จาก 6 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 12 คน ดังนี้

โรงเรียนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

โรงเรียนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563

โรงเรียนที่ 3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563

โรงเรียนที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2563

โรงเรียนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563

โรงเรียนที่ 6 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

นำเสนอผลการศึกษาสาเหตุของปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) เป็นตารางและความเรียงดังตารางที่ 23 - 26 โดยแสดงค่าร้อยละของผู้ที่เห็นว่าเป็นสาเหตุสำคัญซึ่งคิดจากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 12 คน (อ้างอิงเกณฑ์การแปลผลจากระดับปัญหาโดยนับความถี่จากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ) ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงสาเหตุของปัญหาด้านนักเรียน

สาเหตุของปัญหาด้านนักเรียน	ร้อยละ	ระดับ
1. ความไม่ชัดเจนของครูในการใช้แบบคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาและลักษณะความพิการ	50.00	มาก
2. ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในประเภทของความพิการทางการศึกษาและประเภทความพิการทางการแพทย์	66.67	มาก
3. ไม่มีการส่งต่อข้อมูลเด็กพิการเรียนร่วมในกรณีที่เด็กย้ายโรงเรียน	66.67	มาก
4. เด็กไม่ได้รับการส่งต่อแพทย์หรือผู้มีความรู้เฉพาะทางในการบำบัดฟื้นฟู	50.00	มาก
5. ผู้ปกครองมีความรักลูก ไม่ให้ข้อมูลตามความจริงเพราะกลัวว่าลูกจะถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการและถูกแยกออกจากเด็กทั่วไป	66.67	มาก
6. เด็กพิการมักจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากบุคคลทั่วไปในการดูแลความปลอดภัยและการทำกิจกรรมต่าง ๆ	66.67	มาก

จากตารางที่ 23 สาเหตุของปัญหาด้านนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ประเด็น โดยมีประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด ร้อยละ 66.67 ได้แก่ ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในประเภทของความพิการทางการศึกษาและประเภทความพิการทางการแพทย์ ไม่มีการส่งต่อข้อมูลเด็กพิการเรียนร่วมในกรณีที่เด็กย้ายโรงเรียน ผู้ปกครองมีความรักลูก ไม่ให้ข้อมูลตามความจริงเพราะกลัวว่าลูกจะถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการและถูกแยกออกจากเด็กทั่วไป และเด็กพิการมักจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากบุคคลทั่วไปในการดูแลความปลอดภัยและการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ตารางที่ 24 สาเหตุของปัญหาด้านสภาพแวดล้อม

สาเหตุของปัญหาด้านสภาพแวดล้อม	ร้อยละ	ระดับ
1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านโครงสร้างของอาคารที่ยังไม่รองรับคนพิการ สภฐยังไม่มีมีการปรับปรุงรูปแบบอาคารเรียนและอาคารประกอบ	83.33	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีห้องเรียนจำกัด ไม่สามารถจัดห้องเรียนพิเศษหรือห้องสอนเสริมได้	66.67	มาก
3. โรงเรียนมีครูและบุคลากรจำกัดไม่สามารถจัดครูแยกไปอยู่ห้องเรียนพิเศษได้	66.67	มาก
4. ความไม่เพียงพอของสื่อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับเด็กพิการที่ได้รับจากศูนย์การศึกษาพิเศษ (จำนวนนักเรียนพิการ เพิ่มมากขึ้น)	50.00	มาก
5. โรงเรียน ได้รับงบประมาณจำกัดไม่เพียงพอในการปรับปรุงอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมภายนอก	66.67	มาก
6. ผู้ปกครองและชุมชนมีกำลังสนับสนุนน้อย	50.00	มาก
7. สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาแพง	66.67	มาก
8. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ของนักเรียนพิการ	50.00	มาก
9. ผู้ปกครองมุ่งทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ปล่อยเด็กอยู่กับญาติจึงไม่มีเวลาสังเกต ดูแลเอาใจใส่และไม่มีความเข้าใจในทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูดูแล เด็กพิการ	66.67	มาก
10. ผู้ปกครองเข้าใจไม่ถึงวิธีการและหรือขาดปัจจัยสนับสนุนในการนำเด็ก เข้ารับการตรวจวินิจฉัยเพื่อแก้ไขความบกพร่อง เช่น ไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลาดำเนินการ	66.67	มาก
11. โรงเรียนได้รับจัดสรรอัตราครูต่อจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ กคศ. ซึ่งไม่มี อัตราครูการศึกษาพิเศษและโรงเรียนไม่มีครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียน พิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ	83.33	มากที่สุด
12. ครูมีภาระงานอื่นมาก ไม่มีเวลาสอนเสริมเป็นการเฉพาะ	83.33	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่าสาเหตุของปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มี 12 ประเด็นโดยมีประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด ร้อยละ 83.33 ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านโครงสร้างของอาคารที่ยังไม่รองรับคนพิการ สภฐยังไม่มีมีการปรับปรุงรูปแบบอาคารเรียน อาคารประกอบ สภาพแวดล้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้แก่ โรงเรียนได้รับจัดสรรอัตราครูต่อจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ กคศ. ซึ่งไม่มีอัตราครูการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนไม่มีครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ และ ครูมีภาระงานอื่นมาก ไม่มีเวลาสอนเสริมเป็นการเฉพาะ

ตารางที่ 25 สาเหตุของปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สาเหตุของปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ร้อยละ	ระดับ
1. ความกังวลเรื่องความปลอดภัยในการทำกิจกรรมที่ไม่คุ้นเคยซึ่งครูอาจจะดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง	66.67	มาก
2. นักเรียนบางคนมีข้อจำกัดส่วนบุคคลที่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้	66.67	มาก
3. นักเรียนต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	83.33	มากที่สุด
4. โรงเรียนไม่มีครูที่มีความรู้เฉพาะทางให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	83.33	มากที่สุด
5. ครูไม่รู้จักวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก	66.67	มาก
6. หน่วยงานหรือเครือข่ายสนับสนุนที่จะสามารถนำเด็กพิการเข้ารับการเรียนรู้หรือพัฒนาอยู่ห่างไกล ผู้ปกครองไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับบริการ	66.67	มาก
7. โรงเรียนไม่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายการดูแลนักเรียนพิการกับหน่วยงานอื่น	66.67	มาก
8. โรงเรียนและผู้ปกครองไม่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในการสร้างเครือข่ายการดูแลนักเรียนพิการ	66.67	มาก

จากตารางที่ 25 สาเหตุของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามี 8 ประเด็นโดยมีประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด ร้อยละ 83.33 ได้แก่ นักเรียนต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและโรงเรียนไม่มีครูที่มีความรู้เฉพาะทางให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง

ตารางที่ 26 สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือ

สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือ	ร้อยละ	ระดับ
1. ผู้ปกครองขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของความพิการไม่ยอมรับว่าเด็กมีปัญหาหรือมีลักษณะของความพิการ	66.67	มาก
2. ผู้ปกครองมีปัญหาด้านเศรษฐกิจครอบครัวจึงไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับการรักษา	83.33	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองบางคนให้ข้อมูลไม่ตรงกับปัญหา พบว่าพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกขณะอยู่ที่บ้านกับอยู่ที่โรงเรียนไม่เหมือนกัน	66.67	มาก
4. ขาดการสื่อสารและความร่วมมือที่ระหว่างผู้ปกครองกับครู	50.00	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือ	ร้อยละ	ระดับ
5. ครูไม่มีความรู้เฉพาะทาง ไม่ได้รับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรวม	83.33	มากที่สุด
6. การนำนักเรียนพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อตรวจวินิจฉัยต้องรอกำหนดนัดหมายหลายเดือน (แพทย์เฉพาะทางมีน้อย)	83.33	มากที่สุด
7. จำนวนนักเรียนพิการมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปีแต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำกัดไม่เพียงพอกับปริมาณที่เพิ่มขึ้น	83.33	มากที่สุด
8. สื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ได้รับจากงบประมาณคู่มือการศึกษาไม่เพียงพอ	66.67	มาก
9. สื่อฯ ที่ได้รับจัดสรรบางรายการไม่สามารถหาซื้อได้ (ร้านค้าแจ้งว่าเลิกผลิตแล้ว) ให้รับเป็นรายการอื่นแทน	83.33	มากที่สุด
10. โรงเรียนไม่ได้จัดทำแผน IEP ขอรับการสนับสนุนคู่มือการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ	66.67	มาก
11. สพฐ. จัดสรรที่เลี้ยงเด็กพิการให้โรงเรียนได้ไม่ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระเบียบ และการจัดสรรให้โรงเรียนได้รับไม่ต่อเนื่อง (ขึ้นอยู่กับประเภทและจำนวนคนพิการของโรงเรียน)	83.33	มากที่สุด
12. ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะเข้ามาช่วยงานในโรงเรียน	66.67	มาก
13. โรงเรียนไม่ได้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กพิการ หน่วยงานแต่ละแห่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณและเวลาในการให้บริการช่วยเหลือ	66.67	มาก
14. โรงเรียนทั่วไปไม่มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน	83.33	มากที่สุด
15. ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป ไม่มีครูสอนเสริมหรือ ครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง	83.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 26 สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือพบว่ามี 15 ประเด็นโดยประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด ร้อยละ 83.33 ได้แก่ ผู้ปกครองมีปัญหาด้านเศรษฐกิจครอบครัวจึงไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับการบำบัดรักษา ครูไม่มีความรู้เฉพาะทาง ไม่ได้รับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรวม การนำนักเรียนพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อตรวจวินิจฉัยต้องรอ

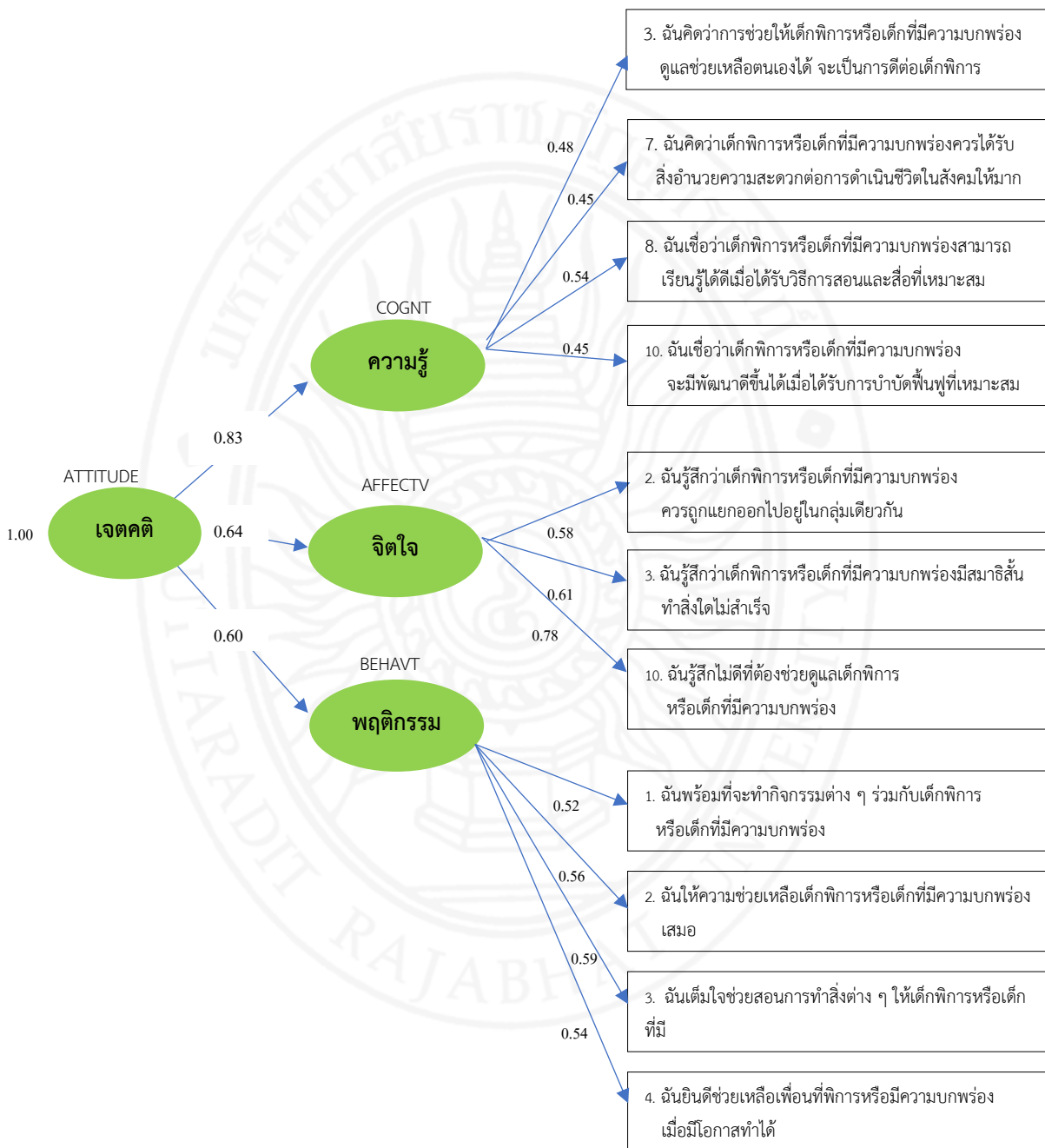
ตามกำหนดนัดหมายหลายเดือน (แพทย์เฉพาะทางมีน้อย) จำนวนนักเรียนพิการมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น
ทุกปีแต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำกัด
ไม่เพียงพอกับปริมาณของเด็กพิการที่เพิ่มขึ้น สื่อ ที่ได้รับจัดสรรบางรายการไม่สามารถหาซื้อ
ในร้านค้าได้ (ร้านค้าแจ้งว่าเลิกผลิตแล้ว) ให้รับเป็นรายการอื่นแทน สพฐ.จัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการ
ให้โรงเรียนได้ไม่ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระเบียบและเกณฑ์ การจัดสรรพี่เลี้ยงเด็ก
ให้โรงเรียนได้รับไม่ต่อเนื่อง (ขึ้นอยู่กับประเภทและจำนวนคนพิการของโรงเรียน) โรงเรียนทั่วไป
ไม่มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ
กำหนดปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน และในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไปไม่มีครูสอน
เสริมหรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง

3. เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม

เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา grundศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์ นำเสนอการวิจัย ดังนี้

3.1 คุณภาพของแบบวัดเจตคติ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดเจตคติใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

Chi - Square = 47.60, df = 34, P-value = 0.06079, RMSEA = 0.020

ภาพที่ 6 การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดเจตคติ

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดเจตคติใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิเคราะห์โมเดลการวิจัยได้ดัชนีความสอดคล้องของโมเดล มีค่า Chi-squared = 47.60, $df = 34$, $p\text{-value} = 0.06$, $RMSEA = 0.020$ แสดงว่าองค์ประกอบของข้อมูลร่วมกันทำนายเจตคติได้ร้อยละ 47.60 และส่งผลทางบวกต่อเจตคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แบบวัดเจตคติ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (cognitive) ด้านจิตใจ (affective) และด้านพฤติกรรม (behavior) รวมจำนวน 11 ตัวชี้วัด มีค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ 0.827 หรือ 82.70% (ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไป)

โมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นตามโครงสร้างของแบบวัดเจตคติ มี 3 องค์ประกอบ 11 ตัวชี้วัด เรียงตามลำดับขนาดอิทธิพล ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (0.83) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ข้อ 3 ฉันคิดว่าการช่วยให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องดูแลช่วยเหลือตนเองได้ จะเป็นการดีต่อเด็กพิการ ข้อ 7 ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตในสังคมให้มากขึ้น ข้อ 8 ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องสามารถเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้รับวิธีการสอนและสื่อที่เหมาะสม และข้อ 10 ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องจะมีพัฒนาดีขึ้นเมื่อได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม

2. องค์ประกอบด้านจิตใจ (0.64) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ข้อ 2 ฉันรู้สึกว่าการเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรถูกแยกออกไปอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ข้อ 3 ฉันรู้สึกว่าการเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีสมาธิสั้นทำสิ่งใดไม่สำเร็จ และข้อ 10 ฉันรู้สึกไม่ดีที่ต้องช่วยดูแลเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (0.60) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ข้อ 1 ฉันพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง ข้อ 2 ฉันให้ความช่วยเหลือเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเสมอ ข้อ 3 ฉันเต็มใจช่วยสอนการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง และข้อ 4 ฉันยินดีช่วยเหลือเพื่อนที่พิการหรือที่มีความบกพร่องเมื่อมีโอกาสทำได้

3.2 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

นำเสนอเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี จากแบบวัดความความคิดเห็น 5 ระดับใช้เกณฑ์การวัดระดับเจตคติ ดังนี้ (ระพีพันธ์ โปธิศรี, 2557, น.198)

1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1.51 – 2.25	หมายถึง	เห็นด้วย น้อย
2.26 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วย ค่อนข้างน้อย
2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วย ปานกลาง
3.51 – 3.75	หมายถึง	เห็นด้วย ค่อนข้างมาก
3.76 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วย มาก
4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วย มากที่สุด

ตารางที่ 27 แสดงข้อมูลเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	%	Mean	S.D.	F	p
ผู้บริหารสถานศึกษา	132	13.30	4.58	0.46	27.19	0.00**
ครูผู้รับผิดชอบและพี่เลี้ยง นักเรียนพิการเรียนรวม	186	18.70	4.19	0.48		
ผู้ปกครองนักเรียน	337	33.90	4.20	0.46		
นักเรียนทั่วไป	338	34.00	4.16	0.48		
รวม	993	100.00	4.24	0.49		

จากตารางที่ 27 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและพี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม
ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนทั่วไป โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้านเจตคติต่อนักเรียนพิการ
เรียนรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมาความคิดเห็นในระดับดีมากเรียงตามลำดับได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ครูและ
พี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม และนักเรียนทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.20, 4.19, 4.16) ต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.00$)

การศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ นำเสนอแยกตามรายด้าน คือ ด้านความรู้ (cognitive) ด้านจิตใจ
(affective) และด้านพฤติกรรม (behavior) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 28 เจตคติ ด้านความรู้

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ผู้บริหาร		ครูและพี่เลี้ยง		ผู้ปกครอง		นักเรียนทั่วไป		F	p
	สถานศึกษา	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน			
ผลการเรียนรวม										
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันคิดว่าการช่วยให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องดูแลช่วยเหลือตนเองได้จะเป็นการดีต่อเด็กพิการ	4.76	0.63	4.54	0.65	4.58	0.65	4.60	0.67	3.35	0.02*
2. ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตในสังคมให้มากขึ้น	4.74	0.55	4.47	0.71	4.55	0.67	4.56	0.57	4.86	0.00**
3. ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องสามารถเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้รับวิธีการสอนและสื่อที่เหมาะสม	4.83	0.49	4.47	0.66	4.55	0.71	4.56	0.75	7.59	0.00**
4. ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีพัฒนาดีขึ้นเมื่อได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม	4.80	0.62	4.40	0.74	4.57	0.58	4.61	0.66	10.50	0.00**
ค่าเฉลี่ย	4.78		4.47		4.56		4.58			

จากตารางที่ 28 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ทัศนศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านความรู้ (cognitive) โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร นักเรียนทั่วไป และผู้ปกครอง มีเจตคติต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ทัศนศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ (ค่าเฉลี่ย 4.78, 4.58, 4.56) สำหรับครูผู้รับผิดชอบและพี่เลี้ยงเด็กพิการ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

ตารางที่ 29 เจตคติ ด้านจิตใจ

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ผู้บริหาร		ครูและพี่เลี้ยง		ผู้ปกครอง		นักเรียนทั่วไป		F	p
	สถานศึกษา	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน	นักเรียน			
พิการเรียนรวม										
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันรู้สึกว่าการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรถูกแยกออกไปอยู่ในกลุ่มเดียวกัน	4.11	1.04	3.16	1.18	3.41	1.17	3.25	1.10	21.89	0.00**
2. ฉันรู้สึกว่าการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีสิทธิอันทำสิ่งใดไม่สำเร็จ	4.31	0.83	3.52	1.00	3.68	1.13	3.67	1.14	15.84	0.00**
3. ฉันรู้สึกไม่ที่ต้องการช่วยเหลือเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง	4.54	0.75	4.16	0.93	4.17	0.96	4.03	1.05	9.00	0.00**
ค่าเฉลี่ย	4.32		3.61		3.75		3.65			

จากตารางที่ 29 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา ทัศนศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านจิตใจ (affective) พบว่าผู้บริหารอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.32) รองลงมาอยู่ในระดับค่อนข้างมาก คือผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนทั่วไป และครูผู้รับผิดชอบและ พี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม (ค่าเฉลี่ย 3.75, 3.65, 3.61) ตามลำดับ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

ตารางที่ 30 เจตคติ ด้านพฤติกรรม

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครูและพี่ เลี้ยง นักเรียน พิการเรียน รวม		ผู้ปกครอง นักเรียน		นักเรียน ทั่วไป		F	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง	4.45	0.62	4.26	0.69	4.09	0.68	4.10	0.68	11.74	0.00**
2. ฉันให้ความช่วยเหลือเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเสมอ	4.63	0.53	4.39	0.64	4.21	0.62	4.15	0.57	24.41	0.00**
3. ฉันเต็มใจช่วยสอนการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง	4.64	0.53	4.39	0.66	4.20	0.60	4.15	0.61	24.92	0.00**
4. ฉันยินดีช่วยเหลือเพื่อนที่พิการหรือมีความบกพร่องเมื่อมีโอกาสทำได้	4.64	0.62	4.42	0.68	4.23	0.66	4.16	0.70	18.93	0.00**
ค่าเฉลี่ย	4.59		4.37		4.18		4.14			

จากตารางที่ 30 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านพฤติกรรม (behavior) พบว่ากลุ่มผู้บริหารอยู่ในระดับดีมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) รองลงมาอยู่ในระดับดีมาก คือครูผู้รับผิดชอบและพี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.37, 4.18, 4.14) ตามลำดับ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อ 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพมีอะไรบ้าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล สภาพความพร้อมของโรงเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ และผู้ที่มีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติตามนโยบาย ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
จำนวน 1 คน
2. ผู้แทนจากสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 2 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์บริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม
จำนวน 1 คน
4. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม จำนวน 1 คน
5. ครูที่รับผิดชอบงานนักเรียนพิการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 1 คน
6. พี่เลี้ยงเด็กพิการที่มีประสบการณ์รับผิดชอบดูแลนักเรียนพิการในโรงเรียนมาแล้ว
อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 1 คน
7. ตัวแทนผู้ปกครองที่มีประสบการณ์รับผิดชอบดูแลนักเรียนพิการ จำนวน 1 คน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุและความพร้อม
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี จากแบบสำรวจ
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ประเด็นปัญหานำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่วมวิเคราะห์
ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล สภาพความพร้อมของโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ
นโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติ
ที่มีประสิทธิภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีผลการวิเคราะห์ตาม
องค์ประกอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) นำเสนอในรูปตารางและความเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 31 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
1. กระบวนการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง	1. ความไม่ชัดเจนของครูผู้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาเกี่ยวกับแบบคัดกรองและประเภทความพิการของเด็ก	1. ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการคัดกรองคนพิการทางการศึกษาของครูและผู้ปกครอง
	2. ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในประเภทของความพิการทางการศึกษาและประเภทความพิการทางการแพทย์ เช่น แพทย์ระบุว่าเด็กมี IQ ต่ำกว่าปกติ แต่ไม่ได้ระบุว่า เป็นความพิการทางการศึกษาประเภทใด	2. ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจากผู้มีความรู้เฉพาะทาง เช่น นักจิตวิทยา แพทย์ หรือบุคคลที่ผู้ปกครองให้ความเชื่อถือมาร่วมชี้แจงทำความเข้าใจ
	3. ผู้ปกครองไม่เชื่อมั่นในกระบวนการคัดกรองนักเรียน	3. การขอความช่วยเหลือจากทีมงานสหวิชาชีพมาร่วมทำการคัดกรองฯ
2. ไม่มีการส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาการเรียนพิการอย่างต่อเนื่อง เช่น ไม่ส่งเด็กพบแพทย์ หรือไม่ส่งต่อข้อมูลระหว่างโรงเรียน	1. ผู้ปกครองไม่เชื่อ ไม่ยอมรับว่าเด็กมีความบกพร่องทางการศึกษา	1. ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ต้องร่วมทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง
	2. เด็กส่วนใหญ่อยู่ในความปกครองของตา ยาย ญาติ ไม่ใช่พ่อแม่บางคนไม่พาเด็กไปพบแพทย์ตามนัด อาจมีสาเหตุมาจากความไม่สะดวก เช่น เวลาในการทำงาน ค่าใช้จ่ายที่จะไปพบแพทย์	2. ครูอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจเหตุผลในการนำเด็กพบแพทย์ โอกาสในการพัฒนาการของเด็กสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการส่งต่อเด็กเข้ารับการตรวจวินิจฉัย
	3. ความรักลูก ไม่อยากให้ลูกถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการหรือถูกล้อเลียน	3. ครูร่วมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้และอยู่ร่วมกับคนทั่วไปได้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
	4. นักเรียนที่เปลี่ยนชั้นเรียน เปลี่ยนครู อยู่ระหว่างการรับรู้ข้อมูล การปรับเปลี่ยน เทคนิควิธีการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน เป็นปัญหาในการจัดการชั้นเรียน	4. ครูทำการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล อย่างชัดเจน มีวิธีการปฏิบัติที่ดี ในการจัดการเรียนการสอนเด็ก ที่มีความแตกต่างกัน
	5. นักเรียนย้ายโรงเรียนและไม่ได้แจ้ง ข้อมูลความบกพร่องทางการศึกษาต่อ โรงเรียนใหม่ เพราะกลัวว่าจะถูกแยก ออกจากกลุ่มหรือถูกตีตราว่าเป็นเด็ก ที่มีความบกพร่องหรือเป็นเด็กพิการ	5. การทบทวนแนวทางปฏิบัติให้ บุคลากรในโรงเรียนรับรู้และเข้าใจ อย่างสม่ำเสมอโดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
	6. นโยบายของ สพฐ. เรื่องการทดสอบ ระดับชาติ (O-NET) แยกเด็กบกพร่อง ทางการศึกษาออกจากเด็กปกติ ทำให้ ผู้ปกครองกังวลว่าจะเป็นปัญหาถ้าไปเรียน ต่อหรือไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม	6. โรงเรียนมีการสื่อสารด้านนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่อครู และผู้ปกครองอย่างชัดเจน

จากตารางที่ 31 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน ได้แก่ การ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองคนพิการให้แก่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับ คนพิการ การทบทวนแนวทางปฏิบัติด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับบุคลากรในโรงเรียน และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการแสดงออกทางความสามารถของ คนพิการ มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความแตกต่างกัน มีการสื่อสารด้าน นโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่อครูและผู้ปกครองอย่างชัดเจน

ตารางที่ 32 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านสภาพแวดล้อม

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น โครงสร้างอาคาร ไม่เอื้อต่อการให้บริการ คนพิการ การดูแล ความปลอดภัย การจัด แหล่งเรียนรู้	<p>1. โรงเรียนส่วนใหญ่มีงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการปรับปรุงอาคาร สถานที่เพื่อเอื้อต่อการให้บริการคนพิการ</p> <p>2. สภฐ.มีงบประมาณจำกัดในการจัดสรรให้โรงเรียนเพื่อปรับปรุงซ่อมแซม</p> <p>3. ชุมชนไม่มีกำลังทรัพยากร เพียงพอที่จะสนับสนุนโรงเรียน</p> <p>4. อาคารของโรงเรียน สังกัด สภฐ. สร้างจากรูปแบบรายการที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งยังไม่รองรับคนพิการ</p>	<p>1. การเสนอขอจัดตั้งงบประมาณ สำหรับปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้ปลอดภัย พร้อมจัดการเรียนรู้และเอื้อต่อการให้บริการนักเรียนทุกคน ตามความจำเป็น</p> <p>2. สภฐ.เพิ่มการจัดสรรงบประมาณ ในการปรับปรุงซ่อมแซมโรงเรียนให้มากขึ้น โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง ในการดูแลช่วยเหลือคนพิการในชุมชน รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณ สื่อ บุคลากร และความช่วยเหลืออื่น</p> <p>3. โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญในการดูแลคนพิการในบทบาทที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการให้แก่ ผู้ปกครองและชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานความสำเร็จของคนพิการให้แก่ ผู้ปกครองและชุมชน</p> <p>4. สภฐ.ควรมีการปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อรองรับคนพิการ</p>

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
2. ความพร้อมของครูผู้สอนในการดูแลจัดการชั้นเรียนรวมซึ่งมีนักเรียนที่มีลักษณะความพิการทางการศึกษาไม่ชัดเจนหรือมีลักษณะแฝง	1. ครูไม่มีความชัดเจนในการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล	1. องค์กรความรู้ของครูที่มีต่อการศึกษาดังเด็กเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูล การค้นหาศักยภาพของเด็กที่มีอยู่เพื่อให้การช่วยเหลือและส่งเสริม เช่น การคัดลอกจากเพื่อน การให้กำลังใจ สร้างความภาคภูมิใจในสิ่งที่เด็กทำได้
	2. ครูขาดประสบการณ์และเทคนิคการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา ไม่มีเทคนิคการสอนที่ดึงความสนใจของเด็ก	2. ครูต้องพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของเด็ก การใช้เทคนิคให้เด็กทำงานตามความรับผิดชอบ กระตุ้นจากสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของเด็ก
	3. จำนวนครูไม่เพียงพอครูไม่ครบชั้น ไม่มีพี่เลี้ยงเด็กพิการช่วยดูแลเด็ก	3. ครูควรใช้วิธีการ เพื่อนช่วยเพื่อน จัดคู่มือดี เด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน
	4. ครูไม่มีเวลาสอนเสริม เช่น มีกิจกรรมพิเศษอื่น และตอนเย็นเด็กกลับบ้าน	4. ครูต้องมีใจรัก อดทน เสียสละมาก เป็นพิเศษ และหาช่วงเวลาเสริมกิจกรรม โดยครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนควรมีการสื่อสารที่ดีต่อกัน ร่วมรับทราบปัญหา ร่วมแก้ไขช่วยเหลือเด็กพิการและการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือขณะเด็กอยู่ที่บ้าน

จากตารางที่ 32 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสิ่งแวดลอมทางกายภาพ การปรับปรุงอาคารสถานที่ ปรับภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน การประชาสัมพันธ์ผลงานของคนพิการให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน

ตารางที่ 33 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
1. ขาดความช่วยเหลือด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจจากเครือข่าย เพื่อการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ	1. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน ไม่มีองค์ความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนเพียงพอสำหรับการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ	1. การสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การจัดอบรมปฏิบัติการ พัฒนาศักยภาพการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ การนิเทศ กำกับ ติดตาม รวมถึงการให้ความรู้ที่ถูกต้อง แก่ครูและผู้ปกครอง การส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้วยการแลกเปลี่ยนในเวทีวิชาการ ทุกระดับ
	2. ครูขาดองค์ความรู้ด้านการจัดทำและ การใช้แผนจัดการเรียนรู้สำหรับคนพิการ	2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษ ร่วมมือจัดอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำและ การใช้แผนจัดการเรียนรู้สำหรับคนพิการให้แก่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการ
	3. โรงเรียนขาดการเชื่อมต่อกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยกลุ่มส่งเสริมการศึกษาร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุน นักจิตวิทยา นักวิชาการศึกษา ร่วมวิเคราะห์ปัญหากับโรงเรียน โรงเรียนประสานกับ โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการเป็นรายกรณี

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
		และการประชาสัมพันธ์ผลงานที่ประสบความสำเร็จของเด็กพิการให้ผู้ปกครองและคนทั่วไปได้รับทราบ
	4. พ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจในสิทธิของคนพิการและเข้าไม่ถึงหน่วยงานที่ให้การดูแลช่วยเหลือคนพิการ และไม่มีเวลาดูแลเด็กพิการ เพราะต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ และ มีความกังวลด้านค่าใช้จ่ายในการ นำคนพิการไปรับบริการต่าง ๆ	4. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน จัดทำสื่อองค์ความรู้เป็นข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่ายเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางกลุ่มไลน์ เฟสบุ๊ก เครื่องมือสื่อสารของหมู่บ้าน เช่น หอกระจายข่าว วิทยุท้องถิ่น ผ่านผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน อสม. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล
2. ครูผู้สอนมีความยุ่งยากในกระบวนการ เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่มีนักเรียนพิการหลายประเภทเรียนรวมอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน	1. ไม่มีครูเดินสอน ไม่มีครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนมีครูไม่ครบชั้น ครูคนเดียวรับผิดชอบงานหลายด้าน ครูไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการสอนเสริม 2. ไม่ได้รับการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการ 3. การจัดสรรงบประมาณสำหรับพี่เลี้ยงเด็กพิการไม่ต่อเนื่อง	1. สพฐ.ควรมีมาตรการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับครูประจำการ พี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ไม่ทิ้งระยะห่าง 2. สพฐ.ควรจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้ครบทุกโรงเรียน 3. สพฐ.ควรพิจารณาให้ความมั่นคงกับงานพี่เลี้ยงเด็กพิการ ให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน ควรจัดงบประมาณสวัสดิการและให้เงินเดือนตามวุฒิ เป็นปัจจุบัน
3. ครู ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดทำแผน IEP, IIP และการนำไปใช้	1. ครู ผู้ปกครอง ไม่ได้รับการอบรมปฏิบัติการทำแผนฯ ไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตามโครงสร้างการจัดทำแผน IEP และ IIP และครูไม่ได้นำแผน IIP ซึ่งเป็นแผนย่อยระยะสั้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดอบรมปฏิบัติการจัดทำแผนฯ โดยกำหนดผู้เข้ารับการอบรมหลักเป็นครูผู้สอนผู้บริหารโรงเรียนต้องชัดเจนเรื่องการรับเด็กพิการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคณะกรรมการฯ นิเทศกำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
4. โรงเรียนไม่ได้จัดทำ รายงานการประเมิน ตนเอง : SAR (ระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สำหรับ นักเรียนพิการเรียนรวม)	1. ความเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ชัดเจน ในการจัดทำรายงานการประเมิน ตนเอง : SAR (นักเรียนพิการ เรียนรวม) 2. กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้ มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษา พิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยไม่ได้ระบุมตรฐาน การเรียนรวมไว้ในประกาศฉบับนี้ จึงเป็นสาเหตุที่โรงเรียนไม่ได้ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	1. โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำ รายงานการประเมินตนเอง : SAR (ระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สำหรับนักเรียนพิการ เรียนรวม) ไว้ในระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจมีการนิเทศ กำกับติดตาม ส่งเสริมกระบวนการทำงานร่วมกับ ระบบประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

จากตารางที่ 33 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม
โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
ได้แก่ การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผนจัดการเรียนรู้สำหรับคนพิการให้แก่ครู
และบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการ การสนับสนุนทีมงานให้การดูแลช่วยเหลือ นิเทศ กำกับติดตาม
โรงเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมดูแล
ช่วยเหลือคนพิการ เช่น องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการ
ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และการนิเทศ กำกับติดตาม ส่งเสริมกระบวนการทำงานร่วมกับ
ระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 34 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านเครื่องมือ

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
1. เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษาไม่เพียงพอ	<p>1. เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ สำหรับพัฒนาเพื่อกบพร่องทางการศึกษา มีราคาแพงหาซื้อได้ยาก</p> <p>2. รายการรหัสสื่อที่ระบุในคู่มือทางการศึกษา ไม่มีให้บริการในร้านค้า บางรายการเลิกผลิตแล้ว แต่มีสื่อรายการใหม่มาแทน (คู่มือฯ ยังไม่ได้รับบริการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน)</p> <p>3. จำนวนนักเรียนที่ขอรับบริการคู่มือทางการศึกษามีจำนวนมาก แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำกัด</p>	<p>1. โรงเรียนควรจัดทำแผน IEP ขอรับการสนับสนุนจากศูนย์การศึกษาพิเศษและรับการชี้แจงการจัดงบประมาณคู่มือทางการศึกษาตามที่ได้รับจัดสรร</p> <p>2. หน่วยงานฯ ควรปรับปรุงรายการรหัสในคู่มือสื่อฯ ให้เป็นปัจจุบัน การชี้แจงข้อมูลจากศูนย์การศึกษาพิเศษ รวมถึงข้อยกเว้นที่เป็นแนวปฏิบัติของระเบียบพัสดุที่เป็นแนวทางเดียวกัน</p> <p>3. สพฐ. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ กับจำนวนข้อมูลเด็กพิการในแต่ละปี และโรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายจากหน่วยงานรัฐ เอกชนและองค์กรท้องถิ่น มีการนำเสนอข้อมูลผลงานความสำเร็จของเด็กพิการ ผ่านระบบSocial media</p>
2. งบประมาณไม่เพียงพอ	1. งบประมาณที่โรงเรียนได้รับมีจำกัด (งบรายหัวปกติ)	1. สพฐ.ควรตั้งงบประมาณสนับสนุนรายหัวสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษา (จัดสรรเพิ่มเติม) เหมือนงบประมาณเด็กยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ปัจจัยที่ส่งผล
3. การสนับสนุนคู่มือ ทางการศึกษาเพื่อเด็ก ที่มีความบกพร่อง ทางการศึกษา มีข้อจำกัด ในจัดสรร รายการ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อ การผลิตสื่อ	1. การขอรับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บางชนิดในรหัส บัญชี ค เพื่อใช้ ในการผลิตสื่อ มีเงื่อนไขระบุ เช่น ครู ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการผลิต สื่อจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ทำให้ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนสื่อฯ ไม่ตรงกับความต้องการ	1. โรงเรียนควรจัดทำแผน IEP และ รายงานในระบบ SET เพื่อให้ศูนย์ การศึกษาพิเศษมีข้อมูลในการจัดสรร คู่มือทางการศึกษาและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาร่วมกับศูนย์การศึกษา พิเศษจัดอบรมการผลิตสื่อเพื่อให้ครู สามารถขอสื่อฯให้ตรงกับพัฒนา เด็กพิการ
4. ขาดการสนับสนุนครู การศึกษาพิเศษและ นักวิชาชีพอื่น	1. โรงเรียนไม่รู้วิธีการ ขั้นตอน ในการ ขอรับการสนับสนุนครูการศึกษา พิเศษและนักวิชาชีพอื่น 2. โรงเรียนขาดการประสานงาน ที่ดี ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหาร จัดการด้านการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม	1. โรงเรียนควรประสานกับศูนย์การศึกษา พิเศษเพื่อขอรับการช่วยเหลือด้าน ครู บุคลากร นักวิชาชีพอื่น 2. โรงเรียนควรประสานกับศูนย์การศึกษา พิเศษ เพื่อขออนักกิจกรรมบำบัดหรือ นำเด็กเข้ารับบริการกิจกรรมบำบัด ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมี ทีมงานติดตาม แนะนำให้ความช่วยเหลือ

จากตารางที่ 34 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม
โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ด้านเครื่องมือ ได้แก่ การกำกับ
ติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติทุกระดับ การจัดสรรงบประมาณ
สนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การจัดสรรสื่อ อุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อจำนวนคนพิการที่
เพิ่มขึ้น การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ในด้านปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1. โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีงานนโยบายเร่งด่วนเข้ามาแทรกมาก
ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อภาระงานของบุคลากรและความต่อเนื่องในการ
ขับเคลื่อนงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรม
ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจากต้นสังกัด มีผลกระทบต่อการจัดโครงการและกิจกรรมที่จะ
สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การจัดอบรมพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การจัดเวที
วิชาการ (Best Practice) และการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

จากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ร่วมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากตารางที่ 31 – 35 มาสรุปประเด็นสำคัญ นำเสนอในตารางที่ 35 ดังนี้

ตารางที่ 35 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

โครงสร้างซีท	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ
ด้านนักเรียน (S: Students)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองคนพิการให้แก่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการ 2. การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการแสดงออกทางความสามารถของคนพิการ
ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปรับภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 2. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน 3. การประชาสัมพันธ์ผลงานของคนพิการให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
ด้านการเรียน การสอน (A: Activities)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผนจัดการเรียนรู้สำหรับคนพิการให้แก่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการ 2. การสนับสนุนทีมงานให้การดูแลช่วยเหลือ นิเทศ กำกับติดตามโรงเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 3. การสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมดูแลช่วยเหลือคนพิการ เช่น องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4. การส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ด้านเครื่องมือ (T: Tools)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำกับติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ 2. การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 3. การจัดสรรสื่อ อุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อจำนวนคนพิการที่เพิ่มขึ้น 4. การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ

จากตารางที่ 35 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองคนพิการและการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการ

จัดการเรียนรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการและการประชาสัมพันธ์ผลงานของคนพิการ ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผนจัดการเรียนรู้ การสนับสนุนทีมงานให้การดูแลช่วยเหลือ นิเทศ กำกับติดตามโรงเรียน การสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนและการส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการ และด้านเครื่องมือ ได้แก่ การกำกับติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ การจัดสรรงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์และการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อ 4 ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีสาระสำคัญอย่างไร ข้อเสนอเชิงนโยบายมีความถูกต้อง เหมาะสม มีประโยชน์ และเป็นไปได้ เพียงใด

ผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญและร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย (policy proposal) ใช้กรอบความคิดการวิจัยโดยปรับปรุงตามแนวคิดของ Dye (1984) ใช้การวิเคราะห์เอกสารและการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กำหนดผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายใช้เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน 5 ระดับ กำหนดคุณลักษณะของผู้เข้าร่วมการสัมมนาโดยเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จำนวน 1 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเอกชน จำนวน 1 คน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน 4 คน
6. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน 1 คน

สาระสำคัญจากการสังเคราะห์เอกสารซึ่งเป็นผลที่ได้รับจากกระบวนการวิจัย ได้นำมาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีองค์ประกอบ คือ 1. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย 3 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร และด้านกระบวนการจัดการ 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน (รร.) ระดับสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา(สพป.) และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

หน่วยงานระดับโรงเรียน (รร.)

1. การจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับผู้ปฏิบัติงาน
 - 1.1 ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับผู้ปฏิบัติงานทุกคน
 - 1.2 ผู้บริหารต้องจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนเพื่อการเรียนรวม
 - 1.3 ผู้บริหารควรเชิญบุคคลภายนอกผู้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นวิทยากรในการประชุม
2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการคัดกรองคนพิการอย่างทั่วถึง
3. การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนชั้นเรียนรวม
 - 3.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูบุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการชั้นเรียนรวมอย่างสม่ำเสมอ
 - 3.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ
 - 3.3 โรงเรียนควรเชิญบุคคลภายนอกผู้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาเป็นวิทยากรพัฒนาศักยภาพให้แก่ครูและบุคลากร
 - 3.4 โรงเรียนควรส่งเสริมการพัฒนาครูให้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน
 - 3.5 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้มีความชัดเจนในการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อฯ สำหรับคนพิการ
5. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำวิจัยและนวัตกรรมสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
6. ผู้บริหารควรส่งเสริมครูทุกชั้นจัดทำวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาแบบเรียนรวม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง

7. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีมาตรการสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการ

หน่วยงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจัดหลักสูตรอบรมพัฒนาความรู้ด้านการคัดกรองคนพิการให้แก่บุคลากรทางการศึกษาทุกปี
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจัดหลักสูตรพัฒนาครูด้านการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อฯ สำหรับคนพิการ
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จัดหลักสูตรพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยและนวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการศึกษาแบบเรียนรวม ในระดับเขตพื้นที่ฯ และระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่อง
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรมีมาตรการสร้างขวัญกำลังใจบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการในระดับเขตพื้นที่ฯ

หน่วยงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการศึกษาแบบเรียนรวม ระดับภาค ระดับประเทศ อย่างต่อเนื่อง
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งพี่เลี้ยงเด็กพิการมีความมั่นคงและมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน (ปัจจุบันมีการต่อสัญญาเป็นงวดระยะสั้น)

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร

หน่วยงานระดับโรงเรียน (รร.)

1. ด้านการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาอาคารสถานที่ทางกายภาพที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการบริการคนพิการ
 - 1.1 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการพัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของทุกคนและเอื้อต่อการให้บริการคนพิการ
 - 1.2 โรงเรียนควรพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปรับภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยและสะดวกสำหรับคนพิการ
2. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง
3. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ครูผู้ดูแลเด็กพิการในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

4. โรงเรียนควรทำการคัดกรองนักเรียนและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ (IEP) เสนอต่อศูนย์การศึกษาพิเศษให้ทันตามกำหนดการ
5. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างต่อเนื่อง
 - หน่วยงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)**
 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับเขตพื้นที่ฯ และระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่อง
 - หน่วยงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)**
 1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เอื้อต่อการให้บริการคนพิการ
 2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับภาค ระดับประเทศ อย่างต่อเนื่อง
 3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการจัดตั้งงบประมาณอุดหนุนรายหัวสำหรับเด็กพิการ (จัดสรรเพิ่มเติมเป็นรายบุคคล)
 4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรคู่มือการศึกษาให้เพียงพอ กับจำนวนข้อมูลเด็กพิการที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี
 5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคณะกรรมการฯ ควรมีการปรับปรุงรายการในคู่มือสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้เป็นปัจจุบัน
 6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายกรอบอัตรากำลัง ในการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม
 7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างสม่ำเสมอ

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านกระบวนการจัดการ

หน่วยงานระดับโรงเรียน (รร.)

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - 1.1 โรงเรียนควรจัดทำแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้รับทราบโดยทั่วกัน
 - 1.2 โรงเรียนควรสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารเชิงบวกกับผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายรวมถึงผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมพัฒนาศักยภาพของคนพิการ
2. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้คนพิการได้แสดงออกทางความสามารถตามศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ

3. โรงเรียนควรส่งเสริมความสามารถของคนพิการทุกด้านเต็มศักยภาพ
4. โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ความสามารถของคนพิการทุกช่องทางเพื่อสร้างแรงจูงใจความภาคภูมิใจให้คนพิการและสื่อสารให้ชุมชนได้รับทราบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
5. โรงเรียนควรประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นักจิตวิทยาฯ และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม เพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและช่วยเหลือนักเรียนรายกรณี
6. โรงเรียนควรประสานทีมงานสหวิชาชีพ โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ความช่วยเหลือรายกรณี
7. โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้นำชุมชน องค์การปกครองท้องถิ่น สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือคนพิการ ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ การช่วยเหลือต่าง ๆ
8. โรงเรียนควรประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล เพื่อขอรับความช่วยเหลือด้านบุคลากร วิทยากร ทีมงานสหวิชาชีพ ในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ
9. โรงเรียนควรประสานกับผู้ปกครอง โรงพยาบาล เพื่อส่งต่อคนพิการเข้ารับการรักษาตามกระบวนการที่ถูกต้อง
10. โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาล องค์กรเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อร่วมกันให้การดูแลช่วยเหลือคนพิการ
11. โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือคนพิการ ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน
12. โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน นิเทศ กำกับติดตามการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ชัดเจน

หน่วยงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพฐ.)

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้กว้างขวาง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรจัดให้มีเวทีการแสดงผลออกทางความสามารถของคนพิการอย่างหลากหลายในระดับสำนักงานเขตฯ และระดับจังหวัด
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรประสานความช่วยเหลือกับหน่วยที่เกี่ยวข้องให้การดูแลช่วยเหลือหรือส่งต่อคนพิการ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตามให้การช่วยเหลือโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดให้มีเวทีการแสดงผลทางความสามารถของคณพิการอย่างหลากหลายในระดับภาคและระดับประเทศ
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

การตรวจสอบสาระสำคัญและร่างข้อเสนอเชิงนโยบายโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เป็นการตรวจสอบตามแนวมาตรฐานของการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, อ้างอิงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554, น. 178-180) 4 หมวด คือ 1. ความถูกต้อง (Accuracy) 2. ความเหมาะสม (Propriety) 3. การใช้ประโยชน์ (Utility) และ 4. ความเป็นไปได้ (Feasibility) แปลผลความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981, p.182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00- 1.49	หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 36 ตารางแสดงการตรวจสอบขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

ที่	ขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา	ถูกต้อง		เหมาะสม	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การศึกษาปัญหาเชิงนโยบายจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย					
1	ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตาม โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้แบบสำรวจสภาพการดำเนินงาน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ จัดหมวดหมู่	4.7	0.48	4.6	0.52
2	ศึกษาปัญหาและสภาพความพร้อมของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้ แบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทางสถิติ จัดหมวดหมู่	4.9	0.32	4.6	0.52

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ที่	ขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา	ถูกต้อง		เหมาะสม	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การศึกษาปัญหาเชิงนโยบายจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย					
3	ศึกษาสาเหตุของปัญหาและสภาพความพร้อมของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างนำข้อมูล มาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่	4.5	0.71	4.6	0.52
4	ศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้แบบวัดเจตคตินำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ	4.4	0.84	4.1	0.74
5	วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล สภาพความพร้อมของโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	5.0	0.00	5.0	0.00
การจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย					
6	สังเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการวิจัยที่ค้นพบ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมวิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล ตรวจสอบสาระสำคัญ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	5.0	0.00	5.0	0.00
ค่าเฉลี่ย		4.74		4.65	
ระดับ		มากที่สุด		มากที่สุด	

จากตารางที่ 36 การตรวจสอบผลการดำเนินการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ ด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 และ 4.65 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล สภาพความพร้อมของโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการสังเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการวิจัยที่ค้นพบ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมวิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล การตรวจสอบสาระสำคัญ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัด

อุตรดิตถ์ โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผลการตรวจสอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 สำหรับการศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยใช้แบบวัดเจตคติ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ ผลการตรวจสอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้งด้านความถูกต้องและความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.4 และ 4.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ตารางแสดงผลการตรวจสอบด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน				
1.1	ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการ การศึกษาแบบเรียนรวมให้กับผู้ปฏิบัติงานทุกคน	4.9	0.32	4.7	0.48
1.2	ผู้บริหารต้องจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียน รวมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนพิการเรียนร่วม	4.9	0.32	5.0	0.00
1.3	ผู้บริหารควรเชิญบุคคลภายนอกผู้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมมาวิทยากรในการประชุม	4.9	0.32	4.5	0.53
2.	การส่งเสริมพัฒนาความรู้ครูบุคลากรทางการศึกษาด้านการคัดกรอง คนพิการ				
2.1	โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา ความรู้ด้านการคัดกรองคนพิการอย่างทั่วถึง	5.0	0.00	4.4	0.52
2.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดจัดหลักสูตรอบรมพัฒนาความรู้ ด้านการคัดกรองคนพิการให้แก่บุคลากรทางการศึกษาทุกปี	5.0	0.00	4.4	0.32
3.	การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนชั้นเรียนรวม				
3.1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูบุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพ ด้านการจัดการชั้นเรียนรวมอย่างสม่ำเสมอ	5.0	0.00	4.9	0.32
3.2	ผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงาน อย่างสม่ำเสมอ	4.8	0.42	5.0	0.00
3.3	โรงเรียนควรเชิญบุคคลภายนอกผู้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมมาเป็นวิทยากรพัฒนาศักยภาพให้แก่ครูและบุคลากร	4.9	0.32	5.0	0.00

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3.4	โรงเรียนควรส่งเสริมการพัฒนาครูให้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน	5.0	0.00	4.4	0.52
3.5	โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้มีความชัดเจนในการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5.0	0.00	4.5	0.53
4.	การส่งเสริมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ				
4.1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ	5.0	0.00	5.0	0.00
4.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จัดหลักสูตรพัฒนาครูด้านการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ	4.7	0.48	4.5	0.53
5.	การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาแบบเรียนรวม				
5.1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำวิจัยและนวัตกรรมสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	5.0	0.00	4.7	0.48
5.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จัดหลักสูตรพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยและนวัตกรรมจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	5.0	0.00	4.8	0.42
5.3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับครู	4.9	0.32	4.1	0.32
6.	การส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง				
6.1	ผู้บริหารควรส่งเสริมครูทุกชั้นจัดทำวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาแบบเรียนรวม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	5.0	0.00	4.9	0.32
6.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการศึกษาแบบเรียนรวม ระดับเขตพื้นที่ และระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่อง	5.0	0.00	4.3	0.48
6.3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการศึกษาแบบเรียนรวม ระดับภาค ระดับประเทศ อย่างต่อเนื่อง	5.0	0.00	4.0	0.00

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
7.	การสนับสนุนขวัญกำลังใจบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแล เด็กพิการ				
7.1	ผู้บริหารโรงเรียนควรมีมาตรการสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการ	4.2	0.42	4.0	0.00
7.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรมีมาตรการสร้างขวัญ กำลังใจบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการ ในระดับเขตพื้นที่	4.9	0.32	3.4	0.52
7.3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุง หลักเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งที่เลี้ยงเด็กพิการมีความมั่นคง และมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน (ปัจจุบันมีการต่อสัญญาเป็นงวด ระยะสั้น)	4.9	0.32	3.4	0.52
	ค่าเฉลี่ย	4.90	0.19	4.47	0.23
	ค่าระดับ	มากที่สุด		มาก	

จากตารางที่ 37 การตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านการ
พัฒนาศักยภาพบุคลากร ในด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 และ
ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.47 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย
5.0 ได้แก่ ข้อ 2 การส่งเสริมพัฒนาความรู้บุคลากรทางการศึกษาด้านการคัดกรองคนพิการ และ
ข้อ 6 การส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่พบว่า
อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.2 ได้แก่ ข้อ 7.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีมาตรการสร้างขวัญกำลังใจ
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการ

ด้านความเป็นไปได้พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.0 ได้แก่ ข้อ 1.2 ผู้บริหาร
ต้องจัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนพิการเรียนร่วม ข้อ 3.2 ผู้บริหารควร
ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ ข้อ 3.3 โรงเรียนควรเชิญ
บุคคลภายนอกผู้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาเป็นวิทยากรพัฒนาศักยภาพให้แก่ครู

และบุคลากร และข้อ 4.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำแผน IEP และการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ ส่วนข้อที่มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.4 ได้แก่ ข้อ 7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรมีมาตรการสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการ และ ข้อ 7.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งพี่เลี้ยงเด็กพิการมีความมั่นคง และมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน (ปัจจุบันมีการต่อสัญญาเป็นงวดระยะสั้น)

ตารางที่ 38 ตารางแสดงผลการตรวจสอบด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาอาคารสถานที่ทางกายภาพที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการบริการคนพิการ				
	1.1 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการพัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของทุกคนและเอื้อต่อการให้บริการคนพิการ	5.0	0.00	3.6	0.7
	1.2 โรงเรียนควรพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปรับภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยและสะดวกสำหรับคนพิการ	5.0	0.00	3.6	0.52
2.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างให้เอื้อต่อการให้บริการคนพิการ	3.6	0.52	1.6	0.52
3.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง				
	3.1 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง	4.1	0.32	3.4	0.52
	3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับเขตพื้นที่ฯ และระดับจังหวัด	4.6	0.52	3.0	0.00
	3.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีเวทีวิชาการด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับภาค ระดับประเทศ	4.6	0.52	3.0	0.00
4.	การจัดตั้งงบประมาณอุดหนุนรายหัวสำหรับเด็กพิการ (จัดสรรเพิ่มเติม)				
	4.1 โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ครูผู้ดูแลเด็กพิการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน	4.6	0.52	3.0	0.00

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
4.2	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งงบประมาณ อุดหนุนรายหัวสำหรับเด็กพิการ (จัดสรรเพิ่มเติมเป็นรายบุคคล)	5.0	0.00	2.6	0.52
5.	การสนับสนุนคู่มือการศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนข้อมูลเด็กพิการ				
5.1	โรงเรียนควรทำการคัดกรองนักเรียนและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ (IEP) เสนอต่อศูนย์การศึกษาพิเศษให้ทันตามกำหนดการ	5.0	0.00	4.4	0.52
5.2	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรคู่มือ การศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนข้อมูลเด็กพิการที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี	5.0	0.00	2.3	0.48
5.3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคณะกรรมการฯ ควรมีการปรับปรุงรายการในคู่มือสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และความ ช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้เป็นปัจจุบัน	5.0	0.00	1.8	0.42
6.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายกรอบอัตรากำลัง ในการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียน รวม	5.0	0.00	1.6	0.52
7.	การจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการ				
7.1	โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยง เด็กพิการ	5.0	0.00	2.3	0.48
7.2	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณ ในการพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างสม่ำเสมอ	5.0	0.00	2.0	0.00
	ค่าเฉลี่ย	4.75	0.20	2.73	0.25
	ค่าระดับ	มากที่สุด		ปานกลาง	

จากตารางที่ 38 การตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมใน
โรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร
ในด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 4.75
และ 2.73 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย
5.0 ได้แก่ ข้อ 1 การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาอาคารสถานที่ทางกายภาพที่ปลอดภัยและ
เอื้อต่อการบริการคนพิการ ข้อ 4.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งงบประมาณ
อุดหนุนรายหัวสำหรับเด็กพิการ (จัดสรรเพิ่มเติมเป็นรายบุคคล) ข้อ 5 การสนับสนุนคู่มือการศึกษา

ให้เพียงพอกับจำนวนข้อมูลเด็กพิการ ข้อ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายกรอบอัตรากำลังในการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม และข้อ 7 การจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการ ส่วนข้อที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.6 ได้แก่ ข้อ 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างให้เอื้อต่อการให้บริการคนพิการ

ด้านความเป็นไปได้พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.4 ได้แก่ ข้อ 5.1 โรงเรียนควรทำการคัดกรองนักเรียนและจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ (IEP) เสนอต่อศูนย์การศึกษาพิเศษให้ทันตามกำหนดการ ส่วนข้อที่มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.6 ได้แก่ ข้อ 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างให้เอื้อต่อการให้บริการคนพิการ และ ข้อ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายกรอบอัตรากำลังในการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตารางที่ 39 แสดงผลการตรวจสอบด้านกระบวนการจัดการ

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านกระบวนการจัดการ	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1.	การประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ				
1.1	โรงเรียนควรจัดทำแผนพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้รับทราบโดยทั่วกัน	5.0	0.00	4.3	0.48
1.2	โรงเรียนควรสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารเชิงบวกกับผู้ปฏิบัติทุกระดับ รวมถึงผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมพัฒนาศักยภาพของคนพิการ	5.0	0.00	4.7	0.48
1.3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้กว้างขวาง	4.9	0.32	4.0	0.00
2.	การส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนการสอนและเวทีวิชาการสำหรับเด็กพิการ				
2.1	โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้คนพิการได้แสดงออกทางความสามารถตามศักยภาพ อย่างสม่ำเสมอ	5.0	0.00	5.0	0.00
2.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรจัดให้มีเวทีการแสดงผลงานความสามารถของคนพิการอย่างหลากหลายในระดับสำนักงานเขตฯ และระดับจังหวัด	5.0	0.00	4.0	0.00

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านกระบวนการจัดการ	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
2.3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดให้มีเวที การแสดงผลงานความสามารถของคนพิการอย่างหลากหลาย ในระดับภาคและระดับประเทศ	5.0	0.00	4.0	0.00
3.	การประชาสัมพันธ์ผลงานที่ประสบความสำเร็จและศักยภาพของ คนพิการ				
3.1	โรงเรียนควรส่งเสริมความสามารถของคนพิการทุกด้านเต็มศักยภาพ	5.0	0.00	5.0	0.00
3.2	โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ความสามารถของคนพิการทุกช่องทาง เพื่อสร้างแรงจูงใจ ความภาคภูมิใจให้คนพิการและสื่อสารให้ชุมชน ได้รับทราบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ	4.8	0.42	4.2	0.42
4.	การประสานทีมงานสหวิชาชีพ เครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลช่วยเหลือคนพิการ				
4.1	โรงเรียนควรประสานนักจิตวิทยาฯ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและช่วยเหลือนักเรียนรายกรณี	4.7	0.48	4.2	0.42
4.2	โรงเรียนควรประสานทีมงานสหวิชาชีพ โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษา พิเศษ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ความช่วยเหลือรายกรณี	4.7	0.48	4.8	0.42
4.3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรประสานความช่วยเหลือ กับหน่วยที่เกี่ยวข้องให้การดูแลช่วยเหลือหรือส่งต่อคนพิการ	4.7	0.48	4.2	0.42
5.	การประสานเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนทรัพยากร ในชุมชน				
5.1	โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้นำชุมชน องค์กร ปกครองท้องถิ่น สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแล ช่วยเหลือคนพิการ ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การช่วยเหลือต่าง ๆ	5.0	0.00	4.3	0.48
5.2	โรงเรียนควรประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล เพื่อขอรับความช่วยเหลือด้านบุคลากร วิทยากร ทีมงานสหวิชาชีพ ในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ	5.0	0.00	4.2	0.42
5.3	โรงเรียนควรประสานกับผู้ปกครอง โรงพยาบาล เพื่อส่งต่อคนพิการ เข้ารับการบำบัดรักษาตามกระบวนการที่ถูกต้อง	5.0	0.00	4.2	0.42

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านกระบวนการจัดการ	ใช้ประโยชน์		เป็นไปได้	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
6.	การส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ เอกชน องค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ				
6.1	โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาล องค์กร เอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อร่วมกันให้การดูแลช่วยเหลือ คนพิการ	5.0	0.00	4.5	0.53
6.2	โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแล ช่วยเหลือคนพิการทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน	5.0	0.00	4.6	0.52
7.	การแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ				
7.1	โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน นิเทศ กำกับติดตาม การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	5.0	0.00	5.0	0.00
7.2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตามให้การช่วยเหลือโรงเรียน	5.0	0.00	5.0	0.00
7.3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรติดตามการนำ นโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	5.0	0.00	4.0	0.00
	ค่าเฉลี่ย	4.94	0.20	4.43	0.23
	ค่าระดับ	มากที่สุด		มาก	

จากตาราง การตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน
ประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านกระบวนการ
จัดการด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.94
และ 4.43 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมี
ค่าเฉลี่ย 4.7 – 5.0 ส่วนด้านความเป็นไปได้ พบว่า ข้อที่มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย
5.0 ได้แก่ ข้อ 2.1 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้คนพิการได้แสดงออกทางความสามารถตามศักยภาพ
อย่างสม่ำเสมอ ข้อ 3.1 โรงเรียนควรส่งเสริมความสามารถของคนพิการทุกด้านเต็มศักยภาพ
ข้อ 7.1 โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน นิเทศ กำกับติดตามการจัดการศึกษา
แบบเรียนรวม และข้อ 7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษแต่งตั้ง
คณะกรรมการนิเทศ กำกับติดตามให้การช่วยเหลือโรงเรียน และข้อที่มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ย 4.0 ได้แก่ ข้อ 1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ ความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้กว้างขวาง ข้อ 2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดให้มีเวทีการแสดงผลงานความสามารถของคนพิการอย่างหลากหลายในระดับสำนักงานเขต และระดับจังหวัด ข้อ 2.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดให้มีเวทีการแสดงผลงานความสามารถของคนพิการอย่างหลากหลาย ในระดับภาคและระดับประเทศ และข้อ 7.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 40 สรุปผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน ประถมศึกษา ภูมิศึกษา จังหวัดอุดรธานี ด้านการใช้ประโยชน์และความเป็นไปได้

ที่	แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย	ใช้ประโยชน์	
		ค่าเฉลี่ย	เป็นไปได้
1	ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.90	4.47
2	ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร	4.75	2.73
3	ด้านกระบวนการจัดการ	4.94	4.43
	ค่าเฉลี่ย	4.86	3.88
	ค่าระดับ	มากที่สุด	มาก

จากตารางที่ 40 ผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา ภูมิศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย พบว่า โดยภาพรวมด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (4.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านความเป็นไปได้โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก (3.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ ด้านกระบวนการจัดการ อยู่ในระดับมาก (4.47, 4.43) ส่วนด้านงบประมาณและการสนับสนุน ทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง (2.73)

ตารางที่ 41 สรุปผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียน
ประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

ที่	มิติด้านมาตรฐานการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าระดับ
1	ความถูกต้อง (Accuracy)	4.74	มากที่สุด
2	ความเหมาะสม (Propriety)	4.65	มากที่สุด
3	การใช้ประโยชน์ (Utility)	4.86	มากที่สุด
4	ความเป็นไปได้ (Feasibility)	3.88	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 41 สรุปผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามมาตรฐานการประเมิน 4 หมวด
ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านการใช้ประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวม
พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มากที่สุด 3 ด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ (4.86) ด้านความถูกต้อง (4.75) และ
ด้านความเหมาะสม (4.65) ยกเว้นด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (3.88)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี 2. ศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี 3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และ 4. นำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและแบบวัดเจตคติ เครื่องมือเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบไค-สแควร์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการวิเคราะห์สามเส้า ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 57,880 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเป็นโรงเรียนที่มีรายงานนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2561 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน ระพินทร์ โพธิ์ศรี, 2557, น.239) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในโรงเรียนจำนวน 132 หน่วย โรงเรียน รวม 994 คน

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยใช้แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู จำนวน 318 คน
2. ศึกษาปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยใช้แบบสอบถามปัญหาเป็นแบบตรวจสอบรายการ 5 ระดับ และ

แบบปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 132 คน ครู 186 คน ศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องโดยใช้แบบวัดเจตคติเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ ความตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 132 คน ครู 186 คน ผู้ปกครอง 338 คน และนักเรียน 338 คน

3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ใช้แบบสนทนากลุ่มการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยจัดการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ กำหนดคุณลักษณะผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาพิเศษผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษเรียนรวม ผู้แทนจากศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กพิการและตัวแทนผู้ปกครอง รวมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน

4. เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการใช้แบบการสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยกำหนดคุณลักษณะผู้ร่วมสัมมนาเป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายใช้เกณฑ์มาตรฐานการประเมิน 5 ระดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย นำเสนอตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) 4 ด้านโดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้าน สภาพแวดล้อม (89.70, 89.09, 87.95) ยกเว้นด้านเครื่องมือมีการดำเนินงานในระดับมาก (60.23)
2. ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

2.1 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม โดยภาพรวมเป็นปัญหาค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาที่มีค่าระดับค่อนข้างมาก (ค่าระดับ ร้อยละ 40 ขึ้นไป) แยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเครื่องมือมี 8 ประเด็น ด้านสภาพแวดล้อมมี 6 ประเด็น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมี 3 ประเด็น และด้านนักเรียนมี 2 ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ด้านเครื่องมือ พบประเด็นที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุด (50 % ขึ้นไป) คือ โรงเรียนไม่มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน (59.6%) โดยเป็นปัญหามากที่สุดสำหรับผู้บริหาร (76.3%) แต่เป็นปัญหาค่อนข้างมากสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (47.5%) และไม่มีครูสอนเสริมหรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป (53.2%) โดยเป็นปัญหามากที่สุดสำหรับผู้บริหาร (72.5%) แต่เป็นปัญหาพอสมควร สำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (39.3%) ซึ่งมีความเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

สาเหตุของปัญหาด้านเครื่องมือ พบว่า ผู้ปกครองขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของความพิการ ไม่ยอมรับว่าเด็กมีปัญหาหรือมีลักษณะของความพิการ ผู้ปกครองมีปัญหาด้านเศรษฐกิจครอบครัวจึงไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับการบำบัดรักษา ผู้ปกครองไม่มีเวลากำกับดูแล รักษาฟื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนตามลักษณะอาการที่ปรากฏได้ทันเวลา ขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับครู ครูไม่มีความรู้เฉพาะทางในการดูแลฟื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนตามลักษณะของความพิการ การนำนักเรียนพบแพทย์เฉพาะทางเพื่อตรวจวินิจฉัยต้องรอกตามกำหนดนัดหมายหลายเดือน จำนวนนักเรียนพิการเรียนรวมมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำกัด สื่อฯ ที่ได้รับจากคู่มือการศึกษาบางรายการไม่สามารถหาซื้อได้ (ทางร้านค้าแจ้งว่าเลิกผลิตแล้ว) โรงเรียนไม่ได้จัดทำแผน IEP เพื่อขอรับการสนับสนุนคู่มือการศึกษา โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับคนพิการ การจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการจาก สพฐ.ได้รับไม่ครบทุกโรงเรียน (การจัดสรรไม่ต่อเนื่อง) ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะเข้ามาช่วยงานในโรงเรียน โรงเรียนไม่ได้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ละหน่วยงานต่างมีข้อจำกัดด้านบุคลากร เวลา ในการให้บริการช่วยเหลือ โรงเรียนทั่วไปไม่มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน โรงเรียนมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป ไม่มีครูสอนเสริมหรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง

ด้านสภาพแวดล้อม พบประเด็นที่เป็นปัญหาในระดับมาก (50 % ขึ้นไป) คือ โรงเรียนไม่มีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ (52.9%) ซึ่งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวมมีความเห็นแตกต่างกัน โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร (66.7%) แต่เป็นปัญหาค่อนข้างมากสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (42.9%) ประเด็นที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาเด็กนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (45.7%) โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร รวม (59.5%) แต่เป็นปัญหาพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (35.9%) และการจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (40.5%) โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร (55.3%) แต่เป็นปัญหาค่อนข้างน้อยสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (29.9%) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

สาเหตุของปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพด้านโครงสร้างของอาคารที่ยังไม่รองรับคนพิการ สภฐ.ยังไม่มีมีการปรับปรุงรูปแบบอาคาร โรงเรียนมีห้องเรียนจำกัดไม่สามารถจัดห้องเรียนพิเศษหรือห้องสอนเสริมได้ โรงเรียนมีครูและบุคลากรจำกัดไม่สามารถจัดครูแยกไปอยู่ห้องเรียนพิเศษได้ โรงเรียนได้รับสื่อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับเด็กพิการมาจากการจัดทำแผน IEP รายงานเข้าระบบ SET เพื่อขอรับบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษ แต่ยังไม่เพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณจำกัด ผู้ปกครองและชุมชนมีกำลังสนับสนุนน้อย สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาแพง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนพิการ ผู้ปกครองมุ่งทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ปล่อยเด็กอยู่กับญาติ ไม่มีเวลาสังเกต ดูแลเอาใจใส่ และไม่มี ความเข้าใจในทางจิตวิทยาหรือการดูแลบำบัดฟื้นฟูเด็กพิการ ผู้ปกครองเข้าใจถึงวิธีการและหรือไม่มีปัจจัยสนับสนุนเพียงพอที่จะนำเด็กเข้ารับการตรวจวินิจฉัยเพื่อแก้ไขความบกพร่อง เช่น ไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลาดำเนินการ โรงเรียนได้รับจัดสรรอัตราครูต่อจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ กคศ. ซึ่งไม่มีอัตราครูการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนไม่มีครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ ครูมีภาระงานอื่นมาก ไม่มีเวลาสอนเสริมเป็นการเฉพาะ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบประเด็นที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก (40 % ขึ้นไป) คือ การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง (44.5%) โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร (60.6%) แต่เป็นปัญหาพอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (33.0%) และการนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาการเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารีและทัศนศึกษานอกสถานที่ (40.6%) โดยเป็นปัญหามากสำหรับผู้บริหาร (54.5%) แต่เป็นปัญหา

พอสมควรสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (30.6%) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$)

สาเหตุของปัญหาของด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่พบคือ ความกังวลเรื่องความปลอดภัยในการทำกิจกรรมที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งครูอาจจะดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง นักเรียนบางคนมีข้อจำกัดส่วนบุคคลที่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้และนักเรียนจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ในโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูที่มีความรู้เฉพาะทางให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ครูไม่รู้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็ก เครือข่ายสนับสนุนที่จะสามารถนำเด็กพิการเข้ารับการเรียนรู้หรือพัฒนาอยู่ห่างไกล ผู้ปกครองไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับบริการ โรงเรียนไม่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายการดูแลช่วยเหลือกับหน่วยงานอื่น โรงเรียนและผู้ปกครองไม่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในการสร้างเครือข่าย

ด้านนักเรียน พบว่ามีประเด็นที่เป็นปัญหาระดับปานกลางและเป็นปัญหาค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาข้อมูลเฉพาะตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า มี 2 ข้อที่เป็นประเด็นปัญหาระดับปานกลาง คือ ทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน และการส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (39.4%) แต่เป็นเป็นปัญหาค่อนข้างน้อยสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม (21.1%) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.00$)

สาเหตุของปัญหาด้านนักเรียน ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของครูผู้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษา การใช้แบบคัดกรองไม่ครอบคลุมลักษณะความพิการของเด็ก ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองในประเภทของความพิการทางการศึกษาและประเภทความพิการทางการแพทย์ ไม่มีการส่งต่อข้อมูลเด็กพิการเรียนรวมในกรณีที่เด็กย้ายโรงเรียน เด็กไม่ได้รับการส่งต่อแพทย์หรือผู้มีความรู้เฉพาะทางในการบำบัด ฟันฟู และความรักลูก ไม่อยากให้ลูกถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการ

2.2 เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบและพี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนทั่วไป โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้านเจตคติต่อนักเรียนพิการเรียนรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมามีความคิดเห็นในระดับดีเรียงตามลำดับได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้รับผิดชอบและพี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม และนักเรียนทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.20, 4.19, 4.16) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.00$)

3. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีดังนี้

ด้านนักเรียน (S: Students)

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับบุคลากรในโรงเรียน เช่น การคัดกรองคนพิการทางการศึกษา การใช้แบบคัดกรองคนพิการ 9 ประเภทของ สพฐ. การเตรียมความพร้อมให้เด็กพิการด้านทักษะทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ และการเตรียมความพร้อมของเด็กนักเรียนทั่วไป

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การสนับสนุนบุคลากร เช่น นักจิตวิทยา นักวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ เพื่อร่วมวิเคราะห์ปัญหาและการเตรียมความพร้อมนักเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. มีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการคัดกรองคนพิการทางการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องโดยความช่วยเหลือจากผู้มีความรู้เฉพาะทาง เช่น นักจิตวิทยา แพทย์ หรือวิทยากรจากศูนย์การศึกษาพิเศษ

4. มีการประสานขอรับความช่วยเหลือจากทีมงานสหวิชาชีพในกระบวนการคัดกรองคนพิการ

5. ผู้บริหาร ครูประจำชั้น บุคลากรทุกคนร่วมให้ความสนใจเรื่องการดูแลช่วยเหลือเด็กที่มีความพิการให้กับผู้ปกครอง เช่น การส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน การพัฒนาศักยภาพ และดูแลช่วยเหลือตนเองเพื่อการอยู่ร่วมกับคนทั่วไปได้ดีขึ้น

6. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่เด็กพิการจะได้รับ ความช่วยเหลือหลังจากที่ได้มีการนำเด็กที่พบว่ามีแนวโน้มมีความพิการเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์เฉพาะทาง

7. การขอความอนุเคราะห์ จาก โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ องค์กรปกครองท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กพิการเป็นรายกรณี

ด้านสภาพแวดล้อม

1. โรงเรียนเสนอขอจัดตั้งงบประมาณสำหรับปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้างเพื่อรองรับคนพิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การสนับสนุนการของบประมาณของโรงเรียนตามลำดับ

2. สพฐ. จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนให้มากขึ้น และมีการปรับปรุงรูปแบบรายการอาคารสิ่งก่อสร้างให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถให้บริการคนพิการได้ตามความจำเป็น

3. โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้ปกครอง ชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือคนพิการที่อยู่ในชุมชนรวมถึงการสนับสนุนงบประมาณปรับปรุง สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนพิการ
4. การทำความเข้าใจกับครู ผู้ปกครองและคนทั่วไปให้เห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือ ให้การยอมรับและปฏิบัติต่อคนพิการในบทบาทที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม
5. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการและผลงาน ความสำเร็จของคนพิการให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูมีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูล ค้นหาศักยภาพของเด็กที่มีอยู่ เพื่อให้การช่วยเหลือและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนพิการ การสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นและ ทักษะทางสังคม
2. ครูมีการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของเด็ก เช่น การคัดลอก จากเพื่อน การให้กำลังใจ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคให้ทำงานตามความรับผิดชอบ กระตุ้นจากสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของเด็ก การใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน จัดคู่บัดดี้ เด็กเก่งช่วยเด็กอ่อน เสริมสร้างความภาคภูมิใจในสิ่งที่เด็กทำได้
3. ครูต้องมีใจรัก อดทน เสียสละมากเป็นพิเศษ ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีการสื่อสารที่ดีต่อกัน ร่วมรับทราบปัญหาและร่วมแก้ไขให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาเด็กพิการ
4. ครูมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ ในขณะที่เด็กอยู่บ้าน
5. มีการจัดอบรมปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการ มีการกำกับ ติดตาม รวมถึงการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง
6. มีการส่งเสริมครูและบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน ในเวทีวิชาการทุกระดับเพื่อส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการ อย่างหลากหลาย
7. โรงเรียนประชาสัมพันธ์ผลงานที่ประสบความสำเร็จของเด็กพิการให้ผู้ปกครองและ คนทั่วไปได้รับทราบผลการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการ
8. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในชุมชน จัดทำสื่อองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการเป็นข้อความสั้น ๆ กระชับ เข้าใจง่าย ประชาสัมพันธ์ ผ่านทางกลุ่มไลน์ เฟสบุ๊ก เครื่องมือสื่อสารของหมู่บ้าน เช่น หอกระจายข่าว วิทยุท้องถิ่น ผ่านผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน อสม. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นต้น

9. โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง : SAR (ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม) ไว้ในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อกำกับติดตามการทำงานอย่างเป็นระบบ

10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศูนย์การศึกษาพิเศษมีการจัดอบรม เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผน IEP และแผน IIP ซึ่งเป็นแผนจัดการเรียนรู้ สำหรับคนพิการให้แก่ครูและบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับผู้พิการโดยกำหนดผู้เข้ารับการอบรมหลัก เป็นครูผู้สอนในโรงเรียน

11. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยกลุ่มงานที่รับผิดชอบ(กลุ่มส่งเสริมการศึกษา) ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษจัดทีมงานนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนและส่งเสริม กระบวนการทำงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมร่วมกับงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

12. สพฐ. จัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้ครบทุกโรงเรียน มีมาตรการพัฒนาองค์ความรู้ ให้กับพี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ไม่ทิ้งระยะห่างในการทบทวนหรือพัฒนา

13. สพฐ. พิจารณาให้ความมั่นคงกับงานพี่เลี้ยงเด็กพิการ จัดสวัสดิการและให้เงินเดือน ตามวุฒิ เป็นปัจจุบัน เสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร

ด้านเครื่องมือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและ แนวปฏิบัติการรับเด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป

2. โรงเรียนชี้แจงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่อครูและผู้ปกครองให้ชัดเจน

3. โรงเรียนต้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและให้การสนับสนุน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยจัดส่งครูบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

4. โรงเรียนจัดทำแผน IEP และรายงานในระบบ SET ตามกำหนดเพื่อขอรับการสนับสนุน คุ้มครองการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษและรับการชี้แจงการเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง

5. โรงเรียนประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อขอรับการช่วยเหลือด้านบุคลากร นักวิชาชีพอื่น และนักกิจกรรมบำบัด หรือนำเด็กเข้ารับบริการกิจกรรมบำบัดเพื่อการพัฒนาเด็กพิการ

6. โรงเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ เอกชนและองค์กรท้องถิ่น ในการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ บุคลากร รวมถึงการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่หลากหลาย

7. โรงเรียนนำเสนอข้อมูลผลงานและความสำเร็จของเด็กพิการ ผ่านระบบ Social media กระตุ้นให้สังคมมีส่วนร่วมจัดหาเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเสริมสร้าง ศักยภาพคนพิการ

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษจัดอบรมการพัฒนาครูและการผลิตสื่อเพื่อให้ครูมีองค์ความรู้และสามารถขอรับการจัดสรรสื่อวัสดุทางการศึกษาได้ตรงกับความต้องการใช้ในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนิเทศติดตาม ช่วยเหลือโรงเรียนและครูรวมถึงพี่เลี้ยงเด็กพิการในการใช้สื่อ อุปกรณ์ แนะนำกระบวนการนำเด็กพิการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพตามความจำเป็น

10. ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการชี้แจงการจัดสรรคู่มือการศึกษา รายการสื่อที่เลิกผลิต รายการสื่อที่ผลิตใหม่เพื่อทดแทนรวมถึงข้อยกเว้นที่เป็นแนวปฏิบัติของระเบียบพัสดุ

11. หน่วยงานการศึกษาพิเศษมีการปรับปรุงรายการสื่อ วัสดุ และรหัสในคู่มือสื่อให้เป็นปัจจุบัน

12. สพฐ. จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนรายหัวสำหรับเด็กบกพร่องทางการศึกษา (จัดสรรเพิ่มเติม เหมือนงบประมาณเด็กยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข)

13. สพฐ. มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนคู่มือทางการศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนข้อมูลเด็กพิการในแต่ละปี

4. ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลจากการศึกษาได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มี 2 องค์ประกอบ คือ 1. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร และด้านกระบวนการจัดการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน (รร.) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา(สพป.) และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ผลการตรวจสอบข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตามแนวมาตรฐานของการประเมินพบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม ยกเว้นด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อม ยกเว้นด้านเครื่องมือมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

การดำเนินงานด้านนักเรียน (S: Students) พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนพิการ การส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม รองลงมาคือ การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์และสังคมและการช่วยเหลือตนเอง และการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อการยอมรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น. 53-68) ที่พบว่าด้านนักเรียนได้แก่ การฝึกทักษะให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อมในการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวัน การฝึกทักษะทางอารมณ์ สังคม และให้มีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข และสอดคล้องกับการศึกษา ของฉวีวรรณ เมืองซอง (2555, น.69-70) ที่พบว่าโรงเรียนมีการสอนทักษะที่จำเป็นในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เตรียมความพร้อมในด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ฝึกทักษะทางอารมณ์ ทางสังคม ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข สำหรับข้อที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปไม่มีอัตราครูการศึกษาพิเศษหรือครูที่มีความรู้เฉพาะทาง สอดคล้องกับการศึกษาของ จักรพันธ์ รัตนสุวรรณ (2555, น. 69-70) ที่พบว่าการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไม่ค่อยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง จึงไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้เด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ

การดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) การจัดทำข้อมูลประวัติของเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา การรวบรวมข้อมูลและประเมินเกี่ยวกับเด็กเป็นรายบุคคล และการจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในโรงเรียนทั่วไปกำหนดให้ครู

ประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนในชั้นเรียนโดยไม่ได้แยกประเภทของนักเรียนพิการออกไปจากห้องเรียนปกติ ครูต้องมีการรวบรวมข้อมูลประวัติของเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และนำข้อมูลเข้าในระบบ SET ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้ทันตามกำหนดการเพื่อขอรับการสนับสนุนคู่มือทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนิตยา สุมาทอง (2553, น. 89-92) ที่พบว่าโรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ส่วนข้อที่พบว่ามี การดำเนินการในระดับน้อย ได้แก่ การจัดระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการรายงานการประเมินตนเอง ซึ่งพบว่าในโรงเรียนแกนนำจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้มีการดำเนินการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการจัดการเรียนรวม (เดิม) แต่สำหรับในโรงเรียนทั่วไปพบว่าได้จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและมีการจัดทำสรุปเป็นรายงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ทั้งนี้หลังจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ในประกาศฉบับนี้ไม่ได้ระบุมาตรฐานการศึกษาแบบเรียนรวมไว้ ประกอบกับหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปไม่ได้มีการติดตามรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดได้แก่ การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในชั้นเรียนกับเพื่อนทั่วไปมากที่สุด รองลงมา คือการจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุดและการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนและรูปแบบในการจัดการเรียนรวม ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูการศึกษาพิเศษ ไม่มีอาคารสถานที่เพียงพอสำหรับการจัดห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนต้องจัดให้เรียนอยู่ในห้องเดียวกันโดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ สอดคล้องกับอุดมลักษณ์ หมีสุมทร (2555, น.100-103) ที่พบว่าโรงเรียนมีการสนับสนุนการจัดการเรียนรวมตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ครูผู้สอนให้ความสนใจและดูแลเอาใจใส่ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล และสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ เมืองทอง (2555, น.69-70) ที่พบว่ามีการจัดสภาพแวดล้อมให้มีขีดจำกัดสำหรับเด็กพิการเรียนรวมน้อยที่สุด เช่น ตัวอาคารถ้ามีมากกว่า 1 ชั้นให้จัดทำทางลาดชัน ทางข้ามที่มีสัญลักษณ์เตือน ปรับปรุงอาคารเรียนให้เหมาะสม มีห้องน้ำเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนข้อที่พบว่ามี การดำเนินการในระดับน้อย ได้แก่การจัดครูการศึกษาพิเศษหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการสอนเสริมนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูการศึกษาพิเศษและบางโรงเรียนไม่มีพี่เลี้ยงเด็กพิการ

การดำเนินงานด้านเครื่องมือ (Tools) พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานระดับมากที่สุดได้แก่ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดการและการรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียนรองลงมา

คือ มีแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนทั่วไปมีการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรับเด็กวัยเรียนทุกคนที่ผู้ปกครองสมัครใจ นำเด็กมาเข้าเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของโรงเรียน เด็กสามารถเดินทางมาโรงเรียนได้สะดวกและสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรส่วนตัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมลักษณ์ หมีสุมทร (2555, น.100-103) ที่พบว่าโรงเรียนมีการสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนข้อที่พบว่ามี การดำเนินการในระดับน้อย ได้แก่ มีกิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น เช่น เด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กออทิสติก เด็กบกพร่องทางภาษา และมีบุคลากรอื่น เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพอื่น มาสนับสนุนช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการเรียนรวม

2. ผลการศึกษาปัญหา สาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ปัญหาและสาเหตุของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) โดยภาพรวมเป็นปัญหาค่อนข้างน้อย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลแยกตามรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านเครื่องมือ พบว่า มีปัญหาด้านความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแลรักษาฟื้นฟูนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง การที่นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าไม่ถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามสิทธิในกฎกระทรวง โรงเรียนขาดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ที่จะให้บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่เหมาะสม เพียงพอ มีปัญหาด้านการสนับสนุนช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องจากบุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานอื่น ปัญหาด้านการขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบำบัดฟื้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาล ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น เนื่องจากในโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูการศึกษาพิเศษ ไม่มีครูสอนเสริมและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน ปัญหาด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องได้ปฏิบัติกิจกรรมและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

จากการศึกษาสาเหตุของปัญหาพบว่า ผู้ปกครองยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของความพิการทางการศึกษา ไม่ยอมรับว่าเด็กมีปัญหาหรือมีลักษณะของความพิการ ผู้ปกครองมีปัญหา ด้านเศรษฐกิจครอบครัวจึงไม่สะดวกนำเด็กเข้ารับการบำบัดรักษา ผู้ปกครองไม่มีเวลากำกับดูแลรักษาฟื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนตามลักษณะอาการที่ปรากฏได้ทันเวลา ขาดการสื่อสารที่ดี

ระหว่างผู้ปกครองกับครู นอกจากนี้ยังพบว่าครูในโรงเรียนทั่วไปไม่มีความรู้เฉพาะทางในการดูแลฟื้นฟู ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนตามลักษณะของความพิการ การนำนักเรียนพิการพบแพทย์เฉพาะทาง เพื่อตรวจวินิจฉัยต้องรอกตามกำหนดนัดหมายหลายเดือน จำนวนนักเรียนพิการในโรงเรียนมีปริมาณ เพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำกัด สื่อที่ได้รับจากคู่มือการศึกษาบางรายการไม่สามารถหาซื้อได้ (ทางร้านค้าแจ้งว่าเลิกผลิตแล้ว) ยังมีโรงเรียนที่ไม่ได้จัดทำแผน IEP และรายงานเข้าในระบบ SET ได้ทันตามกำหนดการ โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับคนพิการ การ จัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการจากสพฐ.ได้รับไม่ครบทุกโรงเรียน การจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการไม่มีความ ต่อเนื่อง ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะเข้ามาช่วยงานในโรงเรียน โรงเรียนไม่ได้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแต่ละหน่วยงานมีขอบข่ายการปฏิบัติงานซึ่ง อาจเป็นอุปสรรคด้านบุคลากร เวลา ในการให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการ ในโรงเรียนทั่วไปไม่มีครู การศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่นหรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน โรงเรียนมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ในโรงเรียนที่จัด การศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไปไม่มีครูสอนเสริมหรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความ บกพร่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ รัตนสุวรรณ(2555, น.70) ที่พบว่า โรงเรียน ไม่มีบุคลากรที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงและงบประมาณในการบริหารจัดการมีไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการ และสอดคล้องกับการวิจัยของนพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น.67-68) ที่พบว่า โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รจเรข พะยอมแย้ม (2553, น.115-117) พบว่าด้านเครื่องมือ มีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ โรงเรียนมี การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุน ช่วยเหลือ

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าโรงเรียนไม่มีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริม เพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ ผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาการเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง และโรงเรียน ไม่มีการจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง

จากการศึกษาสาเหตุของปัญหาพบว่า โรงเรียนมีครูและบุคลากรจำกัดไม่สามารถจัดครูแยก ไปอยู่ห้องเรียนพิเศษ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของ นักเรียนพิการ ผู้ปกครองมุ่งทำงานหาเลี้ยงครอบครัวจึงปล่อยให้เด็กอยู่กับญาติ ไม่มีเวลาสังเกตดูแล เอาใจใส่ และไม่มีความเข้าใจในทางจิตวิทยาหรือการดูแลบำบัดฟื้นฟูเด็กพิการ ผู้ปกครองเข้าไม่ถึง วิธีการและหรือไม่มีปัจจัยสนับสนุนเพียงพอที่จะนำเด็กเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์เพื่อแก้ไข ความบกพร่อง เช่น ไม่มีค่าใช้จ่าย ไม่มีค่ารถเดินทาง ไม่มีเวลาดำเนินการ โรงเรียนได้รับจัดสรรอัตรา

ครูต่อจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ที่ กคศ. กำหนดซึ่งไม่มีการจัดสรรอัตราครูการศึกษาพิเศษ และโรงเรียนไม่มีครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ อีกทั้งครูผู้สอนมีภาระงานอื่นมาก ไม่มีเวลาสอนเสริมเป็นการเฉพาะ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพร ชินชัย (2551, น.102) ที่พบประเด็นปัญหาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องคือผู้ปกครองยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่ สำหรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ โครงสร้างของอาคารเรียนซึ่งตามรูปแบบรายการของ สพฐ.ยังไม่ได้มีการปรับปรุงรูปแบบของอาคารที่จะรองรับคนพิการ ในโรงเรียนทั่วไปมีห้องเรียนไม่เพียงพอจึงไม่สามารถจัดห้องเรียนพิเศษหรือห้องสอนเสริม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจักรพันธ์ รัตนสุวรรณ (2555, น.70) ที่พบว่าโรงเรียนมีอาคารเรียนและห้องเรียนจำกัด ไม่เพียงพอสำหรับจัดห้องสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษได้เป็นการเฉพาะ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น. 67-68) ที่พบว่าไม่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรเจษ พะยอมรัมย์ (2553, น.115-117) ที่พบว่าด้านสภาพแวดล้อม มีกิจกรรมที่ยังปฏิบัติได้น้อย ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การเข้าค่ายลูกเสือ- เนตรนารี และทัศนศึกษานอกสถานที่ การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องและการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง

จากการศึกษาสาเหตุของปัญหาพบว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครองและครู มีความกังวลเรื่องความปลอดภัยในการทำกิจกรรมที่เด็กไม่คุ้นเคย ซึ่งครูอาจจะดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง นักเรียนบางคนมีข้อจำกัดส่วนบุคคลที่ไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ นักเรียนจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองก่อนจึงจะเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษได้ เนื่องจากในโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูที่มีความรู้เฉพาะทางในการให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ครูไม่รู้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของเด็ก หน่วยงานที่เป็นเครือข่ายสนับสนุนที่จะสามารถนำเด็กพิการเข้ารับการเรียนรู้หรือพัฒนาอยู่ห่างไกล ไม่สะดวกที่จะนำเด็กพิการเข้ารับบริการ โรงเรียนไม่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายการดูแลช่วยเหลือเด็กพิการกับหน่วยงานอื่น โรงเรียนและผู้ปกครองไม่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในการสร้างเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ชินชัย (2551, น.102) ที่พบประเด็นปัญหาคือ ครูขาดความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรง ครูมีภาระงานมาก ต้องสอนนักเรียนปกติซึ่งมีจำนวนมาก จึงไม่มีเวลามากพอที่จะมาสอนเสริมหรือให้การดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้มากเท่าที่ควร และสอดคล้องกับการศึกษาของ พรเพ็ญ แยมอินทร (2555, น. 77) ที่พบว่าโรงเรียนและครูขาดความ

พร้อมในการจัดการศึกษาพิเศษ และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและครูในโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จักรพันธ์ รัตนสุวรรณ(2555, น.70) ที่พบว่า โรงเรียนไม่มีบุคลากรที่จบด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง

ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ซึ่งพบว่าเด็กพิการมักจะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากบุคคลทั่วไปในการดูแลความปลอดภัยและการทำกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้งจึงถูกมองข้ามเรื่องการฝึกทักษะจำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังเกิดจากความไม่ชัดเจนของครูผู้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาในด้านการใช้แบบคัดกรองตามลักษณะความพิการของเด็ก ผู้ปกครองไม่เข้าใจความแตกต่างในประเภทความพิการทางการศึกษากับประเภทความพิการทางการแพทย์ และไม่มีการส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาเด็กพิการอย่างต่อเนื่อง เช่น เด็กที่ผ่านกระบวนการคัดกรองคนพิการไม่ได้รับการส่งต่อแพทย์หรือผู้มีความรู้เฉพาะทางในการบำบัดฟื้นฟู เนื่องจากความรักลูกของผู้ปกครองซึ่งกังวลว่าหากลูกได้รับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์แล้วจะถูกลีลาว่าเป็นเด็กพิการและอาจจะถูกแยกออกจากห้องเรียนของเด็กทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีการส่งต่อข้อมูลเด็กพิการเรียนร่วมในกรณีที่เด็กย้ายโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ชินชัย (2551, น.102) ที่พบประเด็นปัญหาคือ ครูขาดความรู้ในเรื่องการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และสอดคล้องกับการวิจัยของจักรพันธ์ รัตนสุวรรณ (2555, น.70) ที่พบว่าการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่ค่อยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นไปในทิศทางเดียวกับการวิจัยของ นพมาศ สุทธิวิรัช (2551, น.67-68) ที่พบว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการปฏิบัติไม่ทั่วถึง

2.2 ผลการศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียน

ประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี จากแบบวัดเจตคติซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านจิตใจและด้านพฤติกรรมโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนทั่วไป มีความคิดเห็นด้านเจตคติต่อนักเรียนพิการเรียนรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้จะมาจากการทำงานที่ผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทุกคนตามนโยบายด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ให้โรงเรียนทั่วไปรับเด็กวัยเรียนทุกคนเข้าเรียนด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกันจึงพยายามปรับวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการและเด็กทุกคน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนานักเรียนโดยภาพรวมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สัมฤทธิ์ผลตามสภาพความพร้อมของโรงเรียน ครู บุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่ โดยมีครูประจำชั้น รับผิดชอบนักเรียนในชั้นของตนเอง จัดให้เพื่อนนักเรียนที่มีจิตอาสาคอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการ ครูประจำชั้นให้การดูแลนักเรียนพิการเป็นรายกรณี ทำให้นักเรียนพิการมีความรู้สึกรู้ว่ามีเพื่อน มีคน

เข้าใจ มีความปลอดภัย ได้รับการปฏิบัติที่ดี เป็นการสร้างเจตคติเชิงบวกในห้องเรียนและการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับที่จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนะภัย (2558, น.161) กล่าวว่า สิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องจัดเตรียมบุคลากรรวมทั้งเจตคติของบุคลากรที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะในการพัฒนาเด็กต้องอาศัยบุคลากรหลายด้านหลายสาขาอาชีพ ซึ่งต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชน การมีส่วนร่วมของเครือข่าย บทบาทของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาได้รับการพัฒนาช่วยเหลือให้มีสมรรถภาพพึ่งพาตนเองได้และลดระดับความพิการลงได้เร็วที่สุด สอดคล้องกับรายงานการวิจัยความทั่วถึงและเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น.31 - 32) ซึ่งกล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่พบจากงานวิจัยว่า เจตคติและการรับรู้ของครูมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรวม และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น.148-150) ได้สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุผลซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคัดกรองคนพิการและการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อ การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการดูแลช่วยเหลือคนพิการและการประชาสัมพันธ์ผลงานของคนพิการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ องค์ความรู้ด้านการจัดทำและการใช้แผนจัดการเรียนรู้อ การสนับสนุนทีมงานดูแลช่วยเหลือโรงเรียน การสร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วนและการส่งเสริมให้มีเวทีวิชาการ และด้านเครื่องมือ ได้แก่ การกำกับติดตามการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรสื่อ อุปกรณ์และการพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อสำหรับคนพิการ โดยเป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน กระบวนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ การสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการ สื่อวัสดุอุปกรณ์ การพัฒนาศักยภาพ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ เมืองซอง (2555, น.69-70) ที่ได้เสนอแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมให้มีขีดจำกัดสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมน้อยที่สุด เช่น ตัวอาคารถ้ามีมากกว่า 1 ชั้นให้จัดทำทางลาดชัน ทางข้ามที่มีสัญลักษณ์เตือน ปรับปรุงอาคารเรียนให้เหมาะสม มีห้องน้ำเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพร ชินชัย (2551, น.100-102) ที่พบว่า ปัจจัยภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพร้อมของครูในการจัดการเรียนร่วมนั้น คือ ความพร้อมของโรงเรียนทางด้านอาคารสถานที่ วัสดุ

อุปกรณ์และบุคลากร สำหรับปัจจัยภายนอกโรงเรียน พบว่า เป็นปัญหาจากการที่พ่อแม่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความพิการประเภทต่าง ๆ และการศึกษาของรจเรช พะยอมรัมย์ (2553, น.115-117) ซึ่งพบแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยการติดต่อประสานงานและขอรับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนักวิชาชีพในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ การจัดสรรงบประมาณ บุคลากร นักวิชาชีพ และสื่อเพื่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หลากหลายประเภท และการศึกษาของจิรนนท์ อัครบาล (2553, น.115-117) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานในด้านปัจจัยว่าควรประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษา พิเศษ นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น.148-150) ได้สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเป็นสถานศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและการกระจายภาวะผู้นำ การเลือกนักเรียนเข้าเรียนแบบทั่วถึงและเท่าเทียม การจัดการชั้นเรียนรวมแบบเปิดโอกาสการพัฒนาที่หลากหลาย และการจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น

4. การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มี 2 องค์ประกอบ คือ 1. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย 3 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร 7 ประเด็น ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร 7 ประเด็น และด้านกระบวนการจัดการ 7 ประเด็น และ 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน (รร.) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) และระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งสอดคล้องกับที่จรรยา ชื่นเกษมและกัลยา ชนะภัย (2558, น.168-173) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องอาศัยบุคลากรหลายด้านในการดำเนินการ ดังนั้นบทบาทของบุคลากรในการสนับสนุนโรงเรียนเรียนรวมที่สำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารและทีมงานในสถานศึกษา บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2555, น.8-9) พบว่าข้อเสนอเชิงนโยบายมีองค์ประกอบ คือ เป้าหมาย แนวทาง และกลไกขับเคลื่อน และในการศึกษาของชรินทร์ จิตตสุโข (2560, น.351-363) พบว่าข้อเสนอเชิงนโยบาย มี 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์นโยบาย แนวทางนโยบายและการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้พบว่า ในรายงานการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น.150) ได้มีข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 ระดับ คือ นโยบายระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับสถานศึกษา

ผลการตรวจสอบตามแนวมาตรฐานของการประเมิน ในด้านความถูกต้อง ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหา

น้อย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม ยกเว้นด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การตรวจสอบตามแนวมาตรฐานของการประเมิน ในด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม พบว่าในขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและประเมินผลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 1 “เห็นว่าขณะนี้ มีเด็กพิการเรียนรวมเกือบทุกโรงเรียน การนำเสนอของผู้วิจัย แสดงให้เห็นภาพกระบวนการขั้นตอนที่ทำการศึกษาวิจัยในด้านความถูกต้องและเหมาะสม มีความชัดเจน”

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในขั้นตอนการศึกษาเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยการใช้แบบวัดเจตคติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อสังเกตว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในเฉพาะบุคคล การใช้แบบวัดเป็นค่าระดับ ผู้ตอบก็จะเข้าข้างตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 3 “เจตคติของผู้เกี่ยวข้องมีผลมากต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แต่ว่าเจตคติเป็นความรู้สึกภายในเฉพาะบุคคล การใช้แบบวัดเป็นค่าระดับ ผู้ตอบก็จะเข้าข้างตนเอง อาจทำให้ผลการวัดออกมาไม่ตรงกับความรู้สึกจริง เพราะส่วนใหญ่มักจะตอบเชิงบวกให้ดูดีไว้ก่อน”

2. การตรวจสอบตามแนวมาตรฐานของการประเมิน ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย โดยภาพรวมพบว่า ด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 4 “ในมิติของความเป็นประโยชน์ เห็นว่า งานวิจัยมีประโยชน์ในตัวอยู่แล้ว อยู่ที่การนำผลการวิจัยไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพจริงอย่างไร”

ข้อเสนอเชิงนโยบายตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ประเด็นที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างให้เอื้อต่อการให้บริการคนพิการ พบว่ามีติด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก สพฐ.มีการกำหนดรูปแบบรายการก่อสร้างอยู่แล้ว และในกระบวนการปรับปรุงรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้างเป็นเรื่องยาก ซึ่งที่ผ่านมาโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องหางบประมาณดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซมให้เหมาะสมเพียงพอกับสภาพความต้องการจำเป็นของแต่ละโรงเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 2 “ด้านโครงสร้างรูปแบบของงานอาคารเป็นเรื่องยากในการปรับปรุงรูปแบบรายการ ที่เป็นไปได้คือโรงเรียนต้องปรับปรุงกายภาพให้ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน”

ผู้เชี่ยวชาญ 4 “ด้านโครงสร้างอาคาร สพฐ.มีรูปแบบที่ไม่เอื้อต่อคนพิการ ซึ่งยากในการดำเนินการ แต่ในการเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปรับปรุง เห็นควรนำเสนอไว้ในงานวิจัย”

ผู้เชี่ยวชาญ 1 “งานปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นงานที่โรงเรียนควรดำเนินการให้เอื้อต่อผู้เรียนทุกกลุ่ม เน้นกายภาพที่ดีสู่คุณภาพที่ดี”

ประเด็นที่ 5.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรคูปองการศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนข้อมูลเด็กพิการที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี และประเด็นที่ 5.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคณะกรรมการฯ ควรมีการปรับปรุงรายการในคู่มือสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้เป็นปัจจุบัน พบว่าด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก ทุกปีโรงเรียนจะต้องนำข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมเข้าในระบบ SET ซึ่งเป็นระบบการจัดการข้อมูลนักเรียนพิการของ สพฐ. ดังนั้น สพฐ.จะต้องมีข้อมูลส่วนนี้เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนดำเนินงานอยู่แล้ว แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเกณฑ์การจัดสรรคูปองทางการศึกษา ทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและโรงเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 2 “ในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การให้คูปองทางการศึกษา ของ สพฐ. จะมีเกณฑ์จัดสรรอยู่ที่ 25%”

ผู้เชี่ยวชาญ 3 “รายการสื่อในคูปองทางการศึกษา กับรายการสื่อที่ร้านค้ามีอยู่จริง เป็นข้อมูลที่ไม่ตรงกัน แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะให้มีการปรับปรุงแก้ไขคู่มือฯ ให้เป็นปัจจุบัน เพราะว่าการปรับปรุงคู่มือฯ ต้องทำในรูปคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาหลายฝ่าย”

ประเด็นที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรขยายกรอบอัตรากำลังในการจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่าด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก สพฐ.มีเกณฑ์การจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการ โดยมีกำหนดสัดส่วนของพี่เลี้ยงเด็กพิการตามประเภทความพิการ และจำนวนของเด็กพิการไว้เป็นแนวปฏิบัติ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า

ผู้เชี่ยวชาญ 1 “งบประมาณและอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการที่ได้รับจัดสรรจาก สพฐ. มีเงื่อนไขในสัดส่วนของการจัดสรร ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย” “การจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการของ สพฐ. จะมีเกณฑ์เกี่ยวกับประเภทความพิการ จำนวนคนพิการ ต่อจำนวนพี่เลี้ยงเด็ก เรียงลำดับตามประเภทความพิการ ซึ่ง เขตพื้นที่ ก็ต้องตั้งคณะกรรมการดำเนินการ”

ประเด็นที่ 7.1 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการ และประเด็นที่ 7.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูบุคลากรและพี่เลี้ยงเด็กพิการอย่างสม่ำเสมอ พบว่าด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเป็นแนวทาง

ที่ควรดำเนินการแต่โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณจำกัด และ สพฐ.ไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมมาให้เพื่อดำเนินการ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า

ผู้เชี่ยวชาญ 10 “การพัฒนาครูทั่วไปแบบออนไลน์ ก็เป็นเรื่องดี ไม่ต้องนำครูออกจากห้องเรียน ครูสามารถ เข้ารับการพัฒนาได้ตามความสะดวก แต่สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กพิการ การใช้วิธีออนไลน์จะมีความเป็นไปได้ไหม”

ผู้เชี่ยวชาญ 1 “ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนให้ดำเนินการโดยมีการประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด แต่ช่วงที่ผ่านมา จะมีปัญหาเรื่องงบประมาณจากส่วนกลางที่ขาดหายไป ... โดยปกติ เขตพื้นที่ฯ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ.โดยระบุรายการอุดหนุนมาให้ดำเนินการชัดเจน”

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา สาเหตุ เจตคติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติ เพื่อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ครั้งนี้ พบว่าด้านความเป็นไปได้ มีความเชื่อมโยงกับนโยบายระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในการปรับปรุงรูปแบบของอาคาร งบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั้งด้านการปรับปรุงซ่อมแซม การจัดสรรงบประมาณรายหัว การจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมให้มีการจัดเวทีวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น.148-150) ที่พบว่าอุปสรรคของการทำงานมาจาก งบประมาณไม่เพียงพอ เจตคติเชิงลบของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก สถิติ ข้อมูลและงานวิจัยขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นโยบายและวิธีปฏิบัติ การผลิตและพัฒนาครู และบริการเพื่อตอบสนองความแตกต่างยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ นอกจากนี้ในการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น.177-180) ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเครื่องมือและกลไกสนับสนุนจากภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ด้านบทบาทและแนวทางการดำเนินงาน (ระดับนโยบาย ระดับสถานศึกษา และระดับผู้เรียน) ด้านการจัดการภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับโรงเรียน ควรปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานขั้นต้นของการจัดการศึกษา ซึ่งมีข้อจำกัดแตกต่างกันทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ กระบวนการบริหารจัดการ ทรัพยากรสนับสนุน และพื้นที่ดำเนินการ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเห็นความสำคัญของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและพร้อมเป็นผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่สถานศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ

1.2 ครูผู้สอน บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและพร้อมปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนภายใต้ขีดจำกัดที่มีอยู่

1.3 บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องมีความเชื่อและศรัทธาในการพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ ร่วมสร้างเสริมองค์ความรู้ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรพิจารณา นำผลการวิจัยเป็นแนวทางการพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อพัฒนาการศึกษาเต็มศักยภาพ

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการศึกษาแบบเรียนรวม นักจิตวิทยาโรงเรียน ควรให้การสนับสนุนโรงเรียนด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การคัดกรองเด็กพิการ การดูแลช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือรายกรณี รวมถึงการจัดทำแผน IEP และ แผน IIP แก่ครูผู้สอน

2.2 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ควรร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาให้การสนับสนุนโรงเรียนด้านการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน เช่น คุปองทางการศึกษา งบประมาณ บุคลากร ทีมสหวิชาชีพ เป็นพี่เลี้ยงให้โรงเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และจัดการประสานปรับปรุงแก้ไขรายการจัดสรรงบประมาณที่ปรากฏอยู่ในคู่มือทางการศึกษาให้ตรงกับรายชื่อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ปรากฏอยู่ในคู่มือการขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเพื่อความถูกต้องชัดเจนในทางปฏิบัติ

2.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีแนวทางพิจารณาปรับปรุงรูปแบบรายการโครงสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนให้สามารถรองรับและเอื้อต่อการให้บริการ

คนพิการ จัดสรรงบประมาณ บุคลากร เพื่อสนับสนุนการนำนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพียงพอตามหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) โดยคำนึงถึงสิทธิของคนพิการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

3. การสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษากับหน่วยงานอื่นควรมีการนำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น งานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ งานสาธารณสุขมูลฐาน สาธารณสุขตำบล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

4. ศักยภาพของบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน มีความสำคัญมาก ควรได้รับการพัฒนาเจตคติเชิงบวกให้เข้าใจกระบวนการดูแลช่วยเหลือคนพิการแบบองค์รวมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การปกครองท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และ อสม. เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1. ควรมีการทำวิจัยต่อยอดจากการศึกษาครั้งนี้โดยการทดลองใช้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ค้นพบกับโรงเรียนในสังกัด

2. ควรมีการทำวิจัยการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในบริบทที่แตกต่างกันเพื่อเป็นแนวทางบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ควรมีการศึกษากระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมที่มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวัดเจตคติที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งสะดวกสำหรับการเก็บข้อมูลจำนวนมาก ผลการวัดอาจคลาดเคลื่อนจากความจริง เนื่องจากเจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งตัวเองเท่านั้นที่ทราบ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรพิจารณารูปแบบการวัดให้เหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564*. สืบค้น 26 มกราคม 2561, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER28/DRAWER042/GENERAL/ DATA0000/00000138.PDF>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรู้รวม*. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ของกระทรวงศึกษาธิการ*. สืบค้น 29 เมษายน 2562 จาก special.obec.go.th/
- กล้า ทองขาว. (2548). *การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ: แนวคิดทฤษฎีและแนวทางการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กิตติกันต์ สารมาคม. (2556). *ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมตามโครงสร้างซีที (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรรยา ชื่นเกษม และกัลยา ชนระภัย. (2558). *เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาการศึกษาพิเศษ รหัสวิชา 1082105*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2555). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรพันธ์ รัตนสุวรรณ. (2555). *การบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จังหวัดอุดรธานี. (2561). *แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561-2564) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2561, จาก www.uttaradit.go.th/modules.php?name=Content&pa=list_pages_categories
- จาดรงค์ เจริญนำ. (2558). *สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีที (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิรนนท์ อัครบาล. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จุมพล หนิมพานิช. (2549). *การวิเคราะห์นโยบาย: ขอบข่ายแนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง*.

(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ฉวีวรรณ เมืองทอง. (2555). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการ
เรียนรู้ร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ชรินรัตน์ จิตตสุโข. (2560). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัด*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ปริญญาตรีนิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2549). *การวัดเจตคติ*. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซทการพิมพ์.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2544). *สรุปรายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง :*

การพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม. (พิมพ์
ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นพมาศ ธีรเวคิน. (2542). *จิตวิทยาล้างคัมกับชีวิต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นพมาศ สุทธิวิรัช. (2551). *การศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทในโรงเรียน*

แกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิตา สุผากอง. (2553). *การบริหารงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมในจังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เบญจา ชลธารนนท์. (2544). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม*. กรุงเทพฯ:

สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.

เบญจา ชลธารนนท์. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท*. กรุงเทพฯ: เพทาย

การพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2559). *การวิจัยประเมินผล : หลักการและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ:

การพิมพ์พระนคร.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การเรียนรู้ระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

พรเพ็ญ แยมอินทร. (2555). *สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนแกนนำ*

จัดการเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- พรรณณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- พรศักดิ์ รัศมีกระโทก. (2544). *ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2549). *นโยบายสาธารณะ: เอกสารประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตสาขาการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ธรรมมถการพิมพ์.
- ยศยา พรรณรงค์. (2559). *ปัญหาการจัดการศึกษาเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียนจันทร์ทองเอี่ยม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- รจเรช พะยอมแย้ม. (2553). *การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2557). *การวิจัยทางการศึกษา (เอกสารประกอบการสอน) ปรับปรุงครั้งที่ 4*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2559). *หลักและทฤษฎีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2563). *ระเบียบวิธีวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา*. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551*. เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก. กรุงเทพฯ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552*. เล่ม 126 ตอนที่พิเศษ 80 ง. In.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560*. สืบค้น 20 ตุลาคม 2561 จาก <http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2555). *การประเมินผลนโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2527). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ: ตัวแบบและคุณค่า*. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 24, 535-554.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- วิโรจน์ ธรรมจินดา. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความคิดสร้างสรรค์ ความถนัดทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูนกับภาพเหมือนจริงเป็นสื่อในการสอน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). *การเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2000). *จิตวิทยาเด็กพิเศษแนวคิดสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: ดี.ดี บุ๊คส์โตร์.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม ทฤษฎีและปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน (Vol. พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. .
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2533). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์พัฒนศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย. (2529). *คู่มือการจัดการเรียนรู้ร่วม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.
- สันติสุข ภูศรีโสม. (2554). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาเรียนรู้รวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ*. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี่.
- สาวิตรี รุญเจริญ และเบญจมาภรณ์ ซ้อยเครือ. (2549). *รายงานวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านความจำของเด็กออทิสติกตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียน ประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตาม นโยบายการจัดการศึกษาคนพิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริก

หวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานการวิจัย เรื่อง ความทั่วถึงและเท่าเทียมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 28/2560. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี่.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. ระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ Special Education Technology (SET). สืบค้น 12 ธันวาคม 2561 จาก http://203.159.157.29/set_index/.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2560). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้รวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุกัญญา รัตนสังข์. (2547). การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในโครงการการศึกษาพิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุจิตรา สุขเกษม. (2540). การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. วารสารราชานุกูล, 12 (2)

สุชาดา บุปผา. (2557). การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education). อดุทธธานี.: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุธิดา หอวัฒนกุล และบังอร ต้นปาน. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชาพื้นฐานการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุภาพร ชินชัย. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ : กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุมิตรา โรจนนิตติ. (2550). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม รหัสวิชา 1083601. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุรสิทธิ์ วิชราชจร. (2549). นโยบายสาธารณะเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ธเนศวรพริ้นติ้ง (1999).

อรรวรรณ นิมิตลุง. (2552). การศึกษาแบบเรียนรวม : หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน (Inclusive Education : Access to Education for All). วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2), 42.

อาพร ศรีนุเดช, พรหมณี หาญหัก และปริศนา สันคำ. (2552). กลไกสู่การเรียนรวมที่ยั่งยืน. สืบค้น 20 ตุลาคม 2561 จาก

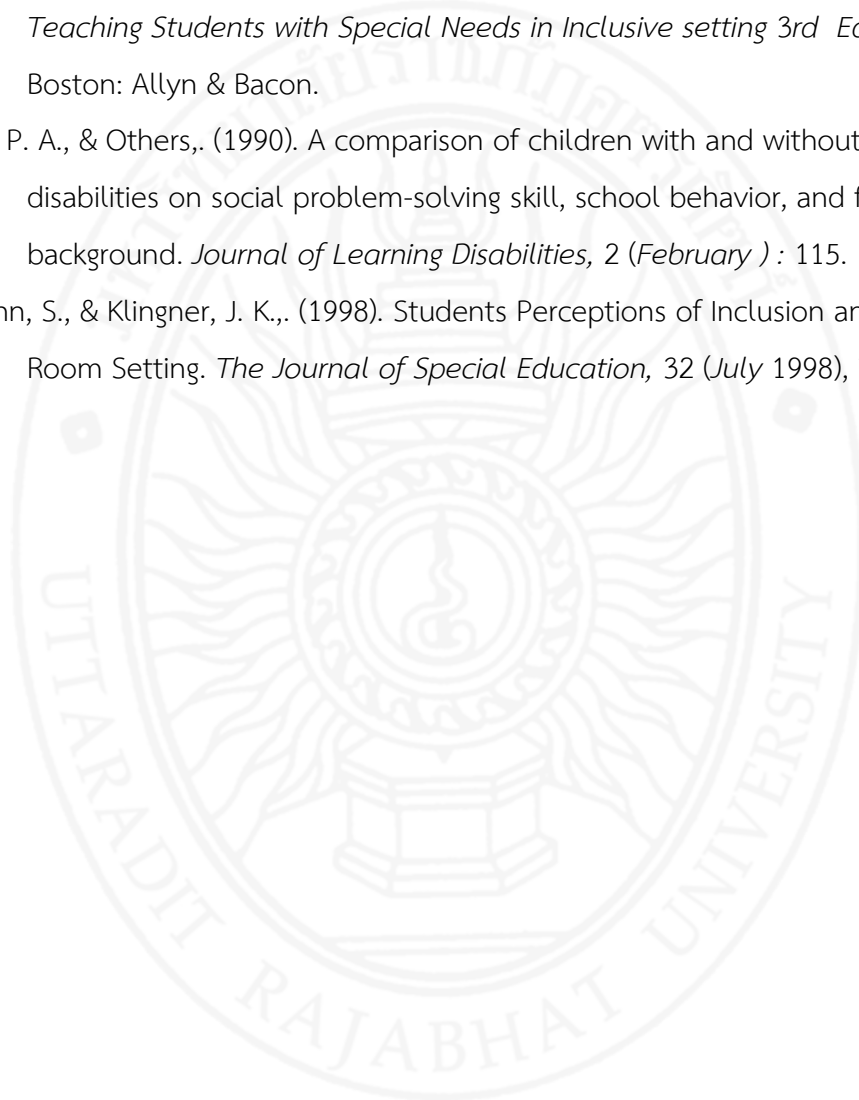
home.kku.ac.th/autistic/th/images/stories/docandpdf/01.doc

อุดมลักษณ์ หนีสมุท. (2555). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม

ในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- Anderson, J. (1984). *Public policy and politics in America*. New York: Brooks/Cole Pub. Co.
- Beckman, P. W., C. (1990). Active, Independent Learning for Children with Learning Disabilities. TEACHING Exceptional Children. Retrieved May 20, 2017 from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/004005999002200208?journalCode=tcxa>
- Best, J. W. (1981). *Research in Education (4th ed.)*. Prentice-Hall: New Jersey.
- Dawning, J. E. (1996). *Including Student with Severe and Multiple Disabilities in Typical Classroom*. Paul: H. Books.
- Dye, T. R. (1984). *Understanding Public Policy*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Friend, M. B., W.D., (2002). *Including Students with Special needs : A Practical Guide for Classroom Teacher. (3th ed)*. Boston: Allyn & Bacon.
- Kauffman, J. M., & Daniel, P. H.,. (1981). *Handbook of special education*. Englewood Cliffs: NJ: Prentice-Hall.
- Keller. (1987). *Educational Administration: An Introduction*. New York: Macmillan: Macmillan.
- Mathews, R. (1984). Attitudes of Teacher and Administrator Toward the Handicapped in Malaysia and Implication for Teacher Training and Programs Development. *Doctoral Dissertation, University of San Diego, 23 (62) A:183., 23 (62) A:183.*
- Palmer, D. S., & S. J. Best., (1998). Influences on Parent Perceptions of Inclusive Practices for Their Children with Mental Retardation. *American Journal on Mental Retardation, 44 (June), 272-287.*
- Rothernberg, J. J. (1990). "An Outcome Study of An Early Intervention for Specific Learning Disabilities." *Journal of Learning Disabilities, 23, 317-319.*
- Salend, S. J. G. D., L., (1999). *The Impact of Inclusion on Students with and without Disabilities and Their Educators*. Chicago: Remedial and Special Education.
- Shapiro, A. (1999). *Everybody Belongs: Changing Negative Attitudes Towards classmates with Disabilities*. New York: The Taylor & Francis Group.
- Sharkansky, I. (1970). *Policy Analysis in Political Science*. Chicago: Markham.

- Smith, T. E. C., Polloway, E. A., Patton, J.R. & Dowdy, C.A., (2001). *Teaching students with special needs in inclusive settings (3rd Ed.)*. MA : Boston: Allyn & Bacon.
- Stainback, S., & W. Stainback., Eds., (1996). *Inclusion : A guide for educators*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Tom, E. C., Smith, Edward. A. Polloway, James R. Patton, & Carol A. Dowdy., (2001). *Teaching Students with Special Needs in Inclusive setting 3rd Edition*. Boston: Allyn & Bacon.
- Toro, P. A., & Others., (1990). A comparison of children with and without learning disabilities on social problem-solving skill, school behavior, and family background. *Journal of Learning Disabilities*, 2 (February) : 115.
- Vaughn, S., & Klingner, J. K., (1998). Students Perceptions of Inclusion and Resource Room Setting. *The Journal of Special Education*, 32 (July 1998), 79-88.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ความแม่นยำเชิงเนื้อหา
(IOC : Index of Item Objective Congruence)**

1. ผศ.ดร.วชิ ปัญญาใส	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
2. ดร.ละออ วันจิว	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2
3. ดร.สุนันทา รักพงษ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1
4. ดร.ปิยนาล น่วมทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำอ่าง
(สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ที่ 163)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1
5. นายเทพมัญญ แก้วกสิกรรม	ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมชนหัวดง
(โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม)
6. ดร.เดือนกวี ทองก้อน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดบรมธาตุ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ดร.ละออ วันจิว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2
2. นางสาวฉวีวรรณ พุรินทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
3. นายเทพมณูญ แก้วกสิกรรม ข้าราชการบำนาญ
(ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมชนหัวดง)
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
4. นายประกิต สนโต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังแดง (สหจิตวิทยาคาร)
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
5. นางสาวรัชก ขอดอย ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุตรดิตถ์
6. ว่าที่ร้อยตรีหญิงเบญจพร ยิ้มเยาะ ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุตรดิตถ์
7. นางอุสุมา คำศรี พี่เลี้ยงเด็กพิการ โรงเรียนวัดคลองนาพง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
8. นางบังอร เมืองไสย ข้าราชการบำนาญ (ครูโรงเรียนวัดผาจักร)
ตัวแทนผู้ปกครอง
9. ผศ.ดร.วชิ ปัญญาใส อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ผู้ดำเนินการ

นางสาวพิชราพร มีปิ่น	นักศึกษาปริญญาเอก
สาขาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา
รุ่น 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	ผู้ดำเนินการ
นายปริญญา บัญญัติ	นักศึกษาปริญญาเอก
สาขาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา
รุ่น 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ
บันทึกเสียง
ดร.นिरชา พันธุ์พัฒน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านชานสามัคคี	ผู้ช่วยฯ จดบันทึก
ดร.อัคริยาภรณ์ รักตลาด	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดคลองนาพง	ผู้ช่วยฯ จดบันทึก
นางวิษญาภรณ์ นารินรักษ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ
โรงเรียนสวนหลวงสาธิต สປจ.อุตรดิตถ์	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ
บริการทั่วไป

ผู้ดำเนินการ

นางสาวพิชราพร มีปิ่น	นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา รุ่น 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	ผู้ดำเนินการ
นายปริญญา บัญญัติ	นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา รุ่น 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ บันทึกเสียง
นางณัฐภา อุ่นแก้ว	ผู้อำนวยการโรงเรียนนาอินวิทยาคม	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ
นางสาวกันยารัตน์ ท้องธาร	ครูโรงเรียนสวนหลวงสาธิต สบจ.อุตรดิตถ์	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ
นางสาวกัญทิภา ศรีสุข	ครูโรงเรียนสวนหลวงสาธิต สบจ.อุตรดิตถ์	ผู้ช่วยผู้ดำเนินการ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา / ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการเรียนการสอน
นักเรียนพิการเรียนรวม

ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการเรียนการสอนนักเรียนพิการเรียนรวม
2. ข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษา
 - 2.1 จำนวนครูประจำการ (ไม่รวมผู้บริหาร) จำนวนคน
 - 2.2 จำนวนครูประจำการ (รวมผู้บริหาร) ที่ได้รับวุฒิ หรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม ทั้งหมด จำนวนคน
 - การคัดกรองนักเรียนพิการเรียนรวม จำนวนคน
 - หลักสูตรออนไลน์ ที่เกี่ยวข้อง, อื่นๆ จำนวนคน
 - 2.3 การจัดการศึกษา
 - ระดับประถมศึกษา
 - ระดับประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษา (โรงเรียนขยายโอกาส)
 - 2.4 จำนวนนักเรียน รวมทั้งหมด (ทุกชั้น) คน
 - 2.5 โรงเรียนได้รับจัดสรรลูกจ้าง ตำแหน่ง พี่เลี้ยงเด็กพิการ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ

☐ ได้รับ ปี 2559	☐ ได้รับ ปี 2560	☐ ได้รับ ปี 2561
☐ ได้รับ ปี 2562	☐ ได้รับ ปี 2563	
☐ ไม่เคยได้รับการจัดสรร		

2.6 ข้อมูลนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแยกตามรายชั้น

ชั้น	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนพิการเรียนรวม	หมายเหตุ
ประถมศึกษาปีที่ 1			
ประถมศึกษาปีที่ 2			
ประถมศึกษาปีที่ 3			
ประถมศึกษาปีที่ 4			
ประถมศึกษาปีที่ 5			
ประถมศึกษาปีที่ 6			
มัธยมศึกษาปีที่ 1			
มัธยมศึกษาปีที่ 2			
มัธยมศึกษาปีที่ 3			
รวม			

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสำรวจตามสภาพความเป็นจริง

คำตอบ ไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่าน

ข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปวิเคราะห์ผลสำหรับการวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

ตัวอย่างการตอบแบบสำรวจ

ข้อ	สภาพการดำเนินงาน	การดำเนินงาน		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
0	การรับนักเรียนที่มีความพิการหรือบกพร่องทางการศึกษาเข้าเรียนในโรงเรียน	✓		
00	ครูการศึกษาพิเศษเดินสอนในโรงเรียน		✓	
000	นักสังคมสงเคราะห์ให้คำปรึกษาแก่เด็กที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและครอบครัว			✓

แบบสำรวจสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียน

1. การดำเนินงานด้านนักเรียน (S: Students) หมายถึง การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง และนักเรียนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจในความพิการหรือความบกพร่อง รวมถึงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนและในสังคมโดยทั่วไป

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	การดำเนินงาน		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1	การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง ในด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์และสังคม และการช่วยเหลือตนเอง			
2	การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ			
3	การเรียนรู้ของเด็กในสถานการณ์จริง และอยู่ร่วมกับเด็กปกติ			
4	การให้ข้อมูลที่ถูกต้องต่อนักเรียนทั่วไปด้านการดูแลช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธี			
5	การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อการยอมรับนักเรียนพิการ หรือมีความบกพร่องเป็นส่วนหนึ่งของสังคม			
6	การคัดกรองนักเรียนที่พิการหรือมีความบกพร่องด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่เหมาะสมโดยผู้ที่มีความรู้			
7	การส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและทักษะทางสังคม			
8	การส่งเสริมศักยภาพหรือความสามารถของแต่ละบุคคล			
9	การส่งเสริมนักเรียนทุกคนให้เข้าใจตนเอง และผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม			
10	การส่งเสริมนักเรียนทุกคน ให้เข้าใจลักษณะความพิการและความแตกต่าง พร้อมเรียนรู้ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคล			

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

2. การดำเนินการด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในบริเวณโรงเรียน ในห้องเรียนรวมถึงบริเวณที่นักเรียนใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	การดำเนินงาน		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1	การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด			
2	การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนในชั้นเรียนกับเพื่อนทั่วไปมากที่สุด			
3	การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน			
4	การนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนรวมต่อคณะกรรมการโรงเรียน			
5	การกำหนดนโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนรวม			
6	การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนรวมประจำโรงเรียน			
7	การจัดครูการศึกษาพิเศษหรือครูพี่เลี้ยงฯ สอนเสริมนักเรียน			
8	การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา			
9	การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน และรูปแบบในการจัดการเรียนรวม			
10	การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่น ครูการศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล วิทยากร ชุมชน			

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

.....

3. การดำเนินการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) หมายถึง การดำเนินงานของ โรงเรียนด้าน กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การตรวจสอบ ทักษะการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงาน ความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอน นอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียน พิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงงาน

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	การดำเนินงาน		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1	การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติม สอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กพิการ หรือที่มีความบกพร่อง เช่น ทักษะการดำรงชีวิตทักษะทางสังคม			
2	การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)			
3	การจัดทำข้อมูลประวัติของเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องฯ			
4	การรวบรวมข้อมูลและประเมินเกี่ยวกับเด็กเป็นรายบุคคล			
5	การจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยเหลือพัฒนาเด็กพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่อง			
6	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP)			
7	การประเมิน ติดตามความก้าวหน้าของการเรียนการสอนและการบำบัดฟื้นฟู ของเด็กเป็นระยะ			
8	การประเมิน คัดแยก ส่งต่อ นักเรียนที่มีความพิการหรือมีความบกพร่อง			
9	การสอนซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน			
10	การจัดระบบประกันคุณภาพและการรายงานการประเมินตนเอง			

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

.....

4. การดำเนินการด้านเครื่องมือ (T: Tools) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องมือพัฒนาเด็กพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่อง ซึ่งครอบคลุมทั้ง นโยบาย ทัศนคติ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก (AT) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่น ใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น

ข้อ	สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน	การดำเนินงาน		
		มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1	มีแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม			
2	มีแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม			
3	มีการพัฒนาครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม			
4	มีการจัดสรรงบประมาณและหรือประสานหน่วยงานอื่นร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม			
5	มีแนวปฏิบัติในการจัดการและการรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน			
6	มีกิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น มีความบกพร่องทางสติปัญญา ออทิสติก ภาษา			
7	มีเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ช่วยให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิต			
8	มีเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อทางการศึกษาช่วยในการเรียนรู้			
9	มีอุปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละประเภท			
10	มีบุคลากรอื่น เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพอื่น มาสนับสนุนช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนพิการเรียนรวม			

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

เลขที่

แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงาน
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)
ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูล สภาพที่เป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านนักเรียน (S: Students)
2. ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment)
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities)
4. ด้านเครื่องมือ (T: Tools)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเกี่ยวกับข้อปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

5 เป็นปัญหาอย่างยิ่ง หมายถึง ปัญหานี้เป็นปัญหาวิกฤติเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงาน ต้องแก้ไขโดยด่วน

4 เป็นปัญหามาก หมายถึง ปัญหานั้นมีความรุนแรง เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

3 เป็นปัญหาน้อย หมายถึง ปัญหานั้นเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานเพียงเล็กน้อย

2 ไม่เป็นปัญหา หมายถึง ปัญหานั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

1 ไม่ทราบ/ ไม่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ตอบไม่สามารถให้คำตอบได้ เพราะไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ไม่ได้ทำหน้าที่นั้นหรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา

ด้านที่ 1 ด้านนักเรียน (S: Students)

ด้านนักเรียน		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
การเตรียมความพร้อมของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง						
1	การคัดกรองและวินิจฉัยตามกระบวนการจากผู้มีความรู้					
2	ทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน					
3	การส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
4	การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ					
5	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องแสดงความสามารถพิเศษ/ตามศักยภาพ					
6	การส่งเสริมให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติ					
การเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั่วไป						
7	นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความพิการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล					
8	นักเรียนทั่วไปยอมรับความสามารถของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
9	นักเรียนทั่วไปช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน					
10	นักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องสามารถเข้าค่ายฯ และทำกิจกรรมร่วมกันได้					
11	นักเรียนทั่วไปยอมรับข้อจำกัดและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องด้วยความเข้าใจ					
12	นักเรียนทั่วไปยินดีเป็นคู่บัดดี้ (Buddy) หรือช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องด้วยความเต็มใจ					
13	นักเรียนทั่วไป เข้าใจการเรียนรู้ร่วมกันโดยยอมรับว่านักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นส่วนหนึ่งของสังคม					

ปัญหา / ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ด้านที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment)

ด้านสภาพแวดล้อม		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ						
1	จัดให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทุกคนเข้าเรียนในชั้นเรียนกับเด็กทั่วไป					
2	การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
3	การจัดห้องเรียน หรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
4	การจัดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
5	การจัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
สภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง						
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกคน					
7	การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของผู้บริหาร ครู บุคลากร					
8	ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนรวม					
9	ความสนใจและการดูแลเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
10	ผู้ปกครองเด็กทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
11	ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
12	โรงเรียนมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริมเพื่อดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ					
13	นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องรู้สึกว่าคุณเองมีปมด้อยขาดความมั่นใจ อาย เก็บตัว ไม่กล้าแสดงออก					

ปัญหา / ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
1	การบริหารจัดการหลักสูตร เช่น การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)					
2	การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการแต่ละบุคคลของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
3	การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมเข้าจังหวะ เกม ฯลฯ					
4	การนำแผน IEP, IIP ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินติดตามความก้าวหน้า					
5	การรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าชั้นเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป					
6	การจัดการชั้นเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
7	การใช้เทคนิคการสอน การวิเคราะห์งาน การสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนโดยร่วมมือกัน หรืออื่น ๆ					
8	การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลประวัติการศึกษาของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างต่อเนื่อง เช่น แบบประเมินความสามารถทางการเรียน IEP และ IIP					
9	การนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี และทัศนศึกษานอกสถานที่					
10	การจัดตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
11	การปรับเปลี่ยนวิธีการและเกณฑ์การวัด ประเมินผลให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					

ด้านที่ 3 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
12	การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม					
13	การจัดระบบการประกันคุณภาพและการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม					
14	การส่งต่อข้อมูลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ให้ได้รับการศึกษาในลำดับต่อไป					
15	การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กบกพร่อง					

ปัญหา / ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 4 ปัญหาด้านเครื่องมือ (T: tools)

ด้านเครื่องมือ		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
1	ความชัดเจนของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน					
2	แผนปฏิบัติงาน โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน					
3	แนวปฏิบัติการรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไป					
4	การจัดสรรงบประมาณหรือจัดหาทุนค่าใช้จ่ายสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
5	จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม					
6	การพัฒนาครู-บุคลากร ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดทำแผน IEP, IIP					
7	ความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของบุคลากรในโรงเรียน					
8	การประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
9	ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแล รักษา พิณฑุ นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					
10	นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามสิทธิในกฎกระทรวง					
11	นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เหมาะสม เพียงพอ					
12	การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง					

ด้านที่ 4 (ต่อ)

ด้านเครื่องมือ		ระดับปัญหา				
		เป็นปัญหาอย่างยิ่ง	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหาน้อย	ไม่เป็นปัญหา	ไม่ทราบ/ไม่เกี่ยวข้อง
13	การขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบำบัดฟื้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาล ครูการศึกษาพิเศษ และนักวิชาชีพอื่น					
14	มีครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน					
15	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ปฏิบัติกิจกรรมและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล					
16	มีครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนจัดการศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป					

ปัญหา / ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ปัญหาและสาเหตุการดำเนินงาน
การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)
ของโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อมูลเพิ่มเติมกรณีเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านนักเรียน (S: Students) หมายถึง การเตรียมความพร้อมนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องและนักเรียนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจในความพิการหรือความบกพร่อง รวมถึงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนและในสังคมโดยทั่วไป

1. การส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

ด้านที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในบริเวณโรงเรียน ในห้องเรียนรวมถึงบริเวณที่นักเรียนใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งมีบทบาทต่อการพัฒนาทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน

1. การจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

2. การจัดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องมีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

3. การจัดหาอุปกรณ์ หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

4. ผู้ปกครองเด็กทั่วไปเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

5. ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาเด็กนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

6. ปัญหาของโรงเรียนด้านครูการศึกษาพิเศษหรือครูบริการสอนเสริมเพื่อช่วยดูแลนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการหรือเด็กบกพร่อง ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดทำตารางเรียน การประสานความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงงาน

1. การนำนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารีและทัศนศึกษาออกสถานที่ มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2. การจัดทำตารางเรียน ตารางสอนเสริม การให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

3. การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

ด้านที่ 4 ปัญหาด้านเครื่องมือ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องมือพัฒนาเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง ซึ่งครอบคลุมทั้ง นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (AT) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น

1. ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนในการดูแล รักษา ฟื้นฟูนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

.....

2. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามสิทธิในกฎกระทรวง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

3. นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องมีสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเหมาะสม เพียงพอ มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

4. การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน พิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

5. การขอรับบริการจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบำบัด พิ้นฟู ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ พฤติกรรม สังคม เช่น โรงพยาบาลครุการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

6. ด้านครุการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตร ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

7. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่อง ปฏิบัติ กิจกรรมและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

8. การจัดครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องในโรงเรียนที่จัด การศึกษาแบบเรียนรวมทั่วไป มีปัญหาอย่างไร เพราะสาเหตุใด

.....

ประเด็นอื่น ๆ

.....

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
 คำตอบ ไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่าน
 ข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปวิเคราะห์ผลสำหรับการวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

แบบวัดเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม
ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้สอน/พี่เลี้ยงนักเรียนพิการเรียนรวม
- ผู้ปกครองนักเรียน
- นักเรียนทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ด้านความรู้ (cognitive) เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ ความเชื่อ เกี่ยวกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา

ด้านที่ 2 ด้านจิตใจ (affective) เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์ ชอบ ไม่ชอบ ที่มีต่อ เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านพฤติกรรม (behavior) เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะทำ ไม่ทำ ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ เกี่ยวกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 เห็นด้วย
- 3 ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ
- 2 ไม่เห็นด้วย
- 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เนื่องจากคำตอบที่ได้รับ
จะเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ด้านที่ 1 ด้านความรู้ (cognitive)

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันเชื่อว่าการให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเข้าชั้นเรียนกับเด็กทั่วไปเป็นผลดีต่อการอยู่ร่วมกันทางสังคมของเด็กทุกคน					
2	ฉันเชื่อว่าการแยกเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องออกไปอยู่ในห้องเรียนเฉพาะความพิการเป็นสิ่งที่ควรทำ					
3	ฉันคิดว่าการช่วยให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องดูแลช่วยเหลือตนเองได้ จะเป็นการดีต่อเด็กพิการ					
4	ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง มีความสามารถพิเศษเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป					
5	ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีลักษณะของความแตกต่างระหว่างบุคคลเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป					
6	ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรได้รับการปฏิบัติทางสังคมที่เท่าเทียมกับเด็กทั่วไป					
7	ฉันคิดว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องควรได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตในสังคมให้มากขึ้น					
8	ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องสามารถเรียนรู้ได้ดีเมื่อได้รับวิธีการสอนและสื่อที่เหมาะสม					
9	ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นไม่ได้					
10	ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องจะมีการพัฒนาดีขึ้นเมื่อได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม					
11	ฉันเชื่อว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีความสามารถและทำได้ดีถ้าเป็นสิ่งที่ตรงกับความถนัดของเขา					
12	ฉันเชื่อว่าถ้าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องได้รับโอกาสจะประสบความสำเร็จได้ เช่น เป็นนักร้อง เป็นกีฬา ฯลฯ					

ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

ด้านที่ 2 ด้านจิตใจ (affective)

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องเป็นภาระแก่ครูและเพื่อน ทำให้การจัดการเรียนการสอนช้าลง					
2	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องควรถูกแยกออกไปอยู่ในกลุ่มเดียวกัน					
3	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องมีสมาธิสั้น ทำสิ่งใดไม่สำเร็จ					
4	ฉันรู้สึกไม่ดีที่เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องได้รับโอกาสเหมือนกับเด็กปกติทั่วไป					
5	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องเป็นเด็กอารมณ์อ่อนไหวง่าย					
6	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องมีโลกส่วนตัวสูง คนทั่วไปจึงไม่อยากสนทนาด้วย					
7	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องเป็นคนพิเศษ ที่ต้องได้รับดูแลมากกว่าปกติ					
8	ฉันรู้สึกว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องจะมีชีวิตที่ดีขึ้น ถ้าได้อยู่ในหมู่คนที่เข้าใจ					
9	ฉันรู้สึกดีที่เห็นเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องพยายามทำสิ่งใหม่ๆ ตามเพื่อน ๆ					
10	ฉันรู้สึกไม่ดีที่จะต้องช่วยดูแลเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					
11	ฉันชอบที่เห็นเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กคนอื่นๆ					
12	ฉันไม่ชอบอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องร่วมกิจกรรมกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					

ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

ด้านที่ 3 ด้านพฤติกรรม (behavior)

เจตคติที่มีต่อเด็กพิการเรียนรวม		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ฉันพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					
2	ฉันให้ความช่วยเหลือเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเสมอ					
3	ฉันเต็มใจช่วยสอนการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					
4	ฉันยินดีช่วยเหลือเพื่อนที่พิการหรือมีความบกพร่อง เมื่อมีโอกาสทำได้					
5	ฉันหลีกเลี่ยงที่จะต้องร่วมทำงานร่วมกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					
6	ฉันหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่มีเด็กพิการหรือเด็กบกพร่อง					
7	ฉันยอมเรียนห้องเดียวกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง เพราะไม่มีทางเลือกอื่น					
8	ฉันยอมทำงานกลุ่มเดียวกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง เพื่อช่วยให้เขาเรียนรู้ไปพร้อมกับเพื่อน ๆ					
9	ฉันไม่อยู่ใกล้และไม่เล่นกับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่อง					
10	ฉันบอกคนทั่วไปว่าเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องสามารถช่วยทำงานต่างๆ ได้เหมือนกัน					

ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบ (ร่าง)

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง

1. ข้อเสนอฯ มีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ตรวจสอบด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของกระบวนการร่างข้อเสนอฯ
2. ข้อเสนอฯ มีรายละเอียดตามตารางที่ 2-4 ตรวจสอบข้อเสนอฯ ด้านการใช้ประโยชน์ความเป็นไปได้ ในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็น
 - ตารางที่ 2 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - ตารางที่ 3 ด้านงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากร
 - ตารางที่ 4 ด้านกระบวนการจัดการ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็น ✓ ในด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ
 - 5 หมายถึง มากที่สุด
 - 4 หมายถึง มาก
 - 3 หมายถึง ปานกลาง
 - 2 หมายถึง น้อย
 - 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา	ความ ถูกต้อง					ความ เหมาะสม					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ขั้นศึกษาปัญหาเชิงนโยบายจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย											
6	ขั้นจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย สังเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการวิจัยที่ค้นพบ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วม วิเคราะห์สาระสำคัญ ความเชื่อมโยงของปัญหาเชิงเหตุและผล ตรวจสอบ สาระสำคัญ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยการสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ ข้อคิดเห็น											

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี	การใช้ ประโยชน์					เป็น ไปได้						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
	ด้านกระบวนการจัดการ												
	7.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรติดตามการนำนโยบาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสู่การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ข้อคิดเห็น												

ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ค
หนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๕.๑๐/ว๐๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิญญา จันทร์ตรง)
รองคณบดีรักษาราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙
โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘
นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๐/๖๐๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
ถ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ละออ วันจิว

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาระดับศึกษาศาสตร์ชั้นปริญญาโท สาขาวิชาวิจัย และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สัตยัญญา จันทรง)

รองคณบดีรักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๔๘๕ ๔๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๓๐/๖๐๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.สุนันทา รักพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรศษุฎบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อัญญา จันทร์ตรง)

รองคณบดีรักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๘๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๐/ว๐๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ปิยนาด น่วมทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ธัญญา จันทร์ตรง)

รองคณบดีรักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๕

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๔๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๓๐/ว๐๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายเทพมัญญ แก้วสิกรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ฉัญญา จันทร์ตรง)

รองคณบดีรักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๓๕.๓๐/ว๐๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ดร.เคื่อนกวี ทองก้อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย
และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอ
เชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำ
วิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ธัญญา จันทร์ตรง)

รองคณบดีรักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๕๙

โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๕๘

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตต์ เขต ๒

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ดร.ละอ อวันจิ๋ว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตต์ เขต ๒ เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๓๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๑

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ นางสาวมณีนววรรณ พุฒินทร์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายเทพมัญญ แก้วลัทธิกรรม

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นายประกิจ สนั่นโต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังแดง (สหจิตวิทยาการ)

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพัทธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุตรดิตถ์

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ นางสาวรัชชก ยอดยง ครูผู้สอน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/๖๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุตรดิตถ์

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ว่าที่ร้อยตรีหญิงเบญจพร ยิ้มเยาะ ครูผู้สอน เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง Ab๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองนาพง

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ นางอุสุมา คำศรี พี่เลี้ยงเด็กพิการ เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๓๓ ๖

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เรียน นางบังอร เมืองไสย

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันศุกร์ ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

หนังสือเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ที่ อว๐๖๓๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน นายชัชชัย ทับทิมอ่อน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย
และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอ
เชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำ
วิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้าง
องค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
ผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
(Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑
ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์
ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๓-๓๓ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน ดร.ละออ วันจิว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรามาภิวัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๘๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๓๔.๓๐/๖๒๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน นายเจม แม่นวังแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนหัวเฉียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัย
และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอ
เชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์" ซึ่งมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำ
วิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้าง
องค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา
ผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
(Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๓
ชั้น ๖ อาคารภูมิวิรัชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์
ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๓-๖๖๐๓-๓๓ ต่อ ๓๖๕๘, ๓๖๕๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๓๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐.

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน ดร.ภฤตย์ ไชยวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวตฤทธิ์ จันจัน)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๓-๖๖๐๓-๓๓ ต่อ ๓๖๔๘, ๓๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๓๓ ๖

ที่ ๒๖๐๒๓๔.๑๐/๒๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน นางสาวจินดา อุ่นทอง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรดิตต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเงินโยกย้ายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย
และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอ
เงินโยกย้ายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมี
รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำ
วิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้าง
องค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเงินโยกย้ายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับ
ผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
(Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑
ชั้น ๖ อาคารภูมิราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์
ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวตฤทธิ์ จิ้นจิ้น)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๒๖๐๑-๓๓ ต่อ ๑๖๔๔, ๑๖๔๕

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๔๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน นายณัฐเชวง วัชรพงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอรัญญิการาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเงินโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเงินโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพัทธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเงินโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรากลัญ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวตฤทธิ จันจัน)
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๓-๓๑ ต่อ ๑๖๕๘, ๑๖๕๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๓๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน ดร.อัคริยาภรณ์ วัคคาลาศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองนาพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรักษากฎ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจัน)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๓-๖๖๐๑-๓๓ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน ดร.นิรชา พันธุ์พัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านข่านสามัคคี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง Ab๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๓-๓๓ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๓๔.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน ดร.เดือนกวี ทองก้อน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดบรมธาตุ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย และประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง Ab๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๓-๖๖๐๓-๓๓ ต่อ ๓๖๔๘, ๓๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๙๘๕ ๕๘๑๓ ๖

ที่ อว๐๖๑๔.๑๐/ว๑๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

เรียน นางสาววิชราภรณ์ ปาชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวพิชราพร มีปิ่น นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดอุดรดิตต์" ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพัทธ์ โพธิ์ศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสำคัญที่จะมีส่วนช่วยสร้างองค์ความรู้ใน เรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษากับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันจันทร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง A๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารภูมิรากลฎ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจัน)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๓๖๔๘, ๓๖๔๙

นางสาวพิชราพร มีปิ่น ๐ ๘๘๘๕ ๙๘๑๓ ๖

ภาคผนวก ง
รายชื่อและรหัสโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1
โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน ไม่เกิน 120 คน)

รหัส	ชื่อโรงเรียน	รหัส	ชื่อโรงเรียน
A1S01	วัดท่าทอง(นิมมานโกวิทพิทยา)	A1S25	บ้านหาดจิว
A1S02	บ้านชำหนึ่ง	A1S26	วัดคู้ยาง
A1S03	วัดใหม่	A1S27	วัดโรงม้า
A1S04	บ้านเด่นสำโรง	A1S28	สามัคคีวิทยา
A1S05	วัดทุ่งเศรษฐี	A1S29	วัดดอยแก้ว
A1S06	บ้านโรงหม้อมิตรภาพที่ 75	A1S30	ชายเขาวิทยา
A1S07	บ้านน้ำหมีใหญ่	A1S31	บ้านป่าเช่า(ประชาชนุสรณ์)
A1S08	บ้านท่าเตือ	A1S32	บ้านข่อยสูง
A1S09	หนองกลาย(ราษฎร์อุทิศวิทยา)	A1S33	บ้านคลองเรียงงาม
A1S10	บ้านหาดทับยา	A1S34	วัดน้ำใส
A1S11	วัดช่องลม	A1S35	บ้านป่าแด้ว
A1S12	บ้านชำทอง	A1S36	บ้านจิ้งจาม
A1S13	บ้านหาดเสือเต้น	A1S37	บ้านปากคลอง
A1S14	บ้านท่าอวน	A1S38	บ้านคลองกล้วย
A1S15	วัดดอนสัก	A1S39	วัดวังยาง
A1S16	บ้านวังโปง	A1S40	วัดสิงห์ศรีสว่าง
A1S17	วัดไร่อ้อย	A1S41	สวนหลวงสาธิตสปล.อุตรดิตถ์
A1S18	บ้านชานสามัคคี	A1S42	บ้านห้วยใต้
A1S19	วัดวังหมู(นิมมานโกวิท)	A1S43	บ้านน้ำลอก(รัฐราษฎร์รังสรรค์)
A1S20	วัดบ้านใหม่	A1S44	บ้านวังเบน(ภูธรอุปถัมภ์)
A1S21	บ้านห้วยฉลอง	A1S45	บ้านขุนฝาง
A1S22	วัดคลองนาพง	A1S46	บ้านหาดสองแคว
A1S23	บ้านปากบึง	A1S47	น้ำริดราษฎร์บำรุง
A1S24	บ้านคลองกะพัว	A1S48	บ้านกองโค

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 -320 คน)

รหัส	ชื่อโรงเรียน	รหัส	ชื่อโรงเรียน
A1M01	บ้านบึงท่ายวน	A1M21	อนุบาลชุมชนหัวดง
A1M02	บ้านวังปรากฏ	A1M22	หมู่ห้าสามัคคี
A1M03	บ้านข้าสอง	A1M23	ป่าขุ่นเจริญวิทยา
A1M04	น่านกกก	A1M24	พิชัยดาบหัก 1
A1M05	บ้านแพะ	A1M25	บ้านวังดิน
A1M06	ประชาชนอุทิศ	A1M26	ด่านแม่คำมัน
A1M07	ชุมชนไผ่ล้อมวิทยา	A1M27	วังโป่งตำรังวิทย
A1M08	บ้านปางวุ้น	A1M28	บ้านแสนขัน
A1M09	ชุมชนบ้านวังหิน	A1M29	บ้านท่าสัก
A1M10	บ้านเหล่าป่าสา	A1M30	บ้านร้องลึก
A1M11	วัดแม่เฉย	A1M31	วัดบ้านเกาะ
A1M12	วัดวังกะพี้(วิเชียรประชานุกูล)	A1M32	ชุมชนบ้านดง
A1M13	บ้านเหล่า	A1M33	วัดอรัญญิการาม
A1M14	ชุมชนด่านวิทยา	A1M34	ชุมชนเมืองปากฝาง
A1M15	ชุมชนบ้านแก่ง (ไกรสรพงษ์สงเคราะห์)	A1M35	ชุมชนวัดบรมธาตุ
A1M16	บ้านหลักร้อย	A1M36	บ้านวังแดง(สหจิตวิทยาการ)
A1M17	บ้านวังถ้ำ	A1M37	ไทยรัฐวิทยา 5 (วัดดิ่งต่ำ)
A1M18	วัดพระฝาง	A1M38	บ้านน้ำอ่าง(สำนักงานสลากกินแบ่ง สงเคราะห์ที่ 163)
A1M19	บ้านนาอิชาง	A1M39	บ้านนายาง
A1M20	บ้านแหลมถ่อนสามัคคี		

โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 321 คน ขึ้นไป)

รหัส	ชื่อโรงเรียน	รหัส	ชื่อโรงเรียน
A1L01	บ้านน้ำพี้มิตรภาพที่ 214	A1L03	บ้านในเมือง
A1L02	นาอินวิทยาคม	A1L04	อนุบาลอุดรดิตถ์

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2
โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน ไม่เกิน 120 คน)

รหัส	ชื่อโรงเรียน	รหัส	ชื่อโรงเรียน
A2S01	บ้านน้ำแพ	A2S12	บ้านน้ำลี
A2S02	ชุมชนวัดมหาธาตุ	A2S13	สิงห์คอมพิทยา
A2S03	วัดวังทอง	A2S14	บ้านบ่อเปี้ย
A2S04	บ้านนาหน้า	A2S15	จริมอนุสรณ์ 1
A2S05	บ้านทรายขาว	A2S16	บ้านวังหัวดอย
A2S06	บ้านห้วยไคร้	A2S17	ท่าปลาอนุสรณ์ 2
A2S07	บ้านนาตันโพธิ์	A2S18	บ้านห้วยผึ้ง
A2S08	วัดวังสัมพันธ์	A2S19	บ้านห้วยยาง
A2S09	ท่าแฝกอนุสรณ์ 4	A2S20	บ้านม่วง
A2S10	บ้านห้วยสุน	A2S21	บ้านนาไพร
A2S11	อนุบาลปากท่า (วัดวังขวัญวันครู 2503)	A2S22	จริมอนุสรณ์ 2

โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 -320 คน)

รหัส	ชื่อโรงเรียน	รหัส	ชื่อโรงเรียน
A2M01	นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 3	A2M09	ราชประชานุเคราะห์ 13
A2M02	นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 1	A2M10	บ้านสี่เสียดบำรุง
A2M03	วัดจอมแจ้ง	A2M11	อนุบาลบ้านโคก
A2M04	ชุมชนบ้านนากล่า	A2M12	บ้านปากปาด
A2M05	บ้านนาแซง	A2M13	บ้านห้วยคอม
A2M06	บ้านน้ำหมัน	A2M14	บ้านเด่นเหล็ก
A2M07	บ้านห้วยลึก	A2M15	ชุมชนผาเลือดวิทยาคาร
A2M08	ป่าก้างวิทยา	A2M16	บ้านห้วยมุ่น

โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 321 คน ขึ้นไป)

รหัส	ชื่อโรงเรียน
A2L01	ชุมชนไกรลาสวิทยาคม
A2L02	อนุบาลท่าปลา(ชุมชนร่วมจิต)
A2L03	ท่าปลาอนุสรณ์ 1

ภาคผนวก จ
บทถอดข้อความ

บทถอดข้อความประเด็นสาเหตุของปัญหาจากการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลสาเหตุของปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และสภาพความพร้อมของโรงเรียนจากผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานนักเรียนพิการเรียนรวม ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 12 คน ดังนี้

โรงเรียน (A1S32) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

โรงเรียน (A1S30) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563

โรงเรียน (A1S22) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563

โรงเรียน (A1M33) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2563

โรงเรียน (A1M35) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563

โรงเรียน (A1M36) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2563

โรงเรียน 1 มีความเห็นว่า “การส่งต่อภายในโรงเรียนเป็นปัญหาเพียงช่วงแรกที่ครูกับนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกัน อยู่ไปสักระยะก็ปรับตัวเข้าหากันได้ แต่ที่ต้องคัดกรองเป็นพิเศษคือเมื่อนักเรียนย้ายมาจากโรงเรียนอื่นแล้วพบว่าเด็กมีแนวโน้มเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษา แต่ไม่มีข้อมูลว่าเด็กเคยได้รับการคัดกรองความพิการมาก่อน” “ผู้ปกครองอาจจะไม่รู้ หรือไม่ยอมรับว่าเด็กมีความพิการทางการศึกษา มีผู้ปกครองบางรายบอกว่าไม่แจ้งข้อมูลกับทางโรงเรียน เพราะกลัวว่าเด็กจะถูกแยกออกไปจากห้องเรียนปกติ” คุณครูให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “แบบคัดกรองที่โรงเรียนใช้เป็นแบบคัดกรองคนพิการ 9 ประเภท ของ สสว. แต่โดยทั่วไปโรงเรียนจะใช้แบบคัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นหลัก ดังนั้น ในการลงข้อสรุปของโรงเรียนก็จะไม่ตรงกับข้อสรุปที่แพทย์เป็นผู้วินิจฉัยซึ่งในความเป็นจริงเด็กอาจจะมีความบกพร่องด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย”

โรงเรียน 2 มีความเห็นว่า “ส่วนใหญ่ผู้ปกครองไม่พร้อมในการดูแลช่วยเหลือเด็กหรือนำเด็กไปเข้ารับการรักษา เมื่อหมอนัดว่าให้พาเด็กไปพบเพื่อทำกายภาพหรือตรวจรักษาอาการผิดปกติ ผู้ปกครองก็ไม่ได้พาไป เพราะจะต้องทำงาน ไม่มีเวลา กังวลจะไม่มีเงินสำหรับดำเนินการต่อ ก็ทำให้เด็กไม่ได้รับการแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่แรกพบ”

โรงเรียน 5 ครูกล่าวว่า “มีนักเรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่นเพราะว่าผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าเด็กมีความบกพร่องทางการศึกษา ไม่ยอมให้โรงเรียนทำการคัดกรองคนพิการเพื่อนำเด็กไปพบแพทย์ เพราะกลัวว่าเด็กจะถูกตีตราว่าเป็นคนพิการ ทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

โรงเรียน 6 ผู้บริหารกล่าวว่า “มีผู้ปกครองบางคนบอกว่า “ถ้าให้ลูกหลานเขาเป็นคนพิการ ก็จะทำให้เด็กเสียโอกาสทางการศึกษาต่อ เสียโอกาสทางอาชีพและการยอมรับในสังคม และก็จะปมด้อยติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต” นอกจากนี้คุณครูได้เสริมว่า “ผู้ปกครองบางรายที่ดูแลเอาใจใส่ลูกดีก็จะมาถามครูว่า ถ้าลูกจบชั้น ป.6 แล้วจะไปเรียนต่อที่อื่นได้ไหม กลัวว่าโรงเรียนใหม่จะไม่ยอมรับ”

โรงเรียน 1 กล่าวว่า “ด้านโครงสร้างอาคารมีปัญหาเรื่องรูปแบบเพราะว่า แบบอาคารของสสว.ยังเป็นแบบเก่าซึ่งไม่รองรับคนพิการ ส่วนด้านการจัดห้องเรียนหรือห้องสอนเสริมเฉพาะนักเรียนพิการก็ทำได้ยาก เพราะโรงเรียนเล็ก ๆ ไม่มีครูเหลือพอจะจัดให้ไปอยู่ห้องต่างหาก ห้องเรียนก็จำกัดด้วย ด้านสื่ออุปกรณ์ก็จัดให้ได้เต็มที่ตามงบประมาณ เด็ก ๆ ก็ได้ใช้ร่วมกันทุกคนทั้งเด็กปกติและเด็กพิการ แต่นักเรียนพิการที่ได้รับความคุ้มครอง

การศึกษาเขาก็ได้รับสื่อเพิ่มมาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ” คุณครูกล่าวเสริมว่า “ครูก็ไม่มีความรู้เฉพาะทาง อาศัยการสังเกตและแก้ปัญหาเด็กเป็นราย ๆ ไป ทางด้านผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจว่าจะมีวิธีการอย่างไร เขาก็บอกว่าเขาช่วยแล้ว”

โรงเรียน 2 กล่าวว่า “โรงเรียนขนาดเล็กก็ขาดแคลนไปเกือบทุกเรื่อง ทั้งครู ทั้งงบประมาณ โรงเรียนก็จัดให้เด็กได้เรียนรวมกันหมดไม่แยกว่าเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิการ การใช้สื่อ อุปกรณ์ และการสอนเสริมขึ้นอยู่กับครูประจำชั้นจะจัดการ โรงเรียนจัดให้ในภาพรวมทางด้านกายภาพสิ่งแวดล้อม เน้นความปลอดภัยไว้ก่อน” คุณครูเสริมว่า “ครูได้จัดทำแผน IEP สำหรับนักเรียนพิการเรียนรวมและนำข้อมูลเข้าในระบบ SET ของสำนักงานการศึกษาพิเศษแล้วจะได้รับจัดสรรงบประมาณอุปกรณ์การศึกษาให้จัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ สื่อที่ได้รับจัดสรรบางรายการเลิกผลิตแล้ว แต่ยังมีซื้ออะไหล่อยู่ในบัญชีสื่อๆ บางทีก็เป็นปัญหากับระบบการตรวจรับพัสดุ”

โรงเรียน 3 กล่าวว่า “โรงเรียนขนาดเล็ก ได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอในการปรับปรุงอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายนอก แต่ก็อาศัยความร่วมมือกับชุมชนในการจัดพื้นที่ให้ปลอดภัย เน้นให้เกิดประโยชน์กับเด็กทุกคน ส่วนด้านจำนวนครูก็ไม่ครบชั้น โรงเรียนได้จัดให้นักเรียนพิการเข้าชั้นเรียนปกติได้เต็มเวลาไปกับเพื่อน ๆ แล้วให้ครูประจำชั้นช่วยดูแลใกล้ชิด. ซึ่งก็มีนักเรียนที่พิเศษที่ต้องอยู่ใกล้ชิดจริง ๆ คือ ไปไหนไปด้วยต้องดูแลตลอด”

โรงเรียน 5 กล่าวว่า “ในโรงเรียนมีเด็กพิการเรียนรวมอยู่ทุกห้องเรียน เป็นภาระหน้าที่ของครูประจำชั้นต้องดูแลชั้นของตนเอง เพราะว่าโรงเรียนของ สพฐ. ส่วนใหญ่มีครูพอดิห้องเรียนหรือบางโรงเรียนก็มีครูไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชาเอก ..ตามเกณฑ์ กคศ. ให้จัดครู 1 คนต่อนักเรียน 20 คน แล้วถ้า สพฐ.ไม่จัดพี่เลี้ยงเด็กพิการมาให้อีก ก็ลำบากอยู่” คุณครูกล่าวว่า “ถ้าทางผู้ปกครองมีความเข้าใจในการช่วยเหลือดูแลเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ก็น่าจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพราะว่าผู้ปกครองรู้จักเด็กมากกว่าครู”

โรงเรียน 4 กล่าวว่า “การเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลโดยตรงกับการพัฒนาเด็กมาก ที่โรงเรียนนี้เคยคิดช่วยแก้ปัญหาให้เด็กที่เห็นว่าผู้ปกครองค่อนข้างใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาโดยให้เด็กไปพบคุณครูช่วงปิดภาคเรียน เพราะเห็นว่าพระคุณเจ้าท่านจะช่วยดูแลอบรมสั่งสอนและมีกิจกรรมให้เด็กได้ทำหลาย ๆ อย่าง คิดว่าเมื่อเด็กได้เปลี่ยนสภาพแวดล้อมก็น่าจะมีพัฒนาการดีขึ้น แต่ว่าก็มีผู้ปกครองบางคนตามไปเอาตัวเด็กกลับมาอยู่บ้าน. ตรงนี้คิดว่าน่าจะต้องมีหน่วยงานอื่นมาช่วยแก้ปัญหาจากทางบ้านบ้าง”

โรงเรียน 5 “การนำนักเรียนออกไปทำกิจกรรมข้างนอกโรงเรียนต้องขออนุญาตผู้ปกครองทุกครั้ง ซึ่งก็ต้องช่วยกันพิจารณาว่าเด็กจะไปด้วยได้ไหม มีโรคประจำตัวอะไร มีปัญหาสุขภาพไหม ครูดูแลทั่วถึงไหม”

ครูโรงเรียน 3 “ที่นี้มีเด็กที่ต้องอยู่กับครูตลอดเวลา ไม่พูดไม่คุย แต่ห่างไม่ได้ บางทีเข้าห้องน้ำครูก็ต้องตามไปดูแล” “การจัดตารางสอนเสริมก็ทำได้บ้างแต่ส่วนใหญ่ก็สอนที่เดียวทั้งชั้น เพราะว่าอยากให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมพร้อมกัน ถือเป็นการสอนซ่อมและเสริม” “บางทีก็ไม่รู้จะหาวิธีสอนเขาอย่างไร เพราะว่าแต่ละคนมีจุดสนใจไม่เหมือนกัน” “เคยแนะนำผู้ปกครองให้พาเด็กไปทำกายภาพบำบัดหรือพบแพทย์เฉพาะทาง แต่ผู้ปกครองก็ไม่สะดวก ต้องทำงานทุกวันจึงเป็นสาเหตุให้เด็กไม่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่ถูกต้อง” ผู้บริหารโรงเรียนกล่าวว่า “ส่วนใหญ่แล้วการนำเด็กไปรับบริการในหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นเรื่องลำบากกับผู้ปกครอง เช่นที่ศูนย์การศึกษาพิเศษก็อยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทาง การไปโรงพยาบาลก็ไม่สะดวก ทางโรงเรียนต้องให้บริการโดยมอบหมายให้ครูหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการเป็นผู้ดำเนินการ”

ผู้บริหารโรงเรียน 6 “การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องสำหรับเด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องเป็นเรื่องสำคัญ แต่ในทางปฏิบัติค่อนข้างลำบาก เพราะว่าแต่ละหน่วยงานต่างมีภาระ

งานประจำ มีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ เวลา และระเบียบปฏิบัติ” คุณครูกล่าวว่า “กรณีพาเด็กที่ผ่านการคัดกรองจากโรงเรียนไปขอใบนัดจากโรงพยาบาลเพื่อเข้ารับการตรวจตามกระบวนการก็ต้องรอคิวนาน...แพทย์เฉพาะทางก็มีน้อย” “ผู้ปกครองบางคนไม่ยอมรับว่าเด็กมีปัญหาหรือมีความบกพร่อง ไม่ยินยอมนำเด็กเข้ารับการตรวจวินิจฉัยจากแพทย์ หรือรับการช่วยเหลือที่ตรงกับปัญหา ซึ่งอาจจะเป็นที่พฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกขณะอยู่ที่บ้านกับโรงเรียนไม่เหมือนกัน” คุณครูกล่าวว่า “...ย้ายมาอยู่ที่โรงเรียนนี้ก็ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานนักเรียนพิการเรียนรวม ก็ยังไม่มีประสบการณ์ ไม่มีความรู้เฉพาะทาง ไม่เคยเข้ารับการอบรมพัฒนามาก่อน...” ผู้อำนวยการโรงเรียนกล่าวว่า “ปัญหาด้านเศรษฐกิจครอบครัวก็มีผล ผู้ปกครองต้องทำงานไม่มีเวลาดูแล ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามลักษณะอาการที่ปรากฏได้ทันเวลา”

โรงเรียน 5 ผู้บริหารโรงเรียนกล่าวว่า “การสื่อสารของโรงเรียนกับครูกับผู้ปกครองนี้สำคัญมาก บางทีก็เข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง”

โรงเรียน 4 ผู้บริหารกล่าวว่า “เด็กอื่น ๆ จะอยู่ในชั้นเรียนกับเพื่อนๆ แต่เด็กออทิสติกกับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา จะมีครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษมาช่วยดูแล” คุณครูกล่าวว่า “ครูประจำชั้นก็ต้องศึกษาข้อมูลเด็กรายบุคคลว่าเขาบกพร่องอย่างไร จะต้องปรับอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน ใช้วิธีการและสื่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน”

ผู้บริหารโรงเรียน 1 กล่าวว่า “จำนวนนักเรียนพิการที่มาเรียนรวมเพิ่มปริมาณขึ้น มีผลต่อการได้รับงบประมาณคูปองทางการศึกษา บางปีเด็กได้เกือบ 2,000 บาท บางปีเฉลี่ยมาคนละพันต้นๆ ก็จะได้รับสื่อน้อยลง” คุณครูกล่าวว่า “สื่อฯ ที่ได้รับจากคูปองการศึกษา บางรายการไม่สามารถหาซื้อได้ ร้านแจ้งว่าเลิกผลิต ให้เปลี่ยนเป็นชนิดอื่นแทน ซึ่งก็เป็นปัญหาที่ทางโรงเรียน เพราะถ้าคนตรวจรับพัสดุเห็นว่าไม่ตรงกับเอกสารในรายการ ก็จะไม่ตรวจรับ”

โรงเรียน 2 กล่าวว่า “การนำนักเรียนไปพบแพทย์เฉพาะทางเป็นภาระให้ครูต้องพาไป เพราะว่าผู้ปกครองเขาไม่มีเวลา การนัดตรวจแต่ละครั้งก็ใช้เวลารอคิวหลายเดือน ซึ่งในช่วงเวลาที่รอนี้ ครู เด็ก ผู้ปกครอง ก็ศึกษาเรียนรู้ สังเกตกันไปเรื่อย ๆ” “โรงเรียนไม่มีครูสอนเสริมหรือครูสอนนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นการเฉพาะ มีแต่พี่เลี้ยงเด็กพิการที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครู”

ผู้บริหารโรงเรียน 3 กล่าวว่า “ในส่วนของโรงเรียน การจัดการด้านเครื่องมือก็ทำตามภารกิจการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่แล้ว ส่วนที่หน่วยงานต้นสังกัดจะสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้สะดวกขึ้นก็น่าจะเป็นงบประมาณเพิ่มตามจำนวนเด็กพิการ จัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้ทุกโรงเรียน”

บทถอดข้อความการสนทนากลุ่มจากเครื่องบันทึกเสียง

วันที่ 19 มีนาคม 2564 ณ ห้อง A601 อาคารภูมิรากลุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

เวลา 09.00 น. เริ่มการสนทนา

แนะนำผู้เข้าร่วมสนทนา

นำเสนอบริบทงานวิจัย

นำเข้าสู่ประเด็นการสนทนาตามลำดับ

- ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 : ข้อมูลในการคัดกรองนักเรียนของครูยังไม่ทั่วถึง เป็นการคัดกรองเบื้องต้น ผู้ปกครอง
ไม่เปิดใจยอมรับ กลัวลูกจะถูกตีตราว่ามีความบกพร่องทางการศึกษา ผู้ปกครองไม่เข้าใจ
ว่าเป็นการคัดกรองเพื่อให้การช่วยเหลือ การคัดกรองนักเรียนต้องใช้ระยะเวลาใน
การศึกษาข้อมูล มีความต่อเนื่องโดยประสบการณ์ของครูผู้ดำเนินการ โดยผู้คัดกรองที่มี
ความรู้และผ่านการอบรม เมื่อคัดกรองแล้ว ต้องส่งพบแพทย์ตรวจวินิจฉัย และควรมี
ทีมงานสหวิชาชีพร่วมทำการคัดกรอง ส่วนใหญ่ที่ผ่านมา รร. ได้ส่งพี่เลี้ยงฯ เข้าอบรมการ
คัดกรอง (ไม่ใช่ครูประจำการ) ดังนั้นควรมีการชี้แจงต่อผู้ปกครองในเชิงบวก เช่น เด็กควร
ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 : เด็กควรได้รับการสังเกต การดูแลจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด การคัดกรองเพื่อหาแนวโน้มว่าเด็ก
จะมีความบกพร่องหรือไม่ ยังไม่ได้ลงสรุปข้อมูล
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 : ผู้บริหารต้องมีส่วนช่วยชี้แจง แนะนำต่อผู้ปกครอง เพื่อส่งต่อให้แพทย์วินิจฉัย เพื่อให้
ความมั่นใจต่อผู้ปกครองและพบว่ายังมีผู้ปกครองบางคนให้ข้อมูลต่อแพทย์ไม่ตรงความ
จริง
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 : ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าลูกมีแนวโน้มมีความบกพร่องทางการศึกษา ไม่มีเวลาพาลูกไปพบ
แพทย์ บางรายผิวดันแพทย์ และอีกประการหนึ่งคือ เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ อาศัยอยู่กับ
ตา ยาย เป็นต้น
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 : การกำหนดนโยบายของ สพฐ. เรื่อง การสอบ O-NET เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครอง
มีความกังวลว่า ถ้าเด็กถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีความบกพร่องจะเป็นปัญหาในตอนต่อไปเรียน
ต่อชั้นที่สูงขึ้นหรือเมื่อต้องไปเข้าสังคมอื่น ผู้ปกครองไม่อยากให้เด็กได้รับการคัดกรอง
ให้เป็นเด็กพิเศษ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 : ปัญหาเกิดจากผู้ทำการคัดกรองเบื้องต้นว่าจะสามารถทำการคัดกรองได้ตรงตามประเภท
หรือไม่ บุคลากรที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่พบว่าเป็นพี่เลี้ยงเด็ก ไม่ใช่ครูประจำการ
ต่อมาเมื่อพี่เลี้ยงฯ ย้ายหรือไปสอบได้ในตำแหน่งอื่น จึงทำให้ขาดแคลนผู้ทำหน้าที่
คัดกรองเด็กฯ ดังนั้นครูต้องทำหน้าที่ในการคัดกรองฯ ให้ชัดเจน จากข้อมูลพบว่า ใน รร.
มีเด็ก LD กับสติปัญญาเป็นส่วนใหญ่ อีกประการหนึ่งคือประเภทของการคัดกรองเด็ก
พิการของ รร. กับเด็กพิการของแพทย์ไม่ตรงกัน เช่น ในใบรับรองแพทย์ ระบุว่าเด็กมี IQ
ต่ำกว่าปกติ แต่ไม่ระบุว่า มีความบกพร่องทางการศึกษาประเภทใด เกิดเป็น สุนัขอากาศ
เป็น LD ผ่าง นอกจากนี้ในส่วนของวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวและผู้ปกครองก็ส่งผลต่อ
พฤติกรรมเด็ก ควรมีแนวทางในการสื่อสาร การขอความร่วมมือโดยผู้บริหาร ครูประจำชั้น

- ครูการศึกษาพิเศษ โดยใช้ความสนิท ความไว้วางใจของผู้ปกครอง เป็นการสื่อสารเชิงบวก ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้รับผิดชอบงานและมีความ ตัดขาดในข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับจาก สพฐ. ด้วย
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : ปัญหาคุณครูในโรงเรียนที่ยังมีความรู้ความสามารถในการคัดกรองนักเรียนได้ ไม่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของผู้ทำการคัดกรอง และกระบวนการคัดกรอง สาเหตุที่ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการพาเด็กไปพบแพทย์ อาจเนื่องมาจากไม่มีความเชื่อมั่นในกระบวนการคัดกรอง ความรู้ความสามารถของครู และไม่มีเวลา ผู้ปกครองยังมีความคิดความเชื่อที่ว่า ถ้าเด็กได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ จะเป็นการตีตราและติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 : การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยปกติอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น ส่วน พี่เลี้ยงจะดูแล เด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งเด็กเหล่านี้จะชอบ อยู่กับเด็กกอนุบาล เด็กไม่ยอมถูกทอดทิ้ง ในโรงเรียนยังมีเด็กที่สื่อสารกับใครไม่ได้ หูไม่ได้ ยืน ครูต้องอาศัยประสบการณ์ในการเดาความต้องการของเด็ก ส่วนเด็ก LD จะมีพี่เลี้ยง จะช่วยจ่ายยา (ที่หมอให้มา) จัดสื่อที่ได้รับจากคู่มือการศึกษาพิเศษและให้ครูประจำชั้น ช่วยสอน
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 : รร.คู่ขนาน มีห้องเรียนเฉพาะเด็กออทิสติก ที่ได้รับการปรับฐานจากศูนย์การศึกษาพิเศษ มาก่อน ส่วนเด็กพิการอื่นๆ จะอยู่ในห้องเรียนปกติ เช่น ดาวซินโดรม ขาดสติรูป รวมถึงเด็ก ออทิสติกที่สามารถเรียนรวมได้ ถ้ามีกรณีเด็กแกล้งกัน ขาดทักษะการสื่อสาร ทักษะทาง สังคม การปฏิสัมพันธ์ มีปัญหาในการทำงานกลุ่ม ครูก็ต้องแยกเด็กออกจากกลุ่ม ทันที
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : มีประสบการณ์เคยเป็นครูประจำชั้น ป.1 เจอเด็กที่มีความบกพร่อง เจอเด็กข่วนทำร้าย เพื่อน จนครูไม่อยากให้เด็กมาโรงเรียน เนื่องจากครูไม่มีความรู้ในการจัดการชั้นเรียน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ปัญหาเหล่านั้นคนในโรงเรียนทุกต้องร่วมรับรู้และช่วยกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่ปล่อยให้ปัญหาของครูประจำชั้น เพื่อนนักเรียนต้องรู้ ปัญหา ช่วยหาวิธีจัดการแก้ปัญหา ต้องให้ความรัก ครูต้องหาความรู้ ในการจัดการกับเด็ก ที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท เช่น สมุด หนังสือ วิธีการสอนไม่ต้องเหมือนเพื่อน ครู ต้องเรียนรู้วิธีการจัดการจากประสบการณ์ จับมือเขียน สอนอ่าน ขอความร่วมมือให้ ผู้ปกครองรับรู้ ทำ MOU เพื่อให้มีส่วนช่วยเหลือครู เช่น ถ้าเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จะไม่ให้เลื่อนชั้น ครูต้องใช้เวลา ซึ่งเด็กอาจมีปัญหาพัฒนาการช้า ถ้าครูใส่ใจ เชื่อว่าจะ สามารถพัฒนาได้ เชื่อว่าเด็กเหมือนผ้าขาว
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 : ครูนำเทคนิคเข้ามาช่วยดูแลพัฒนาเด็กกลุ่มพิเศษ โดยวิเคราะห์ ค้นหาศักยภาพของเด็ก ที่ยังหลงเหลืออยู่ เช่น ด้านการคัดลอกงานจากเพื่อนได้ นำมาปรับลดแผนการสอน สร้าง ให้เด็กประสบความสำเร็จ ยื่นหน้าห้องในส่วนที่เด็กทำได้ สร้างตัวตนในห้อง เทคนิคการ พับพู่เด็กออทิสติก คือเทคนิคการให้ทำงานน้อยๆ ตามลำดับขั้นตอน เมื่อเด็กทำเสร็จแล้ว เขาจะไปดูงานที่เหลืออยู่ เพื่อเป็นการช่วยเก็บเด็กแต่ละประเภท ด้านการเขียน การอ่าน

- ในส่วนของการฟังคำสั่งที่เขาทำได้ ทักษะทางสังคมฯ ทำกิจกรรมวงกลม การสื่อสาร
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : ด้านงบประมาณ อาคาร สิ่งก่อสร้าง โรงเรียนไม่มีงบประมาณ สพฐ. ไม่มีรูปแบบรายการที่เอื้อต่อคนพิการ โรงเรียนต้องหางบประมาณดำเนินการเอง ส่วนนี้หน่วย สพฐ. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงห้องน้ำ ทางเดิน สำหรับคนพิการ ควรปรับปรุงกำหนดรายการงบประมาณสิ่งก่อสร้างที่ใช้สำหรับคนพิการ เช่น ห้องน้ำ ทางเดิน ในรายการให้เลือกตามความขาดแคลนจำเป็นสำหรับคนพิการ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 : ขอรับการสนับสนุนจากเครือข่ายท้องถิ่น ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครอง
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : เห็นด้วยกับการสร้างเครือข่าย นอกจากการรับสื่อ อุปกรณ์ คุปองทางการศึกษา จาก ศูนย์การศึกษาพิเศษแล้ว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะเป็นเครือข่ายสำคัญ รวมถึงหน่วยงานของรัฐ เอกชน สถานประกอบการ ฯลฯ ซึ่งความช่วยเหลืออาจมาในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร องค์ความรู้ มีการนิเทศ ติดตามช่วยเหลือจากสำนักงานเขตพื้นที่ฯ โดยกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษา นักจิตวิทยา และเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษ ในด้านการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ถึงผู้ปกครองและชุมชน เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก ผ่านผู้นำหมู่บ้านชุมชน อสม. รพสต. จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : สพฐ. ควรจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการให้ครบทุก รร. เหมือนนักจิตวิทยาประจำเขต ให้ความมั่นคงให้กับพี่เลี้ยงเด็กพิการ ให้ขวัญกำลังใจ กำหนดให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรจัดสวัสดิการและเงินเดือนค่าตอบแทน ตามวุฒิ เป็นปัจจุบัน (ไม่ตกค้าง) รองงบประมาณ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 : การกำหนดวุฒิการศึกษาของพี่เลี้ยงเด็กพิการ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารแต่ละที่ ตำแหน่งพี่เลี้ยงมีความยากลำบากของลักษณะการทำงาน ซึ่งบางคนอาจไม่สามารถปฏิบัติงานพี่เลี้ยงเด็กพิการได้ เช่น การเก็บ กวาดทำความสะอาด ด้านการจัดทำแผน IEP แผน IIP ซึ่งมีองค์ประกอบฯ ชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษจัดให้มีการอบรมหลักสูตรเขียน แผน IEP, IIP กำหนดผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูประจำการ 1 พี่เลี้ยง 1 โดยผู้บริหารโรงเรียน ต้องเข้าใจในการรับเด็กพิการเข้าเรียน และการส่งครู-บุคลากรเข้ารับการอบรม ซึ่งการจัดทำแผน IEP มีความสัมพันธ์กับการขอสื่อในระบบฯ แผน IEP จะวัดประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน ส่วนแผน IIP เป็นแผนรายวัน รายคน ระยะสั้น ที่จะวัดว่าเด็กทำอะไรได้บ้าง ส่งผลถึงการรอก ปพ. ของเด็กที่จะจบชั้น ป.6
- สำหรับ SAR เป็นงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาอยู่แล้ว ถ้าโรงเรียนจัดทำเป็นระบบแล้ว ก็ใช้ระบบเดียวกัน กับ SAR การศึกษาขั้นพื้นฐาน (เนื่องจาก ระบบงานประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ไม่มีระบุไว้ในประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาฯ ของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2561)
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : สพฐ. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เป็นประจำ สม่าเสมอ ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน

บกพร่องทางการศึกษา

- ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 : ศูนย์การศึกษาพิเศษได้สนับสนุนส่งเสริม สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาให้ในรูปแบบ คู่มือ ทางการศึกษา คนละไม่เกิน 2,000 บาท โดยเขียนแผน IEP ที่เชื่อมโยงกับความพิการ โรงเรียนกรอกข้อมูล เข้าระบบ SET ตามกำหนด ถ้ายอดรวมของ รร.ที่ขอมา มีจำนวน มาก ทางศูนย์กับ ศน. ที่รับผิดชอบจะหารือกัน อาจมีการเกลี้ยบบประมาณให้กับ รร.ที่ขอ เข้ามาเพื่อจัดสรรให้ได้รับทุกคน แต่อาจได้ไม่เต็มสิทธิ์ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด การ จัดซื้อสื่อ เป็นไปตามรหัสในคู่มือฯ บางรายการอาจเลิกผลิตแล้ว แต่มีการผลิตสื่อตัวใหม่ มาทดแทน มีคุณภาพดีกว่า แต่ในคู่มือสื่อยังไม่ได้ปรับปรุงให้ตรงกับสื่อที่มีอยู่จริง ซึ่งเป็น ปัญหากับโรงเรียนในการตรวจรับ ทำให้มีการคืนคู่มือ ซึ่งต้องมีการสื่อสารกับโรงเรียน เกี่ยวกับแนวปฏิบัติของระเบียบพัสดุว่าสามารถรับได้ โดยมีข้อยกเว้น รัฐได้ประโยชน์และ เด็กได้ประโยชน์ สื่อที่ผลิตมามีคุณภาพดีกว่าและได้มีใบแจ้งการทดแทนสื่อฯ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนการศึกษาสำหรับเด็กพิการทางการศึกษา ให้เป็นรายหัว เหมือนเด็กยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 : การจัดสรรงบประมาณส่วนการศึกษาจะไม่เข้าซ้อนกับ หน่วยงาน พม.จ. ซึ่งสนับสนุนเบี้ย ยังชีพ ไม่ใช่ทางการศึกษา
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 : รหัสสื่อที่เป็นบัญชี ค เช่น กระดาษ A4 เพื่อใช้ทำการผลิตสื่อ มีเงื่อนไขว่า ครูที่จะขอฯ จะต้องผ่านการอบรมการผลิตสื่อจากศูนย์การศึกษาพิเศษ สำหรับสื่อบัญชี ข สามารถ จัดสรร ให้ รร.ได้ตามที่ขอในแผน IEP
โรงเรียนสามารถประสานนักกิจกรรมบำบัด หรือนำเด็กเข้ารับกิจกรรมบำบัดจากศูนย์ การศึกษาพิเศษ โดยนัดหมายล่วงหน้า
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 : การจัดสรรงบประมาณ 2000 ต่อคน สนับสนุนเป็นคู่มือสื่อ การสอนเสริม ขึ้นอยู่กับ นโยบายของผู้บริหารฯ ในพื้นที่
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 : การนิเทศ กำกับ ติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำคัญมาก ทำให้การทำงาน มีความต่อเนื่อง ควรมีนโยบายให้ทางเครือข่ายฯ เข้ามาจัดอบรม ทบทวน และลงพื้นที่ไป โรงเรียน เพื่อไม่ให้ครูทิ้งห้องเรียน และ ศน. ควรเป็นผู้จัดทำโครงการเสนอของบประมาณ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 : ต้นสังกัด ควรส่งเสริมการจัดประกวดแข่งขันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มี ความบกพร่องทางการศึกษา เช่น แผนจัดการเรียนรวม การประกวด Best Practice ให้ เป็นประจำทุกปี มีการจัดอบรม ทบทวนให้ความรู้กับบุคลากรของเขตพื้นที่ฯ โรงเรียน เป็นประจำทุกปี และการนิเทศกำกับติดตามเป็นประจำสม่ำเสมอ

เวลา 11.30 น. ปิดการสนทนากลุ่ม

ลงชื่อ.....พิชราพร มีปิ่น...ผู้ถอดข้อความจากเครื่องบันทึกเสียง
(นางสาวพิชราพร มีปิ่น)

บทถอดข้อความการสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญจากเครื่องบันทึกเสียง

วันที่ 19 เมษายน 2564 ณ ห้อง A601 อาคารภูมิรามาภิทมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

เวลา 09.00 น.เริ่มการสัมมนา

แนะนำผู้เข้าร่วมสัมมนา

นำเสนอบริบทงานวิจัย

นำเข้าสู่การพัฒนาและตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

- ผู้เชี่ยวชาญ 1 : การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษา เห็นว่าขณะนี้เด็กพิการเรียนรวมเกือบทุกโรงเรียน การนำเสนอของผู้วิจัยแสดงให้เห็นภาพกระบวนการขั้นตอนที่ทำการศึกษาวิจัยในมิติด้านความถูกต้องและเหมาะสมมีความชัดเจน
- ผู้เชี่ยวชาญ 2 : ปัญหาของโรงเรียนแต่ละพื้นที่อาจแตกต่างกันบ้าง ผู้บริหารและครูต้องพยายามทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นโยบายและแนวปฏิบัติที่ให้ดำเนินการล้วนเป็นประโยชน์ แต่สภาพจริงแต่ละโรงเรียนต้องปรับตามบริบทของตนเอง
- ผู้เชี่ยวชาญ 3 : เจตคติของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อเด็กพิการมีผลมากต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แต่ว่าเจตคติเป็นความรู้สึกภายในเฉพาะบุคคล การใช้แบบวัดเป็นค่าระดับ ผู้ตอบก็จะเข้าใจตัวเอง อาจทำให้ผลการวัดออกมาไม่ตรงกับความรู้สึกจริง เพราะว่าคนส่วนใหญ่จะตอบเชิงบวกให้ดูดีไว้ก่อน
- ผู้เชี่ยวชาญ 4 : ในมิติของความเป็นประโยชน์ เห็นว่า งานวิจัยมีประโยชน์ในตัวอยู่แล้ว อยู่ที่การนำผลการวิจัยไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพจริงอย่างไร
- ผู้เชี่ยวชาญ 9 : เรื่องนี้เป็นประโยชน์กับโรงเรียนมาก เพราะว่าถ้า สพฐ.ได้ช่วยเหลืองบประมาณ ดูแลด้านโครงสร้างอาคาร นักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ และนักเรียนที่นั้งรถเข็น จะสามารถขึ้นอาคารเรียนไปพร้อมกับเพื่อน ๆ ได้
- ผู้เชี่ยวชาญ 1 : ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุนให้ดำเนินการโดยมีการประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด แต่ช่วงที่ผ่านมาจะมีปัญหาเรื่องงบประมาณจากส่วนกลางที่ขาดหายไป ช่วงเวลาดำเนินการ และมีการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบดำเนินการด้วย โดยปกติ เขตพื้นที่ฯ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ.โดยระบุรายการอุดหนุนมาให้ดำเนินการชัดเจน
- ผู้เชี่ยวชาญ 3 : ส่วนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ยินดีให้บริการ ซึ่งหน่วยสำคัญที่สุดก็คือโรงเรียนและครู โดยเฉพาะการนำข้อมูลเข้าในระบบ SET เพื่อขอรับการสนับสนุนคู่มือการศึกษาให้ทันกำหนด
- ผู้เชี่ยวชาญ 9 : ครูที่ทำหน้าที่คัดกรองคนพิการในโรงเรียนมีน้อยคน หมายถึงที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรบางคนก็ยังไม่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ชัดเจน นี่ก็เป็นผลต่อการพัฒนาเด็กโดยรวม
- ผู้เชี่ยวชาญ 5 : ในด้านการคัดกรองคนพิการ ครูผู้ดำเนินการต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการคัดกรองมาก่อน และต้องชัดเจนในการใช้แบบคัดกรอง เพื่อให้การแปลผลถูกต้องด้วย
- ผู้เชี่ยวชาญ 6 : ส่วนใหญ่โรงเรียนจะมอบให้ครูประจำชั้น ครูภาษาไทย และพี่เลี้ยงเด็กพิการดำเนินการ บางโรงเรียนอาจจะมีผู้ปกครองเด็กร่วมวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

- ผู้เชี่ยวชาญ 7 : ต้นสังกัด ควรจัดอบรมหลักสูตรการจัดทำแผน IEP การผลิตสื่อฯ เพื่อให้ครูและโรงเรียน ได้มีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น
- ผู้เชี่ยวชาญ 10 : การพัฒนาครูทั่วไปแบบออนไลน์ ก็เป็นเรื่องดี ไม่ต้องนำครูออกจากห้องเรียน ครูสามารถ เข้ารับการพัฒนาได้ตามความสะดวก แต่สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กพิการ การใช้วิธี ออนไลน์จะมีความเป็นไปได้ไหม
- ผู้เชี่ยวชาญ 1 : ภาระหนักอยู่ที่โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครู ต้องสังเกต ต้องวิเคราะห์ โดยนำระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลให้มีความชัดเจน ถูกต้อง
- ผู้เชี่ยวชาญ 2 : ในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การให้คู่มือทางการศึกษา ของสพฐ. จะมีเกณฑ์จัดสรรอยู่ที่ 25% จึงยากที่จะให้เด็กพิการที่ผ่านระบบเข้ามาได้รับความ ช่วยเหลือครบทุกคน
- ผู้เชี่ยวชาญ 1 : การจัดสรรที่เลี้ยงเด็กพิการของ สพฐ. จะมีเกณฑ์เกี่ยวกับประเภทความพิการ จำนวน คนพิการ ต่อจำนวนที่เลี้ยงเด็ก เรียงลำดับตามประเภทความพิการ ซึ่ง เขตพื้นที่ฯ ก็ต้อง ตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
- ผู้เชี่ยวชาญ 3 : รายการสื่อในคู่มือทางการศึกษา กับรายการสื่อที่ร้านค้ามีอยู่จริง เป็นข้อมูลที่ไม่ตรงกัน แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะให้มีการปรับปรุงแก้ไขคู่มือฯ ให้เป็นปัจจุบัน เพราะว่าการปรับปรุง คู่มือ ต้องทำในรูปคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาหลายฝ่าย ซึ่งในทางปฏิบัติโรงเรียนจะต้อง พิจารณาเลือกส่วนที่เป็นประโยชน์กับนักเรียนและไม่ผิดเงื่อนไขของงานพัสดุ
- ผู้เชี่ยวชาญ 8 : เห็นด้วยกับการส่งเสริมเวทีวิชาการ กิจกรรม Best Practice การพัฒนานวัตกรรมทุกระดับ ซึ่งต้องเป็นการสนับสนุนระดับนโยบายและงบประมาณมาจาก สพฐ. ในส่วนของโรงเรียน ก็สนับสนุนครูให้ทำงานไปตามความพร้อมที่มีอยู่
- ผู้เชี่ยวชาญ 9 : ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานที่ต้องดูแลเด็กพิการ ซึ่งถือว่ามีความพิเศษเป็นเรื่องน่าสนับสนุน แต่ครูทุกคนก็ดูแลเด็กเหมือนกัน โอกาสเป็นไปได้ในการดูแลน่าจะเป็นที่ระดับโรงเรียน
- ผู้เชี่ยวชาญ 10 : ในส่วนของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการบนทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าโดยหา แนวร่วมเป็นเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน งบประมาณของโรงเรียนมีน้อย ครูการศึกษาพิเศษ ก็ไม่มี ก็ต้องบริหารจัดการไป
- ผู้เชี่ยวชาญ 1 : งบประมาณและอัตราที่เลี้ยงเด็กพิการที่ได้รับจัดสรรจาก สพฐ. มีเงื่อนไขในสัดส่วนของ การจัดสรร ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย ส่วนงานปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทางกายภาพเป็นงานที่โรงเรียนควรดำเนินการให้เอื้อต่อผู้เรียนทุกกลุ่ม เน้นกายภาพที่ดี สู่คุณภาพที่ดี
- ผู้เชี่ยวชาญ 2 : ด้านโครงสร้างรูปแบบของงานอาคารเป็นเรื่องยากในการปรับปรุงรูปแบบรายการ ที่เป็นไปได้คือโรงเรียนต้องปรับปรุงกายภาพให้ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคน
- ผู้เชี่ยวชาญ 4 : ด้านโครงสร้างอาคาร สพฐ. มีรูปแบบที่ไม่เอื้อต่อคนพิการ ซึ่งยากในการดำเนินการ แต่ในการ เสนอเชิงนโยบายเพื่อการปรับปรุง เห็นควรนำเสนอไว้ในงานวิจัย
- ผู้เชี่ยวชาญ 3 : ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ ต้องทำอย่างระมัดระวัง อาจกระทบจิตใจ ของคนพิการกับผู้ปกครองคนพิการที่ยังเห็นว่าเป็นเรื่องสิทธิเฉพาะบุคคล

- ผู้เชี่ยวชาญ 7 : การประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านความสำเร็จของคนพิการ จะช่วยส่งเสริมเจตคติเชิงบวก และคนพิการจะมีความรู้สึกว่ามีคุณค่าในสังคม
- ผู้เชี่ยวชาญ 5 : การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่าง ๆ สำคัญ ถึงแม้ว่าแต่ละหน่วยจะมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการด้านบุคลากร เวลา งบประมาณ แต่ก็ถือว่าได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแลคนพิการที่อยู่ในสังคม
- ผู้เชี่ยวชาญ 6 : การกำกับดูแล การนิเทศติดตาม ควรมีการดำเนินการในทุกระดับ จะช่วยหนุนเสริมให้การบริหารจัดการขับเคลื่อนไปอย่างต่อเนื่อง

เวลา 11.30 น. ปิดการประชุม

ลงชื่อ.....พิชราพร มีปิ่น....ผู้ถอดข้อความจากเครื่องบันทึกเสียง
(นางสาวพิชราพร มีปิ่น)

ภาคผนวก ฉ
คำสถิติ

ค่าสถิติ

Frequencies

[DataSet1] F:\document\วิเคราะห์ข้อมูล\ปัญหาและสภาพแวดล้อม (2) .sav

Statistics

R		
N	Valid	318
	Missing	0

R					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	132	41.5	41.5	41.5
	2.00	186	58.5	58.5	100.0
Total		318	100.0	100.0	

S1 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S1	.00	Count	120	135	255
		% within R	90.9%	73.0%	80.4%
	1.00	Count	12	50	62
		% within R	9.1%	27.0%	19.6%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	15.752 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	14.632	1	.000		
Likelihood Ratio	17.006	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	15.702	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25.82.

b. Computed only for a 2x2 table

S2 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S2	.00	Count	80	146	226
		% within R	60.6%	78.9%	71.3%
	1.00	Count	52	39	91
		% within R	39.4%	21.1%	28.7%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.623 ^a	1	.000	.001	.000
Continuity Correction ^b	11.744	1	.001		
Likelihood Ratio	12.519	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.583	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.89.

b. Computed only for a 2x2 table

S3 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S2	.00	Count	80	146	226
		% within R	60.6%	78.9%	71.3%
	1.00	Count	52	39	91
		% within R	39.4%	21.1%	28.7%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.623 ^a	1	.000	.001	.000
Continuity Correction ^b	11.744	1	.001		
Likelihood Ratio	12.519	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.583	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.89.

b. Computed only for a 2x2 table

S4 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
S4	.00	Count	84	142	226
		% within R	64.1%	77.2%	71.7%
	1.00	Count	47	42	89
		% within R	35.9%	22.8%	28.3%
Total		Count	131	184	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.430 ^a	1	.011	.016	.008
Continuity Correction ^b	5.803	1	.016		
Likelihood Ratio	6.374	1	.012		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	6.410	1	.011		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.01.

b. Computed only for a 2x2 table

S5 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S5	.00	Count	86	141	227
		% within R	65.2%	75.8%	71.4%
	1.00	Count	46	45	91
		% within R	34.8%	24.2%	28.6%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4.291 ^a	1	.038	.044	.026
Continuity Correction ^b	3.785	1	.052		
Likelihood Ratio	4.256	1	.039		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	4.277	1	.039		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.77.

b. Computed only for a 2x2 table

S6 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S6	.00	Count	88	140	228
		% within R	66.7%	76.1%	72.2%
	1.00	Count	44	44	88
		% within R	33.3%	23.9%	27.8%
Total		Count	132	184	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.395 ^a	1	.065	.075	.044
Continuity Correction ^b	2.942	1	.086		
Likelihood Ratio	3.369	1	.066		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.384	1	.066		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 36.76.

b. Computed only for a 2x2 table

S7 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
S7	.00	Count	103	140	243
		% within R	78.0%	75.3%	76.4%
	1.00	Count	29	46	75
		% within R	22.0%	24.7%	23.6%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.327 ^a	1	.568	.594	.332
Continuity Correction ^b	.191	1	.662		
Likelihood Ratio	.328	1	.567		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.326	1	.568		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 31.13.

b. Computed only for a 2x2 table

S8 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S8	.00	Count	105	152	257
		% within R	80.8%	82.2%	81.6%
	1.00	Count	25	33	58
		% within R	19.2%	17.8%	18.4%
Total		Count	130	185	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.099 ^a	1	.754	.769	.432
Continuity Correction ^b	.028	1	.868		
Likelihood Ratio	.098	1	.754		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.098	1	.754		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 23.94.

b. Computed only for a 2x2 table

S9 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S9	.00	Count	107	148	255
		% within R	81.1%	80.0%	80.4%
	1.00	Count	25	37	62
		% within R	18.9%	20.0%	19.6%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.055 ^a	1	.814		
Continuity Correction ^b	.008	1	.927		
Likelihood Ratio	.055	1	.814		
Fisher's Exact Test				.886	.466
Linear-by-Linear Association	.055	1	.815		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25.82.

b. Computed only for a 2x2 table

S10 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
S10	.00	Count	82	143	225
		% within R	63.1%	77.3%	71.4%
1.00		Count	48	42	90
		% within R	36.9%	22.7%	28.6%
Total		Count	130	185	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	7.565 ^a	1	.006		
Continuity Correction ^b	6.884	1	.009		
Likelihood Ratio	7.494	1	.006		
Fisher's Exact Test				.008	.004
Linear-by-Linear Association	7.541	1	.006		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.14.

b. Computed only for a 2x2 table

S11 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S11	.00	Count	103	149	252
		% within R	78.6%	80.5%	79.7%
	1.00	Count	28	36	64
		% within R	21.4%	19.5%	20.3%
Total		Count	131	185	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.174 ^a	1	.677	.673	.390
Continuity Correction ^b	.076	1	.783		
Likelihood Ratio	.173	1	.677		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.174	1	.677		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 26.53.

b. Computed only for a 2x2 table

S12 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
S12	.00	Count	108	144	252
		% within R	81.8%	77.8%	79.5%
	1.00	Count	24	41	65
		% within R	18.2%	22.2%	20.5%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.749 ^a	1	.387	.401	.235
Continuity Correction ^b	.524	1	.469		
Likelihood Ratio	.756	1	.385		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.746	1	.388		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 27.07.

b. Computed only for a 2x2 table

S13 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
S13	.00	Count	87	151	238
		% within R	66.9%	81.2%	75.3%
	1.00	Count	43	35	78
		% within R	33.1%	18.8%	24.7%
Total		Count	130	186	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	8.369 ^a	1	.004	.005	.003
Continuity Correction ^b	7.620	1	.006		
Likelihood Ratio	8.269	1	.004		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	8.343	1	.004		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 32.09.

b. Computed only for a 2x2 table

E1 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E1	.00	Count	126	140	266
		% within R	95.5%	77.8%	85.3%
	1.00	Count	6	40	46
		% within R	4.5%	22.2%	14.7%
Total		Count	132	180	312
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	18.931 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	17.551	1	.000		
Likelihood Ratio	21.469	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	18.870	1	.000		
N of Valid Cases	312				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 19.46.

b. Computed only for a 2x2 table

E2 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E2	.00	Count	126	152	278
		% within R	95.5%	84.9%	89.4%
	1.00	Count	6	27	33
		% within R	4.5%	15.1%	10.6%
Total		Count	132	179	311
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	8.896 ^a	1	.003	.003	.002
Continuity Correction ^b	7.819	1	.005		
Likelihood Ratio	9.760	1	.002		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	8.867	1	.003		
N of Valid Cases	311				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 14.01.

b. Computed only for a 2x2 table

E3 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E3	.00	Count	59	129	188
		% within R	44.7%	70.1%	59.5%
	1.00	Count	73	55	128
		% within R	55.3%	29.9%	40.5%
Total		Count	132	184	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	20.596 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	19.555	1	.000		
Likelihood Ratio	20.646	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	20.531	1	.000		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 53.47.

b. Computed only for a 2x2 table

E4 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E4	.00	Count	64	134	198
		% within R	48.9%	72.8%	62.9%
	1.00	Count	67	50	117
		% within R	51.1%	27.2%	37.1%
Total		Count	131	184	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	18.833 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	17.821	1	.000		
Likelihood Ratio	18.809	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	18.773	1	.000		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 48.66.

b. Computed only for a 2x2 table

E5 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E5	.00	Count	65	131	196
		% within R	49.2%	71.2%	62.0%
	1.00	Count	67	53	120
		% within R	50.8%	28.8%	38.0%
Total		Count	132	184	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	15.727 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	14.808	1	.000		
Likelihood Ratio	15.706	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	15.677	1	.000		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 50.13.

b. Computed only for a 2x2 table

E6 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
E6	.00	Count	129	157	286
		% within R	97.7%	84.9%	90.2%
	1.00	Count	3	28	31
		% within R	2.3%	15.1%	9.8%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	14.445 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	13.024	1	.000		
Likelihood Ratio	17.106	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	14.400	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 12.91.

b. Computed only for a 2x2 table

E7 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E7	.00	Count	129	159	288
		% within R	97.7%	86.4%	91.1%
	1.00	Count	3	25	28
		% within R	2.3%	13.6%	8.9%
Total		Count	132	184	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.184 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	10.823	1	.001		
Likelihood Ratio	14.283	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.145	1	.000		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.70.

b. Computed only for a 2x2 table

E8 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E8	.00	Count	126	159	285
		% within R	96.2%	85.9%	90.2%
	1.00	Count	5	26	31
		% within R	3.8%	14.1%	9.8%
Total		Count	131	185	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	9.084 ^a	1	.003	.002	.002
Continuity Correction ^b	7.964	1	.005		
Likelihood Ratio	10.140	1	.001		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	9.056	1	.003		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 12.85.

b. Computed only for a 2x2 table

E9 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E9	.00	Count	128	164	292
		% within R	97.0%	88.6%	92.1%
	1.00	Count	4	21	25
		% within R	3.0%	11.4%	7.9%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	7.342 ^a	1	.007	.006	.005
Continuity Correction ^b	6.242	1	.012		
Likelihood Ratio	8.221	1	.004		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	7.319	1	.007		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.41.

b. Computed only for a 2x2 table

E10 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E10	.00	Count	76	125	201
		% within R	57.6%	68.3%	63.8%
	1.00	Count	56	58	114
		% within R	42.4%	31.7%	36.2%
Total		Count	132	183	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.823 ^a	1	.051	.058	.033
Continuity Correction ^b	3.373	1	.066		
Likelihood Ratio	3.808	1	.051		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.811	1	.051		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 47.77.

b. Computed only for a 2x2 table

E11 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E11	.00	Count	53	118	171
		% within R	40.5%	64.1%	54.3%
	1.00	Count	78	66	144
		% within R	59.5%	35.9%	45.7%
Total		Count	131	184	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	17.406 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	16.464	1	.000		
Likelihood Ratio	17.646	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	17.351	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 62.22.

b. Computed only for a 2x2 table

E12 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E12	.00	Count	44	104	148
		% within R	33.3%	57.1%	47.1%
	1.00	Count	88	78	166
		% within R	66.7%	42.9%	52.9%
Total		Count	132	182	314
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	17.406 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	16.464	1	.000		
Likelihood Ratio	17.646	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	17.351	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 62.22.

b. Computed only for a 2x2 table

E13 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
E13	.00	Count	115	149	264
		% within R	87.8%	81.0%	83.8%
	1.00	Count	16	35	51
		% within R	12.2%	19.0%	16.2%
Total		Count	131	184	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2.614 ^a	1	.106	.122	.071
Continuity Correction ^b	2.136	1	.144		
Likelihood Ratio	2.683	1	.101		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	2.605	1	.106		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 21.21.

b. Computed only for a 2x2 table

A1 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A1	.00	Count	128	141	269
		% within R	97.7%	77.0%	85.7%
	1.00	Count	3	42	45
		% within R	2.3%	23.0%	14.3%
Total		Count	131	183	314
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	26.545 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	24.889	1	.000		
Likelihood Ratio	32.317	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	26.460	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 18.77.

b. Computed only for a 2x2 table

A2 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
A2	.00	Count	128	131	259
		% within R	97.0%	70.8%	81.7%
	1.00	Count	4	54	58
		% within R	3.0%	29.2%	18.3%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	35.263 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	33.535	1	.000		
Likelihood Ratio	42.426	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	35.151	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 24.15.

b. Computed only for a 2x2 table

A3 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A3	.00	Count	88	147	235
		% within R	66.7%	79.0%	73.9%
	1.00	Count	44	39	83
		% within R	33.3%	21.0%	26.1%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.121 ^a	1	.013	.014	.010
Continuity Correction ^b	5.496	1	.019		
Likelihood Ratio	6.059	1	.014		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	6.101	1	.014		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 34.45.

b. Computed only for a 2x2 table

A4 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A4	.00	Count	99	142	241
		% within R	75.6%	76.3%	76.0%
	1.00	Count	32	44	76
		% within R	24.4%	23.7%	24.0%
Total		Count	131	186	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.025 ^a	1	.874	.894	.488
Continuity Correction ^b	.001	1	.980		
Likelihood Ratio	.025	1	.874		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.025	1	.874		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 31.41.

b. Computed only for a 2x2 table

A5 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
A5	.00	Count	124	150	274
		% within R	94.7%	83.8%	88.4%
	1.00	Count	7	29	36
		% within R	5.3%	16.2%	11.6%
Total		Count	131	179	310
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	8.688 ^a	1	.003	.004	.002
Continuity Correction ^b	7.662	1	.006		
Likelihood Ratio	9.448	1	.002		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	8.660	1	.003		
N of Valid Cases	310				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 15.21.

b. Computed only for a 2x2 table

A6 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A6	.00	Count	83	136	219
		% within R	63.8%	73.1%	69.3%
	1.00	Count	47	50	97
		% within R	36.2%	26.9%	30.7%
Total		Count	130	186	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.092 ^a	1	.079	.084	.051
Continuity Correction ^b	2.672	1	.102		
Likelihood Ratio	3.071	1	.080		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.083	1	.079		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 39.91.

b. Computed only for a 2x2 table

A7 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A7	.00	Count	104	140	244
		% within R	79.4%	75.7%	77.2%
	1.00	Count	27	45	72
		% within R	20.6%	24.3%	22.8%
Total		Count	131	185	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.601 ^a	1	.438	.497	.262
Continuity Correction ^b	.409	1	.523		
Likelihood Ratio	.606	1	.436		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.599	1	.439		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 29.85.

b. Computed only for a 2x2 table

A8 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A8	.00	Count	95	145	240
		% within R	72.0%	78.0%	75.5%
	1.00	Count	37	41	78
		% within R	28.0%	22.0%	24.5%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1.495 ^a	1	.221	.236	.138
Continuity Correction ^b	1.189	1	.275		
Likelihood Ratio	1.484	1	.223		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	1.490	1	.222		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 32.38.

b. Computed only for a 2x2 table

A9 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A9	.00	Count	60	129	189
		% within R	45.5%	69.4%	59.4%
	1.00	Count	72	57	129
		% within R	54.5%	30.6%	40.6%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	18.292 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	17.314	1	.000		
Likelihood Ratio	18.316	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	18.235	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 53.55.

b. Computed only for a 2x2 table

A10 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A10	.00	Count	52	124	176
		% within R	39.4%	67.0%	55.5%
	1.00	Count	80	61	141
		% within R	60.6%	33.0%	44.5%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	23.819 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	22.714	1	.000		
Likelihood Ratio	24.002	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	23.744	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 58.71.

b. Computed only for a 2x2 table

A11 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
A11	.00	Count	128	140	268
		% within R	97.0%	75.3%	84.3%
	1.00	Count	4	46	50
		% within R	3.0%	24.7%	15.7%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	27.439 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	25.825	1	.000		
Likelihood Ratio	32.761	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	27.352	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 20.75.

b. Computed only for a 2x2 table

A12 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A12	.00	Count	129	142	271
		% within R	97.7%	76.8%	85.5%
	1.00	Count	3	43	46
		% within R	2.3%	23.2%	14.5%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	27.308 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	25.644	1	.000		
Likelihood Ratio	33.310	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	27.222	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 19.15.

b. Computed only for a 2x2 table

A13 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
A13	.00	Count	118	137	255
		% within R	89.4%	73.7%	80.2%
	1.00	Count	14	49	63
		% within R	10.6%	26.3%	19.8%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.037 ^a	1	.001	.001	.000
Continuity Correction ^b	11.067	1	.001		
Likelihood Ratio	12.796	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.000	1	.001		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 26.15.

b. Computed only for a 2x2 table

A14 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
A14	.00	Count	81	138	219
		% within R	61.4%	74.6%	69.1%
	1.00	Count	51	47	98
		% within R	38.6%	25.4%	30.9%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.314 ^a	1	.012	.014	.009
Continuity Correction ^b	5.710	1	.017		
Likelihood Ratio	6.268	1	.012		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	6.294	1	.012		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 40.81.

b. Computed only for a 2x2 table

A15 * R**Chi-Square Tests**

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	20.209 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	19.157	1	.000		
Likelihood Ratio	20.187	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	20.145	1	.000		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 48.04.

b. Computed only for a 2x2 table

T1 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T1	.00	Count	129	154	283
		% within R	97.7%	82.8%	89.0%
	1.00	Count	3	32	35
		% within R	2.3%	17.2%	11.0%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	17.574 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	16.083	1	.000		
Likelihood Ratio	21.042	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	17.519	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 14.53.

b. Computed only for a 2x2 table

T2 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T2	.00	Count	130	154	284
		% within R	99.2%	84.2%	90.4%
	1.00	Count	1	29	30
		% within R	.8%	15.8%	9.6%
Total		Count	131	183	314
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	20.101 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	18.394	1	.000		
Likelihood Ratio	26.199	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	20.037	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 12.52.

b. Computed only for a 2x2 table

T3 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T3	.00	Count	131	155	286
		% within R	99.2%	85.6%	91.4%
	1.00	Count	1	26	27
		% within R	.8%	14.4%	8.6%
Total		Count	132	181	313
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	17.931 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	16.246	1	.000		
Likelihood Ratio	23.190	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	17.873	1	.000		
N of Valid Cases	313				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.39.

b. Computed only for a 2x2 table

T4 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
T4	.00	Count	96	142	238
		% within R	73.3%	77.2%	75.6%
	1.00	Count	35	42	77
		% within R	26.7%	22.8%	24.4%
Total		Count	131	184	315
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.627 ^a	1	.428	.429	.254
Continuity Correction ^b	.434	1	.510		
Likelihood Ratio	.624	1	.429		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	.625	1	.429		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 32.02.

b. Computed only for a 2x2 table

T5 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T5	.00	Count	91	144	235
		% within R	69.5%	77.8%	74.4%
	1.00	Count	40	41	81
		% within R	30.5%	22.2%	25.6%
Total		Count	131	185	316
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2.820 ^a	1	.093	.116	.061
Continuity Correction ^b	2.398	1	.121		
Likelihood Ratio	2.796	1	.095		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	2.811	1	.094		
N of Valid Cases	316				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 33.58.

b. Computed only for a 2x2 table

T6 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T6	.00	Count	88	140	228
		% within R	66.7%	75.7%	71.9%
	1.00	Count	44	45	89
		% within R	33.3%	24.3%	28.1%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	3.096 ^a	1	.078	.099	.052
Continuity Correction ^b	2.666	1	.103		
Likelihood Ratio	3.073	1	.080		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	3.086	1	.079		
N of Valid Cases	317				

a.0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 37.06.

b. Computed only for a 2x2 table

T7 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T7	.00	Count	131	166	297
		% within R	99.2%	89.2%	93.4%
	1.00	Count	1	20	21
		% within R	.8%	10.8%	6.6%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	12.506 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	10.938	1	.001		
Likelihood Ratio	15.991	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	12.467	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a.0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.72.

b. Computed only for a 2x2 table

T8 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T8	.00	Count	94	147	241
		% within R	71.2%	79.0%	75.8%
	1.00	Count	38	39	77
		% within R	28.8%	21.0%	24.2%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2.573 ^a	1	.109	.113	.071
Continuity Correction ^b	2.164	1	.141		
Likelihood Ratio	2.550	1	.110		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	2.565	1	.109		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 31.96.

b. Computed only for a 2x2 table

T9 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T9	.00	Count	50	125	175
		% within R	37.9%	67.2%	55.0%
	1.00	Count	82	61	143
		% within R	62.1%	32.8%	45.0%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	26.831 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	25.659	1	.000		
Likelihood Ratio	27.088	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	26.746	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 59.36.

b. Computed only for a 2x2 table

T10 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
T10	.00	Count	48	134	182
		% within R	36.6%	72.0%	57.4%
	1.00	Count	83	52	135
		% within R	63.4%	28.0%	42.6%
Total		Count	131	186	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	39.399 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	37.965	1	.000		
Likelihood Ratio	39.895	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	39.275	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 55.79.

b. Computed only for a 2x2 table

T11 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T11	.00	Count	46	129	175
		% within R	34.8%	69.4%	55.0%
	1.00	Count	86	57	143
		% within R	65.2%	30.6%	45.0%
Total		Count	132	186	318
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	37.148 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	35.767	1	.000		
Likelihood Ratio	37.701	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	37.031	1	.000		
N of Valid Cases	318				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 59.36.

b. Computed only for a 2x2 table

T12 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T12	.00	Count	41	128	169
		% within R	31.1%	69.2%	53.3%
	1.00	Count	91	57	148
		% within R	68.9%	30.8%	46.7%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	44.994 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	43.476	1	.000		
Likelihood Ratio	45.989	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	44.852	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 61.63.

b. Computed only for a 2x2 table

T13 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
T13	.00	Count	42	122	164
		% within R	31.8%	66.7%	52.1%
1.00	Count	90	61	151	
	% within R	68.2%	33.3%	47.9%	
Total	Count	132	183	315	
	% within R	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	37.315 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	35.932	1	.000		
Likelihood Ratio	38.052	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	37.196	1	.000		
N of Valid Cases	315				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 63.28.

b. Computed only for a 2x2 table

T14 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T14	.00	Count	31	96	127
		% within R	23.7%	52.5%	40.4%
	1.00	Count	100	87	187
		% within R	76.3%	47.5%	59.6%
Total		Count	131	183	314
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	26.281 ^a	1	.000	.000	.000
Continuity Correction ^b	25.099	1	.000		
Likelihood Ratio	27.151	1	.000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	26.197	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 52.98.

b. Computed only for a 2x2 table

T15 * R**Crosstab**

			R		Total
			1.00	2.00	
T15	.00	Count	41	129	170
		% within R	31.1%	69.7%	53.6%
	1.00	Count	91	56	147
		% within R	68.9%	30.3%	46.4%
Total		Count	132	185	317
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	46.320 ^a	1	.000		
Continuity Correction ^b	44.778	1	.000		
Likelihood Ratio	47.354	1	.000		
Fisher's Exact Test				.000	.000
Linear-by-Linear Association	46.174	1	.000		
N of Valid Cases	317				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 61.21.

b. Computed only for a 2x2 table

T16 * R

Crosstab

			R		Total
			1.00	2.00	
T16	.00	Count	36	111	147
		% within R	27.5%	60.7%	46.8%
	1.00	Count	95	72	167
		% within R	72.5%	39.3%	53.2%
Total		Count	131	183	314
		% within R	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	33.747 ^a	1	.000		
Continuity Correction ^b	32.428	1	.000		
Likelihood Ratio	34.654	1	.000		
Fisher's Exact Test				.000	.000
Linear-by-Linear Association	33.640	1	.000		
N of Valid Cases	314				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 61.33.

b. Computed only for a 2x2 table

วิเคราะห์ข้อมูล\attitude rescale3.sav

Frequencies**Statistics**

S		
N	Valid	993
	Missing	1

S					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	132	13.3	13.3	13.3
	2.00	186	18.7	18.7	32.0
	3.00	337	33.9	33.9	66.0
	4.00	338	34.0	34.0	100.0
	Total	993	99.9	100.0	
Missing	11.00	1	.1		
Total		994	100.0		

Reliability

[DataSet1] F:\document\วิเคราะห์ข้อมูล\attitude rescale3.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	982	98.8
	Excluded ^a	12	1.2
	Total	994	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.827	.851	11

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
C3	4.6090	.65107	982
C7	4.5682	.63288	982
C8	4.5754	.69506	982
C10	4.5866	.65131	982
A2	3.4053	1.16380	982
A3	3.7383	1.09383	982
A10	4.1701	.96873	982
B1	4.1752	.68319	982
B2	4.2811	.61615	982
B3	4.2800	.62564	982
B4	4.2963	.69274	982

Summary Item Statistics

	Mean	Mini mum	Maxi mum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.244	3.405	4.609	1.204	1.353	.144	11
Item Variances	.631	.380	1.354	.975	3.568	.127	11

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C3	42.0764	24.242	.516	.384	.813
C7	42.1171	24.318	.521	.408	.812
C8	42.1100	23.921	.525	.438	.811
C10	42.0988	24.364	.495	.402	.814
A2	43.2800	22.130	.410	.400	.831
A3	42.9470	22.038	.461	.432	.822
A10	42.5153	22.258	.522	.315	.812
B1	42.5102	24.095	.508	.528	.813
B2	42.4043	23.862	.620	.779	.806
B3	42.4053	23.756	.627	.774	.805
B4	42.3890	23.696	.563	.593	.808

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
46.6853	27.971	5.28878	11

Means

Report

x

S	Mean	Std. Deviation	N
1.00	4.5778	.45891	132
2.00	4.1921	.48376	186
3.00	4.2026	.46119	337
4.00	4.1598	.47916	338
Total	4.2359	.48966	993

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
x * S	Between Groups (Combined)	18.123	3	6.041	27.191	.000
	Within Groups	219.722	989	.222		
	Total	237.845	992			

Report

S		C3	C7	C8	C10
1.00	Mean	4.7634	4.7424	4.8258	4.8030
	Std. Deviation	.63041	.54732	.48640	.62321
	N	131	132	132	132
2.00	Mean	4.5430	4.4731	4.4677	4.3978
	Std. Deviation	.64997	.71420	.65885	.73727
	N	186	186	186	186
3.00	Mean	4.5757	4.5460	4.5460	4.5727
	Std. Deviation	.65082	.67157	.70613	.57856
	N	337	337	337	337
4.00	Mean	4.6024	4.5638	4.5612	4.6142
	Std. Deviation	.66529	.57445	.75124	.66335
	N	337	337	335	337
Total	Mean	4.6034	4.5645	4.5737	4.5847
	Std. Deviation	.65532	.63681	.69529	.65479
	N	991	992	990	992

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
C3 * S	Between Groups	(Combined)	4.290	3	1.430	3.353	.018
	Within Groups		420.859	987	.426		
	Total		425.148	990			
C7 * S	Between Groups	(Combined)	5.848	3	1.949	4.863	.002
	Within Groups		396.023	988	.401		
	Total		401.871	991			
C8 * S	Between Groups	(Combined)	10.786	3	3.595	7.585	.000
	Within Groups		467.331	986	.474		
	Total		478.117	989			
C10 * S	Between Groups	(Combined)	13.129	3	4.376	10.501	.000
	Within Groups		411.758	988	.417		
	Total		424.887	991			

MEANS TABLES=A2 A3 A10 BY S
 /CELLS MEAN STDDEV COUNT
 /STATISTICS ANOVA.

Report

S		A2	A3	A10
1.00	Mean	4.1061	4.3130	4.5379
	Std. Deviation	1.03568	.83283	.74552
	N	132	131	132
2.00	Mean	3.1613	3.5161	4.1568
	Std. Deviation	1.18358	.99852	.92799
	N	186	186	185
3.00	Mean	3.4125	3.6825	4.1691
	Std. Deviation	1.16964	1.13262	.95954
	N	337	337	337
4.00	Mean	3.2485	3.6686	4.0266
	Std. Deviation	1.10183	1.14120	1.04606
	N	338	338	338
Total	Mean	3.4018	3.7298	4.1673
	Std. Deviation	1.16773	1.10022	.97093
	N	993	992	992

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
A2 * S	Between Groups	(Combined)	84.208	3	28.069	21.885	.000
	Within Groups		1268.468	989	1.283		
	Total		1352.677	992			
A3 * S	Between Groups	(Combined)	55.063	3	18.354	15.844	.000
	Within Groups		1144.534	988	1.158		
	Total		1199.597	991			
A10 * S	Between Groups	(Combined)	24.838	3	8.279	8.995	.000
	Within Groups		909.384	988	.920		
	Total		934.222	991			

MEANS TABLES=B1 B2 B3 B4 BY S
 /CELLS MEAN STDDEV COUNT
 /STATISTICS ANOVA.

Report

S		B1	B2	B3	B4
1.00	Mean	4.4545	4.6336	4.6439	4.6364
	Std. Deviation	.62228	.52924	.52615	.62116
	N	132	131	132	132
2.00	Mean	4.2581	4.3913	4.3925	4.4247
	Std. Deviation	.68817	.63515	.65903	.67961
	N	186	184	186	186
3.00	Mean	4.0890	4.2136	4.2018	4.2321
	Std. Deviation	.67992	.61870	.59831	.66443
	N	337	337	337	336
4.00	Mean	4.1006	4.1484	4.1538	4.1627
	Std. Deviation	.67727	.57368	.60659	.69771
	N	338	337	338	338
Total	Mean	4.1732	4.2801	4.2800	4.2984
	Std. Deviation	.68407	.61642	.62554	.69136
	N	993	989	993	992

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
B1 * S	Between Groups	(Combined)	15.958	3	5.319	11.736	.000
	Within Groups		448.249	989	.453		
	Total		464.207	992			
B2 * S	Between Groups	(Combined)	25.980	3	8.660	24.411	.000
	Within Groups		349.437	985	.355		
	Total		375.418	988			
B3 * S	Between Groups	(Combined)	27.278	3	9.093	24.917	.000
	Within Groups		360.894	989	.365		
	Total		388.171	992			
B4 * S	Between Groups	(Combined)	25.743	3	8.581	18.927	.000
	Within Groups		447.935	988	.453		
	Total		473.677	991			

FREQUENCIES VARIABLES=S
/ORDER=ANALYSIS.

ภาคผนวก ข
ภาพการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ภาพการสนทนากลุ่ม
วันศุกร์ที่ 19 มีนาคม 2564

ภาพที่ 7 ภาพการสนทนากลุ่ม

ภาพการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

วันจันทร์ที่ 19 เมษายน 2564

ภาพที่ 8 ภาพการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวพิชราพร มีปิ่น
วัน เดือน ปี เกิด 19 ตุลาคม 2508
สถานที่เกิด จังหวัดอุดรธานี
วุฒิการศึกษา พ.ศ. 2547 การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2531 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์ไทย)
สถาบันราชมงคล
ที่อยู่ปัจจุบัน 2/2 หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำริด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 53000

